

(آسانسار در صنعت دولتی)

(۱) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۲) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۳) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۴) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۵) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۶) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۷) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۸) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۹) مدیریت دولتی و صنعت دولتی
(۱۰) مدیریت دولتی و صنعت دولتی

مجموعه آسانسارهای هنرستان های کشور

۱۴۰۳ تا ۱۲۳۰

دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش

بسم الله الرحمن الرحيم

مجموعه اساسنامه‌های هنرستان‌های کشور

۱۴۰۳ - ۱۳۳۰

عنوان قراردادی: ایران. اساسنامه‌ها و آئین‌نامه‌ها

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه اساسنامه‌های هنرستان‌های کشور ۱۳۳۰-۱۴۰۳/ نام پدیدآورنده شورای عالی آموزش و پرورش.

مشخصات نشر: تهران: شورای عالی آموزش و پرورش، انتشارات، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری: ۲۷۴ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۸۷۹۵-۰-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه:ص.۲۶۲.

موضوع:

آموزشگاه‌ها -- ایران -- آیین‌نامه‌ها

Educational institutions -- Iran -- By - Laws*

مدرسه‌ها -- ایران -- آیین‌نامه‌ها

Schools -- Iran -- By - laws

آموزش و پرورش -- قوانین و مقررات -- ایران

Educational law and legislation -- Iran

شناسه افزوده: شورای عالی آموزش و پرورش. انتشارات

رده بندی کنگره: ۳۱۳۸KMH

رده بندی دیویی: ۵۵۰۷/۳۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۱۶۹۹۶۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

عنوان: مجموعه اساسنامه‌های هنرستان‌های کشور

نام پدیدآور: شورای عالی آموزش و پرورش

تدوین کننده: دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش

موضوع: مجموعه اساسنامه‌های هنرستان‌های کشور

نوبت و سال چاپ: اول- ۱۴۰۴

آماده سازی: امیر طالبیان طراح جلد: احسان رشیدی فرد

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۸۷۹۵-۰-۵

ISBN : 978-622-88795-0-5

نشانی: تهران- خیابان سپهد قری- نبش خیابان سمیه- ساختمان مرحوم علاقمندان- طبقه چهارم- دبیرخانه شورای عالی

آموزش و پرورش کدپستی: ۱۵۸۱۶۶۳۳۱۵

تلفن: ۸۸۳۲۵۵۵ ۸۲۲۸۴۱۱۱ نمابر: وبگاه: <https://sce.ir>

ارسال نظرات به رایانامه: sce@asnadshora.ir کانال شاد: @shora_a

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش است و هر گونه استفاده و تکثیر به هر شکل و نوع از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی بدون کسب مجوز از دبیرخانه ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست:

- دارالفنون ۱۲
- سند شماره ۱: نظامنامه مدرسه فلاح شاهنشاهی ۱۴
- سند شماره ۲: اساسنامه مدرسه صنعتی دولتی ۲۰
- سند شماره ۳: اساسنامه مدرسه فلاح و صنایع روستائی ۲۱
- سند شماره ۴: اساسنامه و نظامنامه و دستور تحصیلات هنرستان موسیقی ۲۴
- سند شماره ۵: اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان تجارت ۲۸
- سند شماره ۶: اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان فلاح ۲۹
- سند شماره ۷: اساسنامه و برنامه مدرسه پرستاری زنانه ۳۱
- سند شماره ۸: اساسنامه دبیرستان فنی مائیه ۳۳
- سند شماره ۹: اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی ۳۴
- سند شماره ۱۰: اساسنامه هنرستان دختران ۳۷
- سند شماره ۱۱: اساسنامه و برنامه هنرستان تخصصی نساجی شاهی ۴۰
- سند شماره ۱۲: اساسنامه و برنامه هنرستان عالی هنرهای زیبا ۴۳
- سند شماره ۱۳: اساسنامه هنرستان راه آهن ۴۷
- سند شماره ۱۴: اساسنامه و برنامه آموزشگاه فنی نفت آبادان ۴۸
- سند شماره ۱۵: اساسنامه و برنامه آموزشگاه مامائی مشهد ۵۱
- سند شماره ۱۶: اساسنامه دبیرستان دارائی ۵۳
- سند شماره ۱۷: اساسنامه و برنامه تحصیلات دوره دوم دبیرستان کشاورزی ۵۵
- سند شماره ۱۸: اساسنامه و برنامه تحصیلات دبیرستان دامپزشکی ۵۹
- سند شماره ۱۹: اساسنامه هنرستان دولتی بانوان ۶۳
- سند شماره ۲۰: اساسنامه و برنامه آموزشگاه اختصاصی وزارت پست و تلگراف ۶۵
- سند شماره ۲۱: اساسنامه و برنامه هنرستان رنگرزی ۶۷
- سند شماره ۲۲: اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی ۶۹
- سند شماره ۲۳: اساسنامه آموزشگاه خلبانی باشگاه هواپیمائی کشوری ۷۲
- سند شماره ۲۴: اساسنامه هنرستان بانوان ۷۵

سند شماره ۲۵ :	اساننامه هنرستان هنرهای زیبا	۷۷
سند شماره ۲۶ :	اساننامه و برنامه هنرستان هنرپیشگی	۸۰
سند شماره ۲۷ :	اساننامه و برنامه هنرستان دختران	۸۲
سند شماره ۲۸ :	اساننامه و برنامه هنرستان دختران	۸۵
سند شماره ۲۹ :	اساننامه و برنامه دوره پزشکیاری هنرستان دختران	۸۸
سند شماره ۳۰ :	اساننامه هنرستان موسیقی ملی	۹۰
سند شماره ۳۱ :	اصول کلی مربوط به مدارس حرفه ای روستائی و برنامه تحصیلات مدارس	۹۳
سند شماره ۳۲ :	اصول کلی مربوط به مدارس حرفه نجاری و برنامه تحصیلات مدارس مذکور	۹۶
سند شماره ۳۳ :	اصول کلی مربوط به مدارس حرفه بنائی	۹۷
سند شماره ۳۴ :	اساننامه هنرستان موسیقی	۹۸
سند شماره ۳۵ :	اساننامه دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی)	۱۰۴
سند شماره ۳۶ :	اساننامه و برنامه هنرستان بانوان (سیکل دوم)	۱۰۸
سند شماره ۳۷ :	اساننامه هنرستان دختران (دوره اول)	۱۰۹
سند شماره ۳۸ :	اساننامه مدارس حرفه ای	۱۱۰
سند شماره ۳۹ :	اساننامه هنرستان هنرهای زیبا	۱۱۲
سند شماره ۴۰ :	اساننامه هنرستان نمازی شیراز	۱۱۵
سند شماره ۴۱ :	اساننامه دبیرستان های فنی پست	۱۱۶
سند شماره ۴۲ :	اساننامه آموزشگاه بهیاری (کمک پرستاری)	۱۱۹
سند شماره ۴۳ :	اساننامه هنرستان ها	۱۲۰
سند شماره ۴۴ :	اساننامه دبیرستان های کشاورزی	۱۲۲
سند شماره ۴۵ :	اساننامه هنرستان کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	۱۲۴
سند شماره ۴۶ :	اساننامه هنرستان عالی موسیقی ملی	۱۲۶
سند شماره ۴۷ :	اساننامه هنر سرای عالی	۱۳۴
سند شماره ۴۸ :	اساننامه مدرسه فنی کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	۱۳۶
سند شماره ۴۹ :	اساننامه دبیرستان بازرگانی	۱۳۷
سند شماره ۵۰ :	اساننامه هنرستان و مدرسه عالی مهمانخانه داری	۱۳۸

- سند شماره ۵۱: اساسنامه هنرستان‌های صنعتی ۱۴۰
- سند شماره ۵۲: اساسنامه شعب فنی دوره دوم متوسطه ۱۴۲
- سند شماره ۵۳: اساسنامه دوره مقدماتی آموزشگاه نقشه‌برداری وابسته بسازمان برنامه ۱۴۴
- سند شماره ۵۴: اساسنامه آموزشگاه کودکیاری فرحناز پهلوی ۱۴۶
- سند شماره ۵۵: اساسنامه رشته بهیاری دوره دوم دبیرستان‌ها ۱۴۸
- سند شماره ۵۶: اساسنامه کلاس عالی بهره برداری راه آهن دولتی ایران ۱۴۹
- سند شماره ۵۷: اساسنامه هنرستان صنایع ارتش ۱۵۰
- سند شماره ۵۸: اساسنامه و برنامه دوره کمک پرستاری هنرستان دختران ۱۵۳
- سند شماره ۵۹: اساسنامه آموزشگاه بهیاری رضا پهلوی ۱۵۵
- سند شماره ۶۰: اساسنامه هنرستان‌های کشور ۱۵۷
- سند شماره ۶۱: اساسنامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی ۱۵۹
- سند شماره ۶۲: اساسنامه دوره دو ساله هنرستان مخابرات وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن ۱۶۱
- سند شماره ۶۳: اساسنامه آموزشگاه کودکیاری جمعیت خیریه فرح پهلوی ۱۶۴
- سند شماره ۶۴: اساسنامه هنرستان‌های صنعتی شرکت ملی نفت ایران ۱۶۶
- سند شماره ۶۵: اساسنامه هنرستان‌های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ۱۶۸
- سند شماره ۶۶: اساسنامه مدارس بهیاری کشور ۱۷۱
- سند شماره ۶۷: اساسنامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی ۱۷۴
- سند شماره ۶۸: طرح اساسنامه دبیرستان‌های فنی پست ۱۷۶
- سند شماره ۶۹: اساسنامه مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ۱۷۹
- سند شماره ۷۰: اساسنامه آموزشگاه‌های بهدار روستائی دانشگاه شیراز ۱۸۲
- سند شماره ۷۱: اساسنامه مدارس مددیاری پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی ۱۸۵
- سند شماره ۷۲: اساسنامه هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی (موسیقی) ۱۸۹
- سند شماره ۷۳: اساسنامه هنرستان‌های هنرهای تجسمی ۱۹۲
- سند شماره ۷۴: اساسنامه دبیرستان‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۹۵
- سند شماره ۷۵: اساسنامه دبیرستان فنی پست وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن ۱۹۹
- سند شماره ۷۶: اساسنامه واحدهای آموزشی مشترک فنی و حرفه‌ای ۲۰۴

- سند شماره ۷۷: اساننامه آموزشگاه های بهیاری کشور..... ۲۰۸
- سند شماره ۷۸: تاسیس هنرستان های شبانه روزی..... ۲۱۲
- سند شماره ۷۹: اساننامه دوره متوسطه آموزش کشاورزی..... ۲۱۵
- سند شماره ۸۰: اساننامه دبیرستان های دامپروری وابسته به وزارت جهاد سازندگی..... ۲۲۱
- سند شماره ۸۱: اساننامه هنرستان هنرهای سنتی و اسلامی..... ۲۲۴
- سند شماره ۸۲: اساننامه دوره متوسطه بزرگسالان (رشته های فنی و حرفه ای)..... ۲۲۸
- سند شماره ۸۳: اساننامه هنرستان هنرهای تصویری- نمایشی..... ۲۳۱
- سند شماره ۸۴: اساننامه هنرستان هنرهای نمایشی و سینمایی..... ۲۳۶
- سند شماره ۸۵: آیین نامه ایجاد مرکز کارآموزی جوار کارگاه و بین کارگاهی..... ۲۴۱
- سند شماره ۸۶: اساننامه دبیرستان فنی هواپیمائی کشوری وابسته به وزارت راه و ترابری..... ۲۴۵
- سند شماره ۸۷: اساننامه دبیرستان تربیت بدنی و علوم ورزشی..... ۲۴۹
- سند شماره ۸۸: اساننامه دبیرستان هنر وابسته به دانشگاه هنر..... ۲۵۲
- سند شماره ۸۹: اساننامه هنرستان های کار دانش رشته بهیاری..... ۲۵۶
- منابع..... ۲۶۲
- پیوست ها..... ۲۶۳
- پیوست ۱- مشخصات اساننامه های هنرستان کشور..... ۲۶۳
- پیوست ۲- فهرست وزرای آموزش و پرورش..... ۲۶۸
- پیوست ۳- ساختارهای نظام آموزش و پرورش ایران..... ۲۷۴

مقدمه

یکی از ماموریت های شورای عالی معارف/فرهنگ/آموزش و پرورش تدوین و تصویب اساسنامه مدارس مختلف از جمله مدارس صنعتی و حرفه ای و تخصصی بود. بر این اساس در طی چند دهه نخست فعالیت شورا، اساسنامه دهها مدرسه، آموزشگاه و مراکز آموزشی حوزه صنعتی، حرفه ای، هنری و نظایر آن در شورا به تصویب رسیده است.

اساسنامه هنرستان و مدرسه فنی و حرفه ای، سندی است که اهداف، ساختار، و قوانین حاکم بر هنرستان را مشخص می کند. اساسنامه هنرستان به عنوان یک سند رسمی و قانونی، نقش کلیدی در تعیین چارچوب فعالیت ها و جهت گیری های آموزشی، تربیتی و مدیریتی هنرستان ایفا می نماید. اساسنامه هنرستان نه تنها یک سند حقوقی است، بلکه نشان دهنده فلسفه و چشم انداز هنرستان برای تربیت نسل آینده نیروی کار ماهر و متبحر است. این سند باید به روز، جامع و متناسب با نیازهای جامعه و صنعت باشد تا بتواند به بهترین شکل اهداف آموزشی و تربیتی هنرستان را محقق نماید. ساختار اصلی اساسنامه می تواند شامل، اهداف و ماموریت ها، ساختار سازمانی، برنامه های آموزشی، شرایط ثبت نام و پذیرش، قوانین انضباطی، حقوق و وظایف هنجریان، امکانات و منابع، ضوابط مالی و اداری، روش ارزیابی و گواهی نامه ها، شیوه تغییرات و بازنگری اساسنامه، مسئولیت اجتماعی هنرستان، سازوکار شفافیت و پاسخگویی و ارائه ارزش ها و اصول اخلاقی باشد. اجزاء و ساختار هنرستان ممکن است بسته به نوع هنرستان (دولتی، خصوصی، یا تخصصی) و قوانین محلی متفاوت باشد.

مجموعه حاضر ارائه متن حدود ۹۰ اساسنامه هنرستان در بیش از یکصد سال اخیر است. برخی از این اساسنامه ها کلی و برخی برای رشته یا دستگاه خاص هستند. بررسی اساسنامه ها، به ویژه اساسنامه هنرستان ها، می تواند به دلایل مختلفی مفید و راهگشا باشد. این بررسی نه تنها برای مدیران و مسئولان هنرستان، بلکه برای هنجریان، اولیا، و حتی جامعه گسترده تر اهمیت دارد. از مهم ترین فواید بررسی اساسنامه ها می توان به شفافیت در اهداف و ماموریت ها، درک ساختار

سازمانی، بررسی برنامه‌های آموزشی و مهارت آموزی، آگاهی از حقوق و وظایف، ارزیابی کیفیت آموزش، اطمینان از رعایت قوانین، بررسی امکانات و منابع، شناخت فرآیندهای اداری و مالی، ارزیابی تعهدات هنرستان، شناخت فرصت‌های رشد و توسعه، پیشگیری از مشکلات، ارزیابی تطابق با نیازهای جامعه، مشارکت فعال‌تر و شناخت ارزش‌ها و اصول اخلاقی اشاره کرد. علاوه بر این، بررسی اسانامه‌های هنرستان‌ها در گذشته، هویت تاریخی این مراکز آموزشی را نشان می‌دهد. همچنین با تحلیل برخی از محتوای اسانامه‌های مندرج در این اثر می‌توان به راه‌حل‌های سیاستی برای تربیت نیروی انسانی مورد نیاز کشور در حال حاضر دست پیدا کرد. بر این اساس چند نکته از متن اسانامه‌ها هنرستان‌ها به عنوان نمونه حائز اهمیت، استخراج و به شرح ذیل ارائه می‌شود:

- توجه به تجارب بین‌المللی (نظام نامه مدرسه فلاح - ۱۲۷۹ ش)

"در هر گوشه از ممالک متمدنه عالم که ملاحظه می‌شود، مدارس متکثره و مکاتب متوافره مخصوص علم فلاح و فن زراعت دایر است و کرورها شاگردان با جوهر و قابلیت به تحصیل این علم شریف مشغولند و کلمه زراعت که بگوشه‌های ما بسیار حقیر و مختصر می‌آید، اکنون چنان در تحت قواعد علمیه قرار گرفته و طوری مرتب و منظم گردیده که از کتب مشروحه آن کتابخانه‌ها انباشته شده است. از آنجمله در مملکت کوچک بلژیک که بیست و یک مرتبه از ایران کوچکتر است بیست و دو مدرسه و دارالعلم فلاحی موجود می‌باشد و در مملکت آلمان که کمتر از ثلث ایران است، قرب دویست و پنجاه دارالعلم فلاحی دایر است و همچنین در سایر ممالک فرنگ و ایالات متحده ینگ دنیا مخارج محافل و انجمنهای علمی و مدارس متعلقه به این علم شریف را خود دولت متحمل می‌گردد و در دول فرانسه و انگلیس و روس مخارج گزافی در تعلیم و تعلم این علم صرف می‌گردد و دولت ژاپون که در شمار اولین دولت هوشیار محسوب می‌باشد، کرورها مخارج اینکار می‌نماید."

- پشتیبانی از هنرجویان مدرسه (اسانامه هنرستان دختران - ۱۳۱۶ ش)

"محصول کارهای دستی دختران بمعرض فروش گذارده می‌شود و قیمت کارهای هر یک از دختران بنام خود او به بانک ملی سپرده می‌شود که در موقع خروج از هنرستان به عنوان سرمایه زندگی به او داده شود."

-توجه به اخلاق حرفه‌ای در طول دوره تحصیل (اساننامه دبیرستان دامپزشکی -۱۳۱۹ ش)
"هر یک از دبیران به هر دانش‌آموزی نمره اخلاق و مراقبت خواهد داد در آخر سال تحصیلی، معدل آنها گرفته شده و با نمره که اداره دبیرستان برای اخلاق و مراقبت او می‌دهد جمع و تقسیم بر دو خواهد گردید، نمره که به این ترتیب حاصل می‌شود بمنزله نمره یکی از دروس خواهد بود یعنی با نمرات سایر دروس جمع و در معدل کل آنها و در طبقه‌بندی محصل موثر خواهد بود، گزارش نیز به اداره کل کشاورزی داده می‌شود تا در موقع ارجاع شغل موثر باشد."

-توجه به سنجش و ارزشیابی واقعی هنرجویان (اساننامه هنرستان موسیقی -۱۳۲۰ ش)
"پس از انجام امتحانات داخلی و نهائی دوره عالی، موقعیکه هنرجو می‌خواهد بگرفتن دانشنامه نایل شود فارغ‌التحصیل دوره ساز تخصصی یا آواز باید در حضور عده‌ای از اهل فن و دعوت‌شدگان یک قطعه موسیقی ایرانی و یک قطعه موسیقی اروپایی را که قبلاً برای او تعیین شده و تمرین کرده است بنوازد یا بسراید و فارغ‌التحصیل دوره نوا سازی و رهبری، باید یک قطعه موسیقی را که خود ترکیب کرده و قبلاً نیز بنوازندگان ارکستر هنرستان آموخته است، در حضور اهل فن و دعوت‌شدگان بوسیله ارکستر اجراء نماید ارکستر را خود هدایت و رهبری کند و هیئت داوران که لااقل از ۵ نفر موسیقی‌دان مبرز انتخاب می‌شوند درجه لیاقت امتحان‌دهندگان را تصدیق خواهند کرد."

-ضرورت تشکیل یک سازمان متمرکز تصمیم‌گیری برای آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش (اساننامه هنرستان‌های کشور -۱۳۴۹ ش)

"برنامه‌های تعلیماتی هر یک از گروه‌ها و رشته‌های تخصصی این هنرستان‌ها وسیله سازمان تعلیمات فنی و حرفه‌ای تهیه و پس از تصویب در کمیسیون فنی شورایعالی آموزش و پرورش ارسال شود. آئین‌نامه‌ها و مقررات لازم این هنرستان‌ها وسیله سازمان تعلیمات فنی و حرفه‌ای تهیه می‌شود و پس از رسیدگی در کمیسیون فنی مذکور در شورایعالی آموزش و پرورش مطرح خواهد شد."

این چند نمونه ارجاع به متن اساننامه‌های مندرج در این کتاب، به منظور نشان‌دادن وجوه متنوع و متکثر داده‌های اساننامه‌های مذکور است. ناگفته پیداست که با مطالعه متن هر یک از اساننامه‌ها، ابعاد و زوایای مختلف تاریخ و تحولات نظام آموزشی در حوزه آموزش‌های صنعتی

و حرفه‌ای آشکار می‌شود. امیدواریم این اثر بتواند بخشی از حوزه مغفول داده‌های اسنادی و حقوقی عرصه نظام آموزشی ایران را روشن سازد. بعلاوه در تنظیم رسم الخط محتوایی اساسنامه‌ها سعی شده است به رسم الخط موجود بصورت دست‌نویس یا حروف‌چینی شده توجه شود.

در پایان از همکاران دبیرخانه به ویژه گروه تدوین‌کننده این مجموعه تشکر می‌شود.

دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش

راهنمای استفاده از متن اساسنامه:

[?]: در مواردی که به علت ناخوانا بودن متن دستنویس، کلمه مورد نظر قابل خواندن نیست.
...: برای مواردی که بدلیل حجم زیاد محتوای برنامه درسی در مصوبه از آوردن آن در اساسنامه صرفنظر شده است.

۲۹ م: جلسه ۲۹ کمیسیون معین

۱۴۰: جلسه ۴۰ کمیسیون اساسنامه و مقررات

همچنین برای دریافت اصل اساسنامه‌ها و متن برنامه‌های درسی موجود در این اساسنامه‌ها می‌توانید به آدرس زیر مراجعه نمایید.

دارالفنون

۱۲۳۰ ش

دارالفنون در روز یکشنبه ششم دی ماه ۱۲۳۰ برابر با پنجم ربیع الاول ۱۲۶۸، سیزده روز پیش از قتل امیرکبیر و با حضور ناصرالدین شاه، آقاخان نوری صدراعظم جدید و گروهی از دانشمندان و معلمین ایرانی و اروپایی با ۳۰ نفر شاگرد رسماً گشایش یافت. در روزنامه وقایع اتفاقیه آمده است:

در روز یکشنبه پنجم ماه ربیع نخستین از سال ۱۲۶۸ هجری مطابق سنه خامسه از جلوس سعادت مانوس، مدرسه مبارکه دارالفنون، واقعه در ارک محروسه تهران که بنا و انشاء از سال سابق شروع شده بود بر حسب امر فرمان مطاع افتتاح گردید و از آن تاریخ علوم مستظرف و فنون مستحدث و صنایع مستعرب که حکمای اروپا اساس آن‌ها را در ظرف چندین قرن برپا ساخته بودند در این تأسیس با تقدیس انتشار همی گرفت و اشتها همی پذیرفت.

در آن زمان هفت معلم اتریشی، آموزش محصلینی را که اغلب از خانواده‌های مهم و با نفوذ بودند، بر عهده داشتند. با وجود آغاز به کار مدرسه عملیات ساختمانی آن تا سال ۱۲۶۹ هجری قمری ادامه داشت. در سال ۱۳۰۴ قمری نیرالملوک وزیر علوم تالار نمایشی در مدرسه ساخت تا مکانی برای اجرای تئاتر باشد. از آن زمان در اصلی مدرسه در خیابان همایون بسته و دری به خیابان ناصریه سابق و ناصر خسرو فعلی گشوده شد. بعدها با اعتراض سفیر انگلستان به ملیت اتریشی معلمین دارالفنون، چند استاد ایتالیایی، فرانسوی و آلمانی نیز به این افراد اضافه شدند. سه استاد ایرانی طب، عربی و جغرافیا و یک استاد فرانسوی مقیم ایران نیز بزودی به این جمع افزوده شدند.

نامگذاری

از نامه‌های به جا مانده از امیرکبیر و مندرجات روزنامه وقایع اتفاقیه و اسناد دیگر برمی‌آید در آغاز نام خاصی برای این واحد آموزشی در دست ساخت در نظر نگرفته بودند و از این بنا با عناوین «مدرسه»، «مدرسه جدید»، «مکتبخانه پادشاهی»، «تعلیم خانه»، «معلم خانه و مدرسه نظامیه» یاد

شده‌است. در آخرین نامه‌ای که امیرکبیر به سفیر ایران در روسیه برای پیگیری جذب استادان اروپایی می‌نویسد، از این بنا به عنوان مدرسه نظامیه یاد می‌کند.

ریشه‌شناسی واژه دارالفنون

در منابع پیش و پس از تأسیس دارالفنون، به خصوص در خاطرات دانش‌آموختگان اروپا به واژه دارالفنون برمی‌خوریم. اینان زمانی که از دانشگاه‌های اروپایی نام می‌برند آنها را دارالفنون می‌نامند؛ مانند دارالفنون پاریس و دارالفنون لندن. واژه دارالفنون ترجمه Polytechnique فرانسوی یا Polytechnic انگلیسی است که عثمانی‌ها آن را به عربی ترجمه کردند و با همین لفظ وارد زبان فارسی شد^۱.

سند شماره ۱: نظامنامه مدرسه فلاح شاهنشاهی

۱۲۷۹ ش

*نظامنامه اولین مدرسه فلاح^۲ در ایران است که در زمان سلطنت مظفرالدین شاه در دوره صدراعظمی اتابک اعظم و وزارت علاءالملک بر وزارت علوم و معارف در ۲۲ ماده نوشته شده است.

مقدمه

بر ارباب بصیرت و ذکا و اصحاب خبرت و دها پوشیده نیست که امر فلاح و کار زراعت اولین وسیله آسایش بنی آدم و نخستین واسطه زندگانی اهل عالم است چنانکه در اخبار ائمه اطهار وارد گردید که اول چیزی که جبرئیل امین از جانب رب العالمین بحضرت ابوالبشر تعلیم نمود هر آینه کشت گندم و طریقه زراعت آن بود و همچنین شهریار باهوش و هنگ هوشنگ پیشنهادی که اساس مدنیت و بنیان اجتماع و امنیت را برقرار فرمود مردم را بر سه بهره قسمت نمود:

حصه را بامر زراعت و فلاح بر گماشت و قسمتی را بخدمات نظامی واداشت و صنفی را بصنایع مختلفه که محل حوائج عامه است بگذاشت و امروز که آفتاب دانش از افق غرب ضیابخش ممالک شرق گردیده، ظهورات علمیه و نتایج ادراکیه عالم انسانی جلوه گر شده در هر گوشه از ممالک متمدنه عالم که ملاحظه می شود، مدارس متکاثره و مکاتب متوافره

^۲ - نظامنامه مدرسه فلاح شاهنشاهی، تهران، [چاپخانه؟]، ۱۲۷۹ ش. ۱۳۱۸ ق. ۱۲ صفحه رقعی. در حاشیه بالای متن آمده است: قوانین و نظامات، از مستملکات سعید نفیسی. [امضاء: سعید نفیسی] نمره ۵۱۲. (موجود در آرشیو مرکز اسناد شورای عالی آموزش و پرورش). توضیح اینکه مدرسه فلاح که به نوعی مدرسه متوسطه دولتی محسوب می شد، از سوی وزارت فلاح تاسیس شد. گفتنی است در دوره سلطنت مظفرالدین شاه تعدادی مدارس خاص دولتی در سطح عالی - بالاتر از ابتدایی - توسط برخی وزارتخانه ها تاسیس شدند که از جمله مدرسه علوم سیاسی توسط وزارت خارجه و مدرسه فلاح توسط وزارت فلاح قابل ذکرند. هدف این مدارس، آموزش افراد متخصص حوزه کاری آن وزارتخانه ها بود. مدرسه فلاح از زمره این مدارس به منظور تربیت متخصص در حوزه کشاورزی نوین تاسیس شد.

مخصوص علم فلاحت و فن زراعت دایر است و کرورها شاگردان با جوهر و قابلیت به تحصیل این علم شریف مشغولند و کلمه زراعت که بگوشتهای ما بسیار حقیر و مختصر می‌آید، اکنون چنان در تحت قواعد علمیه قرار گرفته و طوری مرتب و منظم گردیده که از کتب مشروحه آن کتابخانه‌ها انباشته شده است.

از آنجمله در مملکت کوچک بلژیک که بیست و یک مرتبه از ایران کوچکتر است بیست و دو مدرسه و دارالعلم فلاحتی موجود می‌باشد و در مملکت آلمان که کمتر از ثلث ایران است، قرب دو بیست و پنجاه دارالعلم فلاحتی دایر است و همچنین در سایر ممالک فرنگ و ایالات متحده ینگ دنیا مخارج محافل و انجمنهای علمی و مدارس متعلقه به این علم شریف را خود دولت متحمل می‌گردد و در دول فرانسه و انگلیس و روس مخارج گرافی در تعلیم و تعلم این علم صرف می‌گردد و دولت ژاپون که در شمار اولین دولت هوشیار محسوب می‌باشد، کرورها مخارج اینکار می‌نماید.

در امارت کوچک بلغارستان هفت مدرسه فلاحت و زراعت موجود و در سال متجاوز از هشتاد و یک هزار تومان مخارج آنها است علی‌الجمله در تمام دول متمدنه برای ترقی و پیشرفت امر فلاحت کرورها تومان بمصرف می‌رسد. پس بطور حتم مدلل و مبرهن گردید که تعلیم و تعلم این علم علاوه بر اهمیت بدرجه وجوب و لزوم است بخصوص در مملکت وسیعه ایران که نه عشر ساکنین آن فلاح و زاروند و فن آنها منحصر بفلاحت و زراعت است.

لهذا از جمله بدایع این عصر سعادت جمجاه اعلیحضرت ظل‌الله مظفرالدین شاه ارواحنافداه و بذل توجه دستور آصف جاه و صدر دولتخواه ملت پناه حضرت مستطاب اشرف معظم اتابک اعظم مدظله‌المتعالی و حسن مراقبت وزیر بی‌نظیر حضرت مستطاب اجل اکرم افخم علاءالملک وزیر علوم و معارف دام اجلاله‌العالی که دوره ترقی ایران و سعادت و خوشبختی ایرانیان می‌باشد، مدرسه مبارکه فلاحت شاهنشاهی در نگارستان دایر و تعلیم و تربیت ابنای وطن را که فرزندان حقیقی پادشاهند، مهیا و حاضر گردیده و مقصود از ایجاد این مدرسه آنستکه:

اولاً معلمین عالم تربیت نمایند که دارای علم و عمل فلاحت باشند و امر فلاحت و زراعت را در ممالک محروسه رواج داده، تمام زارعین و ملاکین ایالات مختلفه این مملکت از وجود آنان مستفیض گردیده اسباب خوشبختی و ثروتشان گردد.

ثانیاً ممیزین کامل و مباشرین قابل با علم تربیت کرده تا برای رتق و فتق امور ملکی کافی و لایق بوده، اعمال فلاحتی را بمقام اجرا آورند.

ثالثاً تربیت اطفال ملاکین است که وقتی شخصاً ملاک شدند و مباشرت امور ملکی اختیار نمودند، اداره کردن املاک خود و غیر را که در تحت مباشرت آنها است، بخوبی بدانند و کاملاً از عهده بر آیند.

فلاحت مدد و کمک اشراف و اعیان را بیشتر لازم دارد تا صنایع دیگر. زیرا که زارعین عوام، قید و بستگی که بعادات قدیم دارند و طریقه اجدادی خود را از دست نمیدهند از هر تغییری مخوف و بهر امر تازه بی اعتمادند. پس این تکلیف بر اشراف و ملاکین است که سرمشق از برای عوام الناس شوند. ملاک هر قدر نفوذ و اقتدارش بیشتر است بهتر و بیشتر می تواند اسباب ترقی و پیشرفت فلاحت را در املاک خود فراهم بیاورد. علی الخصوص وقتی که عالم بفن زراعت و علم فلاحت باشد.

مالک بمنزله پدر رعیت است و او را معتمد خود می شمارند و اگر ملاکین مطلبی را که علم و عمل فلاحتی صلاح در اجرای آن میداند اجرا دارند و اقدام نمایند، رعیت آنرا سرمشق خود قرار داده بدون خوف و بیم و با کمال اطمینان پیروی خواهند نمود و منافع و مداخل عمده که ملاکین و زارعین سایر ممالک می برند، ملاکین و زارعین ما نیز خواهند برد.

پس بر ما رعایا واجب است که همواره متذکر مراقب و عنایات بلانهایات اعلیحضرت اقدس شهرباری بوده باشیم که از همت گردون رتبت همایونی از روی رافت و مهربانی بالنسبه بقاطبه رعایا و برایا ایجاد مدرسه فلاحت فرموده و حکم همایونی بر مجانی بودن شاگردانش شرف صدور یافته، عموم ایرانیان را مفتخر و مباهی نموده.

از دست و زبان که برآید/ کز عهده شکرش بدرآید

سند شماره ۱/۱

نظامنامه مدرسه مبارکه فلاح شاهنشاهی

فصل اول- شاگردانی که اقلاً پانزده سال داشته باشند برای دادن امتحان ورود می‌توانند در مدرسه مبارکه حاضر گردیده، مراتب تحصیل خود را بنمایند و شرط پذیرفته شدن آنست که شاگرد از عهده امتحان فارسی و حساب و جغرافیای ابتدائی و مقدمات فرانسه برآید.

فصل دوم- مدت تحصیل در این مدرسه بچهار سال متوالی مقرر گردیده و پروگرام دروس و ترتیب ساعات آن از طرف اولیای مدرسه مبارکه تبیین می‌شود.

فصل سوم- حضور در سر درس و موقع مذاکره و امتحان و مداومت در عملیات فلاحتی بدون استثناً درباره تمام شاگردان اجباری است و احدی خارج نیست.

فصل چهارم- شاگردیکه بواسطه مرض یا علت دیگر غیبت کند و در موقع درس حضور بهم نرساند، میباید کتباً مدیر مدرسه را اطلاع دهد.

فصل پنجم- اگر شاگرد مریض باشد، میباید تصدیق حکیم معالج خود را در مدرسه ارائه دهد که چه مرض داشته و مدت طول مرض چقدر خواهد شد.

فصل ششم- اگر شاگردی غیبتش تکرار پذیرفته، برای امتحان پذیرفته و قبول نخواهد شد و میباید یکسال دیگر در همان طبقه بماند.

فصل هفتم- دروس هر طبقه و تعیین ساعات آن در ورقه ثبت و در اطاق همان طبقه آویخته است و شاگرد باید بساعت معین در سر درس حاضر باشد در صورت طفره مؤاخذه و تنبیه خواهد شد.

فصل هشتم- عموماً شاگردان در سر درس باید با کمال و قر و طمأنینه ساکت و صامت بنشینند و ابداً بدون اجازه معلم از اطاق خارج نشوند و اگر موقع درس خروج از مدرسه ضرورت پیدا کند باید از مدیر مدرسه یا ناظم تحصیل اجازه نماید.

فصل نهم- شاگرد باید از برای هر درسی جزوه پاک‌نویسی با کمال نظافت با تذکره خود مهیا داشته باشد و اگر در موقع امتحان جزوهای درس خود را پاک‌نویس نکرده باشد، عشر نمره‌های کل از مجموع نمره‌های او کسر خواهد شد.

فصل دهم- اگر شاگردی مکرر سرزنش و تنبیه شد، چه از بابت سلوک و رفتار و چه از بابت عدم دقت و مواظبت در درس، موقتاً یا دائماً از مدرسه اخراج خواهد شد.

فصل یازدهم- نظم مدرسه با ناظم است، ولی اخراج شاگرد باید به تصویب رئیس کل و اطلاع وزیر علوم و مدیر مدرسه باشد.

فصل دوازدهم- شاگرد میباید خود را پاک و پاکیزه نگاه داشته و کمال احترام را از اجزأ و معلمین بنماید.

فصل سیزدهم- شاگرد باید در آخر هر فصل یک امتحان سه ماهه بدهد و این امتحانات جزء کتبی است و بتوسط معلمین همان دروس اجرا می گردد و عشر مجموعه این نمره‌ها اضافه نمره‌ها امتحان سالانه خواهد شد.

فصل چهاردهم- اول برج سرطان [تیر] هر سال امتحان سالانه شروع خواهد شد و این امتحان لفظی است نه کتبی و معلمین با حضور وزیر علوم امتحان سالانه خواهند نمود و از هر شاگردی در هر شعبه علمی، بیست دقیقه سؤال خواهد شد.

فصل پانزدهم- امتحان سالانه بحکم قرعه است و اگر شاگردی در بعضی دروس حاضر امتحان نباشد، باید پانزده روز قبل از میزان که موقع افتتاح مدرسه است حاضر شده امتحان بدهد و اسم او پس از شاگردانی که اول امتحان داده‌اند، ثبت خواهد شد.

فصل شانزدهم- شاگرد باید ده روز قبل از امتحان سالانه دروس خود را پاک‌نویس کرده و دفتر مجموعه نباتات و مجموعه حیوانات و مجموعه معدنیات طبقه‌بندی خود را بکارگذاران مدرسه مبارکه ارائه دهد و عملیات شیمیائی و فلاحتی و غیره را باید عملاً امتحان بدهد.

فصل هفدهم- شاگرد پس از امتحان، مجاز برفتن طبقه بالاتر می‌شود. در صورتیکه اقلأ نصف مجموع نمره‌های هر شعبه را دارا باشد و اگر نصف مجموع نمره‌های دروس خود را حاصل نکرد، باید مجدداً در موقع افتتاح مدرسه امتحان بدهد و الا حق برفتن طبقه مافوق ندارد.

فصل هیجدهم- در امتحان سالانه هر شاگردی که از عهده امتحان برآمد، تصدیق‌نامه قابلیت که بتصدیق معلمین و ممتحنین رسیده با نمره‌های شعبات تحصیل باو داده خواهد شد.

فصل نوزدهم- هر شاگرد که در امتحان سالانه ده عشر نمره‌های لازمه دروس مختلفه را دارا باشد، بسیار بسیار ممتاز است و اگر هشت عشر را حاصل نمود، بسیار ممتاز است و هفت عشر ممتاز می‌باشد.

فصل بیستم- امتحان فارغ‌التحصیلی نیز چون امتحان، تجدید طبقه است. هر شاگردیکه امتحان بدهد دارای تصدیقنامه فارغ‌التحصیلی در علم شریف فلاحه و فن زراعت خواهد بود.

فصل بیست و یکم- در روز آخر امتحان تصدیقنامه‌ها را در حضور اولیای دولت و ملت و وزراء کبار بصاحبان تصدیقنامه داده خواهد شد و باید بسؤالات مطابق پروگرام که باطلاع جناب مستطاب اجل اکرم وزیر علوم معین شده در حضور جمع جواب بدهد.

فصل بیست و دویم- مطالب فوق بر حسب لزوم کم و زیاد خواهد شد. فصول این نظامنامه باطلاع وزارت جلیله علوم و معارف و توسط سرکار مسیو داشر رئیس فلاحه و این بنده خانه‌زاد دولت ابد مدت مهدی مدیر مدرسه فلاحه مرتب گردید.

سند شماره ۲: اساسنامه مدرسه صنعتی دولتی

مصوب جلسه ۱۷ شورایعالی معارف، ۱۳۰۳ ش

- ۱- مدرسه صنعتی دولتی منقسم بدو شعبه است: شعبه حرفه، شعبه فنی.
  - ۲- شعبه حرفه برای تهیه کارگران است بجهت حرف مختلفه: آهنگری و نجاری و چرم سازی و امثال آنها و دوره تحصیلات آن سه سال است.
  - ۳- شعبه فنی متخصصین فنی تربیت می کنند که اشتغال بفنون دواسازی و شیمی عالی و بلورسازی و چینی سازی و امثال آن خواهند داشت و دوره تحصیلات آن پنج سال است.
  - ۴- تحصیل در شعبه حرفه ای مجانی است و در شعبه فنی مستلزم پرداخت شهریه است که میزان آن به تصویب شورای عالی معارف معین خواهد شد ولی محصلین بی بضاعت با استعداد از تأدیه شهریه معاف خواهند بود.
  - ۵- شرط ورود در شعبه حرفه ای داشتن تصدیقنامه مدارس ابتدائی است یا معلومات معادل آن و شرط ورود در شعبه فنی داشتن تصدیقنامه دوره اول مدارس متوسطه است.
  - ۶- کسانی که وارد شعبه حرفه ای می شوند بیش از پانزده سال و آنهایکه وارد شعبه فنی می شوند بیش از هیجده سال نباید داشته باشند.
  - ۷- در هر یک از دو شعبه این مدرسه درسال اول محصلین معلومات علمی را مطابق پرگرامی که منضم به این اساسنامه است تکمیل نموده در سنوات بعد به تعلیمات و تحصیل معلومات فنی و علمی خواهند پرداخت که پرگرام آن در آتیه تعیین و ضمیمه این اساسنامه خواهد شد.
  - ۸- مدرسه صنعتی دولتی مثل سایر مدارس ایران تابع قوانین مملکتی و مقررات وزارت معارف بوده و تغییرات و تکمیلاتی که در این اساسنامه یا پرگرام مدرسه لازم بشود با مشاوره شورای عالی معارف و تصویب وزارت معارف صورت خواهد گرفت.
- شماره جلسه ۱۷ - تاریخ تصویب ۱۵ جدی ۱۳۰۳ - موضوع مصوب: پرگرام مدرسه صنعتی دولتی ...

سند شماره ۳: اساسنامه مدرسه فلاح و صنایع روستائی

مصوب جلسه ۱۰۷ شورایعالی معارف، ۱۳۰۷ ش

مقصود مدرسه

ماده ۱ مقصود مدرسه تعلیم و تربیت مهندسی است که پس از اتمام دوره تحصیلات خود بتوانند اداره امور یک یا چندین ده را عهده‌دار شده آنرا بطرز علمی زراعت کنند و یا در ادارات و مؤسسات فلاحی دولتی و ملی و یا در خالصجات مملکتی استخدام شده مشاغل زراعتی و یا خدمات فنی مربوط بزراعت و همچنین تعلیم در مدارس فلاحی را انجام دهند.

تحصیلات مدرسه

ماده ۲ تحصیلات مدرسه عبارتست از دو قسمت نظری و عملی: قسمت نظری مطابق پرگرام جداگانه معین شده است و قسمت عملی بشرح ذیل است:

اولاً: "تجارب و عملیاتی که در لابراتوارهای مدرسه می‌شود.

ثانیاً: عملیاتی که در مزرعه سرمشقی و اراضی و باغها و استاسیونهای متعلق بمدرسه می‌شود (در این قسمت شاگردان مدرسه در تمام کارها و اعمال زراعتی یک بیک شرکت می‌نمایند)

ثالثاً: مسافرت و تفرجهائی که تحت سرپرستی و مراقبت معلمین مدرسه برای معاینه اوضاع فلاحی دهات یا مؤسسات زراعتی و یا کارخانجاتی که صنایع روستائی دارند در داخل یا خارج ایران به عمل می‌آید.

مدت تحصیلات مدرسه

ماده ۳ دوره تحصیلات مدرسه عالی فلاح مشتمل بر شش دوره سه ماهه است و اشخاص در این قسمت پذیرفته می‌شوند که دوره سه ساله متوسطه منضمه به این مدرسه را طی کرده باشند.

تبصره: از دوره متوسطه مذکوره یکسال به عنوان تهیه و شش دوره سه ماهه ضمیمه مدرسه خواهد بود.

شرایط ورود به مدرسه

- ماده ۴ (۱) - برای ورود بسال تهیه داوطلبان باید دارای تصدیق دوره اول متوسطه باشند.
- (ب) و برای ورود به شش دوره سه ماهه متوسطه فلاحه داوطلبان باید دارای تصدیق کلاس تهیه فوق‌الذکر باشند و یا امتحان مواد تدریسیه سال تهیه را بدهند.
- (ج) داوطلبان باید مبتلا بامراض مسریه نبوده معتاد بافیون نباشند.
- تبصره: لدی الاقتضاء مدرسه مستمعین آزاد را با تشخیص رئیس مدرسه می‌پذیرد.

امتحانات مدرسه

ماده ه: اولاً در آخر هر دوره سه ماهه امتحانات سه ماهه از دروس علمی و عملی که در مدت مزبوره تعلیم شده به عمل می‌آید و در آخر هر سه دوره ۳ ماهه امتحانات از تمام دروس و عملیاتیکه در ۹ ماهه تعلیم شده به عمل خواهد آمد.

تبصره: امتحانات مدرسه یا کتبی یا شفاهی یا هر دو خواهد بود.

ثانیاً امتحانات مدرسه بر دو قسم است:

- ۱- امتحانات نظری از کلیه دروسی که در مدرسه تدریس شده به عمل می‌آید.
- (ب) امتحانات عملی از کلیه عملیات صحرایی و لابراتواری و غیره هر یک جداگانه به عمل می‌آید.

ثالثاً امتحانات داخلی مدرسه بتوسط معلمین به عمل می‌آید ولی امتحانات نهائی باید بتوسط یک هیئت ممتحنه که مرکب از معلم هر درس و دو نفر ممتحن دیگر که به انتخاب وزارت معارف معین خواهد شد به عمل آید.

تبصره: نمرات مدرسه از صفر (۰) الی (۲۰) خواهد بود و معدل ثمرات سه ماهه ضرب در ۲ شده و معدل امتحانات ۹ ماهه ضرب در ۶ بعد مجموع حاصل ضربها تقسیم بر ده (۱۰) شده معدل کل نه (۹) ماهه از آن بدست خواهد آمد.

هیچ شاگردی از کلاس به کلاس بالاتر نمی‌رود و یا موفق باخذ دیپلوم نمی‌شود مگر معدل کافی داشته باشد.

تبصره: حد نصاب برای معدل ۱۲ خواهد بود.

تبصره: هرگاه نمره شاگردی در امتحانات ۹ ماهه در یکی از دروس کمتر از پنج باشد و یا نمره مزبور در سه درس کمتر از هشت باشد از کلیه امتحانات ساقط است.
تبصره: سئوالات امتحانات بطور قرعه توسط ممتحنین تهیه خواهد شد.

دیپلوم مدرسه

ماده ۶ در آخر دوره تحصیلات به شاگردانی که دارای شرایط ورود بوده و کلیه امتحانات علمی و عملی مدرسه را مطابق نظامات با موفقیت داده باشند دیپلوم مهندسی فلاحه داده می‌شود.

اساسنامه مدرسه عالی فلاحه که مشتمل بر شش ماده و هفت تبصره است در یکصد و هشتمین جلسه شورای عالی معارف مورخه سه‌شنبه/اول خرداد/۱۳۰۷ تصویب شد.

رئیس دارالنشاء شورای عالی معارف فقیه زاده

پروگرام دروس مدرسه عالی فلاحه و صنایع روستائی...

تاریخ تصویب اول خرداد ۱۳۰۷

سند شماره ۴: اساسنامه و نظام‌نامه و دستور تحصیلات هنرستان موسیقی

مصوب جلسه ۲۷۶ شورایعالی معارف - ۱۳۱۳ ش

۱- اساسنامه

ماده اول: هنرستان موسیقی بدو دوره عالی و متوسطه تقسیم می‌شود. مدت تحصیلات دوره عالی چهارسال در دوره متوسطه ۶ سال خواهد بود.

تبصره: تا زمانی که دانش‌سراهای مقدماتی بعده کافی آموزگارانی که بتوانند علاوه بر تدریس خصوصی خود سرود نیز تعلیم نمایند تهیه نکند تربیت و تهیه معلمان سرود به هنرستان موسیقی محول است. ترتیب و کیفیت تعلیم را اداره هنرستان معین کرده به تصویب وزارت معارف خواهد رسانید.

ماده دوم: برای ورود به هنرستان موسیقی شرائط اختصاصی ذیل ضرور خواهد بود:

الف- برای ورود به دوره عالی داشتن تصدیق‌نامه متوسطه موسیقی یا تصدیقی معادل آن
ب- برای ورود به دوره متوسطه داشتن تصدیق‌نامه ابتدائی عمومی و استعداد موسیقی به تشخیص اداره مدرسه

ماده سوم: رئیس هنرستان موسیقی باید یک نفر موسیقی‌دان متبحر باشد.

ماده چهارم: معاون رئیس هنرستان موسیقی که باید موسیقی‌دان مجرب باشد از طرف رئیس هنرستان پیشنهاد و از طرف وزارت معارف نصب می‌شود معاون مزبور علاوه بر وظائف معمولی معاونت معموله معاونت مدیریت دوره عالی را نیز عهده دار خواهد بود.

ماده پنجم: کلیه امور دفتری هنرستان بعهده یک دفتردار کل می‌باشد.

ماده ششم: دوره متوسطه یک نفر ناظم خواهد داشت که از بین معلمان همان دوره انتخاب می‌شود.

ماده هفتم: هنرستان موسیقی دارای کتابخانه مشتمل بر کتب موسیقی و ادبی و فلسفی می‌باشد که بر طبق نظامنامه خواهد بود که به تصویب وزارت معارف رسیده باشد.

ماده هشتم: دیپلوم دوره عالی دو درجه خواهد داشت درجه اول و درجه دوم. دیپلوم درجه اول فقط بکسانی داده خواهد شد که قریحه صنعتی آنها مورد توجه بوده و معدل نمراتشان از شانزده (۱۶) کمتر نباشد.

۲- نظامنامه

ماده نهم: هیچیک از شاگردان هنرستان موسیقی بدون اجازه کتبی از رئیس هنرستان حق شرکت در کنسرت‌ها و نمایشها و پر کردن صفحه گرامافون را نخواهد داشت

ماده دهم: هر شاگردی که قبل از اتمام دوره تحصیلات و اخذ تصدیق بدون عذر موجه مدرسه را ترک گوید باید برای دوره تربیت معلمین سرود از قرار ماهی ۲۰ ریال و برای دوره متوسطه از قرار ماهی ۴۰ ریال و برای دوره عالی از قرار ماهی ۶۰ ریال از بابت مخارج و حق‌التعلیم مدتی که در مدرسه تحصیل کرده است به صندوق دولت بپردازد.

ماده یازدهم: هر شاگرد قبل از ورود به مدرسه باید علاوه بر ورقه هویت و تصدیق صحت مزاج و تلقیح آبله و ۴ قطعه عکس خود التزامنامه‌ی دائر بر رعایت مفاد ماده دوم این نظام نامه بامضای خود و ولی خود بدفتر هنرستان تسلیم نماید.

ماده دوازدهم: کلیه اسباب و اساسی هنرستان موسیقی تحت نمره‌های معین ثبت دفتر اموال می‌شود.

ماده سیزدهم: اداره امور کتابخانه هنرستان بعهده یک کتابدار خواهد بود که به پیشنهاد رئیس هنرستان انتخاب می‌شود.

ماده چهاردهم: نظام‌نامه‌های داخلی هنرستان از طرف رئیس هنرستان تهیه پس از تصویب وزارت معارف به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده پانزدهم: محصلین هر یک از دوره‌های هنرستان موسیقی پس از قبول شدن در امتحانات نهائی باخذ تصدیق رسمی بامضای وزارت معارف و رئیس کل معارف و رئیس هنرستان نائل خواهند شد.

ماده شانزدهم: اگر داوطلبی از خارج بخواهد وارد یکی از کلاس‌های مدرسه (بغیر از کلاس اول) بشود باید موّاد کلاس پائین تر را مطابق پروگرام امتحان بدهد چنانچه معدل کل نمره‌های امتحان او کمتر از ۱۲ نباشد قبول می‌شود.

۳- نظام‌نامه امتحانات

ماده هفدهم: پروگرام امتحانات هنرستان یکماه قبل از شروع مطابق نظر رئیس از طرف دفتر کل هنرستان اعلان خواهد شد.

ماده هجدهم: برای امتحانات نهائی دوره متوسطه عدّه از معلّمین به پیشنهاد رئیس هنرستان از طرف وزارت معارف دعوت شده و هیئت ممتحنه را تشکیل خواهند داد.

ماده نوزدهم: برای امتحانات نهائی دوره عالی یکماه قبل از وقت رئیس هنرستان هفت تا ده نفر از معاریف علمای موسیقی را بوزارت معارف پیشنهاد و وزارت معارف لااقل پنج نفر از بین آنان انتخاب می‌کند. ریاست هیئت ممتحنه با رئیس هنرستان خواهد بود

ماده بیستم: امتحانات داخلی هر یک از کلاس‌های دوره عالی سالی دو نوبت خواهد بود (شروع در هفته آخر دی و هفته دوم خرداد) هرگاه محصلی در امتحان نیمه اول ردّ شده باشد باید بعد از قبول شدن در امتحانات آخر سال امتحان نیمه اول را تجدید نماید در صورت پذیرفته شدن در این امتحان می‌تواند به کلاس بالاتر برود.

ماده بیست و یکم: امتحانات داخلی کلیه کلاس‌های دوره علمی در نیمه اول سال کتبی و در نیمه دوم کتبی و شفاهی است ولی در کلاس‌های دوره تخصصی در هر دو موقع شفاهی است (به استثنای زبان فرانسه که کتبی و شفاهی خواهد بود)

ماده بیست و دوم: در امتحانات نهائی متوسطه ضریب ساز تخصصی ۴- دیکته موسیقی و سرایش ۳- تئوری و زبان فارسی و زبان فرانسه ۲- بقیه دروس ضریب ۱ را خواهند داشت.

ماده بیست و سوم: جریان امتحانات هنرستان موسیقی از حیث سائر مقررات تابع نظامنامه عمومی امتحانات مدارس خواهد بود.

۴- دستور تحصیلات...

اساسنامه و نظامنامه و دستور تحصیلات هنرستان موسیقی مشتمل بر ۲۳ ماده و یک تبصره که شب چهارشنبه ۱۳ تیرماه ۱۳۱۳ در دویست و هفتاد و ششمین جلسه رسمی شورای عالی معارف به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجری گذارده شود.

سند شماره ۵: اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان تجارت

مصوب جلسه ۲۷۹ شورای عالی معارف، ۱۳۱۳ ش

ماده اول: مدّت تحصیلات در دبیرستان تجارت سه (۳) سال و شرائط ورود آن از این قرار است.

الف- دارا بودن تصدیقنامه رسمی سه سال اول متوسطه.

ب- تصدیق حسن اخلاق از مدرسه که داوطلب در آنجا تحصیل میکرده است.

ج- حداقل سن ۱۵ و حداکثر بیست سال.

ماده دوم: تصدیقنامه فراغ از تحصیل دبیرستان تجارت از حیث مزایای قانونی معادل است با تصدیقنامه متوسطه کامل.

ماده سوم: امتحانات نهائی دبیرستان تجارت مطابق مقررات امتحانات نهائی متوسطه کامل به عمل خواهد آمد.

ماده چهارم: موادی که از آنها امتحان کتبی به عمل می آید از این قرار است.

تاریخ اقتصادی- دفترداری- ریاضیات تجاری- تحریرات و رسم تجارتی- فارسی (دیکته و انشاء)- کلیات حقوق و حقوق تجاری- تجارت و حمل و نقل و گمرک- علم اقتصاد- زبان فرانسه و انگلیسی (دیکته و انشاء)

و مواد امتحانات شفاهی و عملی بقرار ذیل می باشد:

امتنعه شناسی- ریاضیات تجاری- ماشین نویسی- جغرافیای اقتصادی- فقه- تجارت- فارسی- زبان فرانسه- زبان انگلیسی

ماده پنجم: صورت ساعات دروس و دستور تحصیلات دبیرستان تجارت بقرار ذیل است...

اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان تجارت مشتمل بر پنج ماده و نه (۹) تبصره که شب چهارشنبه سوم مردادماه ۱۳۱۳ در دویست و هفتاد و نهمین جلسه رسمی شورای عالی معارف به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۶: اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان فلاح

مصوب جلسه ۲۹۳ شورایعالی معارف، ۱۳۱۳ ش

قسمت اول: اساسنامه

ماده اول: منظور از تأسیس دبیرستان فلاح دو امر است.

۱- تهیه عضو فنی برای انجام خدمات فلاحی و تهیه مباشر برای اداره کردن دهات.

۲- تربیت آموزگار برای تدریس در دبستان‌های فلاحی قراء و قصبات.

ماده دوم: دوره تحصیلات دبیرستان فلاح دو سال می‌باشد. محصلین قسمتی از روز را مشغول تحصیل بوده و قسمت دیگر را صرف عملیات فلاحی می‌نمایند.

ماده سوم: داوطلبان ورود بدبیرستان فلاح باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱- تصدیق سه (۳) ساله اول متوسطه.

۲- حداقل سن ۱۶ و حداکثر بیست سال.

۳- تصدیق حسن اخلاق از مدرسه ای که قبلاً در آنجا بوده اند.

۴- تصدیق صحت مزاج از طبیبی که امضای او را اداره کل فلاح معتبر بداند.

ماده چهارم: عده محصلینی که برای هر یک از دو رشته آموزگاری یا فلاحی پذیرفته می‌شوند. همه ساله از طرف وزارت معارف و اداره کل فلاح قبلاً اعلان خواهد شد.

ماده پنجم: در صورتیکه عده داوطلبان بیش از حد معین باشد عده لازم از بین آنها بمسابقه انتخاب خواهد گردید.

ماده ششم: داوطلبان هریک از دو رشته، آموزگاری و فلاحی که بر طبق مقررات نظامنامه پذیرفته می‌شوند، بایستی تعهد نامه مخصوصی بداره مربوط تسلیم نمایند که بموجب آن بعد از پایان تحصیلات خدمتهای فوق را مطابق مقررات انجام دهند.

قسمت دوم: امتحانات

ماده هفتم: امتحانات دبیرستان فلاح کتبی و شفاهی و عملی می‌باشد و معدل نمرات هر

ماده در امتحانات شش ماهه و سالیانه نمره آن ماده خواهد بود.

تبصره: موادی که از آنها باید امتحان کتبی یا عملی نیز به عمل آید از طرف اولیای مدرسه تعیین می شود.

ماده هشتم: برای ارتقاء به کلاس بالاتر باید معدل مواد مهمه کمتر از ده نباشد و معدل کل مواد نیز نباید از ده کمتر باشد در صورتیکه معدل کل یا معدل مواد مهمه ده نباشد محصل حق دارد موادی را که از آنها کمتر از نمره ده گرفته است بعد از تعطیل مجدداً امتحان دهد. تشخیص مواد مهمه با اداره مدرسه است.

ماده نهم: امتحانات نهائی با نظارت وزارت معارف صورت خواهد گرفت.

ماده دهم: هیچ محصلی نمی تواند بیش از دو سال درهریک کلاس بماند.

ماده یازدهم: در آخر دوره تحصیلات به شاگردانی که در امتحانات نهائی قبول شده اند تصدیق رسمی ختم تحصیلات متوسطه فلاحتی یا تصدیق آموزگاری فلاحتی داده خواهد شد. و این تصدیق‌ها از حیث مزایای قانونی با متوسطه کامل برابر خواهد بود.

تصدیقنامه‌های صادره از طرف اداره کل وزارت معارف امضاء خواهد شد.

قسمت سوم: دستور تحصیلات

ماده دوازدهم: دستور تحصیلات دبیرستان فلاحت بشرح ذیل است...

سند شماره ۷: اساسنامه و برنامه مدرسه پرستاری زنانه

مصوب جلسه ۳۳۱ شورایعالی معارف، ۱۳۱۵ ش

اساسنامه

برای تربیت پرستاران متخصص مدارس پرستاری زنانه در پایتخت و مراکز مهم کشور مطابق اساسنامه ذیل تأسیس می‌شود.

ماده اول: دوره تحصیلات پرستاری دو (۲) سال است.

ماده دوم: مدرسه پرستاری مجانی و در صورت امکان شبانه روزی و ضمیمه یک مریضخانه خواهد بود ولی برای تمرین در سرویسهای مختلفه مانع نخواهد بود که شاگردان در مریضخانههای دیگر نیز به عملیات تمرین پردازند.

ماده سوم: داوطلبان ورود بمدرسه پرستاری باید دارای شرائط ذیل باشند:

۱- تصدیقنامه سه (۳) ساله متوسطه را داشته یا امتحان ورودی معادل آن بدهند.

۲- از شانزده (۱۶) سال کمتر و از ۲۵ سال بیشتر نداشته باشند.

۳- صحیح المزاج باشند.

۴- شوهر نکرده باشند.

۵- معروف بفساد اخلاق نباشند.

تبصره: برای خانمهای پرستار که قبل از تأسیس مدرسه لااقل مدت سه (۳) سال در مؤسسات صحی مشغول خدمت بوده اند شرط دوم و چهارم الزامی نیست.

ماده چهارم: تحصیلات هر سال مرکب از تمرینات فنی و دروس علمی مطابق برنامه ذیل خواهد بود. و دارندگان گواهینامه این مدرسه حق ورود بمدرسه قابلهگی را خواهند داشت.

ماده پنجم: برنامه تحصیلات هر سال و مدتی که برای تحصیل هر یک از قسمتهای زنانه مقرر است بقرار ذیل می‌باشد:

هر سال تحصیلی از اول شهریور شروع می‌شود.

تبصره ۱- مدت هر درس ۴۵ دقیقه خواهد بود.

تبصره ۲- برنامه تفصیلی دروس علمی بعد از تصویب شورای دانشکده طب قابل اجرا می‌باشد.

برنامه عملی دو ساله مدرسه پرستاری زنانه...

اساسنامه و برنامه مدرسه پرستاری زنانه مشتمل بر پنج ماده و سه (۳) تبصره که در سید و سی و یکمین جلسه شورای عالی معارف مورخ سه‌شنبه دوم تیرماه ۱۳۱۵ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذاشته شود.

سند شماره ۸: اساسنامه دبیرستان فنی مائیه مصوب جلسه ۳۳۵ شورایعالی معارف، ۱۳۱۵ ش

ماده اول: منظور برای تهیه مستخدم فنی جهت وزارت مائیه مدرسه مجانی ای باسم دبیرستان فنی مائیه تشکیل می گردد که بودجه آن از طرف وزارت مائیه تأدیه و برنامه و جریان دروس و امتحانات آن از طرف وزارت معارف به عمل خواهد آمد.

ماده دوم: شرائط ورود

۱- سن داوطلبان نباید کمتر از چهارده (۱۴) سال و بیش از هجده (۱۸) سال تمام داشته باشند مگر در مواردی داوطلبان ی که از اعضاء وزارت مایه بوده و به آنها وزارتخانه اجازه مخصوص داده باشد.

۲- داشتن گواهی نامه رسمی دوره اول متوسطه یا قبول شدن در امتحان ورودی در حدود تحصیلات دوره اول متوسطه.

۳- مدت تحصیلات دبیرستان سه (۳) سال و برنامه اجمالی آن بقرار ذیل است...

ماده سوم: گواهی نامه فراغ تحصیل از این دبیرستان از حیث مزایای قانونی معادل دوره کامل متوسطه بوده و دارندگان حق ورود بقسمت اقتصادی دانشکده حقوق را خواهند داشت.
ماده چهارم: وزارت مائیه فارغ التحصیل های این دبیرستان را با رتبه دو (۲) اداری استخدام خواهد کرد.

ماده پنجم: نظامنامه دروس و امتحانات دبیرستان و برنامه تفصیلی مواد تدریسی را وزارت معارف با نظر وزارت مائیه تهیه خواهد نمود. گواهینامه فارغ التحصیل های این دبیرستان از طرف وزارت معارف و وزارت مایه اعطاء خواهد شد.

اساسنامه دبیرستان فنی مایه مشتمل بر پنج ماده که در سیصد و سی و پنجمین جلسه شورای عالی معارف مورخ سه شنبه دهم شهریور ۱۳۱۵ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذاشته شود.

سند شماره ۹: اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی

مصوب جلسه ۳۴۳ شورای عالی معارف، ۱۳۱۵ ش

قسمت اول

ماد اول: منظور از تأسیس هنرستان موسیقی تعلیم تمام رشته‌های صنعت موسیقی است به پسران و دختران در رشته‌های تخصصی ذیل:

آلات بادی فلزی

آلات بادی چوبی

آلات زهی و سیمی

پیانو

آواز

کمپوزیسیون

مدیریت ارکستر

موسیقی نظام

آموزگاری سرود

تبصره: هنرستان موسیقی در موقع مقتضی دارای شعبه اپرا و نمایش نیز خواهد شد.

ماده دوم: هنرستان موسیقی از لحاظ فنی به (۳) دوره تقسیم می‌شود.

ابتدائی متوسطه عالی

دوره ابتدائی

ماده سوم: دوره ابتدائی هنرستان موسیقی شش سال است که برنامه آن مطابق سائر دبستان‌ها است و بعلاوه مبادی نظری موسیقی و ساز بر حسب استعداد فنی و جسمانی به تشخیص اداره هنرستان بدانش آموزان تعلیم داده خواهد شد.

ماد چهارم: دوره ابتدائی از نظر فنی دو (۲) قسمت می‌شود

سه (۳) ساله تهیه سه (۳) ساله مقدماتی

الف- سه (۳) ساله تهیه عبارت از سه (۳) سال اول که مخصوص تربیت گوش و تحریک ذوق موسیقی است.

ب- سه (۳) ساله مقدماتی عبارت از سه (۳) سال دوم که مخصوص آزمایش ذوق موسیقی است.

ماده پنجم: شرط ورود بدوره ابتدائی از این قرار است:

الف- سن کمتر از هفت (۷) سال نباشد

ب- داشتن تصدیق صحت مزاج

ج- استعداد جسمانی برای فراگرفتن تعلیمات فنی موسیقی

دوره متوسطه

ماده ششم: دوره متوسطه هنرستان موسیقی شش سال است که علاوه بر دروس علمی و عملی موسیقی فارسی و ریاضی و تاریخ و جغرافیا و فیزیک و زبان خارجه (مطابق برنامه جداگانه) نیز در آن تدریس می گردد از کلاس چهارم به (۳) شعبه تقسیم می شود.

۱- شعبه مقدمات تخصص در کمپوزیسیون و مدیریت ارکستر و موزیک هارمونی

۲- شعبه مقدمات تخصص در ساز و آواز.

۳- شعبه آموزگاری سرود.

ماده هفتم: طول مدت تحصیل در شعبه آموزگاری سرود و موسیقی (بعد از طی کلاس سوم) دو سال خواهد بود.

ماده هشتم: گواهی نامه هر یک از شعبه های دوره متوسطه هنرستان موسیقی دارای ارزش گواهینامه متوسطه کامل است.

ماده نهم: شرائط ورود بدوره متوسطه از این قرار است:

الف- داشتن گواهینامه رسمی دوره ابتدائی

ب- صحت مزاج

ج- ذوق موسیقی و استعداد جسمانی برای فراگرفتن تعلیمات موسیقی

ماده دهم: اساسنامه و برنامه دوره عالی هنرستان موسیقی بعدها معین خواهد شد.

ماده یازدهم: دانش آموزان هنرستان موسیقی که واجد قریحه و استعداد موسیقی باشند و تعهد کرده باشند که پس از خاتمه تحصیلات به خدمت آموزگاری موسیقی وارد شوند از پرداخت شهریه معاف خواهند بود و عندالزوم کمک خرج تحصیلی نیز به آنها داده خواهد شد سائر دانش آموزان دوره متوسطه و عالی برطبق مقررات عمومی باید شهریه بپردازند.

ماده دوازدهم: هنرستان موسیقی دارای نظامنامه داخلی و نظامنامه امتحانات مخصوص خواهد بود که از طرف هنرستان تنظیم و پیشنهاد و پس از تصویب وزارت معارف به موقع اجراء گذارده خواهد شد.

برنامه...

اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی مشتمل بر دوازده (۱۲) ماده و چهار (۴) تبصره که در سیصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی معارف مورخ سه شنبه پانزدهم دی ۱۳۱۵ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذاشته شود.

سند شماره ۱۰: اساسنامه هنرستان دختران مصوب جلسه ۳۶۱ شورای عالی معارف، ۱۳۱۶ ش

ماده اول- درپرتو توجهات عالیه ملوکانه برای نگاهداری و تربیت دختران بی بضاعت بنگاهی بنام هنرستان دختران تأسیس می‌شود.

ماده دوم- دوره هنرستان شش سال است که بدو قسمت تقسیم می‌شود یک دوره عمومی چهار ساله و یک دوره تخصصی دو ساله و شرط ورود داشتن چهارسال تحصیلات ابتدائی است.

ماده سوم- در دوره چهار ساله عمومی برنامه تحصیلات باید طوری تنظیم شود که تحصیلات ابتدائی دختران بطوری که در دبستان‌ها معمول است تکمیل گردد و بعلاوه معلومات علمی و عملی را که مقدمه ورود به دوره اختصاصی است به آنها بیاموزند.

ماده چهارم- دوره تخصصی دارای چهار شعبه ذیل خواهد بود:

- ۱- خانه‌داری: از قبیل آشپزی- شیرینی‌پزی- لکه‌گیری- اطو کشی- شست‌وشو.
- ۲- هنرهای دستی: از قبیل کلاه‌دوزی- قلاب‌دوزی- گل‌دوزی- بافندگی- خیاطی- نقاشی- ساختن اسباب بازی.

۳- بهداشت: از قبیل پرستاری- بهداشتی- بچه‌داری.

۴- کارهای دفتری: از قبیل ماشین‌نویسی- دفترداری- محاسبه.

ماده پنجم- دخترانی که در هنرستان پذیرفته می‌شوند باید دارای شرایط ذیل باشند:
۱- ایرانی باشند.

۲- عدم بضاعت آنها بوسائل مقتضی محرز شده باشد.

۳- سلامت مزاج آنها بوسیله پزشک بنگاه تصدیق شده باشد.

۴- سن آنها کمتر از پانزده سال برای کلاس اول نباشد.

تبصره بین واجدین شرایط حق تقدم بترتیب ذیل رعایت خواهد شد:

۱- فرزندان نظامیان و یا خدمتگذاران کشوری که در جنگ و یا در حین انجام وظیفه کشته شده باشند.

۲- دختران بی کس که هیچ سرپرست نداشته باشند.

۳- دخترانی که پدر و مادر ندارند.

۳- دخترانی که پدر ندارند.

۴- دخترانی که مادر ندارند.

ماده ششم- در هنرستان به تربیت اخلاقی کودکان بیشتر باید توجه شود مخصوصا حس نوع دوستی- میهن پرستی- ایمان بکار و شوق اجراء وظیفه را باید در درجه اول به آنان آموخت.

ماده هفتم- کارهای داخلی هنرستان از قبیل شست و شو- خیاطی- اطو کشی- آشپزی و تهیه میز شام و ناهار و غیره را دختران دوره عمومی و تخصصی بنوبت انجام خواهند داد.

ماده هشتم- محصول کارهای دستی دختران به معرض فروش گذارده می شود و قیمت کارهای هر یک از دختران بنام خود او به بانک ملی سپرده می شود که در موقع خروج از هنرستان به عنوان سرمایه زندگی به او داده شود.

ماده نهم- اداره هنرستان به عهده یک نفر رئیس ایرانی است و یک نفر معاون و به قدر کافی اعضاء دفتری وفنی و مستخدمین جزء در اختیار او گذارده خواهد شد و ممکن است در صورت لزوم معلمین خارجی نیز استخدام شود.

ماده دهم- نظارت در امور مالی و پیشنهاد تغییر اساسنامه بنگاه و مراقبت در تأمین زندگانی فارغ التحصیل های این هنرستان به یک هیئت پنج نفری که با اسم هیئت نظارت نامیده می شود واگذار می شود.

ماده یازدهم- هیئت نظارت با تصویب و اجازه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی انتخاب می شود و این شغل افتخاری است.

ماده دوازدهم- وظائف هیئت نظارت و رئیس و سائر کارکنان اداری وفنی و همچنین مقررات و نظامنامه داخلی بنگاه بموجب نظامنامه جداگانه که بعدا تنظیم خواهد شد تعیین می شود.

ماده سیزدهم- صورت تشکیلات و بودجه بنگاه را هیئت نظارت تنظیم و در اواخر هر سال پیشنهاد خواهد کرد.

ماده چهاردهم- بدخترانی که دوره هنرستان را تمام می‌کنند و از عهده امتحانات هنرستان برمی‌آیند گواهینامه مخصوصی داده می‌شود.

ماده پانزدهم- هیئت نظارت باید برای فارغ‌التحصیل‌های هنرستان تا موقعی که شوهر اختیار نکرده اند کارمناسبی در مؤسسات دولتی یا غیردولتی تهیه نمایند و هیئت نظارت پرونده تحصیلی فارغ‌التحصیل‌های هنرستان را با ذکر درجه لیاقت و تخصص و اخلاق شخصی آنها مرتباً نگاهداری کرده و همه ساله با ادارات مربوطه می‌فرستد که برای رجوع خدمت به آنها تسهیلات لازم فراهم و نسبت با استخدام آنها به تناسب معلومات اقدام نمایند.

مصوب جلسه ۳۶۱ شورایعالی معارف- ۱۳۱۶

سند شماره ۱۱: اساسنامه و برنامه هنرستان تخصصی نساجی شاهی

برای تعلیمات نخ کشی و بافندگی، ابریشم و پنبه

مصوب جلسه ۳۸۷ شورایعالی فرهنگ- ۱۳۱۷ ش

اساسنامه

شرایط عمومی: منظور هنرستان-هنرستان نساجی شاهی به منظور تهیه کارگر فنی و استادکار برای کارخانجات نساجی و ابریشم کشی و بافندگی و تابندگی پنبه و ابریشم تشکیل می‌شود. دروس نظری که توسط متخصصین داده می‌شود با ابزار و وسایلی که در دسترس هنرجویان گذارده شده است تکمیل خواهد شد- تحصیلات آموزش هنرستان شاهی شامل دروس نظری و عملی می‌باشد که بدو قسمت مهم نخ کشی و بافندگی و در هر قسمت نیز بدو قسمت تقسیم می‌شود.

الف: قسمت ابریشم کشی و بافندگی ابریشم.

ب: قسمت نخ ریزی و بافندگی پنبه.

علاوه بر آموزش بالا یک دوره دروس نظری و عملی رنگرزی و چیت‌سازی و تکمیل پارچه داده خواهد شد. منظور از این دروس این است که هنرجویان بکلیه عملیات و کارهایی که بر روی مواد اولیه می‌شود آشنا شوند تا اینکه پارچه صورت بازار یافته مطابق سلیقه و تقاضای مصرف کنندگان و خریداران واقع شود و دارای ارزش و تمام مزایای تجارتی باشد.

شرایط داخلی هنرستان:

- ۱- هنرستان فقط برای قسمت شبانه روزی هنرجو- خواهد پذیرفت.
- ۲- در دوره تحصیل، غذا، لباس و وسایل نظافت و غیره به هنرجویان داده خواهد شد.
- ۳- در تمام دوره تحصیل هنرجویان مبلغ شصت (۶۰) الی هشتاد (۸۰) ریال ماهیانه به عنوان کمک هزینه تحصیلی نقداً دریافت خواهند داشت.

شرایط پذیرفتن هنرجویان:

۱- سن داوطلبان از پانزده (۱۵) الی بیست و چهار (۲۴) سال مشروط بر اینکه در دوره تحصیل مشمول - خدمت سربازی نگردند.

۲- حداقل داشتن گواهینامه تحصیلات شش ساله ابتدائی است.

۳- در صورتیکه عده داوطلبان اضافه بر مأخذ باشد بطور مسابقه از بین داوطلبان انتخاب خواهد شد.

تمرینات و امتحانات: در دوره تحصیل از هنرجویان امتحانات به عمل آمده و تمرینات متعددی به آنها داده خواهد شد همچنین در آخر سال به دفترچه عملیات آنها که هر یک یومیه ترتیب میدهند مراجعه خواهد گردید.

نمرات تمرینات و امتحانات فوق از صفر الی بیست (۲۰) می باشد.

دوره تحصیل و رسیدگی آن:

۱- دوره کامل هنرستان دو (۲) سال است.

۲- در آخر سال اول نمرات جمع تمرینات و امتحانات به نمره امتحان آخر سال افزوده [۹] هنرجویانی قابل ارتقاء بکلاس دوم و ادامه تحصیلات خواهند بود که باخذ نمرات کافی موفق گردیده باشند.

۳- هنرجویانی که لایق ادامه تحصیل سال دوم نباشند بکارخانجات گسیل شده و طبق تشخیص هنرستان و لیاقت آنها به عنوان کارگر متخصص می باشد، رئیس قسمت گمارده خواهند شد.

۴- پس از اتمام دوره دو ساله تحصیل هنرجویانی که حداقل شصت و پنج درصد (۶۵٪) نمرات را دریافت داشته و از کارخانه ای که دوره کارآموزی خود را در آنجا طی می کنند تصدیق دریافت کنند طبق لیاقت تقسیم بندی شده و باخذ گواهینامه که دارای ارزش گواهینامه دوره اول دبیرستان حرفه است از طرف وزارت پیشه و هنر (اداره آموزش تعلیمات فنی) مفتخر خواهند شد.

۵- هرگاه هنرجویی قبل از اتمام دوره دو ساله تحصیل هنرستان را ترک کند مطابق تعهد نامه ای که سپرده است نسبت باو عمل خواهد شد مگر اینکه اداره هنرستان تشخیص دهد که خروج هنرجوی نامبرده اجباری و معافیت او ضروری است.

انجام دوره تحصیل و ادامه کار هنرجویان:

هنرجویان پس از اتمام دوره تحصیل موظفند چهار سال در رشته‌ای که در هنرستان آموخته اند در هر کارخانه بافندگی که دولت صلاح بداند خدمت نمایند.

هنرجویان پس از آنکه شش ماه در کارخانه به عنوان کار آموز خدمت نمودند بر حسب لیاقت و تخصص از کارخانه ای که در آنجا مشغول کار باشند با تطبیق وضعیت هریک و به تناسب حقوقی که در کارخانه داده می شود حقوق دریافت خواهند داشت.

تمرینات و تعلیمات ورزشی:

هنرجویان در دوره تحصیل تمرینات بدنی و ورزشهای مختلف انجام خواهند داد.

برنامه...

مصوب جلسه ۳۸۷ شورای عالی فرهنگ - ۱۳۱۷

سند شماره ۱۲: اساسنامه و برنامه هنرستان عالی هنرهای زیبا

مصوب جلسه ۴۰۴ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۸ ش

ماده اول: مقصود از تأسیس هنرستان عالی هنرهای زیبا آموختن و حفظ و ترویج هنرهای زیبای ایرانی و آموختن هنرهای طراحی - نقاشی - مجسمه سازی و معماری است بدو طلبان ی که واجد شرائط مقرر در این اساسنامه باشند.

ماده دوم: هنرستان عالی هنرهای زیبا بنگاهی است دولتی و مجانی جزء اداره آموزش وزارت پیشه و هنر.

ماده سوم: هنرستان عالی هنرهای زیبا دارای قسمت‌های چهار(۴) گانه زیر خواهد بود.

۱- قسمت هنرهای زیبای ایرانی.

۲- قسمت نقاشی.

۳- قسمت مجسمه سازی.

۴- قسمت معماری.

ماده چهارم: شرائط قبول هنرجو برای هر یک از قسمت‌های چهارگانه بقرار زیر است:

الف- قسمت هنرهای زیبای ایرانی:

۱- داشتن گواهینامه سه (۳) سال اول دبیرستان یا دادن امتحانی معادل آن و داشتن استعداد

برای هنرهای زیبا.

۲- داشتن لااقل شانزده (۱۶) سال.

ب- قسمت نقاشی:

۱- داشتن گواهینامه سه (۳) سال اول دبیرستانی یا دادن امتحانی معادل آن.

۲- داشتن لااقل ۱۶ سال.

ج- قسمت مجسمه سازی:

۱- داشتن گواهینامه دوره متوسطه قسمت نقاشی یا دادن امتحانی معادل آن.

۲- داشتن لااقل ۱۹ سال

د- قسمت معماری:

- ۱- داشتن گواهینامه دوره کامل دبیرستان قسمت علمی.
  - ۲- داشتن لااقل ۱۸ سال.
- تبصره ۱- در کلیه قسمت‌ها داوطلب بایستی علاوه بر داشتن مدارک و شرایط مذکور در ماده فوق مدارک زیر را بضمیمه تقاضانامه کتبی در موقع ثبت اسم بدفتر هنرستان عالی تسلیم نماید.
- ۱- گواهی‌نامه حسن اخلاق از دبیرستانی که قبلاً در آنجا بوده است.
  - ۲- گواهی‌نامه صحت مزاج
  - ۳- رونوشت مصدق شناسنامه.
  - ۴- ۴ قطعه عکس در مورد مشمولین نظام وظیفه ۱۰ قطعه.
- تبصره ۲- امتحانات ورودی فقط در نیمه اول مهرماه تحت نظر اداره آموزش انجام می‌شود.
- ماده پنجم: دوره تحصیلات هنرستان عالی در قسمت‌های چهارگانه عبارت است از:
- الف- برای قسمت هنرهای زیبای ایرانی شش سال که بدو دوره سه (۳) ساله متوسطه و عالی تقسیم می‌شود مواد تحصیلی عملی هنرهای زیبای ایرانی که برای عموم داوطلبان اجباری خواهد بود بقرار زیر است:
- ۱- مینیاتور: نقاشی ریز و لطیف بطرز علمی و شیوه قدیم ایران و سبک جدید که محلول طلا و نقره در آن بکار برده شود و نقاشی‌های کتب اعم از چاپی و خطی.
  - ۲- تذهیب: گل سازی ریز زیبا با سبک ایرانی که در آن اقسام طلاهای خام و پخته با لاجورد و سائر رنگها بکار برده شود.
  - ۳- نقشه کشی قالی و کاشی با اسلوب صحیح ایرانی و بطرز علمی.
  - ب- برای قسمت نقاشی شش سال که به دو دوره سه (۳) ساله متوسطه و عالی تقسیم می‌شود
  - ج- برای قسمت مجسمه سازی سه (۳) سال که دوره عالی محسوب خواهد شد.
  - د- برای قسمت معماری چهار سال که دوره عالی محسوب است.

ماده ششم- به هنرجویان پس از ختم دورهٔ عالی قسمت‌های مربوطه و گذراندن امتحانات و مسابقه‌های نهائی هنرنامهٔ ختم تحصیلات دورهٔ عالی داده خواهد شد. این هنرنامه معادل بالیسانس و دارای مزایای قانونی آن است.

تبصره ۳- به هنرجویانی که در امتحانات دوره متوسطه هنرهای زیبای ایرانی و نقاشی موفقیت حاصل می‌کنند گواهینامه داده می‌شود که معادل با گواهی‌نامهٔ دورهٔ کامل متوسطه و دارای مزایای قانونی آن (به استثنای حق ورود به دانشکده‌ها و دانش‌سرای عالی و هنرسرای عالی) خواهد بود.

ماده هفتم- تحصیلات هنرستان عالی هنرهای زیبا عبارت است از:

۱- دروس

۲- سخن‌رانیها

۳- کارهای آتلیه (عملیات)

۴- دروس کلاسهای شب

ماده هشتم- هنرستان عالی علاوه بر هنرجویان رسمی می‌تواند هنرجویانی را که واجد شرایط مندرجه در این اساسنامه نباشند به عنوان هنرجوی آزاد پذیرفته و در پایان تحصیلات در صورت موفقیت در امتحانات عملی گواهینامه مخصوص به آن‌ها بدهد.

ماده نهم- امتحانات هنرستان عالی هنرهای زیبا از مواد برنامه‌های مصوب شورای عالی فرهنگ به عمل خواهد آمد.

ماده دهم- در قسمت هنرهای نقاشی و مجسمه سازی علاوه بر قسمتهای مندرج در ماده ۳ رشته‌های فرسک- گراور تیزابی، گراور روی چوب، چاپ سنگی، موزائیک و قالی بافی صنعتی. جزء قسمت نقاشی در رشته‌های مدل سازی، مجسمه سازی روی سنگ و مرمر (جز قسمت مجسمه سازی) به هنرجویانی که داوطلب باشند تعلیم می‌شود و پس از تکمیل عملی هنرهای مزبور گواهینامه مخصوص عملی در رشتهٔ مربوط داده خواهد شد. و در قسمت هنرهای زیبای ایرانی علاوه بر قسمت‌های مندرج در ماده سه رشته‌های خاتم سازی منبت و مشبک سازی، زری و مخمل بافی، کاشی سازی و میناکاری پخته روی فلزات، فرسک بسبک ایرانی به هنرجویانی

که داوطلب باشند تعلیم می‌شود و پس از تکمیل عملی هنرهای مزبور گواهینامه مخصوصی عملی در رشته مربوط داده خواهد شد.

ماده یازدهم: هنرجویان فعلی هنرستان در صورتیکه دارای گواهینامه دوره اول باشند و از عهده امتحانات آن بر آیند به عنوان هنرجوی رسمی و در غیر اینصورت به عنوان هنرجوی آزاد تحصیلات خود را تعقیب نموده و در مسابقه‌ها و امتحانات نهائی شرکت جسته و از مزایای مقرر در این اساسنامه استفاده خواهند نمود.

ماده دوازدهم: آئین‌نامه‌های داخلی و سایر آئین‌نامه‌های لازم را شورای اداره آموزش وزارت پیشه و هنر تهیه و پس از تصویب مقام وزارت پیشه و هنر به موقع اجراء خواهد گذاشت. برنامه تحصیلات هنرستان عالی هنرهای زیبا...

اساسنامه و برنامه هنرستان عالی هنرهای زیبا که در چهارصد و چهارمین (۴۰۴) جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۴ دی ماه هزار و سیصد و هجده (۱۳۱۸) به تصویب رسیده صحیح است.

مصوب شماره جلسه: ۴۰۴- تاریخ تصویب: ۴ دیماه ۱۳۱۸

سند شماره ۱۳: اساسنامه هنرستان راه آهن

مصوب جلسه ۴۰۹ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

بنگاه راه آهن دولتی ایران از آغاز سال تحصیلی ۱۳۱۹، ۱۳۲۰ (مهر ماه ۱۳۱۹) علاوه بر آموزشگاه‌ها اختصاصی فعلی هنرستانی بنام هنرستان راه آهن به منظور تهیه عده کارمند فنی دائر می نماید.

دوره هنرستان صنعتی راه آهن دو سال و اشخاصی در آن پذیرانه خواهند شد که واجد شرائط زیر باشد:

- ۱- تابعیت ایران
  - ۲- صحت مزاج کامل طبق گواهی بهداری راه آهن
  - ۳- عدم اعتیاد بافیون و مسکرات
  - ۴- نداشتن پیشینه بد
  - ۵- دارا بودن گواهینامه رسمی دوره اول دبیرستان
  - ۶- حداقل سن ۱۶ و حداکثر ۲۵ سال
  - ۷- اشخاصی که تحصیلاتشان بیشتر و یا به یک و چند زبان خارجی آشنا باشند با واجد بودن سایر شرایط بر سایرین مقدم خواهند بود.
  - ۸- کارمندان فعلی راه آهن و فارغ التحصیل های آموزشگاه های اختصاصی آن در صورت واجد بودن شرایط و موافقت بنگاه در این هنرستان پذیرفته خواهند شد.
  - ۹- امتحانات سایر هنرجویان بوسیله کمیسیون مرکب از نمایندگان تخصصی وزارت فرهنگ و وزارت راه و بنگاه راه آهن و دانشیاران مربوطه به عمل خواهد آمد و به فارغ التحصیل های این هنرستان گواهینامه ای که ارزش آن متوسطه فنی کامل می باشد اعطاء خواهد گردید.
- مصوب جلسه ۴۰۹- مورخ ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۹ شورایعالی فرهنگ

سند شماره ۱۴: اساسنامه و برنامه آموزشگاه فنی نفت آبادان

مصوب جلسه ۴۱۳ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

قسمت متوسطه

الف-شعبه بازرگانی

ماده ۱- شرائط ورود برای اشخاصیکه مایل باشند بطور نوآموزی وارد شرکت نفت ایران و انگلیس شده یا به عنوان دانش آموز وارد آموزشگاه فنی شوند بقرار ذیل است.

الف - داشتن گواهینامه رسمی سه سال اول متوسطه

ب- آشنا بودن به زبان انگلیسی

ج- نداشتن سن کمتر از ۱۶ و بیشتر از ۲۵ سال

تبصره- داوطلبان ی که دارای گواهینامه سه سال اول متوسطه نیستند ممکن است با موافقت رئیس آموزشگاه در کلاس تهیه که برای این منظور تاسیس می شود خود را مهیا نموده و در صورت توفیق در امتحانات ورودی که تحت نظر اداره فرهنگ انجام می گیرد به کلاسهای رسمی پذیرفته شوند.

ماده ۲- شعبه بازرگانی دارای دو رشته نویسندگی و بازرگانی است مدت تحصیل در هر یک از دو رشته سه سال است. کلاسها از شهریور تا خرداد دائر است و کلیه نوآموزان موظفند هفته ده ساعت برای فراگرفتن دروس و هفته سه ساعت برای فراگرفتن تعلیمات نظری و عملی نظامی در آموزشگاه حاضر شوند و شرکت نفت ایران و انگلیس موظف است در ساعات درس داوطلبان را از انجام سایر وظایفی که عهده دارند مصاف دارد.

تبصره ۱- ساعات درس به دو شب و یکروز تقسیم می شود- موقع تشکیل کلاسهای تعلیمات نظامی با موافقت اداره فرهنگ تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- دانش آموزانی که خدمت نظام وظیفه را انجام داده اند از شرکت در تمرینهای عملی در تعلیمات نظامی معافند ولی باید در ساعات درسهای نظری حاضر شوند.

ماده ۳- امتحانات ورودی داوطلبان ی که دارای گواهینامه رسمی سه سال اول متوسطه نیستند و امتحانات کلاسهای نهائی با نظارت نماینده وزارت فرهنگ انجام می گیرد. شرکت نفت ایران و انگلیس موظف است آئین نامه امتحانات نامبرده را پیش از سال تحصیلی ۲۰-۱۹ تنظیم و به تصویب وزارت فرهنگ برساند.

ماده ۴- داوطلبان ی که در امتحانات نهائی هر دوره توفیق یافته اند گواهینامه رسمی دوره مربوط که بامضای وزارت فرهنگ خواهند رسید اعطاء می شود ارزش این گواهینامه از لحاظ مقررات مربوط بنظام وظیفه معادل با دوره کامل متوسطه فنی است.

تبصره- دانش آموزانی که در انجام وظایف یا تهیه دروس ابراز لیاقت و جدیت نموده اند ممکن است از طرف شرکت نفت ایران و انگلیس بدریافت مدالهای افتخار و جوایز و امتیازات مخصوص مفتخر گردند.

اساسنامه فوق در چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۲ مهرماه ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است

اساسنامه و برنامه آموزشگاه فنی نفت آبادان

قسمت متوسطه

ب- شعبه فنی

ماده ۱- شرایط ورود برای اشخاصیکه مایل باشند بطور نوآموز فنی وارد شرکت نفت ایران و انگلیس شده یا به عنوان دانش آموز وارد آموزشگاه فنی شوند بقرار ذیل است.

الف - داشتن گواهینامه رسمی سه سال اول متوسطه.

ب- آشنا بودن بزبان انگلیسی

ج- نداشتن سن کمتر از ۱۶ و بیشتر از ۲۵ سال

تبصره- داوطلبان ی که دارای گواهینامه سه سال اول متوسطه نیستند ممکن است با موافقت رئیس آموزشگاه در کلاس تهیه که برای این منظور تاسیس می شود خود را مهیا نموده و در صورت توفیق در امتحانات ورودی که تحت نظر اداره فرهنگ انجام می گیرد به کلاسهای رسمی پذیرفته شوند.

ماده ۲- شعبه فنی دارای سه رشته فنی مکانیک و برق و نفت خواهد بود مدت تحصیل در هر یک از سه رشته سه سال است کلاسها از شهریور تا خرداد دایر است و کلیه نوآموزان موظفند هفته ده ساعت برای فراگرفتن دروس و هفته سه ساعت برای فراگرفتن تعلیم نظری و عملی نظامی در آموزشگاه حاضر شوند و شرکت موظف است در ساعات درس داوطلبان را از انجام سائر وظائفی که عهده دارند معاف دارد.

تبصره ۱- ساعات درس به دو شب و یک روز تقسیم می‌شود- موقع تشکیل کلاسهای تعلیمات نظامی با موافقت اداره فرهنگ تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- دانش‌آموزانی که خدمت نظام وظیفه را انجام داده اند از شرکت در تمرینهای عملی تعلیمات نظامی معافند ولی باید در ساعات درسهای نظری حاضر شوند.

ماده ۳- امتحانات ورودی داوطلبان ی که دارای گواهینامه رسمی سه سال اول متوسطه نیستند و امتحانات کلاسهای نهائی با نظارت نماینده وزارت فرهنگ انجام می‌گیرد شرکت نفت ایران و انگلیس موظف است آئین‌نامه امتحانات نامبرده را پیش از سال تحصیلی ۲۰-۱۹ تنظیم و به تصویب وزارت فرهنگ برساند.

ماده ۴- به داوطلبان ی که در امتحانات نهائی هر دوره توفیق یافته اند گواهینامه رسمی دوره مربوط که بامضای وزارت فرهنگ خواهند رسید اعطاء می‌شود ارزش این گواهینامه از لحاظ مقررات مربوط بنظام وظیفه معادل با دوره کامل متوسطه فنی است.

تبصره- دانش‌آموزانی که در انجام وظائف یا تهیه دروس ابراز لیاقت و جدیت نموده‌اند ممکن است از طرف شرکت نفت ایران و انگلیس بدریافت مدالهای افتخاری و جوایز و یا امتیازات مخصوصی مفتخر گردند.

ماده ۵- شرکت نفت ایران و انگلیس موظف است برای تعیین شرایط استخدامی و سپردن تعهد دانش‌آموزان آئین‌نامه تنظیم و به تصویب وزارت دارائی برساند.

ماده ۶- ساعات دروس هفتگی...

این اساسنامه در چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۲ مهرماه ۱۳۱۹ به تصویب رسیده است.

سند شماره ۱۵: اساسنامه و برنامه آموزشگاه مامائی مشهد

مصوب جلسه ۴۱۳ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

سازمان

- ۱- آموزشگاه مامائی مشهد با اجازه وزارت فرهنگ گشوده شده و از طرف آنوزارتخانه برسمیت شناخته خواهد شد.
- ۲- این آموزشگاه جزء بیمارستان شاهرضا و تحت ریاست مدیر بیمارستان و رئیس قسمت بیماریهای زنانه و زایشگاه بیمارستان خواهد بود.
- ۳- دوتن پزشک برای تدریس آموزشگاه (یکی از آنها باید متخصص بیماریهای کودکان باشد) تعیین می‌شود.
- ۴- یک نفر ناظمه برای سرپرستی و تعلیمات عملی دانش آموزان باید انتخاب گردد.

وظایف معلمان

- ۱- مدیر. مدیر آموزشگاه متخصص بیماری زنان و مامایی است. کارهای آموزشگاه را اداره و بودجه آنرا تهیه می‌کند- تنظیم برنامه و برگزیدن معلمان و طرز تدریس با اوست و در آخر هر سال تحصیلی گزارش از وضعیت آموزشگاه تهیه و به وزارت فرهنگ ارسال خواهد نمود باضافه تدریس فیزیولوژی و و پاتولوژی زایمان با او بوده و قسمتهای عملی دانش آموزان را در موقع زایمان او بازرسی می‌نماید.
- ۲- پزشک متخصص بیماریهای کودکان. تدریس فیزیولوژی و بیماریهای نوزادان.
- ۳- پزشک دیگر کالبد شناسی و فیزیولوژی همگانی و بیماریهای درونی و بهداشت و مواظبت بیماران و گند زدائی و غیره را تدریس می‌نماید.
- ۴- ناظمه. بایستی دارای دانشنامه مامائی و پرستاری باشد کارهای عملی مواظبت بیمار- تهیه لوازم عمل- گندزدائی و غیره بنابر دستور مدیر وزیرنظراو انجام می‌گیرد- دقت در دروس دانش آموزان و اداره کارهای درونی آموزشگاه و اثاثیه نیز تحت نظر او خواهد بود.

دانش آموزان

- ۱- سن لااقل ۱۶ سال.
  - ۲- داشتن گواهینامه سه ساله اول دبیرستان یا تحصیلات برابر آن.
  - ۳- گواهینامه نداشتن پیشینه بد.
  - ۴- گواهینامه تندرستی و نداشتن بیماریهای واگیردار بویژه (تراخم).
  - ۵- گواهینامه آبله کوبی.
- تبصره ۱- شهرداریهای شهرستانهای استان هم می توانند داوطلبان را معرفی نمایند بشرط آنکه بعد از پایان تحصیلات در شهر خود به پیشه مامائی اشتغال ورزند.
- تبصره ۲- دوشیزگانی که یکی از آموزشگاههای رسمی پرستاری را پایان رسانیده و گواهینامه گرفته باشند می توانند در آموزشگاه مامائی داخل شوند و در اینصورت مدت دوره تحصیلی که برای بهیاران در آموزشگاه یکسال و نیم است برای آنها یک سال بوده و از تحصیل در ششماه اول بخشوده خواهند بود.

دوره تحصیلی

- ۱- مدت تحصیل در آموزشگاه یکسال و نیم است و دانش آموزان بایستی پیش از شهریورماه هر سال خود را با مدارک لازم به مدیر آموزشگاه معرفی نمایند.
- ۲- در مدت تحصیل دانش آموزان در زایشگاه و قسمت بیماریهای کودکان بکارهای عملی مشغول خواهند بود.
- ۵- برنامه تفصیلی...

اساسنامه و برنامه آموزشگاه مامائی مشهد که در جلسه چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۲ مهر ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذاشته شود.

سند شماره ۱۶: اساسنامه دبیرستان دارائی مصوب جلسه ۴۱۴. شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

برای تهیه کارمند جهت وزارت دارائی و فراگرفتن فنون مالی که مورد احتیاج وزارت دارائی می‌باشد دبیرستانی بنام دبیرستان دارائی طبق اساسنامه و برنامه زیر تأسیس می‌گردد.
ماده اول- دوره تحصیلات دبیرستان دارائی سه سال بوده و شرایط پذیرفتن داوطلبان بقرار زیر است:

الف- دارا بودن گواهینامه رسمی سه سال اول متوسطه.

ب- گواهی حسن اخلاق از دبیرستانیکه داوطلب در آنجا تحصیل مینموده.

ج- حداقل سن ۱۵ سال و حداکثر ۲۰ سال.

ماده دوم- گواهینامه نهائی این دبیرستان از لحاظ مزایای قانونی معادل با دوره کامل متوسطه است و دارندگان در صورت کامیابی در مسابقه حق ورود بشعبه اقتصادی دانشکده حقوق را دارند ولی در سایر دانشکده‌ها و شعب دیگر دانشکده حقوق نمی‌توانند وارد شوند.
ماده سوم- وزارت دارائی فارغ‌التحصیل‌های این دبیرستان را با رتبه دو اداری استخدام خواهد نمود.

ماده چهارم- گواهینامه این دبیرستان بامضای وزارت دارائی و وزارت فرهنگ خواهد رسید.
ماده پنجم- از لحاظ نظام وظیفه و سایر آئین‌نامه‌ها دانش‌آموزان این دبیرستان مشمول مقررات دبیرستان‌های وزارت فرهنگ خواهند بود.

ماده ششم- ساعات دروس هفتگی...

ماده هفتم- برنامه تفصیلی مواد بعد از تصویب شورایعالی فرهنگ به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۸- امتحانات نهائی دانش‌آموزان دبیرستان

امتحانات نهایی دبیرستان دارائی شامل امتحانات کتبی و شفاهی است و باحضورنماینده وزارت فرهنگ به عمل خواهد آمد.

موادیکه از آنها امتحان کتبی به عمل خواهد آمد مدت امتحان و ضرائب مربوطه بقرار زیر می‌باشد...

ماده نهم- امتحانات نهائی داوطلبان متفرقه

۱- داوطلبان متفرقه برای شرکت در امتحانات نهائی طبق شرایط زیر پذیرفته می‌گردند:
الف- سن آنها از بیست و پنج سال تجاوز ننماید (برای کارمندان وزارت دارائی حد اکثر سی سال خواهد بود).

ب- داشتن برگ خاتمه خدمت نظام وظیفه یا برگ معافی دائم از خدمت.

ج- داشتن گواهینامه دوره اول متوسطه (سه سال).

د- داشتن گواهی حسن اخلاق.

۲- داوطلبان متفرقه میبایستی تا نیمه اول مرداد تقاضای کتبی خود را برای شرکت در امتحانات نهائی بدفتر دبیرستان ارسال داشته و منتهی تا آخر ماه مزبور علاوه بر مدارک بالا رونوشت مصدق شناسنامه چهار قطعه عکس پنجاه ریال وجه نقد برسم سپرده و سی ریال بابت بهای تمبر گواهینامه بدفتر دبیرستان دارائی تسلیم نمایند در صورتی که داوطلب در امتحان پذیرفته نشد مبلغ پنجاه ریال سپرده بنفع دولت ضبط خواهد شد.

۳- داوطلبان فقط در امتحان شهریور[۹] شرکت نمایند.

اساسنامه دبیرستان دارائی مشتمل بر نه (۹) ماده و چهار تبصره که در چهارصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۹ مهر ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است.

سند شماره ۱۷: اساسنامه و برنامه تحصیلات دوره دوم دبیرستان کشاورزی

مصوب جلسه ۴۱۵ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

قسمت اول - اساسنامه

بند اول- منظور از تأسیس دبیرستان کشاورزی دو امر است:

الف- تهیه کارمند فنی برای انجام خدمات کشاورزی.

ب- تربیت آموزگار برای تدریس در دبستان‌های کشاورزی.

بند دوم- مدت تحصیلات دوره دبیرستان کشاورزی دو سال است که برای تحصیل کلیات

علم و کارآموزی کشاورزی و کارهای فنی خواهد بود.

بند سوم- کارآموزی کشاورزی و کارهای فنی بشرح زیر است:

الف- آزمایش و عملیات که در آزمایشگاه‌های دبیرستان می‌شود.

ب- عملیاتی که در مزرعه آزمایشی و زمینهای باغها و شعبه‌های فنی تابع دانشکده و

دبیرستان می‌شود.

ج- مسافرتی که با سرپرستی و مراقبت دبیران دبیرستان برای معاینه اوضاع کشوری در

املاک و یا کارخانه‌های صنایع روستائی در داخل یا خارج ایران لازم می‌گردد و همچنین

ماموریتهاییکه از طرف اداره کل کشاورزی داده می‌شود.

بند چهارم- داوطلب ورود بدبیرستان کشاورزی باید دارای شرطهای زیر باشد:

الف- داشتن گواهینامه رسمی نهائی سه سال اول دبیرستان.

ب- حداکثر سن بیست سال.

ج- داشتن گواهی حسن اخلاق از دبیرستانی که قبلا در آنها بوده.

بند پنجم- عده دانش‌آموزانی که برای رشته فنی کشاورزی پذیرفته می‌شوند همه ساله از

طرف اداره کل کشاورزی در روزنامه‌ها آگهی داده خواهد شد.

بند ششم- در صورتیکه شماره داوطلبان بیش از حد معین باشد از بین آنها بمسابقه انتخاب

خواهد گردید.

بند هفتم- داوطلبان ی که طبق مقررات این اساسنامه پذیرفته می‌شوند باید تعهد نامه مخصوصی به اداره کل کشاورزی تسلیم نمایند که بموجب آن پس از ختم تحصیلات در اداره کل کشاورزی مطابق مقررات موظفا خدمت نمایند.

قسمت دوم- امتحانات

بندد هشتم- در اردیبهشت ماه هر سال برنامه امتحانات نهائی از طرف دبیرستان تنظیم و پیشنهاد شده و پس از تصویب اداره کل کشاورزی به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

بند نهم- امتحان نهائی دبیرستان کشاورزی [۴] و شامل سه قسمت کتبی و شفاهی و عملی خواهد بود.

بند دهم- امتحانات دبیرستان کشاورزی در خرداد ماه هر سال و امتحانات تجدیدی در نیمه دوم شهریور همان سال به عمل خواهد آمد.

بند یازدهم- در امتحانات داخلی و نهائی حداعلای نمره دروس ۲۰، نمره صفر مردود کند، از نمره صفر بیالا برای گرفتن معدل کلیه نمره‌ها جمع می‌شود. معدل قابل قبول در هر یک از امتحانات کتبی، شفاهی و عملی ده خواهد بود.

بند دوازدهم- در امتحانات ردشدگان از امتحانات کتبی(مواد آن در آئین‌نامه پیش بینی می‌شود) برای امتحان عملی و شفاهی پذیرفته نخواهند شد.

بند سیزدهم- داوطلبان امتحانات هرگاه در امتحانات کتبی خرداد ماه در یک یا دو ماده نمره کمتر از ۸ داشته باشند و معدل نمره امتحانات کتبی آنها کمتر از ۱۰ نباشد می‌توانند در شهریور ماه مجددا تمام مواد امتحان کتبی را تجدید نمایند.

بند چهاردهم- در امتحانات شفاهی و عملی داوطلبی که در یک یا چند ماده نمره کمتر از ۸ داشته باشند در صورتیکه معدل هر یک از امتحانات شفاهی و عملی به ۱۰ برسد می‌تواند مواد کمتر از ۸ را در شهریور ماه تجدید نماید و این تجدید فقط یک مرتبه در شهریور ماه همان سال به عمل خواهد آمد.

بند پانزدهم- هر دانش آموز که در امتحان سالیانه مردود شود و نتواند بسال بالا پذیرفته شود از دبیرستان اخراج خواهد شد. مگر اینکه شورای دبیران پیشنهادی تصویب نماید که به سال دیگر

در همان کلاس که بوده است بماند. بهر حال این عمل استثنائی و برای هر دانش آموز بیش از یکبار نخواهد بود.

تبصره- کسانی که بموجب ماده بالا اخراج شوند در صورتیکه مدلل دارند و در ابراء امتحانات حاضر کرده اند مجاز خواهند بود که در امتحان سال بعد شرکت کنند در صورتیکه در این امتحان قبول شوند بسال بالا ارتقا خواهند یافت. این اجازه فقط یک مرتبه انجام می شود. بند شانزدهم- امتحانات نهائی هر ماده توسط هیئت مرکب از سه نفر که یکی از آنها دبیر همان درس و دو نفر دیگر که اداره کل کشاورزی از بین اشخاص کارشناس انتخاب خواهد نمود به عمل خواهد آمد.

بند هفدهم- در امتحان نهائی علاوه بر کارمندان هیئت ممتحنه نمایندگان اداره کل کشاورزی و وزارت فرهنگ در امتحان نظارت خواهند داشت.

بند هیجدهم- هر دانش آموزیکه در ظرف سال تحصیلی بدون عذر موجه بیش از ده یک ساعات دروس را غائب باشد از دبیرستان اخراج خواهد شد.

بند نوزدهم- [۹] تحصیلی معدل آنها [۹] با نمره ایکه دبیرستان برای [۹] و مراقبت [۹] جمع و تقسیم بر دو خواهد گردید نمره ایکه به این ترتیب حاصل می شود بمنزله نمره [۹] از دروس خواهد بود. گزارش [۹] نیز به اداره کل کشاورزی داده می شود تا در صورت ارجاع شغل موثر باشد.

بند بیستم- مسائل دیگر راجع به امتحانات از قبیل تقلب و شکایات مربوط به امتحانات سالیانه و نهائی در آئین نامه دبیرستان پیش بینی خواهد شد.

بند بیست و یکم- داوطلب امتحانات نهائی باید [۹] دبیرستانرا [۹] مقررات [۹] پیموده باشد. بند بیست و دوم- مقررات راجع بامتحان داخلی و سالیانه و [۹] دید آنها در آئین نامه داخلی دبیرستان پیش بینی شده و به تصویب اداره کل کشاورزی خواهد گردید.

بند بیست و سوم- غیبت بدون عذر موجه در هر امتحان بمنزله نمره صفر در آن ماده است. تبصره: تشخیص عذر موجه در امتحان نهائی با دبیرستان و موافقت کتبی نمایندگان وزارت فرهنگ و اداره کل کشاورزی خواهد بود.

بند بیست و چهارم- در آخر دوره تحصیلات دبیرستان کشاورزی بدانش آموزانی که [۹] پذیرفته شده اند گواهینامه ختم تحصیلات دوره دبیرستان کشاورزی داده خواهد شد. این گواهینامه از لحاظ استخدامی و مقررات مربوط بنظام وظیفه دارای مزایای قانونی گواهینامه پایان تحصیلات دوره کامل متوسطه است. و گواهینامه‌هایی که صادر خواهد شد بامضای اداره کل کشاورزی و وزارت فرهنگ خواهد رسید.

بند بیست و پنجم- آئین‌نامه اجرای این اساسنامه و همچنین مسائل مربوط بامور داخلی دبیرستان از قبیل تنبیهات و غیره از طرف دبیرستان تهیه شده و پس از تصویب اداره کل کشاورزی به موقع اجرا گذارده می‌شود.

اساسنامه و برنامه سابق تحصیلات دبیرستان کشاورزی مصوبه شورای عالی فرهنگ با تصویب این اساسنامه و برنامه ملغی است.

تبصره- قسمت اخیر بند ۲۵ شامل دانش آموزانی که سال پیش وارد دبیرستان شده و اینکه در حال حاضر مشغول تحصیل اند نخواهد بود.

قسمت سوم- برنامه دروس و عملیات

...

اساسنامه و برنامه تحصیلات دوره دوم دبیرستان کشاورزی که در چهارصد و پانزدهمین جلسه شورای فرهنگ مورخ هفتم آبان هزار و سیصد و ۱۳۱۹ به تصویب رسیده، صحیح است.

وزیر فرهنگ

اسمعیل مرآت

سند شماره ۱۸: اساسنامه و برنامه تحصیلات دبیرستان دامپزشکی

مصوبه جلسه ۴۱۵ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

قسمت اول - اساسنامه

بند اول- منظور از تأسیس دبیرستان دامپزشکی تهیه کمک دامپزشک برای بازرسی کشتارگاه‌ها تلقیح مایه در مواقع بروز بیماریهای واگیردار، بازرسی دامهای کشور، بازرسی بازارهای خرید و فروش دامها و آغلها واصطبلها و مانند آن است.

بند دوم- دوره تحصیلات دبیرستان دامپزشکی دو سال است.

بند سوم- داوطلبان ورود بدبیرستان دامپزشکی باید دارای شرایط زیر باشند:

الف- داشتن گواهینامه رسمی دوره اول دبیرستان.

ب- حد اکثر سن ۲۰ سال.

ج- داشتن گواهینامه تندرستی از پزشکی که طرف اعتماد اداره دامپزشکی باشد.

د- داشتن گواهینامه حسن اخلاق از دبیرستانی که قبلا در آنجا بوده است.

بند چهارم- در صورتیکه عده داوطلب بیش از حد معین باشد عده لازم از بین آنها به مسابقه انتخاب خواهد شد.

بند پنجم- عده دانش آموزانی که برای رشته دامپزشکی پذیرفته می شوند همه سال از طرف اداره کل کشاورزی در روزنامه آگهی داده خواهد شد.

بند ششم- داوطلبان ی که بر طبق مقررات این اساسنامه پذیرفته می شوند باید تعهد نامه مخصوصی به اداره کل کشاورزی تسلیم نمایند که بموجب آن بعد از ختم تحصیل در اداره کل کشاورزی مطابق مقررات موظفا خدمت نمایند.

بند هفتم- دانش آموزانی که در امتحانات نهائی پذیرفته شده اند که دامپزشک شناخته شده گواهینامه رسمی ختم دوره دبیرستان دامپزشکی به آنها داده خواهد شد و گواهینامه دبیرستان دامپزشکی از لحاظ مقررات مربوط به نظام وظیفه واستخدام دارای مزایای قانونی دوره کامل متوسطه خواهد بود.

بند هشتم- گواهینامه دوره دبیرستان دامپزشکی دارای امضای اداره کل کشاورزی و وزارت فرهنگ خواهد بود.

بند نهم- کمک دامپزشکانی که دوره دبیرستان دامپزشکی را تحصیل نموده اند پس از گذراندن امتحان مسابقه که مواد آن را در اساسنامه دانشکده دامپزشکی معین شده ممکن است به دانشکده دامپزشکی پذیرفته شوند.

قسمت دوم- امتحانات

بند دهم- دراردیبهشت ماه هر سال برنامه امتحانات از طرف دبیرستان تنظیم و پس از تصویب اداره کل کشاورزی به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

بند یازدهم- امتحان نهائی دبیرستان قوه و شامل سه قسمت کتبی و شفاهی و عملی خواهد بود.

بند دوازدهم- امتحانات نهائی دبیرستان در خرداد ماه هر سال و امتحانات تجدیدی در شهریورماه همان سال به عمل خواهد آمد.

بند سیزدهم- امتحانات نهائی هر ماده بتوسط هیئت ممتحنه مرکب از سه نفر به عمل خواهد آمد که یکی از آنها دبیر آن درس و دو نفر دیگر را اداره کل کشاورزی از بین اشخاص متخصص انتخاب خواهد نمود.

بند چهاردهم- علاوه بر اعضای هیئت ممتحنه نمایندگان اداره کل کشاورزی و وزارت فرهنگ در امتحانات نظارت خواهند داشت.

بند پانزدهم- در امتحانات نهائی و سالیانه حداعلائی نمره دروس ۲۰ نمره صفر مردود [۴] و کلیه نمره‌های بالاتر از صفر برای گرفتن معدل جمع می‌شود معدل قابل قبول در هریک از امتحانات کتبی و شفاهی و عملی ده خواهد بود.

بند شانزدهم- هر دانش آموزی که در ظرف سال تحصیلی بدون عذر موجه بیش از ده یک ساعات دروس را در سال غائب باشد از دبیرستان اخراج می‌شود.

بند هفدهم- در امتحانات نهائی رد شدگان از امتحان کتبی برای امتحان شفاهی و عملی پذیرفته نخواهند شد.

بند هیجدهم - داوطلبان امتحانات نهائی هرگاه در ماه خرداد از امتحانات کتبی رد شوند اگر در همین ماده صفر نداشته باشند وبعلاوه معدل نمره امتحانات مواد کتبی آنها کمتر از ۸ نباشد می‌توانند در شهریور مجدد تمام مواد را امتحان دهند والا باید یکسال در کلاسی که بوده اند بمانند.

بند نوزدهم - در امتحانات شفاهی نهائی داوطلبان ی که در خرداد ماه منتهی در دو ماده رد شده باشند در صورتی می‌توانند تنها دو ماده رد شده را بعد از تعطیل امتحان بدهند که معدل تمام مواد شفاهی کمتر از ده نباشد و الا باید تمام مواد شفاهی را امتحان بدهند.

بند بیستم - هردانش آموزی که در امتحان سالیانه مردود شود و نتواند بسال بالا پذیرفته شود از دبیرستان اخراج خواهد شد مگر اینکه شورای دبیران بجهاتی تصویب نمایند که یک سال دیگر در همان کلاسی که بوده است بماند بهر حال این عمل استثنائی و برای هر دانش آموز بیش از یکبار نخواهد بود.

تبصره - کسانی که بموجب ماده بالا اخراج شوند در صورتیکه مدلل دارند خود را برای امتحان حاضر کرده اند مجاز [۹] امتحان سال بعد شرکت کنند در صورتیکه در این امتحان قبول شوند به کلاس بالاتر ارتقاء خواهند یافت این اجازه فقط یک مرتبه داده می‌شود.

بند بیست و یکم - هریک از دبیران بهر دانش آموزی نمره اخلاق و مراقبت خواهد داد در آخر سال تحصیلی معدل آنها گرفته شده با نمره که اداره دبیرستان برای اخلاق و مراقبت او می‌دهد جمع و تقسیم بر دو خواهد گردید، نمره که به این ترتیب حاصل می‌شود بمنزله نمره یکی از دروس خواهد بود یعنی با نمرات سایر دروس جمع و در معدل کل آنها و طبقه بندی محصل مؤثر خواهد بود، گزارش نیز به اداره کل کشاورزی داده می‌شود تا در موقع ارجاع شغل مؤثر باشد.

بند بیست و دوم - داوطلب امتحانات نهائی باید تمام کلاسهای دبیرستان را مطابق مقررات منظمآ پیموده باشد.

بند بیست و سوم - در امتحانات سالیانه امتحان هر ماده توسط دبیر همان درس به عمل خواهد آمد.

بند بیست و چهارم- امتحانات تجدیدی فقط یک مرتبه در سال به عمل خواهد آمد.

بند بیست و پنجم- غیبت بدون عذر موجه در هر امتحان بمنزله صفر در آن ماده است و تشخیص موجه بودن عذر با شورای دبیران خواهد بود.

بند بیست و ششم- مسائل دیگر راجع به امتحانات از قبیل تقلب و شکایات مربوط به امتحانات سالیانه و نهائی در آئین‌نامه دبیرستان پیش بینی خواهد شد.

بند بیست و هفتم- آئین‌نامه اجرای این اساسنامه و همچنین مسائل مربوط بامور داخلی دبیرستان از قبیل تنبیهات و تعطیلات رسمی و غیره از طرف دبیرستان تهیه شده و پس از تصویب اداره کل کشاورزی به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

بند بیست و هشتم- مقررات راجع به امتحانات داخلی و سالیانه و همچنین تجدیدی آنها در آئین‌نامه داخلی دبیرستان پیش بینی شده و به تصویب اداره کل کشاورزی خواهد رسید.

بند بیست و نهم- اساسنامه و برنامه سابق تحصیلات دبیرستان دامپزشکی مصوب شورای عالی فرهنگ از تاریخ تصویب این اساسنامه و برنامه ملغی است.

تبصره- این ماده شامل دانش‌آموزانی که قبلاً پذیرفته شده و فعلاً در سال دوم دبیرستان مشغول تحصیلند نخواهد بود.

قسمت سوم- برنامه...

اساسنامه و برنامه تحصیلات دبیرستان دامپزشکی که در چهارصد و پانزدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه هفتم آبان ۱۳۱۹ به تصویب رسید صحیح است.

سند شماره ۱۹: اساسنامه هنرستان دولتی بانوان

مصوبه جلسه ۴۱۶ شورای عالی فرهنگ - ۱۳۱۹ ش

ماده ۱- وزارت پیشه و هنر برای آموختن هنرهای زیبا و هنرهای پیشه‌وری بانوان هنرستانی بنام هنرستان دولتی بانوان تأسیس می‌نماید که دارای دو قسمت است:

۱- قسمت هنرهای زیبا

۲- قسمت هنرهای پیشه‌وری

ماده ۲- قسمت هنرهای زیبا

مدت تحصیل در قسمت هنرهای زیبا سه سال و شرایط قبول شاگرد و برنامه و سایر خصوصیات آن مطابق با مقررات اساسنامه دوره سه ساله متوسطه هنرستان عالی هنرهای زیبا خواهد بود و هنرستان بانوان می‌تواند لدی الاقتضا کلیه یا چند رشته از رشته‌های مختلف آنها را داشته باشد.

تبصره- فارغ‌التحصیل‌های دوره متوسطه هنرهای زیبای هنرستان بانوان می‌توانند داوطلبانه دوره تحصیلات عالی خود را در یکی از هنرستان‌های عالی نامبرده ادامه دهند.

ماده ۳- قسمت هنرهای پیشه‌وری

الف- شرایط قبول شاگرد در این قسمت بقرار ذیل است:

۱- دارا بودن گواهینامه دوره شش ساله ابتدائی.

۲- داشتن استعداد کافی.

۳- نداشتن سن بیشتر از بیست سال.

ب- شعب هنرهای پیشه‌وری عبارتست از:

۱- خیاطی.

۲- کلاه دوزی و گل مصنوعی سازی.

مدت تحصیل در هریک از این شعب سه سال خواهد بود. در سال اول و دوم عملیات مشترک و در سال سوم اختصاصی می‌باشد.

- ج- علاوه بر عملیات پیشه وری مواد علمی ذیل نیز در هر دو شعبه تدریس می‌شود:
- فارسی- تاریخ و جغرافی- زبان خارجه- حساب و هندسه- خانه داری و بهداشت ورزش تبصره- برنامه‌های مواد تحصیلی پیشه وری و علمی و تقسیم مواد پس از تصویب شورای عالی فرهنگ به موقع اجراء گذاشته می‌شود.
- د- پس از ختم تحصیلات به فارغ‌التحصیل ها گواهینامه پیشه وری داده می‌شود که معادل با گواهینامه سه سال اول دبیرستان‌های دختران است.
- ماده ۴- فارغ‌التحصیل‌های قسمت هنرهای پیشه وری در صورتیکه داوطلب مشغول هنر آموزی دریکی از دو شعبه نامبرده در قسمت (ب) ماده ۳ باشند باید دوره مخصوص عملی را که مدت آن دو سال خواهد بود طی نمایند در این دوره علاوه بر قسمت عملی مواد علمی (فارسی- زبان خارجه- تاریخ البسه و ورزش) نیز تعلیم می‌شود.
- ارزش گواهینامه این دوره معادل با دوره دوم متوسطه دختران می‌باشد.
- تبصره- فارغ‌التحصیل‌های سه سال اول متوسطه که از عهده امتحانات عملی دوره سه ساله هنرهای پیشه وری برآیند حق ورود به دوره مخصوص را خواهند داشت.
- ماده ۵- علاوه بر شاگردان رسمی هنرستان می‌تواند شاگردان آزاد بپذیرد. شرط قبول این شاگردان داشتن مواد فارسی و مختصری حساب است. در پایان تحصیلات به شاگردان آزاد گواهینامه عملی داده می‌شود.
- ماده ۶- آئین‌نامه‌های داخلی و سایر آئین‌نامه‌های لازم را شورای آموزش وزارت پیشه و هنر تهیه و پس از تصویب وزارت نامبرده به موقع اجرا گذاشته می‌شود.
- ماده ۷- شاگردان فعلی هنرستان از مزایای این اساسنامه استفاده خواهند نمود.
- جدول ساعات دروس و عملیات دوره سه ساله خیاطی و کلاه دوزی و گل سازی...
- برنامه قسمت عملی دوره سه ساله خیاطی و کلاه دوزی و گل سازی...
- اساسنامه و برنامه هنرستان دولتی بانوان که در چهارصد و شانزدهمین جلسه شورایعالی فرهنگ مورخ سه‌شنبه ۲۸ آبان ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است.

سند شماره ۲۰: اساسنامه و برنامه آموزشگاه اختصاصی وزارت پست و تلگراف

مصوب جلسه ۴۰۹ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

ماده ۱- آموزشگاه فنی اختصاصی وزارت پست و تلگراف که بر طبق قانون مصوب ۲۳ دیماه ۱۳۱۸ تأسیس شده دارای سه شعبه ذیل است:

شعبه اول برای کارهای همگانی پستی و تلگرافی، شرط ورود آن دارا بودن تحصیلات سه ساله اول دبیرستان و دوره تحصیلی آن دو سال است.

شعبه دوم- برای کارهای مکانیکی و الکتریکی مربوط بتلگراف و تلفن بی سیم و پخش صدا و غیره شرط ورود آن دارا بودن معلومات دوره کامل دبیرستان (شعبه علمی و دوره تحصیلی آن نیز دو سال است).

شعبه سوم- برای تکمیل اطلاعات و معلومات فنی اختصاصی وزارت پست و تلگراف شرط ورود آن داشتن دانش نامه‌های دانشکده فنی ایران یا خارج و یا هنرهای عالی است و مدت تحصیلی آن یکسال است.

ماده ۲- شرائط ورود در شعبه اول.

۱- تابعیت دولت شاهنشاهی ایران.

۲- سن کمتر از ۱۶ سال و بیش از سی سال نباشد.

۳- تندرستی کامل.

۴- نداشتن پیشینه بد.

۵- دارا بودن تحصیلات سه سال اول دبیرستان.

ماده ۳- امتحانات نهائی آموزشگاه مطابق آئین‌نامه مخصوص که وزارت پست و تلگراف تنظیم و به تصویب شورایعالی فرهنگ میرساند تحت نظر نماینده وزارت فرهنگ انجام خواهد گرفت.

ماده ۴- پس از پایان دوره تحصیل بدانش آموزانی که طبق آئین‌نامه مذکور در ماده سوم از عهده امتحانات علمی و عملی برآمده اند گواهینامه فراغت تحصیل شعبه مربوط بامضای وزارت پست و تلگراف و وزارت فرهنگ داده خواهد شد.

ماده ۵- ارزش گواهینامه شعبه اول از لحاظ مقررات مربوط بنظام وظیفه معادل گواهینامه دوره کامل متوسطه فنی می‌باشد.

تبصره- از لحاظ مقررات استخدامی تابع قانون مصوب است.

ماده ۶- برنامه دروس شعبه اول...

اساسنامه و برنامه آموزشگاه اختصاصی وزارت پست و تلگراف که مشتمل بر شش ماده و سه تبصره است در چهارصد و دهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۱ تیر ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است.

سند شماره ۲۱: اساسنامه و برنامه هنرستان رنگری

مصوب جلسه ۴۲۱ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۱۹ ش

ماده ۱- هنرستان رنگری برای آموزش فنون رنگری پشم- پنبه- ابریشم و عملیات تکمیل رنگ پارچه به داوطلبان ی که واجد شرایط مقرر در این اساسنامه باشند تأسیس شده است.

ماده ۲- هنرستان رنگری هنرستانی است دولتی و مجانی تابع اداره آموزش وزارت پیشه و هنر.

ماده ۳- داوطلبان ورود به هنرستان باید دارای شرایط زیر باشند.

۱- داشتن گواهینامه سه سال اول دبیرستان.

۲- سن کمتر از ۲۰ سال.

داوطلبان باید در موقع ثبت اسم تقاضانامه کتبی با مدارک زیر بدفتر هنرستان تسلیم نمایند:

۱- گواهینامه حسن اخلاق از دبیرستانی که قبلاً در آن بوده اند.

۲- گواهینامه تندرستی از پزشک رسمی.

۳- رونوشت شناسنامه.

۴- ۱۰ قطعه عکس.

تبصره- داوطلبان ی که خدمت وظیفه را انجام داده باشند تا سن ۲۸ سال می‌توانند وارد هنرستان شوند.

ماده ۴- دوره تحصیلات هنرستان سه سال است که شامل تحصیلات علمی و عملی خواهد بود.

ماده ۵- به هنرجویان پس از ختم دوره تحصیل و گذراندن امتحانات نهائی گواهینامه پایان تحصیلات داده می‌شود ارزش این گواهینامه از لحاظ استخدامی و مقررات مربوط به نظام وظیفه برابر گواهینامه دوره کامل متوسطه و دارای مزایای قانونی آن می‌باشد.

تبصره- هنرجویانی که در امتحانات نهائی رتبه‌های اول و دوم و سوم را حائز شوند می‌توانند در امتحانات ورودی شعبه شیمی هنرسرایعالی شرکت نموده و در صورت موفقیت تحصیلات خود را در این رشته ادامه دهند.

ماده ۶- امتحانات هنرستان از روی مواد برنامه‌های مصوب شورایعالی فرهنگ انجام می‌شود.
ماده ۷- هنرجویان کلاس دوم در آخر سال تحصیلی در مدت تعطیل تابستان برای ۵۰ روز تحت نظر و مراقبت یک نفر سرپرست بکارخانه‌های نساجی و رنگریزی اعزام می‌شوند که بکارهای عملی مربوط بوسیله ماشین آلات اشتغال ورزند.

ماده ۸- هنرجویان هنرستان به طورمتناوب چند روزی در سال بایستی با مراقبت هنرستان بنگاههای فنی مربوطه را بازبیند [۹].

ماده ۹- آئین‌نامه‌های داخلی و سایر آئین‌نامه‌های لازم را شورای آموزش وزارت پیشه و هنر تهیه و پس از تصویب وزارت پیشه و هنر به موقع اجرا خواهد گذاشت.

هنرستان رنگریزی

جدول تقسیم ساعات دروس در هفته...

اسانامه و برنامه هنرستان رنگریزی که در چهارصد و بیست و یکمین جلسه شورایعالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۱۳ اسفند ۱۳۱۹ به تصویب رسیده صحیح است.

وزیر فرهنگ

اسمعیل مرآت

سند شماره ۲۲: اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی

مصوب جلسه ۴۳۴ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۲۰ ش

مادهٔ اوّل: منظور از تأسیس هنرستان موسیقی تعلیم تمام رشته‌های موسیقی ایرانی و اروپائی است به پسران و دختران.

مادهٔ دوّم: هنرستان موسیقی دارای سه دوره است: ابتدائی و متوسطه و عالی

دورهٔ ابتدائی

مادهٔ سوّم: دورهٔ ابتدائی هنرستان موسیقی سه سال و شرط ورود به آن داشتن کارنامهٔ قبولی در امتحانات کلاس سه دبستان است. در این دوره علاوه بر برنامه دوره ابتدائی عمومی مقدمات نت خوانی و سرایش و ساز نیز تدریس می‌شود.

دورهٔ متوسطه

مادهٔ چهارم: شرط ورود بدورهٔ متوسطه هنرستان موسیقی داشتن گواهینامهٔ دورهٔ ابتدائی هنرستان موسیقی است. دارندگان گواهینامه سایر دبستان‌ها می‌توانند با دادن امتحانات مسابقه که در حدود دروس موسیقی دورهٔ ابتدائی هنرستان موسیقی است وارد دورهٔ متوسطه شوند. تبصره: تا زمانی که دورهٔ ابتدائی هنرستان موسیقی بعد از کافی، داوطلب ورود بدورهٔ متوسطه را نداشته باشد دارندگان گواهینامه ابتدائی از سایر دبستان‌ها در صورت داشتن استعداد و ذوق کافی برای فرا گرفتن موسیقی نیز پذیرفته خواهند شد.

مادهٔ پنجم: دورهٔ متوسطهٔ هنرستان موسیقی دارای دو دوره است: دورهٔ اوّل متوسطه و دورهٔ دوّم متوسطه.

مادهٔ ششم: دورهٔ اوّل متوسطه هنرستان موسیقی سه (۳) سال است که علاوه بر دروس فارسی و تاریخ و جغرافیا و زبان خارجی و حساب و طبیعیات (مطابق برنامهٔ مخصوص) دروس علمی و عملی موسیقی نیز در آن تدریس می‌شود. پس از تمام کردن این دورهٔ گواهینامهٔ رسمی داده می‌شود.

مادهٔ هفتم: دورهٔ دوّم متوسطه هنرستان موسیقی دارای چهار شعبه است:

اول- شعبه آموزگاری سرود.

دوم- شعبه ساز.

سوم- شعبه آواز.

چهارم- شعبه موسیقی علمی.

ماده هشتم: دوره تحصیلات شعبه آموزگاری سرود مانند دانشسراهای مقدماتی دو سال است. و دروس آموزش و پرورش نیز در آن تدریس می شود گواهینامه این شعبه دارای ارزش گواهینامه دانشسراهای مقدماتی است و دارندگان از مزایای قانون تربیت معلم استفاده خواهند کرد، دوره تحصیلات هر یک از سه (۳) شعبه دیگر مذکور در ماده هفتم سه (۳) سال است. و ارزش گواهینامه های آنها از لحاظ مقررات استخدامی و نظام وظیفه معادل با دوره کامل متوسطه است.

دوره عالی

ماده نهم: شرط ورود به دوره عالی هنرستان موسیقی داشتن گواهینامه از یکی از شعبه های ساز یا آواز یا موسیقی علمی متوسطه است و داوطلب ورود به دوره عالی باید همان شعبه ای را که در متوسطه تحصیل کرده تکمیل نماید.

بشاگرد اول و دوم رشته سرود حق داده می شود که اگر بخواهند وارد کلاس ششم یکی از سه شعبه دیگر دبیرستان بشوند و پس از گذراندن امتحان نهائی داخل دوره عالی گردند در این صورت از انجام تعهدی که سپرده معاف خواهند بود. سایر فارغ التحصیل های شعبه سرود نیز می توانند پس از انجام تعهد در امتحان نهائی دبیرستان برای سه رشته دیگر شرکت جویند و در صورت موفقیت به دوره عالی پذیرفته شوند.

ماده دهم: دوره عالی هنرستان موسیقی (بغیر از شعبه موسیقی نظام) لا اقل سه (۳) سال و دارای سه (۳) شعبه است:

اول- شعبه ساز تخصصی در این دوره هنرجو متخصص در نواختن یک ساز می شود و پس از گذراندن امتحان سال سوم بنا به لیاقت به یکی از درجات دوگانه نوازنده ماهر یا نوازنده نایل می شود.

دوم- شعبه آواز نمایشی- (و کلاماسیورن لیریک[۹]) که دوره آن نیز سه(۳) سال است و هنرجو پس از گذراندن امتحان سال سوم بدرجه سرایندگی می‌رسد و بنا به لیاقت به یکی از درجات سراینده اپرت یا سراینده اپرا نایل می‌گردد.

سوم- شعبه نواسازی و رهبری- در این دوره هنرجو در فن نواسازی و رهبری متخصص می‌شوند.

تبصره: ارزش دانشنامه مربوط بشعبه‌های اول و دوم و سوم این ماده از لحاظ مقررات استخدامی و نظام‌وظیفه برابر لیسانس است.

ماده یازدهم: پس از انجام امتحانات داخلی و نهائی دوره عالی موقعیکه هنرجو میخواهد بگرفتن دانشنامه نایل شود فارغ التحصیل دوره ساز تخصصی یا آواز باید در حضور عده ای از اهل فن و دعوت شدگان یکقطعه موسیقی ایرانی و یک قطعه موسیقی اروپایی را که قبلاً برای او تعیین شده و تمرین کرده است بنوازد یا بسراید و فارغ التحصیل دوره نواسازی و رهبری باید یک قطعه موسیقی را که خود ترکیب کرده و قبلاً نیز بنوازندگان ارکستر هنرستان آموخته است در حضور اهل فن و دعوت شدگان بوسیله ارکستر اجراء نماید ارکستر را خود هدایت و رهبری کند و هیئت داوران که لااقل از ۵ نفر موسیقیدان مبرز انتخاب می‌شوند درجه لیاقت امتحان دهندگان را تصدیق خواهند کرد.

تبصره: بهریک از شاگردان سه رشته مذکور پس از گذراندن امتحان سال سوم ممکن است جایزه اول یا دوم داده شود.

ماده دوازدهم: داوطلبان تحصیل شعبه موسیقی نظام که مقررات تحصیلات آنها در هنرستان موسیقی هستند و در تاریخ ۱۱ مرداد ۱۳۱۷ از تصویب شورایعالی فرهنگ گذشته است در دوره ابتدائی و دوره اول متوسطه تابع برنامه هنرستان موسیقی هستند و دوره دوم متوسطه باید شعبه موسیقی علمی را طی کنند ولی دوره عالی آنها دارای دوسال است که برنامه آن در اینجا مذکور است.

ماده سیزدهم: آئین‌نامه‌های مربوط به امتحانات داخلی و نهائی و امور داخلی هنرستان موسیقی باید تهیه و از تصویب شورای عالی فرهنگ بگذرد.

ماده چهاردهم: هنرستان موسیقی تابع اداره موسیقی کشور است.

برنامه...

مصوب جلسه ۴۳۴ شورایعالی فرهنگ- ۱۳۲۰

سند شماره ۲۳: اساسنامه آموزشگاه خلبانی باشگاه هواپیمائی کشوری

مصوب جلسه ۴۶۷ شورایعالی فرهنگ- ۱۳۲۲ ش

ماده اول- منظور از آموزشگاه خلبانی باشگاه هواپیمائی کشوری

۱- تهیه و تربیت خلبان برای حمل پست و مسافر در داخله (شهرهای ایران) و کلیه کارهایی که انجام آنها از لحاظ بهداشت و ورزش و کشاورزی و مانند آنها بوسیله هواپیما ضرورت حاصل کند.

۲- تربیت هنرآموز خلبان برای آموزشگاه خلبانی تهران و در صورت توسعه برای آموزشگاه‌های خلبانی سایر شهرها

۳- در صورتیکه وسائل تربیت خلبان (هواپیماهای مشقی چند موتوره) موجود باشد میتوان از بین خلبانانی که باشگاه تربیت نموده برجستگان آنها را برای پرواز با هواپیماهای مذکور آماده کرده و چنانچه خطوط هوایی با ممالک هم جوار ایجاد بشود مانند خلبان پستی و تجارتی از آنها استفاده نمود.

ماده دوم- شرائط ورود داوطلب

۱- تناسب اندام- قد کمینه ۱۶۰ سانتیمتر- وزن کمینه ۶۵ کیلوگرم- چشم و گوش وی مجاری تنفس و قلب حسس انتقال (با آزمایشهای عملی) تشخیص رنگ ها- آزمایش لایرنت و حس تعادل (آزمایش با وسائل مخصوص) و طبق اصولی که پزشکان متخصص هواپیمائی تشخیص دهند.

۲- سن آنان کمتر از هیجده سال تمام و بیشتر از بیست و سه سال نباشد.

۳- دارا بودن گواهینامه دوره اول دبیرستان.

۴- اگر داوطلبی آشنائی با دو یا چند زبان خارجی داشته و یا گواهینامه رانندگی و ورزشی داشته باشد در صورت تساوی شرائط بر دیگران مقدم است.

۵- برگه پیشینه خوب از دبیرستانی که در آن به تحصیل اشتغال داشته و همچنین برگه پیشینه خوب از منابع رسمی دولتی شهربانی و فرمانداری محل.

۶- داوطلبی که حائز مدارک بالا بوده و مورد قبول برای دخول در آموزشگاه خلبانی باشگاه واقع شود از روز ورود از امتیازات آموزشگاه استفاده می‌نماید.

ماده سوم- دوره و مدت تحصیل

طبق برنامه پیوسته دوره تحصیل آموزشگاه خلبانی باشگاه (پرواز و دروس علمی) ۱۸ ماه بدون انقطاع خواهد بود که برابر با دو سال تحصیلی است در ظرف این مدت هر هوانورد جمعاً ۱۱۰ ساعت پرواز دو فرمانه تنها خواهد داشت به علاوه سیصد ساعت دروس علمی را (طبق برنامه پیوسته) فرا خواهد گرفت.

ماده چهارم- برنامه

برنامه پرواز دروس علمی در برکهای جداگانه که پیوست به این اساسنامه است نوشته شده است.

ماده پنجم- آزمایش‌ها و گواهینامه‌ها و ارزش آنها

۱- در دوره ۱۸ ماهه تحصیلی آموزشگاه خلبانی کشور دو مرحله آزمایش تعیین گردیده که برای آزمایش اول گواهینامه الف و برای آزمایش دوم گواهینامه ب و بال سینه (علامت باشگاه هواپیمائی کشوری) به خلبان داده خواهد شد.

مقررات راجع به آزمایش در ذیل هر بخش از برنامه در برکهای پیوست قید شده است.

۲- هوانوردی که در آزمایش الف موفق شود می‌تواند شروع به دوره ب کرده و پس از اتمام این دوره و خاتمه دادن آزمایش آن موفق باخذ گواهینامه ب شود و در آن صورت خلبان شناخته می‌شود.

۳- ارزش گواهینامه خلبانی ب از لحاظ استخدامی و مقررات مربوط به نظام وظیفه برابر گواهینامه دوره دوم متوسطه است.

۴- کسانی که دارای گواهینامه ب شوند پس از طی دوره ج که مقررات آن جداگانه به تصویب خواهد رسید حق خواهند داشت هنر آموز شوند یا مسافر برند یا کارهای دیگری که از طرف دولت یا بنگاه‌ها رجوع شود بوسیله هواپیما انجام دهند.

اساسنامه و برنامه آموزشگاه خلبانی باشگاه هواپیمائی کشوری که در چهارصد و شصتمین و چهارصد و شصت و هفتمین جلسات شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۰ خرداد ۱۳۲۲ و ۱۲ مهرماه ۱۳۲۲ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۲۴: اساسنامه هنرستان بانوان

مصوب جلسه ۴۶۷ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۲۲ ش

اساسنامه و برنامه هنرستان بانوان

وزارت بازرگانی و پیشه و هنر هنرستانی برای پرورش و آموزش بانوان خیاط- گل ساز- شیرینی پز و آشپز- خانه دار- نقاشی تزئینی- کلاه دوز- کیف و دستکش ساز- خامه دوزی عملی تاسیس می کند.

ماده ۱- دوره تحصیلی این شعب دوسال و دروس آن شامل قسمت‌های عملی و نظری است.

ماده ۲- در این هنرستان دو نوع داوطلب پذیرفته می شود: داوطلبان رسمی- داوطلبان آزاد

ماده ۳- داوطلبان رسمی که در هنرستان پذیرفته می شوند بایستی واجد شرایط زیر باشند.

۱- داشتن گواهینامه سه (۳) ساله اول متوسطه

۲- نداشتن سن بیش از سی سال و کمتر از هجده سال

۳- ارائه گواهینامه پزشک رسمی وزارت پیشه و هنر دایر بر تن درستی

ماده ۴- داوطلبان آزاد که در هنرستان پذیرفته می شوند با واجد بودن شرایط ۲ و ۳ از ماده ۳

بایستی دارای گواهینامه شش سال دبستان باشند.

ماده ۵- چنانچه [۴] داوطلبان بیش از میزان معینی که از طرف اداره آموزش هنرستان‌های

وزارت بازرگانی و پیشه و هنر در هر سال قبلی می شود باشد داوطلبان واجد شرایط رسمی حق

تقدم داشته و در صورتیکه عده این قبیل داوطلبان بیش از نامه خدمتی [۵] باشد از بین آنها بطرقی

عندالزوم [۶] انتخاب خواهد شد.

ماده ۶- پس از پایان تحصیل هنرجویان رسمی که در امتحانات نهائی موفقیت یافته اند

گواهینامه پایان تحصیلی که ارزش آن از لحاظ استخدامی فقط معادل دوره متوسطه حرفه‌ای

است داده خواهد شد و هنرجویان آزاد در صورت موفقیت در امتحانات نهائی گواهینامه که

فقط ارزش عملی دارد از طرف وزارت بازرگانی و پیشه و هنر داده خواهد شد.

ماده ۷- هنرجویانی که تا کنون از این هنرستان فارغ‌التحصیل شده اند گواهینامه عملی مخصوص هنرجویان آزاد داده خواهد شد. و هنرجویان فعلی هنرستان که بعداً می‌شوند با رعایت اینکه جزء کدام دسته از داوطلبان [؟] هستند گواهینامه پایان تحصیلات داده خواهد شد.

ماده ۸- هنرستان موظف است آئین‌نامه داخلی و آئین‌نامه امتحانات داخلی و نهائی را تهیه و پس از تصویب وزارت بازرگانی و پیشه و هنر به موقع اجرا بگذارد.

ماده ۹- این اساسنامه برای مدت دو سال بطور آزمایشی عملی خواهد شد. چنانچه در ظرف این مدت نواقصی در جریان عمل مشاهده گردید برای تکمیل و رفع نواقص موجود با پیشنهاد وزارت بازرگانی و پیشه و هنر مجدداً شورای عالی فرهنگ طرح تکمیلی را تصویب خواهد نمود.

برنامه تفصیلی شعبه خیاطی هنرستان بانوان...

ساعات دروس هنرستان در یک کلاس سی ساعت در هفته و هر روز ۵ ساعت است که بدین ترتیب تقسیم می‌شود.

...

اساسنامه و برنامه هنرستان بانوان که در چهارصد و شصت و هفتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۱۲ مهر ماه ۱۳۲۲ به تصویب رسیده است صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۲۵: اساسنامه هنرستان هنرهای زیبا

مصوب جلسه ۴۷۱ شورایعالی فرهنگ، ۱۳۲۲ ش

ماده ۱- هنرستان هنرهای زیبا آموزشگاهی است دولتی و مجانی جزء اداره امور هنرستان‌های وزارت بازرگانی و پیشه و هنر

ماده ۲- هنرستان هنرهای زیبا دارای قسمتهای زیر می‌باشد:

الف - قسمت نقاشی جدید.

ب- قسمت نقاشی قدیم (مینیاتور و تذهیب)

ج- قسمتهای: منبت کاری- قلم زنی- نقشه قالی- زری بافی - خاتم سازی - مخمل بافی و

[۴]

ماده ۳- شرایط قبول هنرجو برای هریک از قسمتهای فوق بقرار زیر است:

الف- داشتن گواهینامه شش ساله ابتدائی.

ب - نداشتن سن بیش از ۱۶ سال

ج- گواهینامه تندرستی که بتصدیق پزشک معتمد وزارت پیشه و هنر و یا ادارات مربوط در شهرستانها رسیده باشد.

ماده ۴- دوره تحصیلات هنرستان هنرهای زیبا در قسمتهای نامبرده ششسال خواهد بود.

الف - تمام هنرجویان در سال اول و دوم و سوم موظفند در تمام دروس نظری هنرستان‌های درودگری و آهنگری مصوبه شورای عالی فرهنگ (غیر از حساب فنی و درس فنی) و عملیات کارخانه شرکت نمایند.

ب - در سال چهارم و پنجم و ششم هنرهای زیبا تمام هنرجویان غیر از مواد زیر:

ریاضی- فیزیک و شیمی- حساب فنی- درس فنی- رسم فنی- عملیات کارخانه درسایر دروس نظری هنرستان‌ها مصوبه شورای عالی فرهنگ تا اتمام سال ششم شرکت خواهند داشت.

ج- در سال چهارم و پنجم و ششم هنرستان بجای (ریاضی- فیزیک و شیمی- حساب فنی

- و رسم فنی) پرسپکتیو تاریخ صنعت - و تاریخ صنعتی تعلیم می‌شود.

در سال اول و دوم و سوم قسمت عملیات بر طبق برنامه منضم به این اساسنامه و سال‌های چهارم و پنجم و ششم بر طبق برنامه سه کلاس دوره دوم هنرهای زیبای مرکز مصوبه چهار صد و چهارمین جلسه شورای عالی فرهنگ به عمل می‌آید. هنرجویان هنرهای زیبا در قسمت رسم مواد برنامه رسم فنی بخش درودگری را فرا خواهند گرفت.

ماده ۵- به هنرجویان پس از ختم قسمتهای مربوطه و گذراندن امتحانات و مسابقه‌های نهائی گواهینامه ختم تحصیلات داده خواهد شد این گواهینامه فقط از لحاظ مقررات استخدام و نظام وظیفه معادل با گواهینامه دوره کامل متوسطه است.

تبصره- هنرجویانیکه در امتحانات موفق باخذ گواهینامه می‌شوند می‌توانند در هنرستان عالی هنرهای زیبای مرکز که برنامه آن در چهارصد و چهارمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۴ دیماه ۱۳۱۸ به تصویب رسیده داخل گردند.

ماده ۶- هنرجویان فعلی هنرستان در صورتیکه دارای گواهینامه شش ساله ابتدایی نباشند در صورتی می‌توانند از مزایای مندرج در این اساسنامه استفاده نمایند که در خرداد ماه سال ۱۳۲۳ در امتحانات نهائی ابتدائی وزارت فرهنگ شرکت نموده و باخذ گواهینامه رسمی ابتدائی نائل گردند.

ماده ۷- داوطلبان ی که بخواهند فقط یکی از شعب عملی هنرستان را فراگیرند ممکن است در کارگاه مربوط به آن شعبه پذیرفته شوند مشروط باینکه میان سن آنها و سن قانونی کلاس مربوط بیش از ۳ سال اختلاف موجود نباشد منظور از سن قانونی حداقل سنی است که بر طبق این اساسنامه برای دانش‌آموزان رسمی هر کلاس در نظر گرفته شده است به این قبیل داوطلبان در صورتیکه از عهده امتحانات مقرر برآیند گواهینامه‌ای که فقط ارزش عملی دارد از طرف وزارت بازرگانی و پیشه و هنر داده خواهد شد.

ماده ۸- آئین‌نامه‌های داخلی و سایر آئین‌نامه‌های لازم را شورای اداره امور هنرستان‌های وزارت پیشه و هنر تهیه و پس از تصویب وزارت پیشه و هنر به موقع اجراء خواهند گذاشت.
برنامه قسمت عملی هنرهای زیبا...

اساسنامه و برنامه هنرستان هنرهای زیبا که در چهارصد و هفتاد و یکمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۲۲ آذرماه ۱۳۲۲ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

از طرف وزیر فرهنگ

سند شماره ۲۶: اساسنامه و برنامه هنرستان هنرپیشگی

مصوب جلسه ۴۸۰ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۲ ش

ماده ۱- هنرستان هنرپیشگی برای تعلیم و تربیت هنرپیشگان ایجاد می‌شود و دوره آن سه سال است.

ماده ۲- هنرستان هنرپیشگی تحت نظر اداره کل نگارش وزارت فرهنگ اداره خواهد شد.

ماده ۳- شرایط ورود به هنرستان:

الف - صحت مزاج و عدم اعتیاد بتریاک و الکل

ب- نداشتن سن کمتر از ۱۸ سال

ج- نداشتن سابقه بد

د- داشتن گواهینامه ختم تحصیلات سه سال اول متوسطه یا مدارک تحصیلی که وزارت فرهنگ ارزش - آنرا معادل با سال سوم متوسطه تشخیص دهد.

تبصره- دوشیزگان و بانوان بعلاوه مدارک مربوط به شرائط فوق باید از طرف ولی خویش نیز رضایت نامه بدفتر هنرستان تسلیم نمایند.

ماده ۴- در دو هفته آخر شهریورماه هر سال نام نویسی به عمل خواهد آمد و یک ماه پس از نام نویسی امتحانات مسابقه از مواد ذیل به عمل خواهد آمد:

الف- طرز بیان- بیان مطلبی از کتب فارسی منتخبات ادبی یا نمایشنامه

ب- طرز برخورد که عبارت است از تناسب اندام و چهره و گرمی بیان

ج- استعداد که عبارت است از حافظه و حالت سازی و قیافه سازی با تجسم

از میان داوطلبان ۲۵ نفر که دارای معدل نمرات بیشتر هستند به عنوان دانش‌آموز رسمی پذیرفته می‌شوند و برای لوازم کار آنها کمک هزینه ماهیانه داده خواهد شد.

تبصره- با تساوی شرائط اشخاصی که دارای آواز هستند و یا به موسیقی آشنا باشند حق تقدم دارند.

ماده ۵- برنامه دروس...

ماده ۶- در آخر هر سال تحصیلی بوسیله هیئت ممتحنه که از طرف هنرستان پیشنهاد و به تصویب وزارت فرهنگ خواهد رسید از دانش‌آموزان امتحان به عمل خواهد آمد امتحانات از تمام موادیکه در آن سال تعلیم شده شامل قسمتهای علمی و عملی خواهد بود دانش‌آموزانی به کلاس بالاتر ارتقاء مییابند که معدل کل نمرات آنها از ده به بالا باشد.

ماده ۷- بدانش‌آموزانی که در امتحانات نهائی سال سوم موفقیت حاصل کرده اند گواهینامه رسمی داده خواهد شد. گواهینامه مذکور بامضای وزارت فرهنگ خواهد رسید ارزش این گواهینامه فقط از لحاظ مقررات مربوط بااستخدام و نظاموظیفه معادل گواهینامه پایان تحصیلات دوره کامل متوسطه است.

تبصره- بدانش‌آموزانی که معدل کل امتحانات نهائی آنها از ۱۸ تا ۲۰ باشد مدال اعطا و در گواهینامه قید می‌شود در گواهینامه دانش‌آموزانی که معدل امتحانات نهائی آنها از ۱۵ تا ۱۷ باشد قید خواهد شد که با تمجید از عهده برآمده اند.

ماده ۸- هنرجویانی که مشمول یکی از مواد زیر شوند از هنرستان اخراج می‌شوند و خود یا ولی آنها در موقع نام نویسی باید تعهد بپارند که کمک هزینه دریافت شده را مسترد دارد:

الف- غیبت بدون عذر موجه در صورتیکه از سه روز درسی در ماه تجاوز نماید.

ب- سوء اخلاق و رفتار که با تصویب شورای معلمین مستلزم اخراج از هنرستان گردد.

ج- ترک هنرستان از طرف هنرجو بمیل خود یا کسانش.

تبصره- جرائم حاصل از غیبت هنرجویان و هنرآموزان به مصرف خرید کتاب برای کتابخانه هنرستان و یا تهیه جوایز به هنرجویان می‌رسد.

ماده ۹- هنرستان هنرپیشگی باید نمایشها و آوازاها و داستانها و اشعار و رقصهای ملی و محلی ایران را مورد توجه کامل قرار داده و آنها را از لحاظ فنی نیز تکمیل نماید.

اساسنامه و برنامه هنرستان هنرپیشگی که متضمن ۹ ماده و یک تبصره می‌باشد و در چهارصد و هشتادمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۲۳ اسفند ماه ۱۳۲۲ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۲۷: اساسنامه و برنامه هنرستان دختران مصوب جلسات ۴۹۳ و ۴۹۴ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۳ ش

ماده اول- در پرتو توجهات عالی‌ه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای نگاهداری و تربیت دختران بی بضاعت [؟] هنرستان دختران تاسیس گردیده است.

ماده دوم- دوره هنری هنرستان سه سال است که دوسال آن عمومی است و سال سوم آن تخصصی است و بسه شعبه تقسیم می‌شود.

۱- قسمت پرستاری و بچه داری

۲- قسمت خانه داری و بچه داری

۳- قسمت اداری و ماشین نویسی

ماده سوم- فنون زیر علما و عملا بدختران تعلیم داده می‌شود.

۱- فنون خانه داری- آشپزی- شیرینی پزی- لکه گیری- اطو کشی- شستشوی- مرتب نمودن [؟]- خیاطی- کلاهدوزی- بافندگی- نقاشی- گلدوزی- ورزش.

۲- امور بهداشتی و پرستاری و بچه داری

تبصره- علاوه بر کلاسهای فوق هنرستان می‌تواند کلاسهای ابتدائی نیز دارا باشد.

ماده چهارم- دخترانی که در هنرستان پذیرفته می‌شوند باید دارای شرایط زیر باشند:

۱- ایرانی باشند.

۲- عدم بضاعت آنها محرز شده باشد.

۳- سلامت مزاج آنها بوسیله پزشک بنگاه تصدیق شده باشد.

۴- سن آنها کمتر از ۱۲ و بیش از ۱۸ نباشد.

۵- داشتن گواهینامه نهائی ابتدائی

تبصره- بین دارندگان شرایط بالا حق تقدم بترتیب زیر رعایت خواهد شد.

۱- فرزندان نظامیان و یا خدمتگزاران کشوری که در جنگ و یا در حین انجام وظیفه کشته

شده باشند.

۲- دختران بی کس که هیچ سرپرست نداشته باشند.

۳- دخترانی که پدر و مادر ندارند.

۴- دخترانی که مادر ندارند.

۵- دخترانی که پدر ندارند.

ماده پنجم- انتخاب و پذیرفتن دخترانی که دارای شرایط مقرر در ماده (۴) اساسنامه هستند با نظر کمیسیونی مرکب از نماینده دربار شاهنشاهی و رئیس هنرستان و مدیر هنرستان و وزارت فرهنگ انجام می‌شود. و کمیسیون با مراجعه پیرونده داوطلبان و تطبیق با مقررات و رسیدگی نسبت به احوال و وضعیت و صلاحیت آنها گزارش تهیه و برای عرض پیشگاه مبارک تقدیم می‌نماید.

ماده ششم- هریک از هنرجویان که بعلت سوء اخلاق یا سستی و کاهلی در کار و یا بد استعداد و ابتلا بناخوشی غیر قابل علاج باقی ماندن او در هنرستان مناسب نباشد مدیر هنرستان گزارش مشروحه با ذکر دلایل تهیه و بوسیله دفتر هنرستان برای عرض پیشگاه مبارک تقدیم می‌دارد تا پس از صدور امر و اجازه اقدام شود.

ماده هفتم- در هنرستان بتربیت اخلاقی دختران باید توجه کامل مبذول شود مخصوصا حس نوع دوستی [۹] و ایمان بکار و شوق اجرای وظیفه را باید در درجه اول به آنان آموخت.

ماده هشتم- اداره هنرستان به عهده یک نفر رئیس است و یک نفر مدیر داخلی و به قدر کافی اعضاء دفتری و فنی و خدمتگزاران جزء در اختیار او گذاشته خواهد شد.

ماده نهم- رئیس هنرستان دارای شرایط زیر خواهد بود:

۱- معلومات لااقل تا حدود دوره کامل دبیرستان

۲- سن لااقل سی و پنج سال

۳- متاهل باشد

۴- سابقه خدمت در کارهای آموزش داشته باشد.

ماده دهم- مدیر هنرستان دارای شرایط زیر خواهد بود:

۱- معلومات در حدود دوره کامل دبیرستان یا دانشسرای مقدماتی

۲- سن لااقل سی سال

۳- سابقه خدمت در کارهای آموزشی و هنری داشته باشد.

ماده یازدهم- رئیس هنرستان در کلیه کارهای مربوطه به هنرستان گزارش به دربار شاهنشاهی تقدیم می‌دارد.

ماده دوازدهم- بدخترانی که دوره هنرستان را تمام می‌کنند و از عهده امتحانات هنرستان برمی‌آیند گواهینامه مخصوصیکه ارزش آن فقط از لحاظ استخدام برابر با گواهینامه سه ساله اول متوسطه است داده خواهد شد که بر طبق آن بتوانند بمشاغل مختلفه مشغول شوند.

ماده سیزدهم- امتحانات سال سوم بر طبق آئین‌نامه ای به عمل خواهد آمد که به تصویب شورایعالی فرهنگ رسیده باشد.

ماده چهاردهم- گواهینامه‌های فوق بامضای وزارت فرهنگ و ریاست هنرستان به نمایندگی وزارت دربار خواهد رسید.

ماده پانزدهم- وظائف رئیس و مدیره داخلی و اعضاء دفتری و سایر کارمندان اداری و فنی و همچنین جریان کارهای داخلی هنرستان بموجب آئین‌نامه جداگانه تعیین می‌شود.

ماده شانزدهم- انتخاب رئیس و مدیره و آموزگاران و دبیران و هنرآموزان با موافقت وزارت فرهنگ خواهد بود

اساسنامه و برنامه هنرستان دختران مشتمل بر ۱۶ ماده و ۵ تبصره که در جلسات چهارصد و نود سه مورخ چهارشنبه ۲۳/۶/۱ و چهارصد و نود چهار مورخ ۲۳/۶/۷ شورای عالی فرهنگ به تصویب رسیده است صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۲۸: اساسنامه و برنامه هنرستان دختران

مصوب جلسه ۵۵۱ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۵ ش

در پرتو توجهات عالی‌ه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای تربیت و نگاهداری دختران بی‌بضاعت هنرستان شبانه روزی دختران تاسیس گردیده است.

هنرستان دختران شامل دو دوره می‌باشد.

۱- دوره هنری که مدت آن سه سال است.

۲- دوره پزشکیاری که مدت آن دو سال است.

اساسنامه و برنامه دوره هنری هنرستان دختران

ماده ۱- دوره هنری هنرستان دو منظور اصلی ذیل را تعقیب می‌نماید.

۱- اكمال معلومات عمومی شاگردان (در حدود سه ساله اول متوسطه)

۲- تربیت نمودن و آماده ساختن آنها برای فن خانه داری و بچه داری.

ماده ۲- مدت تحصیل در دوره هنری سه سال است و داوطلبان ورود به آن باید دارای شرایط

ذیل باشند:

الف - ایرانی باشند.

ب- عدم بضاعت آنها محرز شده باشد.

ج- سلامت مزاج آنها بوسیله پزشک هنرستان تصدیق شده باشد.

د- سن آنها کمتر ازدوازده و بیش از پانزده سال نباشد.

ه- گواهینامه رسمی تحصیلات ابتدائی داشته باشند.

تبصره- بین دارندگان شرایط بالا حق تقدم بترتیب زیر رعایت خواهد شد.

۱- فرزندان نظامیان و یا خدمتگزاران کشوری که در جنگ و یا در حین انجام وظیفه کشته

شده باشند.

۲- دختران بی کس که هیچ سرپرست نداشته باشند.

۳- دخترانی که پدر و مادر ندارند.

۴- دخترانی که مادر ندارند.

۵- دخترانی که پدر ندارند.

ماده ۳- انتخاب و پذیرفتن دخترانی که دارای شرایط مقرر در ماده (۲) اساسنامه هستند با نظر کمیسیونی مرکب از نماینده دربار شاهنشاهی و رئیس و مدیر هنرستان انجام می‌شود.

ماده ۴- در هنرستان تربیت اخلاقی دختران باید توجه کامل مبذول شود مخصوصاً حس نوع دوستی و خانواده پرستی و ایمان بکاروشوق اجرای وظیفه را باید در درجه اول به آنان آموخت.

ماده ۵- هریک از هنرآموزان که بعلت سوء اخلاق یا سستی و کاملی در کار و یا عدم استعداد در دروس و توقف بیش از دو سال دریک کلاس و یا ابتلاء به ناخوشی غیر قابل علاج باقی ماندن او در هنرستان مناسب نباشد با تصویب شورای معلمین و ریاست هنرستان اخراج خواهد شد.

ماده ۶- دروس و فنون زیر علما و عملا در حدود قوه سه کلاس اول متوسطه تعلیم داده می‌شود.

۱- خانه داری - آشپزی - مرتب نمودن میز غذا- شیرینی پزی - شست و شوی - لکه گیری اطو کشی - خیاطی - کلاه دوزی - بافندگی - گلدوزی - نقاشی.

۲- فارسی - زبان خارجه - ورزش - بهداشت - بچه داری و پرستاری - کالبد شناسی - ووظایف الاعضاء انسان - حیوان شناسی - گیاه شناسی - فیزیک و شیمی - حساب و دفنرداری. تبصره- علاوه بر کلاسهای دوره هنری هنرستان می‌تواند کلاسهای ابتدائی نیز دارا باشد.

ماده ۷- به دخترانی که دوره هنرستان را تمام می‌کنند و از عهده امتحانات نهائی آن برمی‌آیند گواهینامه مخصوص که ارزش آن فقط از لحاظ استخدام و از لحاظ ورود به دوره دوم هنرستان دختران (دوره پزشکیاری) برابر با گواهینامه سه ساله اول متوسطه است داده خواهد شد.

ماده ۸- امتحانات نهائی دوره هنری با حضور نماینده وزارت فرهنگ بر طبق آئین‌نامه مخصوصی به عمل می‌آید که به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده باشد.

ماده ۹- گواهینامه‌های فوق بامضای وزارت فرهنگ و ریاست هنرستان به نمایندگی وزارت دربار شاهنشاهی خواهد رسید.

ماده ۱۰- اداره هنرستان به عهده یک نفر رئیس است و یک نفر مدیره داخلی و به قدر کافی اعضاء دفتری و فنی و خدمتگزاران جز در اختیار او گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۱- رئیس هنرستان دارای شرایط زیر خواهد بود:

۱- معلومات در حدود لیسانس ببالا.

۲- سن لااقل سی و پنج سال.

۳- تاهل.

۴- سابقه خدمت در کارهای آموزشی و اشتهار بحسن اخلاق.

ماده ۱۲- مدیره هنرستان دارای شرایط زیر خواهد بود:

۱- معلومات در حدود دوره کامل دبیرستان یا دانشسراهای مقدماتی

۲- سن لااقل سی سال.

۳- سابقه خدمت در کارهای آموزشی و هنری و اشتهار بحسن اخلاق.

ماده ۱۳- رئیس هنرستان در کلیه کارهای مربوط به هنرستان گزارش به دربار شاهنشاهی تقدیم می‌دارد.

ماده ۱۴- سایر وظایف رئیس و وظایف کلیه کارمندان اداری و فنی و همچنین جریان کار دروس و کارهای داخلی هنرستان بموجب آئین‌نامه جداگانه تعیین می‌شود که به تصویب وزارت دربار شاهنشاهی رسیده باشد.

ماده ۱۵- دستور تحصیلات دوره هنری هنرستان بقرار زیر است.

جدول ساعات...

اساسنامه و برنامه دوره هنری و دوره پزشکیاری هنرستان دختران که در پانصد و پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ شنبه ۱۳۲۵/۱/۳۱ به تصویب رسیده صحیح است.

سند شماره ۲۹: اساسنامه و برنامه دوره پزشکیاری هنرستان دختران

مصوب جلسه ۵۵۱ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۵ ش

- ماده ۱- دوره پزشکیاری هنرستان دختران به منظور تربیت پزشکیاران برای خدمت در بیمارستانها مطابق اساسنامه ذیل تشکیل می‌شود:
- ماده ۲- مدت تحصیلی دوره پزشکیاری دو سال و هر سال یازده ماه است و داوطلبان ورود به آن باید دارای شرایط زیر باشند:
- ۱- گواهینامه رسمی سه ساله اول متوسطه یا کارنامه و گواهینامه‌ای که ارزش آن بتصدیق وزارت فرهنگ برابر با گواهینامه رسمی سه ساله متوسطه شناخته شده باشد.
  - ۲- سن از پانزده سال کمتر و از بیست سال بیشتر نباشد.
  - ۳- ارائه گواهینامه حسن اخلاق از دبیرستانی که تحصیلات قبلی را در آن طی کرده اند.
  - ۴- شوهر نکرده باشند.
  - ۵- بی بضاعت باشند.
  - ۶- صحیح المزاج باشند.
  - ۷- تعهد نامه ای به ضمانت ولی خود دائر برعایت مقررات و انتظامات داخلی هنرستان دختران و خدمت در بیمارستانهای دولتی پس از فراغ از تحصیل بپردازند.
- ماده ۳- انتخاب و پذیرفتن دخترانی که دارای شرایط مقرر در ماده ۲ هستند با نظر کمیسیونی مرکب از نماینده دربار شاهنشاهی و رئیس هنرستان انجام می‌شود.
- تبصره- فارغ التحصیل های دوره هنری هنرستان دختران در ورود به دوره پزشکیاری هنرستان حق تقدم دارند.
- ماده ۴- تحصیلات هر سال مرکب از دروس علمی و تمرینات فنی مطابق برنامه مخصوصی است که در جلسه ۳۵۶ مورخ ۱۲ مهر ماه ۱۳۱۶ به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده.

ماده ۵- دانش‌آموزان پزشکیاری همه روزه صبح‌ها تحت مراقبت سرپرست مخصوص جهت کار آموزی به بیمارستانها میروند و عصرها در هنرستان به تحصیل دروس نظری و علمی می‌پردازند.

ماده ۶- هریک از دانش‌آموزان که بعلت سوء اخلاق یا سستی و کاهلی در کار و یا عدم استعداد در دروس و توقف بیش ازدو سال دریک کلاس و ابتلاء بناخوشی غیر قابل علاج باقی ماندن او در هنرستان مناسب نباشد باتصویب شورای معلمین و ریاست هنرستان اخراج خواهد شد.

ماده ۷- امتحانات علمی و عملی دوره پزشکیاری طبق آئین‌نامه مخصوصی می‌باشد که در اردیبهشت ماه ۱۳۱۷ به تصویب رسیده است.

ماده ۸- امتحانات نهائی تحت نظارت معلمین هنرستان و نماینده وزارت فرهنگ انجام خواهد گرفت.

ماده ۹- به شاگردانی که از عهده امتحانات علمی و عملی دوره پزشکیاری برمی‌آیند گواهینامه‌ای داده خواهد شد که ارزش آن از لحاظ استخدام برابر با گواهینامه پنجساله متوسطه است و دارندگان فقط حق استخدام در بیمارستانهای دولتی بارتبه ۳ پزشکیاری دارند.

ماده ۱۰- مدت الزامی خدمت در بیمارستانها دو برابر مدت تحصیل است در تمام این مدت گواهینامه دانش‌آموزان در ضبط هنرستان باقی میماند و چنانچه پزشکیاری قبل از مدت مزبور از خدمت خارج و یا بواسطه تقصیری از بیمارستانها اخراج گردد گواهینامه به او داده نخواهد شد. اساسنامه و برنامه دوره هنری و دوره پزشکیاری هنرستان دختران که در پانصد و پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ شنبه ۱۳۲۵/۱/۳۱ به تصویب رسیده صحیح است.

سند شماره ۳۰: اساسنامه هنرستان موسیقی ملی
منصوب جلسه ۶۹۶ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۸ ش

۱- کلیات

۱- هنرستان موسیقی ملی به منظور حفظ خصائص موسیقی ملی ایران و پیشرفت این هنر و قرار دادن آن بر پایه صحیح علمی تاسیس می‌شود و دارای دو قسمت مجزای پسرانه و دخترانه خواهد بود.

۲- هنرستان موسیقی ملی از طرف انجمن موسیقی ملی تاسیس می‌شود مدیر هنرستان بر طبق شرایط قانونی از طرف انجمن پیشنهاد و پس از تصویب شورای عالی فرهنگ منصوب می‌شود.

۳- در اجرای اساسنامه و برنامه و انتخاب معلم و سایر مقررات مربوط به هنرستان اداره هنرهای زیبا و وزارت فرهنگ نظارت خواهد داشت.

۴- هنرستان موظف است هنرجویان بی بضاعت را که وزارت فرهنگ طبق مقررات جاریه معرفی می‌نماید مجانا بپذیرد.

۲- مقررات فنی هنرستان

۵- هنرستان هنرجویان را تا اندازه ای که برای درک روشهای علمی موسیقی و قدرت نوازندگی ضرورت دارد به اصول موسیقی بین‌المللی آشنا می‌نماید ولی توجه اصلی در این هنرستان باید به موسیقی ملی ایران معطوف گردد.

۶- سازهایی که در این هنرستان تعلیم می‌شود سازهای ایرانی و آن عده از سازهای اروپائی است که نواختن موسیقی ایرانی بوسیله آنها امکان پذیر باشند.

۳- شرائط ورود به هنرستان

۷- شرط ورود به هنرستان از این قرار است:

الف- داشتن کارنامه سال چهارم ابتدائی بگواهی وزارت فرهنگ.

ب- نداشتن بیش از چهارده سال برای ورود به کلاس اول.

ج- از عهده برآمدن آزمایش فنی به منظور تشخیص استعداد موسیقی. تبصره - کسانی که از عهده امتحان کلاس پائین برآیند به کلاس بالاتر پذیرفته می‌شوند مشروط باینکه سن آنها از حد مندرج در آئین‌نامه‌های دبستان و دبیرستان برای هر کلاس تجاوز ننماید.

۸- هنرستان دارای دوره‌های اول و دوم متوسطه است که دوره اول آن چهار و دوره دوم آن سه سال است. شرط ورود به دوره دوم گذراندن امتحانات دوره اول است امتحانات سال آخر دوره اول تحت نظر اداره هنرهای زیبا وزارت فرهنگ انجام گرفته و به قبول‌شدگان گواهینامه‌ای از طرف هنرستان داده خواهد شد.

۹- امتحانات سال آخر دوره دوم هنرستان نهائی و با حضور نماینده وزارت فرهنگ به عمل می‌آید و گواهینامه این دوره که از طرف وزارت فرهنگ صادر می‌شود فقط از لحاظ مزایای استخدامی و نظام‌وظیفه در حکم گواهینامه پنج‌ساله متوسطه است.

۱۰- وزارت فرهنگ می‌تواند فارغ‌التحصیل‌های دوره دوم هنرستان را بر طبق مقررات قانون متمم دانشسراها و دانشگاه مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۴ و آئین‌نامه اجرای ماده اول آن مصوب جلسه ۴۴۸ شورای عالی فرهنگ مورخ ۵ آبان ماه ۱۳۲۱ برای آموزگاری سرود و موسیقی آموزشگاه‌ها با پایه آموزگاری استخدام نماید.

۴- برنامه هنرستان

۱۱- برنامه تفصیلی دروس هنرستان باید از طرف هنرستان تهیه شده با موافقت اداره هنرهای زیبا وزارت فرهنگ برای تصویب تقدیم شورای عالی فرهنگ شود.

۱۲- جدول ساعات دروس هنرستان بقرار زیر است:

الف - جدول ساعات دوره اول متوسطه

...

ب- جدول ساعات دروس دوره دوم متوسطه

...

تبصره ۱ - تحصیل مواد مربوط به علوم تربیتی برای کسی که نخواهد از ماده ۱۰ استفاده کند اجباری نیست.

تبصره ۲ - شاگردان آواز بجای ساز و تمرین آن نصف ساعات را صرف آموختن آواز و نصف ساعات را به تعلیم یک ساز مصروف خواهند کرد.

اساسنامه هنرستان موسیقی ملی که در ششصد و نود و ششمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ شنبه ۱۲ شهریور ۱۳۲۸ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر فرهنگ

سند شماره ۳۱: اصول کلی مربوط به مدارس حرفه‌ای روستائی و برنامه تحصیلات

مدارس مذکور مصوب شورای عالی فرهنگ

مصوب جلسات ۷۰۳ و ۷۱۷ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۸ ش

الف- اصول کلی:

ماده اول- دوره تحصیل در مدارس حرفه‌ای روستائی سه سال است و دانش آموزانی که دارای گواهینامه چهارساله ابتدائی هستند در این مدارس پذیرفته می‌شوند.

ماده دوم- مدارس حرفه‌ای روستائی در خارج از شهرها در دهات و قصبات باید تشکیل شود.

ماده سوم- ساعت دروس هر کلاس ۳۳ و مشتمل بر دو قسمت نظری و عملی خواهد بود که ۱۸ ساعت دروس نظری و ۱۵ ساعت آن دروس عملی خواهد بود.

ماده چهارم- هرگاه به علل فنی و مساعد نبودن هوا عملیات در مزارع و صحرا امکان پذیر نباشد ممکن است بجای عملیات در مزارع دروس نظری و عملیات فنی دیگر تدریس و تعلیم شود در مقابل در مواقع مساعد و ضروری عملیات در مزارع انجام گردد ولی بهر حال ساعاتی که برای عملیات تعیین کنند باید عملیات در مزارع به عمل آید.

ماده پنجم- صبح‌ها سه زنگ و مدت هر زنگ ۵۰ دقیقه و مدت تنفس بین دوزنگ ۱۰ دقیقه خواهد بود.

ماده ششم - بعدازظهرها مخصوص کارهای عملی و مشتمل بر دو زنگ یکساعت و نیم و یک استراحت ربع ساعت خواهد بود و مدرسه از ساعت ۱۳^۳/_۴ شروع و ساعت ۱۷ ختم می‌شود و بعدازظهر پنجشنبه مدرسه تعطیل است.

ماده هفتم- هر مدرسه بین ۵ تا ۲ هکتار زمین و آب کافی باید داشته باشد.

ماده هشتم- تعطیلات تابستان در مدارس حرفه‌ای روستائی شصت روز از ۱۵ تیر الی ۱۵ شهریور خواهد بود و در این مدت لااقل $\frac{1}{5}$ دانش آموزان بنوبت باید برای انجام امور عملی در مدرسه حاضر باشند.

ماده نهم- دروس نظری بقرار ذیل می‌باشد...

ماده دهم- برنامه دروس فنی مدارس حرفه‌ای روستائی برحسب مناطق مختلفه کشور که ذیلا نوشته می‌شود تعیین و برای هر منطقه برنامه جداگانه پیش بینی شده است.

۱- منطقه کرانه خلیج فارس.

۲- منطقه سواحل دریای خزر.

۳- منطقه مجاور کویر و مشآبان مانند ورامین. قم. کاشان. بیرجند و غیره.

۴- منطقه نسبتا معتدل کوهستانی مانند زنجان، تبریز، کرمانشاه، شمال خراسان، و غیره.

ماده یازدهم- برنامه تعلیمات دینی همچنین برنامه درس ورزش در سه سال مدارس حرفه‌ای روستائی بترتیب مطابق برنامه تعلیمات دینی سال‌های ۵ و ۶ ابتدائی و سال اول متوسطه فعلی منصوب جلسات ۶۵۲- ۲۷/۶/۶ و ۶۵۳- ۲۷/۶/۱۳ و ۵۲۶- ۲۴/۶/۳ و ۴۸۰- ۲۲/۱۲/۲۳ و ۴۸۰- ۲۲/۱۲/۲۳ شورای عالی فرهنگ خواهد بود.

ماده دوازدهم- معلمین این مدارس از مهندسین فارغ‌التحصیل دانشکده کشاورزی ودانشسرای کشاورزی تامین می‌شود.

ب- برنامه تعلیمات مدارس حرفه‌ای روستائی (پس از خاتمه چهارساله ابتدائی)

مناطق مختلفه کشور از لحاظ کشاورزی و برحسب تنوع شرایط اقلیمی به چهار منطقه عمده بشرح زیر تقسیم می‌شود:

۱- مناطق شماره (۱) مانند ورامین- کاشان- قم- ومناطق مجاور کویر که دارای تابستان گرم وخشک وزمستان نسبتا سرد می‌باشد.

۲- مناطق شماره (۲) عبارت از مناطقی می‌باشد که آب و هوایشان معتدل می‌باشد مانند زنجان- تبریز، کرمانشاه- شمال خراسان.

۳- مناطق شماره (۳) مانند مناطق کرانه بحر خزر که در این نواحی کشت مرکبات- برنج- پنبه- کتان کنف و در بعضی از نواحی آن زراعت‌های متداول می‌باشد.

۴- مناطق شماره (۴) مناطق کرانه دریای جنوب می‌باشد که تقریبا آب و هوایشان جزو مناطق گرمسیری بشمار می‌رود.

اساس تعلیمات در مدارس روستائی که درهریک از مناطق تاسیس می‌شود بطور کلی در این برنامه تعیین گردیده ولیکن چون در هر منطقه وضعیت کشاورزی از یک ناحیه بناحیه دیگر فرق می‌کند لذا برنامه تعلیمات کشاورزی، هر منطقه باید با وضعیت ناحیه تطبیق داده شود. میزان ساعات دروس نظری کشاورزی و عمومی وساعات عملیات در هفته مطابق جدول زیر می‌باشد...

اصول کلی مربوط به مدارس حرفه‌ای روستائی و برنامه تحصیلات در مدارس مزبور در جلسات ۷۰۳ مورخ ۲۳ مهر ماه ۲۸ و ۷۱۷-مورخ شنبه اول بهمن ۲۸ طرح و تصویب شد که برای یک دوره بصورت آزمایش به موقع اجرا گذارده شود و در پایان دوره تحصیلات نتیجه آزمایش برای تصویب قطعی باستحضار شورای عالی فرهنگ برسد.

سند شماره ۳۲: اصول کلی مربوط به مدارس حرفه نجاری و برنامه تحصیلات

مدارس مذکور

مصوب جلسه ۷۱۷ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۸ ش

- ۱- دوره تحصیلات در مدارس حرفه نجاری سه سال است و دانش‌آموزانی که دارای گواهینامه چهار ساله ابتدائی هستند در این مدارس پذیرفته می‌شوند.
  - ۲- ساعات دروس هر کلاس ۳۴ و مشتمل بر سه قسمت نظری و فنی و عملی خواهد بود و بعد از ظهر پنجشنبه تعطیل است.
  - ۳- بطور کلی دروس نظری و فنی صبح‌ها و دروس عملی بعد از ظهرها خواهد بود ولی برای رعایت در تنظیم برنامه ممکن است یک صبح یا یک بعد از ظهر برای کارهای عملی و یا دروس نظری و فنی اختصاص داده شود.
  - ۴- صبح‌ها چهار زنگ و هر زنگ ۴۵ دقیقه و مدت هر تنفس ۱۰ دقیقه خواهد بود.
  - ۵- ساعات دروس عملی بعد از ظهرها و بر طبق نظریه استاد کار تعیین و از ۲ ساعت بعد از ظهر به بعد انجام خواهد شد.
  - ۶- مدت تعطیل در تابستان یک ماه است و بقیه فصل تابستان را باید دانش‌آموزان در کارخانه یا کارگاه مدرسه مشغول کارآموزی شوند.
  - ۷- ساعات دروس فنی و نظری و کارهای عملی بقرار ذیل تعیین می‌شود.
برنامه تفصیلی مدرسه حرفه نجاری...
- اصول کلی مربوط به مدارس حرفه نجاری و برنامه تحصیلات مدارس مذکور در هفتصد و هفدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ شنبه اول بهمن ۱۳۲۸ طرح و تصویب شد که یک دوره بصورت آزمایش به موقع اجراء گذارده شود و در پایان دوره نتیجه آزمایش برای تصویب قطعی باستحضار شورای عالی فرهنگ برسد.

سند شماره ۳۳: اصول کلی مربوط به مدارس حرفه بنائی

مصوب جلسه ۷۲۴ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۸ ش

- ۱- دوره تحصیلات در مدارس حرفه بنائی سه سال است و دانش‌آموزانی که دارای گواهینامه چهار ساله ابتدائی هستند در این مدارس پذیرفته می‌شوند.
  - ۲- ساعات دروس هر کلاس ۳۴ و مشتمل بر سه قسمت نظری و فنی و عملی خواهد بود و بعد از ظهر پنجشنبه‌ها تعطیل است.
  - ۳- بطور کلی دروس نظری و فنی صبحها و دروس عملی بعد از ظهرها خواهد بود ولی برای رعایت در تنظیم برنامه ممکن است یک صبح یا یک بعد از ظهر برای کارهای عملی و یا دروس نظری و عملی اختصاص داده شود.
  - ۴- صبحها (۴) زنگ هر زنگ (۴۵) دقیقه و مدرت هر تنفس (۱۰) دقیقه خواهد بود.
  - ۵- ساعات دروس عملی بعد از ظهرها و بر طبق نظریه استاد کار تعیین و از ۲ ساعت بعد از ظهر به بعد انجام خواهد شد.
  - ۶- مدت تعطیل در تابستان یک ماه است و بقیه فصل تابستان را باید دانش‌آموزان در کارخانه یا کارگاه مدرسه مشغول کار آموزی شوند.
  - ۷- ساعات دروس فنی و نظری و کارهای عملی بقرار ذیل تعیین می‌شود.
- الف- دروس فنی:

برنامه تفصیلی مدرسه حرفه بنایی...

اصول کلی مربوط به مدارس حرفه بنائی و برنامه تحصیلات مدارس مذکور در هفتصد و بیست و چهارمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۹ اسفندماه ۱۳۲۸ طرح و تصویب شد که یک دوره بصورت آزمایش به موقع اجراء گذارده شود و در پایان دوره نتیجه آزمایش برای تصویب قطعی برنامه باستحضار شورای عالی فرهنگ برسد.

سند شماره ۳۴: اساسنامه هنرستان موسیقی
مصوب جلسه ۷۴۹ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۹ ش

ماده ۱ - در هنرستان موسیقی تمام رشته‌های صنعت موسیقی به پسران و دختران تعلیم می‌شود.

ماده ۲ - هنرستان موسیقی دارای سه دوره می‌باشد - دوره ابتدائی - دوره متوسطه - دوره عالی

دوره ابتدائی

ماده ۳ - دوره ابتدائی هنرستان موسیقی ۴ سال است و در آن علاوه بر برنامه سایر دبستان‌های دولتی مقدمات موسیقی علمی و عملی نیز تدریس می‌شود.

ماده ۴ - امتحانات دوره ابتدائی هنرستان مانند سایر دبستان‌ها انجام شده و ارزش گواهینامه رسمی این دوره نیز مانند سایر دبستان‌ها می‌باشد.

ماده ۵ - شرط ورود به دوره ابتدائی از این قرار است:

الف - داشتن استعداد موسیقی و استعداد جسمانی برای فراگرفتن تعلیمات فنی موسیقی.

ب - واجد بودن تمام شرایطی که برای پذیرفته شدن در کلاسهای دبستان‌های دولتی لازم است.

ماده ۶ - شاگردان دبستان‌های دیگر در صورت داشتن استعداد موسیقی با در دست داشتن کارنامه قبولی هر کلاس می‌توانند در کلاس بالاتر در قسمت دبستان هنرستان موسیقی وارد شوند و نیز شاگردان این دبستان می‌توانند با در دست داشتن کارنامه قبولی هنرستان بسایر دبستان‌ها رفته ادامه تحصیل دهند.

دوره متوسطه

ماده ۷ - قسمت متوسطه هنرستان موسیقی دارای دو دوره می‌باشد که دوره اول آن چهار سال و دوره دوم سه سال است.

ماده ۸ - شرایط ورود به دوره اول متوسطه از این قرار است:

الف- داشتن گواهینامه رسمی خاتمه دوره ابتدائی

ب- حداکثر سن ۱۵ سال

ج- داشتن استعداد و گذراندن آزمایش فنی ورودی در حدود تعلیمات دوره موسیقی ابتدائی.
ماده ۹- چنانچه داوطلبی مدارکی بالا تر از تصدیق چهار ساله ابتدائی داشته باشد و از لحاظ اطلاعات موسیقی در هنرستان بکلاس پائین تر پذیرفته شود از خواندن و امتحان دروس غیرموسیقی تا رسیدن به کلاسی که مدرک قبولی آنرا در دست دارد معاف است. این قبیل شاگردان در صورت داشتن استعداد فوق العاده می توانند در دوره اول متوسطه دروس موسیقی دو کلاس را در یکسال خوانده امتحان دهند ولی این کار در دوره دوم متوسطه مجاز نیست.
ماده ۱۰- شرط ورود به دوره دوم متوسطه داشتن گواهینامه دوره اول متوسطه هنرستان می باشد.

ماده ۱۱- داوطلبان خارج که دارای گواهینامه دوره اول متوسطه می باشند می توانند در امتحانات قوه‌ای مواد موسیقی پایان دوره اول متوسطه شهریورماه هنرستان شرکت کرده در صورت توفیق وارد به دوره دوم متوسطه گردند.
ماده ۱۲- گواهینامه‌ها از طرف وزارت فرهنگ صادر شده و از لحاظ استخدام و نظام وظیفه معادل گواهینامه‌های نظیر خود (دوره کامل متوسطه) می باشد.

ماده ۱۳- دروسی که در دوره اول و دوم متوسطه هنرستان تدریس می شود از این قرار است:....

ماده ۱۴- رشته‌های تخصصی دوره متوسطه هنرستان عبارتند از:

ویولن- ویولن التو- ویولن سل- کنترباس- فلوت- هویوا- قره نی- باس- کر- پیانو- ترمپت- ترمبون- هارپ و آلات ضربی- آواز- هارمونی تخصصی (مقدمه رشته کمپوزیسیون).
تبصره - رشته هارمونی تخصصی از سال شش متوسطه یعنی پس از خاتمه تحصیل موسیقی نظری عمومی شروع می شود و هنرجویان این رشته در سال‌های ۶ و ۷ متوسطه بجای ۸ ساعت ساز تخصصی در هفته ۸ ساعت هارمونی تخصصی خواهند داشت.

دوره عالی

ماده ۱۵- دوره عالی هنرستان دارای رشته های ساز (پیانو- ویولن- ویولن سل- ویلون آلتو- فلوت- هویوا- قره نی- باس- کر- ترمپت- ترمبون هارپ) آواز- موسیقی نظام- رهبری- ارکستر کمپوزیسیون، هنر نمایشی و اپرا می باشد.

ماده ۱۶- دوره تحصیلات دوره عالی هنرستان حداقل سه سالست ولی برای رشته کمپوزیسیون حداقل چهار سال می باشد هیچ هنرجویی بیش از ۲ سال دریک کلاس نمی تواند بماند مگر در موارد استثنائی که بنا به تصویب شورای هنرستان هنرجو می تواند یکسال دیگر هم در همان کلاس بماند.

ماده ۱۷- شرط ورود به دوره عالی هنرستان داشتن گواهینامه کامل متوسطه هنرستان موسیقی می باشد.

تبصره- داوطلبان ورود به این دوره که گواهینامه متوسطه هنرستان را ندارند ولی دارای نوع دیگری از گواهینامه های متوسطه باشند پس از گذراندن امتحان قوه ای مواد موسیقی دوره کامل متوسطه هنرستان به کلاس عالی وارد می شوند. بشرطی که سن آنها از ۲۴ سال متجاوز نباشد ولی چنانچه داوطلبی دارای استعداد فوق العاده بوده و بیش از ۲۴ سال داشته باشد کمیته دائمی هنرستان می تواند استثنائاً او را بپذیرد.

ماده ۱۸- دروسی که در دوره عالی هنرستان تدریس می گردد از این قرار است...

ماده ۱۹- امتحانات دوره عالی نهائی به این طریق به عمل می آید.

الف- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی ساز یا آواز باید پس از گذراندن امتحان نهائی داخل برنامه کنسرتی را که با نظر استادان مربوطه تنظیم شده و به تصویب کمیته دائمی (شورای عالی فنی) هنرستان نیز رسیده باشد با همراهی ارکستر در حضور هیئت ممتحنه و جمعیت اجرا نماید.

ب- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی رشته کمپوزیسیون باید پس از گذراندن امتحان نهائی داخلی طبق برنامه پیشنهادی استادان مربوط که به تصویب کمیته دائمی (شورای فنی) هنرستان

نیز رسیده باشد قطعه یا قطعاتی برای ارکستر سمفونیک و یا برای ساز یا آواز به همراهی ارکستر بسازد که در حضور هیئت ممکنه و جمعیت اجرا گردد.

ج- هنرجوی داوطلب شرکت در امتحان نهائی رشته موسیقی نظام باید پس از گذراندن امتحان نهائی داخلی طبق برنامه پیشنهادی استادان مربوط که به تصویب کمیته دائمی (شورای فنی) هنرستان نیز رسیده باشد قطعاتی برای ارکستر نظامی ساخته و بوسیله ارکستر نظامی به رهبری خود اجرا نماید.

د- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی رشته رهبری ارکستر باید پس از گذراندن امتحان نهائی داخلی طبق برنامه پیشنهادی استادان مربوط که به تصویب کمیته دائمی (شورای فنی) هنرستان نیز رسیده باشد ارکستر سمفونیک را در حضور هیئت ممکنه و جمعیت رهبری نماید.

ه- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی رشته هنرنمایشی (آردراماتیک) باید پس از گذراندن امتحان نهائی داخلی برنامه ای را که از طرف استادان مربوط پیشنهاد شده و به تصویب کمیته دائمی هنرستان نیز رسیده باشد، در حضور هیئت ممکنه و جمعیت اجرا نماید.

ماده ۲۰- هیئت ممکنه مرکب خواهد بود از پنج تن از استادان یا متخصصین موسیقی که از طرف کمیته دائمی هنرستان دعوت می شوند.

ماده ۲۱- هیئت ممکنه لیاقت دانشجوی داوطلب امتحان نهائی را در صورت شایستگی برای اخذ دانشنامه درجه یک یا دو تصدیق می نماید.

تبصره- کسانی که دانشنامه درجه دوم میگیرند ممکن است برای اخذ دانشنامه درجه اول به تحصیل خود ادامه دهند.

ماده ۲۲- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی موقعی می تواند امتحان نهائی خود را بگذراند که از طرف کمیته دائمی پس از مراجعه بسوابق تحصیلی و مشورت با استادان مربوط با کثرت آراء معرفی گردد.

ماده ۲۳- هنرجویان دوره عالی در صورت موافقت کمیته دائمی هنرستان می توانند در دو رشته تحصیل نمایند.

ماده ۲۴- ارزش دانشنامه پایان تحصیلی دوره عالی هنرستان در تمام رشته‌ها از لحاظ استخدام و نظام وظیفه برابر با لیسانس است.

ماده ۲۵- هنرجویان هنرستان موسیقی از لحاظ مشمولیت نظام وظیفه در حکم مشمول سایر دبیرستان‌ها و دانشکده‌ها می‌باشد.

ماده ۲۶- شورای هنرستان از معلمین دروس فنی (عملی و نظری) که حداقل سابقه ۵ سال تدریس در هنرستان (از دوره دوم متوسطه به بالا) دارند تشکیل می‌گردد رئیس هنرستان عضو شورا و نیز رئیس آن خواهد بود.

ماده ۲۷- شورای هنرستان حداقل سه بار در طی سال تحصیلی یعنی هر سه ماه یکبار باید تشکیل شود مگر در موارد لزوم که بنا به تشخیص و دعوت رئیس هنرستان جلسه فوق العاده شورا تشکیل می‌گردد. بعلاوه هر وقت ۵ نفر از اعضای شورا به علتی لزوم تشکیل شورا را تشخیص دهند باید جلسه فوق العاده شورا تشکیل گردد.

ماده ۲۸- وظائف و اختیارات شورای هنرستان

الف - نوشتن آئین‌نامه‌های داخلی که برای تصویب شورای عالی فرهنگ فرستاده می‌شود.

ب - تشخیص شایستگی داوطلبین ورود به دوره‌های مختلف هنرستان

ج- تصمیم برای اخراج دائم شاگرد از هنرستان در موارد لزوم.

د- رسیدگی به شایستگی و پیشنهاد اشخاصی که جهت تدریس در هنرستان در نظر گرفته می‌شوند.

ه- گرفتن تصمیم مقتضی درباره هنرآموزانیکه در انجام وظیفه کوتاهی کرده اند و گزارش آن به اداره موسیقی کشور

و- انتخاب اعضای شورای فنی هنرستان.

ماده ۲۹- کمیته دائمی هنرستان مرکب از ۶ نفر است که ۵ نفر آن از طرف شورای هنرستان و از میان استادان دوره عالی هنرستان انتخاب می‌گردند و رئیس هنرستان نیز عضویت و ریاست آنرا خواهد داشت.

تبصره - در هنگام اخذ رای در صورت تساوی آراء رای رئیس هنرستان برابر دو رای محسوب خواهد شد.

ماده ۳۰- وظیفه شورای فنی هنرستان انجام وظایف و رسیدگی باموری است که در اساسنامه هنرستان تصریح شده و یا طبق آئین نامه های داخلی از طرف شورای هنرستان بدان محول گردیده است.

ماده ۳۱- وزارت فرهنگ بوسیله اداره بازرسی نظارت خواهد کرد که مقررات اساسنامه و برنامه و آئین نامه امتحانات هنرستان در دوره های سه گانه ابتدائی - متوسطه - عالی به موقع اجرا گذارده شود.

اساسنامه هنرستان موسیقی (دوره های ابتدائی - متوسطه و عالی) که در هفتصد و چهل و نهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ یکشنبه ۲۶ شهریور ۱۳۲۹ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

وزیر فرهنگ

دکتر شمس الدین جزایری

سند شماره ۳۵: اساننامه دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی)

مصوب جلسه ۷۶۶ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۲۹ ش

فصل اول: کلیات

ماده اول- منظور از تاسیس دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) تربیت آموزگاران فنی برای آموزشگاه های روستائی است بنحویکه بتوانند اصول کلی کشاورزی جدید را عملاً و علماً در دهات و قصبات تدریس و تعلیم نمایند و همچنین تهیه افرادی که به اصول جدید کشاورزی آشنا شده و بامر کشاورزی اشتغال ورزند.

ماده دو- دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) بخرج دولت دائر و شبانه روزی خواهد بود و ممکن است افرادی غیر شبانه روزی در این آموزشگاه ها تحصیل نمایند

ماده سوم- دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) علاوه بر ابنیه ای که برای کلاس و آزمایشگاه و دفتر و اصطبل و غیره لازم دارد باید زمین و آب کافی (در حدود صد هکتار) و وسائل زراعتی در اختیار داشته باشد که بوسیله دانش آموزان کشت و زرع شود.

ماده چهارم- محصولات که از عملیات دانش آموزان در مزارع نمونه بدست می آید به مصرف قسمتی از احتیاجات دانشسرا خواهد رسید. آئین نامه و طرز عمل را وزارت فرهنگ تعیین و تصویب خواهد نمود.

فصل دوم: مقررات مربوط به دانش آموزان

ماده پنجم- دوره دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) [۴] ماه است و شرط ورود به دانشسرا از حیث سن، میزان تحصیلات، صحت مزاج، بجز سپردن تعهد مانند دانشسرا مقدماتی است.

ماده ششم- از داوطلبان واجد شرائط در نیمه دوم شهریور یک امتحان نظری (مسابقه ورودی) ازدروس فیزیک و شیمی و تاریخ طبیعی و انشاء فارسی، در حدود برنامه دوره اول متوسطه به عمل می آید و عده لازم از روی معدل نمره چهارگانه انتخاب خواهند شد.

ماده هفتم- هر گاه در ضمن سال اول با تشخیص شورای دبیران معلوم شود که دانش آموزی استعداد تحصیل در دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) را ندارد و یا واجد شرایط اخلاقی نیست از ادامه تحصیل در دانشسرا معاف می گردد.

ماده هشتم- چون منظور از تاسیس دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) در درجه اول رفع نیازمندی خود محل می باشد با تساوی شرایط داوطلبان محلی حق تقدم خواهند داشت.

ماده نهم- استخدام فارغ التحصیلان دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) به منظور تدریس در شهر و یا کارمندی ادارات اکیدا ممنوع می باشد فارغ التحصیلانی که قبول خدمت دولت را می نمایند باید مدت پنجسال اول خدمت خود را در آموزشگاه های روستائی دهات به تدریس اشتغال ورزند.

فصل سوم: مقررات مربوط به تحصیلات و عملیات کشاورزی

ماده دهم- دروس تخصصی و عملیات زراعتی دانشسرا را منحصرأ کسانی که تحصیلات عالیه علمی کشاورزی [۹] با عمل و تجربه دارند تدریس و تعلیم خواهند داد.

ماده یازدهم- برنامه دروس باید طوری تنظیم شود که در زمستان که کارهای زراعتی کمتر است بیشتر اوقات به درسهای نظری و بطور کلی کارهای داخلی از قبیل آهنگری و نجاری و عملیات لابرآتواری و در پائیز و بهار قسمت اعظم وقت و در تابستان تمام وقت به عملیات صحرائی اختصاص داده شود.

ماده دوازدهم- در فصل تابستان دانشسرا همچنان دایر خواهد بود و دانش آموزان بکارهای زراعتی خود ادامه خواهند داد و تعطیلات طبق ماده ۸ اصول کلی مربوط به دانشسراهای کشاورزی می باشد و در سال آخر داوطلبان خدمت آموزگاری سه ماه آخر سال را به تمرین امور تعلیماتی کشاورزی خواهند پرداخت و بقیه در عملیات صحرائی شرکت خواهند نمود.

ماده سیزدهم- در اول مهر ماه هر سال قسمتی از زمین های دانشسرا با نظر رئیس دانشسرا و معلم کشاورزی بین دانش آموزان تقسیم می شود و هر دانش آموز موظف است منفردا به راهنمایی مربیان چند نوع نبات را بطور آزمایش در زمین سهم خود پرورش و تمام کارهای آنرا شخصا

انجام دهد (زراعت انفرادی) بقیه اراضی طبق برنامه مخصوص بوسیله عموم دانش آموزان کشت و زرع می شود (زراعت جمعی) و محصولات حاصله از این عملیات طبق ماده چهارم به مصرف قسمتی از احتیاجات دانشسرا خواهد رسید.

تبصره- عوائد حاصله از فروش محصولات زراعت فردی بخود دانش امور تعلق دارد.
ماده چهاردهم- مسافرت علمی در حوزه تحصیلی باید در دهات و قصباتی که از نظر کشاورزی دارای اهمیت خاص می باشد در مواقع لزوم با تصویب اداره فرهنگ انجام گیرد در سایر نقاط کشور باید با تصویب وزارت فرهنگ و فقط در نقاطی که برای مطالعه کشاورزی ضروری می باشد.

فصل چهارم: مقررات مربوط به امتحانات

ماده پانزدهم- در هر کلاس از اول آذرماه به بعد هر هفته مرتباً در رشته های زیر:
۱-زراعت ۲-باغبانی ۳- دام پروری- ۴ جانور شناسی و دفع آفات و حشره شناسی ۵- گیاه شناسی- ۶- مهندسی زراعتی ۷- فیزیک و شیمی توسط معلمین مربوطه پس از ساعت درس (عصر ها) امتحان شفاهی و عملی (آزمایشگاهی و صحرائی) و در آخر سال تحصیلی نیمه دوم خردادماه امتحان کتبی و شفاهی و عملی طبق جدول زیر به عمل خواهد آمد.
تبصره ۱- ضریب نمرات امتحان هفتگی دو و آخر سال سه خواهد بود.
تبصره ۲- در هریک از مواد هفت گانه باید لااقل از هر دانش آموز سه مرتبه در هر رشته امتحان به عمل آید.

جدول امتحانات کتبی آخر سال دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی)...
ماده شانزدهم- دانش آموزی حق ارتقاء به کلاس بالاتر را دارد که حداقل معدل نمره امتحانات نظری او ده و معدل نمره عملیات ۱۲ باشد.

تبصره- منظور از معدل دروس رقمی است که از تقسیم مجموع نمرات مواد مختلف بدست می آید و نمره هر ماده عبارتست از معدل امتحانات هفتگی و آخر سال همان ماده با احتساب ضریب های مربوطه.

ماده هفدهم- در دروس حشره شناسی و دفع آفات و همچنین گیاهشناسی و زراعت دانش آموزان موظفند هر کدام مجموعه از نباتات و حشرات و انواع بذر و نباتات وحشی و اهلی را جمع آوری و اسامی آنها را معین و در روز امتحان ارائه دهند و نمره ای که داده می شود جزو نمرات عملی همان دروس محسوب خواهد شد.

ماده هیجدهم- از مقررات مربوط به دانشسراهایمقدماتی و آنچه که در این اساسنامه تصریح شده است عموماً در این آموزشگاه ها باید اجراء شود.

ماده نوزدهم- ارزش گواهینامه دانشسرای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی معادل دوره کامل متوسطه کشاورزی) بوده و فارغ التحصیلان این دانشسراها از مزایای گواهینامه دانشسراهایمقدماتی برخوردار هستند.

ماده بیستم- مادامیکه اعتبار این قبیل دانشسراها از طرف سازمان برنامه تامین می گردد کلیه امور فنی و مالی- دانشسراها زیر نظر مستقیم اداره مرکزی وزارت فرهنگ خواهد بود و دستورات لازم را از آن اداره دریافت می کنند.

تبصره- در اداره مرکزی هیئتی با نظر سازمان برنامه و وزارت فرهنگ به این قبیل امور رسیدگی خواهند نمود

ماده بیست و یکم- بطور کلی امور مربوط بآموزشگاه های روستائی هراستان تحت نظر هیئتی مرکب از سه نفر (رئیس [؟] و رئیس دانشسرای کشاورزی و یک نفر از معلمین رشته های فنی با در نظر گرفتن ارشدیت مقام علمی او) خواهد بود.

اساسنامه دانشسراهای مقدماتی کشاورزی (آموزشگاه کشاورزی) در هفتصد و شصت و ششمین جلسه شوالیعالی فرهنگ مورخ یکشنبه ۲۲ بهمن ۱۳۲۹ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر فرهنگ: محمود مهران

سند شماره ۳۶: اساسنامه و برنامه هنرستان بانوان (سیکل دوم)

مصوب جلسه ۸۴۲ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۲ ش

هنرستان بانوان برای آشنا ساختن دختران به امور خانه داری و خیاطی و طبّاحی و تربیت معلم برای مدارس فنی طبق اساسنامه [۴] ضمیمه تاسیس می گردد.

ماده ۱- شرط ورود به هنرستان دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه می باشد.

ماده ۲- سن داوطلبان باید حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۵ سال باشد.

ماده ۳- دوره هنرستان سه سال است و ارزش تحصیلات آن معادل با دوره کامل متوسطه فنی است.

ماده ۴- رعایت سایر مواد و مقررات آئین نامه دبیرستان های دخترانه.

(برنامه هفتگی کلاسهای هنرستان)

...

اساسنامه و برنامه هنرستان بانوان (سیکل دوم) که در هشتصد و چهل و دومین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۲/۸/۱۷ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۳۷: اساسنامه هنرستان دختران (دوره اول)

مصوب جلسه ۸۶۸ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۳ ش

وزارت فرهنگ

ماده ۱- هنرستان دختران برای آشنا ساختن دوشیزگان بامور خانه داری و خیاطی و آشپزی و کارهای هنری تاسیس می‌شود.

ماده ۲- شرط قبول هنرجو دارا بودن گواهینامه شش ساله ابتدائی است.

ماده ۳- سن داوطلبین نباید از ۲۰ سال تجاوز نماید.

ماده ۴- دوره هنرستان سه ساله و به فارغ‌التحصیل آن گواهینامه‌ای که معرف تحصیل آنها در هنرستان باشد [۴] شد ولی هیچگونه ارزش استخدامی در گواهینامه قید نمی‌گردد.

ماده ۵- سایر مقررات و مواد آئین‌نامه دبیرستان‌های دخترانه رعایت خواهد شد.

ماده ۶- به فارغ‌التحصیل‌های هنرستان‌های دوره اول اجازه داده می‌شود که بطور داوطلب متفرقه در امتحانات دوره‌های [۴] اول متوسطه همان سال یا خرداد و شهریور سال‌های بعد شرکت نمایند.

اساسنامه و برنامه دوره اول متوسطه هنرستان دخترانه (رضاشاه کبیر) در هشتصد و شصت و هشتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۳/۱۲/۱ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۳۸: اسانامه مدارس حرفه‌ای

مصوب جلسه ۸۸۶ شورای عالی فرهنگ - ۱۳۳۴ ش

صنعتگر - استاد کار - کمک مهندس - معلم فنی

ماده ۱- برای تربیت صنعتگر و استاد کار و کمک مهندس و معلم فنی آموزشگاه‌هایی در نقاط مختلف کشور بشرح زیر دائر خواهد شد.

الف- آموزشگاه‌های حرفه‌ای برای تربیت صنعتگر که دوره آن بنابر شعب مختلف از دو تا سه سال خواهد بود.

ب- هنرستان برای تربیت استاد کار (تکنیسین) که دوره آن دو تا سه سال خواهد بود.

ج- هنرسرا (تکنیکم) برای تربیت کمک مهندسی که دوره آن دو سال خواهد بود.

د- دانشسرایعالی فنی که دوره آن سه سال خواهد بود.

ماده ۲- آموزشگاه‌های حرفه‌ای دارای شعب زیر می‌باشند:

فلزکاری و سوهانکاری- آهنگری- درب و پنجره سازی (نجاری ساختمانی) بنائی- حلبی‌سازی- لوله کشی- جوشکاری- ریخته گری- آب کاری- برق و سیم کشی- روکوبی- قالب سازی- رنگ کاری- کفاشی- چرم سازی- قالی بافی- خیاطی- نقشه کشی بنا- نقشه کشی ماشین- نساجی- رنگرزی- میکانیک اتومبیل.

ماده ۳- شرط ورود به آموزشگاه‌های حرفه‌ای داشتن گواهینامه شش ساله ابتدائی است

ماده ۴- هنرستان‌ها دارای شعب زیر می‌باشند:

تعمیر اتومبیل- برق (تعمیر رادیو، یخچال و وسائل و اسباب الکتریک و سیم کشی و کابل کشی و مراکز نیرو)- فلزکاری (ماشین سازی و ماشین کاری)- مبل سازی - لوله کشی و شوفاژ- نقشه کشی- نساجی- رنگرزی.

ماده ۵- شرط ورود به هنرستان‌ها دارا بودن گواهینامه آموزشگاه حرفه‌ای و یا دوره اول متوسطه است.

ماده ۶- شرط ورود به هنرسرا و دانشسرایعالی فنی (برای تدریس در هنرستان‌ها) دارا بودن گواهینامه هنرستان و یا گواهینامه دوره کامل متوسطه (ریاضی- طبیعی) است.

تبصره ۱- وزارت فرهنگ می‌تواند بموجب همین اساسنامه در تهران یا شهرستانها شعب دیگری از آموزشگاه حرفه‌ای و هنرستان متناسب با صنایع و مقتضیات محل دائر و برنامه آنرا به تصویب شورای عالی فرهنگ برساند.

تبصره ۲- داوطلبان ورود به هنرستان و هنرسرا و دانشسرایعالی فنی با امتحان ورودی انتخاب می‌شوند.

تبصره ۳- برای دانش‌آموزانی که با گواهینامه سه ساله متوسطه به هنرستان‌ها و گواهینامه کامل متوسطه (ریاضی- طبیعی) به دانشسرایعالی فنی یا هنرسرا وارد می‌شوند باید برنامه جداگانه تنظیم شود به ترتیبی که کسری اطلاعات ایشان در دروس فنی و عملیات کارگاه جبران شود.

تبصره ۴- اشخاصیکه بعد از اتمام هنرستان در کارخانجات کار فنی کرده باشند برای ورود به هنرسرا یا دانشسرایعالی با شرائط مساوی حق تقدم دارند.

اساسنامه و برنامه مدارس حرفه‌ای در هشتصد و ششصد و شصت و ششمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۳۴/۶/۱۲ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۳۹: اسانامه هنرستان هنرهای زیبا

مصوب جلسه ۸۸۷ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۴ ش

ماده ۱- هنرستان هنرهای زیبا به منظور تربیت نقاش، مجسمه ساز و متخصص هنرهای تزئینی و راهنمایی نقاشان و مجسمه سازان و متخصصین هنرهای تزئینی تاسیس می شود و فعلا یک هنرستان در تهران و در صورت لزوم هنرستان های دیگری در مرکز استانها و نقاطی که مردم آن بهر علاقمند می باشند تاسیس خواهد شد.

ماده ۲- شرایط ورود به هنرستان

- داشتن گواهینامه اول متوسطه
- نداشتن سن بیش از ۲۳ سال داوطلبان مشمول نظام وظیفه در موقع ثبت نام تابع مقررات کلی دانش آموزان مشمول دبیرستان ها می باشند)
- از عهده برآمدن آزمایش فنی به منظور تشخیص استعداد داوطلبین تبصره- کسانی که دارای استعداد فوق العاده هستند و از لحاظ مشمولیت هیچگونه تعهدی به عهده هنرستان نباشد داشتن سن بیش از ۲۳ سال مانع ورود آنان به هنرستان نخواهد بود ولی هنرجویانی که سن آنان بسی سال برسد و موفق باتمام هنرستان نشوند اخراج خواهند شد.
- ماده ۳- تحصیل در هنرستان هنرهای زیبا مجانی می باشد.

تبصره- در صورت بودن اعتبار اعم از اعتبار مصوب یا عواید خارج به هنرجویانی که در مسابقات رتبه های اول و دوم و یا سوم را حائز گردند مبلغی به عنوان جایزه به آنان پرداخت می شود.

ماده ۴- دوره تحصیلات هنرستان هنرهای زیبا حداقل سه سال خواهد بود.

تبصره - هیچ هنرجویی نمی تواند بیش از شش سال در هنرستان بماند.

ماده ۵- هنرستان هنرهای زیبا فعلا دارای سه رشته نقاشی- مجسمه سازی و هنرهای تزئینی که شامل (میناتور-تذهیب و نقشه قالی است) می باشد و گواهینامه هریک از سه رشته نقاشی و

مجسمه سازی و هنرهای تزئینی از لحاظ مزایای استخدامی و نظام وظیفه معادل گواهینامه کامل متوسطه است.

تبصره- پس از تشکیل سه رشته مذکور هنرستان مجاز است رشته های دیگری که مربوط به هنرهای زیبا باشد افتتاح نماید مشروط بر اینکه برنامه تفصیلی آنرا از طریق اداره کل هنرهای زیبا به تصویب شورای عالی فرهنگ برساند.

ماده ۶- روسای هنرستان های هنرهای زیبا باید از هر حیث دارای شایستگی بوده حداقل ۳۵ سال سن داشته باشند و هنرآموزان نیز باید در قسمت های علمی و فنی دارای مطالعات کافی بوده و بتوانند بخوبی از عهده تدریس برآیند.

ماده ۷- آئین نامه داخلی و مقررات امتحانی و برنامه تفصیلی دروس و کار عملی پس از موافقت اداره کل هنرهای زیبای کشور برای تصویب شورای عالی فرهنگ فرستاده می شود.

ماده ۸- شرط قبولی هنرجویان در هر سال در کار عملی بنا به پاداشی است که در جریان سال تحصیلی دریافت میدارند و حداقل پاداش برای هریک از رشته های نقاشی، مجسمه سازی، هنرهای تزئینی در هریک از سه سال اول و دوم و سوم بشرح زیر می باشد.

مجموع پاداش برای فارغ التحصیلان	سال سوم	سال دوم	سال اول	
۶۴	۲۳	۲۲	۱۹	نقاشی
۲۱	۸	۷	۶	مجسمه سازی
۸۲	۳۳	۲۶	۲۳	هنرهای تزئینی

ماده ۹- جدول ساعات دروس...

ماده ۱۰- شورای هنرستان هنرهای زیبا از معلمان دروس نظری و عملی تشکیل می شود رئیس هنرستان عضو و رئیس شورا خواهد بود.

تبصره - اتخاذ تصمیم در مورد امور هنری مربوط به هنرآموزان بوده و معلمان دروس غیر هنری فقط در شورا شرکت و اظهار نظر خواهند نمود ولی حق رای دادن نخواهند داشت.

ماده ۱۱- شاگردان فعلی هنرستان کمال الملک پس از افتتاح هنرستان می‌توانند با گذراندن و امتحان مواد سال اول یا دوم و رعایت تقارب سنی و سایر شرایط در کلاس دوم یا سوم پذیرفته شوند و این اجازه فقط در نیمه مهرماه و یا نیمه دوم خرداد ماه سال اول افتتاح هنرستان داده می‌شود.

تبصره ۱- چون امتحانات دروس عملی در جریان سال تحصیلی و به صورت پاداش انجام خواهد گرفت در مورد هنرجویان هنرستان کمال الملک کلیه امتحانات بوسیله هیئت منتخب شورای هنرستان با حضور نماینده اداره کل هنرهای زیبا به عمل خواهد آمد و چنانچه هنرجو موفقیت حاصل نماید به هر کلاسی که پذیرفته شود تابع مقررات مندرج در این اساسنامه خواهد بود.

تبصره ۲- حداقل نمره قبولی در هریک از دروس عملی ۱۰ و نیز معدل نمرات دروس نظری ۱۰ می‌باشد چنانچه هنرجویان هنرستان کمال الملک در مهرماه سال اول افتتاح در دروس نظری موفقیت حاصل نمایند و در هر یک از دروس عملی نمره کمتر از ۱۰ داشته باشند را استثنائاً به آنان اجازه داده می‌شود که در نیمه دوم خرداد سال اول افتتاح فقط همان ماده را امتحان بدهد و چنانچه موفقیت حاصل ننمایند تجدید نخواهد شد.

ماده ۱۲ - امتحان دروس نظری سال سوم با حضور نماینده اداره کل هنرهای زیبا به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۳- اداره کل هنرهای زیبا نظارت خواهد کرد که مقررات این اساسنامه بمورد اجرا گذاشته شود.

برنامه تفصیلی دروس نظری هنرستان هنرهای زیبا...

اساسنامه هنرستان هنرهای زیبا در هشتصد و هشتاد و هفتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۳۴/۷/۹ مطرح و مقرر گردید به عنوان آزمایش بمورد اجراء گذاشته شود.

سند شماره ۴۰: اساسنامه هنرستان نمازی شیراز
مصوب جلسه ۹۳۹ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۶ ش

- ماده ۱- هدف: به منظور تعلیم امور حرفه‌ای بدانش آموزان و تربیت آنان در رشته‌های مختلف فنی هنرستان نمازی در شیراز تاسیس می‌شود
- ماده ۲- داوطلبان تحصیل در این هنرستان باید دارای شرایط ذیل باشند.
- الف- داشتن لااقل کارنامه قبولی کلاس چهارم متوسطه.
- ب- داشتن سن بیشتر از ۱۶ سال و کمتر از ۲۱ سال.
- ماده ۳- عده لازم برای شعب این هنرستان بطریق مسابقه و مصاحبه انتخاب خواهند شد.
- ماده ۴- دوره تحصیل در هنرستان نمازی دو سال است و هنرستان مجاز است برنامه تحصیلات آن را که شامل مواد عمومی و دروس فنی و حرفه‌ای می‌باشد برای مدت یکسال به عنوان آزمایش اجرا نموده سپس برای تصویب قطعی به شورای عالی فرهنگ ارسال دارد.
- ماده ۵- به فارغ التحصیلان این هنرستان دیپلم کامل فنی داده خواهد شد.
- اساسنامه هنرستان نمازی در نهمصد و سی و نهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۳۶/۷/۷ مطرح برای مدت سه سال بطور آزمایش به تصویب رسید.

سند شماره ۴۱: اساننامه دبیرستان های فنی پست

مصوب جلسه کمیسیون مشورتی اساننامه - ۱۳۳۶ ش

ماده ۱- هدف: به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز سرویسهای پستی در سراسر کشور و تامین احتياجات کادر فنی و مراکز تجزیه مبادله پست کشور دبیرستان های فنی پست در تهران و مراکز استانها برحسب نیازهای خدمات پستی دایر می گردد.

ماده ۲- مدت تحصیل: مدت تحصیل در دبیرستان های فنی پست بشرح زیر است:

الف- بر اساس نظام قدیم آموزش و پرورش: با داشتن گواهینامه قبولی سوم دبیرستان سه سال، با داشتن گواهینامه چهارم دبیرستان (ریاضی - طبیعی - ادبی بازرگانی و حسابداری) دو سال.

ب- بر اساس نظام جدید آموزش و پرورش: با داشتن گواهینامه قبولی پایان تحصیلات دوره راهنمائی چهارسال - با داشتن گواهینامه قبولی سال اول دبیرستان (عمومی و فنی) سه سال با داشتن گواهینامه قبولی سال دوم دبیرستان (عمومی و فنی) دو سال .

تبصره - برای هر دوره تحصیلی برنامه تحصیلی هر گروه از دانش آموزان متناسب با تحصیلات قبلی آنان تنظیم و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برسد.

ماده ۳- شرایط ورود: شرایط ورود به دبیرستان های فنی پست بقرار زیر است:

الف- در نظام قدیم آموزش و پرورش: دارا بودن گواهینامه قبولی سوم متوسطه (عمومی و فنی) برای طی دوره سه ساله یا قبولی سال چهارم متوسطه برای طی دوره دوساله دبیرستان فنی پست.

ب- در نظام جدید آموزش و پرورش: دارا بودن گواهینامه قبولی پایان دوره راهنمائی برای طی دوره چهار ساله - یا دارا بودن گواهینامه قبولی سال اول متوسطه (عمومی و فنی) برای طی دوره سه ساله یا دارا بودن گواهینامه قبولی سال دوم متوسطه (عمومی و فنی) برای طی دوره دوساله دبیرستان.

ج- کسانی که دوره سه ساله (پس از ششم ابتدایی) آموزشگاه های حرفه ای مورد قبول وزارت آموزش و پرورش را با موفقیت گذرانده و دارای مدرک قبولی می باشند می توانند برای دوره سه ساله در دبیرستان های فنی پست ثبت نام و تحصیل نمایند.

د- کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن (به استثنای کارکنان شرکت مخابرات ایران دارای مقررات خاص استخدامی هستند) می توانند بشرط داشتن مدارک تحصیلی یاد شده در همین ماده در دبیرستان های فنی پست ثبت نام نمایند.

ه- کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن (به استثنای کارمندان شرکت مخابرات ایران) که دارای مدرک قبولی سوم متوسطه می باشند و قبلاً دوره های یکساله (کلاس شهرستان) یا دوساله (شعبه اول) آموزشگاه فنی قدیم وزارت پست و تلگراف و تلفن را گذرانیده اند و تحصیلات آنان مطابق با رای شماره ۵۸۸۰ مورخ ۱۳۴۱/۱۰/۱۲ شورای عالی فرهنگ می باشد، می توانند با توجه به تحصیلات طی شده و موفقیت در مسابقه ورودی برحسب مورد و بترتیب در کلاس اول یا دوم، دوره دو ساله دبیرستان فنی پست ثبت نام و مشغول تحصیل گردند.

و- دارا بودن صحت مزاج و نداشتن نقص عضوی که مانع انجام خدمات پستی باشد طبق گواهی اداره کل بهداری استان یا گواهی وزارت بهداری و بهزیستی.

ز- سن داوطلبان در اول مهرماه سالی که ثبت نام می نمایند نبایستی از ۲۵ سال تمام تجاوز نماید و داوطلبان ی که سن آنها بیش از حد نصاب مقرر در قانون وظیفه عمومی باشد. در صورتی پذیرفته می شوند که وضع نظام وظیفه خود را شخصاً روشن کرده باشند.

ح- کارکنان شاغل، وزارت پست و تلگراف و تلفن از شرط سنی مذکوره در حرف (ز) فوق الذکر معاف هستند.

ماده ۴- مسابقه ورودی:

الف- چنانچه تعداد داوطلبان دبیرستان های فنی پست بیش از میزان مورد نیاز باشد از داوطلبان طی امتحانات کتبی مسابقه ورودی به عمل خواهد آمد.

ب- مواد امتحانی برای دوره های مذکور در ماده ۳ در حدود معلومات تحصیلات طی شده مربوطه خواهد بود.

ج- از داوطلبان ی که در امتحانات کتبی مسابقات ورودی توفیق حاصل کرده باشند مصاحبه و آزمایش استعداد به عمل خواهد آمد.

د- کارکنان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن در صورتی می توانند در مسابقات ورودی دبیرستان های فنی پست شرکت و ثبت نام نمایند که شرایط والزامات وزارت متبوعه خود را که طی بخشنامه ای ابلاغ می شود و رعایت کرده باشند.

ماده ۵- ارزش تحصیلات دبیرستان های فنی پست و فارغ التحصیلان دبیرستان های فنی پست که دوره کامل این دبیرستان را با موفقیت گذرانیده باشند و دیپلم کامل متوسطه در رشته خدمات پستی شناخته می شوند.

ماده ۶- امتحانات داخلی و نهایی این دبیرستان طبق آئین نامه ای که به تصویب شورای عالی آموزش پرورش رسیده باشد انجام خواهد گرفت.

ماده ۷- امتحانات نهائی تحت نظر مستقیم وزارت آموزش پرورش صورت خواهد گرفت. اساسنامه دبیرستان فنی پست که به تأیید کمیسیون مشورתי اساسنامه ها، آیین نامه ها و برنامه ها مورخ ۳۶/۱۲/۴ رسیده صحیح است بصورت آزمایشی به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۴۲: اساسنامه آموزشگاه بهیاری (کمک پرستاری)

مصوب جلسه ۹۴۸ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۷ ش

ماده ۱- آموزشگاه بهیاری برای تعلیم و تربیت کمک پرستار که زیر نظر پرستار یا پزشک انجام وظیفه می کند تأسیس می گردد.

ماده ۲- داوطلبان تحصیل در این آموزشگاه‌ها باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف- داشتن گواهینامه سال سوم متوسطه.

ب- داشتن سن بین ۱۶ تا ۲۶ سال.

ج- داشتن دو نفر معرف مورد اعتماد آموزشگاه که حسن اخلاق داوطلب را گواهی نمایند.

ماده ۳- عده لازم برای تحصیل در آموزشگاه از بین داوطلبان از طریق مسابقه انتخاب خواهد شد.

ماده ۴- دوره تحصیل آموزشگاه بهیاری دو سال است.

ماده ۵- برنامه آموزشگاه بهیاری که شامل دروس نظری و عملی است باید به تصویب شورای عالی فرهنگ برسد.

ماده ۶- به فارغ التحصیلان این آموزشگاه‌ها گواهینامه آموزشگاه بهیاری داده خواهد شد.

ماده ۷- آموزشگاه‌های بهیاری که شبانه روزی بوده و باید بدانشجویانان کمک هزینه تحصیلی- پرداخت می شود دانشجویان باید تعهد بپردازند که پس از فراغ از تحصیل معادل دو برابر سنوات تحصیل به خدمت بهیاری (کمک پرستاری) مشغول گردند و در غیر اینصورت باید کمک هزینه‌های دریافتی را مسترد دارند.

ماده ۸- کلیه آموزشگاه‌های بهیاری کشور از این تاریخ تابع مقررات این اساسنامه خواهند بود.

اساسنامه آموزشگاه بهیاری (کمک پرستاری) در نهمصد و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۷/۲/۲۸ مطرح و به تصویب رسید صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۴۳: اساسنامه هنرستان‌ها

مصوب جلسه ۹۵۰ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۷ ش

ماده ۱- هنرستان‌ها به منظور تربیت استادکار (تکنسین) با شعب مختلف تاسیس می‌گردد.

ماده ۲- شرایط ورود:

الف- دارا بودن کارنامه قبولی سال سوم متوسطه دبیرستان‌ها.

ب- نداشتن سن بیش از ۲۳ سال.

ج- از کلیه داوطلبین ورود به هنرستان‌ها امتحان مسابقه ورودی به عمل می‌آید.

ماده ۳- دوره تحصیل در هنرستان‌ها ۳ سال خواهد بود.

ماده ۴- هنرستان‌ها فعلا با رشته‌های مشروحه زیر تاسیس می‌گردد:

الف- فلزکاری.

ب- مکانیک اتومبیل.

ج- برق

د- ساختمان

ه- درودگری

و- رنگرزی

ز- نساجی

تبصره- بنابر احتیاجات صنعتی هر یک از شهرستانهای کشور ممکن است با پیشنهاد هنرستان‌ها و تصویب وزارت فرهنگ رشته‌های دیگر صنعتی نیز در هنرستان‌ها تاسیس گردد.

ماده ۵- برنامه کلیه رشته‌های هنرستان‌ها در سال اول مشترک بوده و از سال دوم به بعد هر یک از هنرجویان برحسب ذوق و استعداد خود در رشته‌های معین ادامه تحصیل خواهد داد.

ماده ۶- فارغ‌التحصیلان هنرستان‌ها در صورت تمایل بادامه تحصیلات می‌توانند در شهریورماه همان سالی که فارغ‌التحصیل می‌شوند و یا در سال‌های بعد در امتحانات متفرقه ششم ریاضی شرکت نمایند.

تبصره- فارغ‌التحصیلان دوره شش ساله هنرستان‌های سابق نیز از لحاظ ادامه تحصیل مشمول این ماده خواهند بود.

ماده ۷- به فارغ‌التحصیلان هنرستان‌ها گواهینامه پایان تحصیلات رشته‌ای که در آن تحصیل کرده‌اند داده خواهد شد و ارزش آن از لحاظ استخدام و به نظام‌وظیفه برابر دیپلم کامل متوسطه خواهد بود.

ماده ۸- با تصویب این اساسنامه کلیه اساسنامه‌های مربوط به هنرستان‌ها که مطابق با این اساسنامه می‌باشد ملغی می‌گردد.

تبصره- برای تکمیل اطلاعات فنی فارغ‌التحصیلان هنرستان‌های صنعتی و تعلیم رشته‌های تخصصی انتخابی آنها کلاسهای تکمیلی بمدت یک سال بطور مرتب در هنرستان‌ها دایر خواهد بود که کلاسهای مذکور بمنزله سال چهارم هنرستان‌ها تلقی می‌شود و به فارغ‌التحصیلان کلاسهای مذکور گواهینامه رشته تخصصی داده می‌شود که ارزش آن برابر با فوق دیپلم می‌باشد.

اساسنامه هنرستان‌ها در نهمصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۷/۳/۱۱ مطرح و به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر فرهنگ: دکتر محمود مهران

سند شماره ۴۴: اسانامه دبیرستان های کشاورزی

مصوب جلسه ۹۵۰ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۷ ش

ماده ۱- دبیرستان های کشاورزی به منظور تربیت افراد مطلع و ورزیده در رشته های مختلف کشاورزی و کمک به پیشرفت امور کشاورزی کشور با بکار بردن اصول جدید تاسیس می شود.

ماده ۲- شرایط پذیرش دانش آموز:

الف- دارا بودن کارنامه قبولی سال سوم دبیرستان.

ب- حداکثر سن ۲۳ سال تمام.

ج- گواهی صحت مزاج

ماده ۳- در صورت وجود داوطلب بیش از میزان مورد احتیاج عده لازم بطریق مسابقه انتخاب خواهند شد.

تبصره- فارغ التحصیلان دوره اول دبیرستان کشاورزی تا زمانیکه این دبیرستان ها دایر می باشند بر سایرین مقدمند چنانچه عده آنان بیش از میزان احتیاج باشد مسابقه ورودی منحصرأ بین آنان انجام می گردد و در صورتیکه تعداد داوطلبان دوره اول دبیرستان کشاورزی کمتر از میزان احتیاج باشد این عده بدون مسابقه پذیرفته شده بقیه عده لازم از بین سایر داوطلبان با انجام مسابقه انتخاب می شوند.

ماده ۴- دوره تحصیلی دبیرستان های کشاورزی سه سال می باشد که در دو سال اول برنامه تمام دانش آموزان مشترک و در سال سوم بنابر احتیاجات و وضع محل- تمایلات مردم- استعداد دانش آموزان و امکانات فرهنگ شعبه های اختصاصی بشرح زیر دایر می شود:

۱- شعبه زراعت و دهداری.

۲- شعبه دامپروری.

۳- شعبه ماشین آلات کشاورزی.

۴- شعبه هنرهای روستائی.

۵- شعبه باغبانی.

۶- شعبه ترویج برای تربیت مروجین کشاورزی.

۷- شعبه دهیاری برای تربیت دهیاران.

ماده ۵- شعب کشاورزی در ردیف سایر شعب متوسطه بوده و به فارغ‌التحصیلان در هر رشته گواهینامه کامل متوسطه (کشاورزی) داده می‌شود.

ماده ۶- در دبیرستان‌های کشاورزی تسهیلات لازم برای امور شبانه روزی فراهم می‌شود. دانش‌آموزانی که مایل با استفاده از وسایل شبانه روزی باشند می‌توانند با هزینه شخصی و با تأسیس شرکت‌های تعاونی از مزایای شبانه روزی استفاده نمایند.

تبصره- وزارتخانه‌ها و مؤسسات هر ساله برای شعب مورد نظر خود پرداخت هزینه شبانه روزی تعداد دانش‌آموز مورد احتیاج را تقبل و در مقابل قرارداد منعقد همه ماهه نقداً بدانش‌آموز پرداخت می‌نمایند و یا لدی الاقتضاء در اختیار دبیرستان قرار میدهند. در هر حال این وجوه طبق مقررات شرکت تعاونی بوسیله خود دانش‌آموزان بمصرف می‌رسد.

ماده ۷- رئیس و دبیران دبیرستان‌های کشاورزی از بین مهندسين کشاورزی انتخاب می‌شوند و تدریس سایر مواد به عهده دبیرانیکه دارای درجه لیسانس در رشته مربوط باشند واگذار می‌شود.

ماده ۸- دبیرستان‌های کشاورزی در فصل تابستان دایر و دانش‌آموزان و دبیران به تناوب از یکماه تعطیل استفاده خواهند نمود.

ماده ۹- دانش‌آموزانی که در سال تحصیلی ۳۶ و ۳۷ با هزینه شخصی در دانشسراهای کشاورزی پذیرفته شده اند بقیه تحصیلات خود را طبق این برنامه به انجام خواهند رسانید.

۱۶۳۷- ۳۷/۴/۳۰

اساسنامه دبیرستان‌های کشاورزی در نهصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۷/۳/۱۱ مطرح و به تصویب رسید صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۴۵: اسانامه هنرستان کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

مصوب جلسه ۹۷۰ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۸ ش

ماده ۱- هنرستان کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی به منظور تربیت کمک مهندس و استاد کار برای کارخانه های دولتی یا خصوصی تاسیس میگردد.

ماده ۲- دارندگان گواهینامه دوره اول آموزشگاه حرفه ای کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و فارغ التحصیلان دوره اول مدارس حرفه ای وزارت فرهنگ نیز می توانند در این هنرستان مشغول تحصیل شوند.

ماده ۳- دوره هنرستان دو سال است که در هر سال ۱۱ ماه تمام هنرجویان مشغول تحصیل و کارآموزی خواهند بود.

ماده ۴- هنرستان فعلا دارای پنج رشته بشرح زیر خواهد بود:

الف- صنایع فلزکاری.

ب- مکانیک اتومبیل و اطاق سازی.

ج- برق.

د- لوله کشی و جوشکاری.

ه- درودگری و مبیل سازی.

تبصره ۱- بنابر احتیاجات کشور ممکن است بر اساس پیشنهاد هنرستان و موافقت وزارت فرهنگ رشته های دیگر صنعتی نیز تاسیس گردد.

تبصره ۲- برای آن عده از هنرجویانی که استعداد کافی دارند و بخواهند ادامه تحصیل دهند کلاسهای شبانه در هنرستان تشکیل می شود تا دروس علمی را مطابق برنامه هنرستان های وزارت فرهنگ فراگیرند و در آخر هر سال تحصیلی همزمان با امتحانات فنی امتحانات کلاس را بگذرانند.

ماده ۵- به فارغ التحصیلان هنرستان کانون کار و آموزش از طرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان با ذکر رشته ای که تحصیل کرده اند داده خواهد شد.

ماده ۶- ارزش گواهینامه پایان تحصیلی هنرستان از لحاظ نظام وظیفه برابر دیپلم کامل متوسطه خواهد بود.

ماده ۷- فارغ التحصیلانیکه بترتیب مذکور در تبصره ۲ ماده ۴ این اساسنامه از عهده امتحانات سال پنجم برآیند می توانند در کلاس ششم هنرستان های وزارت فرهنگ ادامه تحصیل دهند و یا در امتحانات متفرقه سال پنجم ریاضی شرکت نمایند.

ماده ۸- برنامه هنرستان کانون کار و آموزش که بموجب این اساسنامه تاسیس می گردد برای یک دوره (دو سال) از طرف مسئولین هنرستان تهیه و تنظیم گردیده بطور آزمایش عملی می شود و سپس برای تصویب قطعی به شورایعالی فرهنگ تقدیم می گردد.

سند شماره ۴۶: اسانامه هنرستان عالی موسیقی ملی

مصوب جلسه ۹۷۳ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۸ ش

۱- کلیات

ماده ۱- در هنرستان عالی موسیقی ملی که به منظور حفظ خصائص موسیقی ملی ایران و پیشرفت این هنر و قرارداد آن بر پایه صحیح علمی و تربیت معلم برای آموزش سرود و موسیقی در مدارس تاسیس شده است قسمت‌های علمی و عملی موسیقی و دروس عمومی به پسران و دختران تدریس خواهد شد.

ماده ۲- هنرستان عالی موسیقی ملی از واحدهای تابعه اداره کل هنرهای زیبای کشور می‌باشد و زیر نظر آن اداره وظایف خود را انجام خواهد داد.

ماده ۳- هنرستان عالی موسیقی ملی یک آموزشگاه دولتی است.

تبصره - هنرستان عالی موسیقی ملی می‌تواند در صورت لزوم طبق آئین‌نامه خاصی (که توسط اداره کل هنرهای زیبای کشور تهیه و تصویب خواهد شد) از هنرجویان شهریه ماهانه دریافت و درآمد حاصله از آنرا بمصرف خرید وسائل فنی و رفع احتیاجات آموزشی هنرستان برساند

۲- مقررات فنی هنرستان

ماده ۴- هنرستان هنرجویان را تا اندازه ای که برای درک روشهای علمی موسیقی و قدرت نوآرندگی ضرورت دارد به اصول موسیقی بین المللی آشنا می‌نماید ولی توجه اصلی در این هنرستان باید بموسیقی ملی ایران معطوف گردد.

ماده ۵- سازهایی که در این هنرستان تعلیم می‌شود سازهای ایرانی و آن عده از سازهای اروپائی است که نواختن موسیقی ایرانی بوسیله آنها بطور انفرادی یا در ارکستر امکان پذیر باشد.

۳- دوره‌های تحصیلی

ماده ۶- هنرستان عالی موسیقی ملی دارای چهار دوره است- دوره ابتدائی- دوره اول متوسطه- دوره دوم متوسطه و دوره عالی. معلمین هریک از دوره‌های ابتدائی- متوسطه و عالی

دارای همان شرایط و مزایائی خواهند بود که برای آموزگاران دبستان‌ها و دبیران دبیرستان‌ها و معلمین آموزشگاه‌های عالی مقرر است.

۴- دوره ابتدائی

ماده ۷- مدت تحصیلی دوره ابتدائی دو سال است و هدف آن تربیت ذوق و هدایت دانش‌آموزان است در انتخاب رشته موسیقی.

ماده ۸- در این دوره علاوه بر تدریس برنامه کلاسهای پنجم و ششم دبستان‌های دولتی یک دوره سلفژ و تئوری مقدماتی و یک ساز تعلیم داده می‌شود.

ماده ۹- شرط ورود به دوره ابتدائی از اینقرار است:

الف- داشتن کارنامه قبولی سال چهارم ابتدائی.

ب- نداشتن بیش از ۱۴ سال برای ورود به کلاس اول.

ج- واجد بودن تمام شرایطی که برای پذیرفتن در کلاسهای دبستان‌های دولتی لازم است.

د- اراعهده برآمدن آزمایش فنی به منظور تشخیص استعداد موسیقی.

ماده ۱۰- شاگردان دبستان‌های دیگر در صورت داشتن استعداد موسیقی با در دست داشتن کارنامه قبولی هر کلاس می‌توانند در کلاس بالاتر در قسمت دبستان هنرستان موسیقی ملی وارد شوند و نیز شاگردان این دبستان می‌توانند با در دست داشتن کارنامه قبولی هنرستان به سایر دبستان‌ها رفته ادامه تحصیل دهند.

ماده ۱۱- امتحانات دوره ابتدائی هنرستان مانند سایر دبستانها انجام می‌شود و ارزش گواهینامه رسمی این دوره نیز مانند سایر دبستان‌ها می‌باشد.

۵- دوره اول متوسطه

ماده ۱۲- دوره اول متوسطه هنرستان عالی موسیقی ملی سه سال است و منظور از آن آماده نمودن سطح اطلاعات عمومی شاگردان است به میزان معلومات دوره اول متوسطه دبیرستان‌های عمومی و همچنین تشخیص قطعی استعداد موسیقی آنان.

ماده ۱۳- شرایط ورود به دوره اول متوسطه از این قرار است:

الف- دارا بودن گواهینامه رسمی خاتمه دوره ابتدائی (فارغ‌التحصیلان دوره ابتدائی هنرستان حسن تقدم دارند).

ب- نداشتن بیش از ۱۷ سال

ج- داشتن استعداد و گذراندن آزمایش فنی ورودی در حدود تعلیمات موسیقی دوره ابتدائی ماده ۱۴- چنانچه داوطلبی مدارکی بالاتر از گواهینامه رسمی خاتمه دوره ابتدائی داشته باشد با گذراندن امتحان مواد موسیقی در کلاس مربوطه پذیرفته می‌شود و چنانچه از لحاظ اطلاعات موسیقی در هنرستان به کلاس پائین تر پذیرفته شود از خواندن و امتحان دروس غیر موسیقی تا رسیدن بکلاسی که مدرک قبولی آنرا در دست دارد معاف است و این قبیل شاگردان در صورت داشتن استعداد فوق العاده، می‌توانند در دوره اول متوسطه دروس موسیقی دو کلاس را در یکسال خوانده امتحان دهند ولی این کار در دوره دوم متوسطه مجاز نیست.

ماده ۱۵- در دوره اول متوسطه هنرستان علاوه بر برنامه دوره اول دبیرستان‌های عمومی مواد زیر باید تدریس شود:

۱- تئوری ۲- سلفژ ۳- دیکته موسیقی ۴- ساز ۵- سرود و وزن شناسی

تبصره ۱- هنرجویان دوره اول متوسطه هنرستان با در دست داشتن کارنامه قبولی که شامل مواد دروس دبیرستانی باشد می‌توانند در دبیرستان‌های عمومی ثبت نام نمایند.
تبصره ۲- حداقل ساعات تدریس روزانه در این دوره ۶ ساعت است.

۶- دوره دوم متوسطه

ماده ۱۶- دوره دوم متوسطه هنرستان عالی موسیقی ملی سه سال است و هدف آن آموزش موسیقی ملی ایران بر پایه صحیح علمی و همچنین آمادگی آنان برای مهارت و تربیت معلم برای آموزش سرود و موسیقی در مدارس است.

ماده ۱۷- شرط ورود به دوره دوم متوسطه هنرستان داشتن کارنامه قبولی دوره اول متوسطه هنرستان عالی موسیقی ملی است.

ماده ۱۸- داوطلبان خارج که دارای کارنامه دوره اول متوسطه می‌باشند می‌توانند در امتحانات قوه‌ای مواد موسیقی پایان دوره اول متوسطه هنرستان در شهریورماه شرکت کرده و در صورت توفیق به دوره دوم متوسطه وارد گردند.

ماده ۱۹- امتحانات سال آخر دوره دوم هنرستان نهائی و با حضور نماینده اداره کل هنرهای زیبای کشور به عمل می‌آید و گواهینامه‌این دوره که از طرف وزارت فرهنگ صادر می‌شود از لحاظ مزایای استخدامی ونظام وظیفه در حکم گواهینامه کامل شش ساله متوسطه است.

ماده ۲۰- وزارت فرهنگ می‌تواند فارغ‌التحصیل‌های دوره دوم هنرستان را برطبق مقررات قانون متمم دانشسراها و دانشگاه مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۴ و آئین‌نامه اجرای ماده اول آن مصوب جلسه ۴۴۸ شورایعالی فرهنگ مورخ «۵ آبان ماه ۱۳۲۱ و مصوبات قانونی بعدی آن برای آموزگاری سرود و موسیقی آموزشگاه‌ها با پایه و آموزگاری استخدام نماید.

ماده ۲۱- جدول ساعات دروس دوره دوم متوسطه از این قرار است...
تبصره ۱- تحصیل مواد مربوط بعلوم تربیتی برای کسانی که نخواهند از ماده ۲۰ استفاده کنند اجباری نیست.

تبصره ۲- شاگردان آواز بجای ساز و تمرین آن نصف ساعات را صرف آموختن آواز و نصف ساعات را به تعلیم یک ساز صرف خواهند نمود.

ماده ۲۲- هنرجویانیکه قصد دارند دنباله تحصیل خود را در رشته کمپوزیسیون دوره عالی ادامه دهند ارسال چهارم متوسطه به بعد نصف ساعات دروس خود را به تحصیل هارمنی تخصصی خواهند پرداخت.

ماده ۲۳- هریک از هنرجویان ساز یا آواز باید در مدت توقف در دوره دوم متوسطه لااقل سه بار در حضور جمعیت و اعضای شورایعالی فنی هنرستان برنامه کنسرتی که با نظر معلم مربوطه تنظیم و به تصویب رئیس هنرستان رسیده باشد اجرا کند.

۷- دوره عالی

ماده ۲۴- دوره عالی هنرستان دارای رشته‌های ساز- آواز- کمپوزیسیون و رهبری ارکستر- موسیقی شناسی می‌باشد و هدف آن ایجاد تخصص کامل در رشته‌های علمی و مهارت در رشته‌های عملی است.

ماده ۲۵ مدت تحصیلات دوره عالی حداقل سه سال است ولی برای رشته‌های کمپوزیسیون و موسیقی شناسی حداقل ۴ سال می‌باشد.

ماده ۲۶- شرط ورود به دوره عالی هنرستان داشتن گواهینامه کامل متوسطه هنرستان عالی موسیقی ملی می‌باشد.

تبصره- داوطلبان ورود به این دوره که گواهینامه متوسطه هنرستان را در دست ندارند ولی دارای نوع دیگری از گواهینامه متوسطه می‌باشند پس از گذراندن امتحان قوه‌ای مواد موسیقی دوره کامل متوسطه هنرستان به دوره عالی وارد می‌شوند مشروط بر اینکه سن آنها از ۲۴ سال متجاوز نباشد ولی چنانچه داوطلبی دارای استعداد فوق العاده بوده و بیش از ۲۴ سال داشته باشد شورای عالی فنی هنرستان می‌تواند استثنائاً او را بپذیرد.

ماده ۲۷- دروسی که در دوره عالی هنرستان تدریس می‌شود از این قرار است:

۱- رشته ساز:

ساز- موسیقی مجلسی- ارکستر- موسیقی فولکلور- ادبیات فارسی- زبان خارجه- تاریخ ادبیات موسیقی ایرانی.

۲- رشته آواز:

آواز- تاریخ اپرا و تئاتر- نرمش و میمیک- دکلاما سیون- ادبیات فارسی- زبان خارجه- تشریح گوش و حنجره

۳- رشته کمپوزیسیون و رهبری ارکستر:

هارمنی- کنترپوان- فوگ- سازشناسی عمومی و ایرانی- ارکسترشناسی- کمپوزیسیون- پیانوی عمومی- نواختن- متن رهبری- تاریخ و تجربه موسیقی باستانی- زیبایی شناسی و فورم- موسیقی فولکلور- ادبیات فارسی- زبان خارجه رهبری ارکستر- تشریح حنجره و گوش و آشنائی به تکنیک اجرای آواز.

۴- موسیقی شناسی:

آکوستیک تفصیلی- زبان خارجه- گامهای موسیقی ایرانی- تجربه و تحلیل آثار موسیقی شناسان ایرانی (فارابی- ابن سینا- صفی الدین- عبد القادر- محمود شیرازی و دیگران)- تجزیه و تحلیل آثار مهم موسیقی غربی- استیک و فرم- مطالعه مقایسه ای خصوصیات موسیقی ممالک مشرق- مطالعه مقایسه ای خصوصیات موسیقی شرقی و غربی- تاریخ ادبیات- موسیقی ایرانی- تاریخ و جغرافیای عمومی و ایران- کنفرانس‌ها

ماده ۲۸- کلیه مواد دروس علمی و عملی دوره عالی بصورت کورتدريس می‌شود و در هر یک از مواد برنامه پس از خاتمه آن شهادت نامه ای داده خواهد شد.

ماده ۲۹- امتحانات دوره عالی نهائی و باین طریق به عمل می‌آید.

الف- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی ساز یا آواز باید پس از دریافت شهادتنامه لازم برنامه کنسرتی را که با نظر استادان مربوطه تنظیم شده و به تصویب شورایعالی فنی هنرستان نیز رسیده باشد با همراهی ارکستر در حضور هیئت ممتحنه و جمعیت اجرا نماید.

ب- هنرجوی داوطلب امتحان نهائی رشته کمپوزیسیون و رهبری ارکستر باید پس از دریافت شهادتنامه‌های لازم طبق برنامه تنظیمی استادان مربوطه که به تصویب شورای فنی هنرستان نیز رسیده باشد قطعه یا قطعاتی را برای ارکستر و یا برای ساز و یا آواز و به همراهی ارکستر بسازد که در حضور هیئت ممتحنه و جمعیت اجرا و رهبری نماید.

ج- هنرجوی داوطلب شرکت در امتحان نهائی رشته موسیقی شناسی باید پس از دریافت شهادتنامه‌های لازم رساله ابتکاری در موضوعات مختلف موسیقی ایرانی تحت هدایت استادان مربوطه نگاشته و پس از تصویب شورایعالی فنی هنرستان در حضور هیئت ممتحنه و جماعت طی سخنرانی از رساله خود دفاع نماید.

ماده ۳۰- هیئت ممتحنه مرکب خواهد بود از (۵) نفر از استادان یا متخصصین موسیقی که به پیشنهاد شورایعالی هنرستان از طرف اداره کل هنرهای زیبای کشور دعوت می‌شوند.

ماده ۳۱- هیئت ممتحنه لیاقت هنرجوی داوطلب امتحان نهائی دوره عالی را در صورت شایستگی برای اخذ دانشنامه درجه یک یاد و تصدیق می‌نماید.

تبصره- کسانی که دانشنامه درجه دوم میگیرند ممکن است برای اخذ دانشنامه درجه اول به تحصیل خود ادامه دهند.

ماده ۳۲- ارزش دانشنامه پایان تحصیلی دوره عالی هنرستان در تمام رشته‌ها از لحاظ استخدام و نظام وظیفه برابر با لیسانس است.

ماده ۳۳- وزارت فرهنگ می‌تواند لیسانس‌های دوره عالی هنرستان عالی موسیقی ملی را طبق قوانین مصوب تربیت معلم با پایه دبیری به عنوان دبیر موسیقی استخدام نماید (مشروط بر اینکه ضمن تحصیلات در دوره عالی یا بعد از آن امتحانات مواد علوم تربیتی دانشسرایعالی را گذرانیده باشند).

ماده ۳۴- هنرجوی هنرستان موسیقی ملی از لحاظ مشمولیت نظام وظیفه در حکم مشمولین سایر دبیرستان‌ها و دانشکده‌ها می‌باشند.

۸- شوراهای هنرستان و وظایف آنها:

ماده ۳۵- هنرستان دارای یک شورای عمومی و یک شورای عالی فنی است..

شورای عمومی از معلمان دروس عمومی و عملی و نظری تشکیل می‌شود

شورای عالی فنی هنرستان از معلمان دروس فنی (عملی و نظری) بنا به پیشنهاد رئیس هنرستان و تصویب اداره کل هنرهای زیبای کشور برای مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند.

ماده ۳۶- شورای عمومی هنرستان به مسائل زیر رسیدگی می‌کنند:

الف- نوشتن آئین‌نامه‌های داخلی که برای تصویب به اداره کل هنرهای زیبای کشور فرستاده می‌شود.

ب- تشخیص شایستگی داوطلبان ورود به دوره‌های مختلف هنرستان.

ج- تصمیم برای اخراج دائم شاگرد در موارد لزوم و سایر تنبیهات و تشویقات.

ماده ۳۷- شورای عالی فنی به مسائل زیر رسیدگی می‌کنند:

الف- انجام وظائف و رسیدگی به اموری که در اساسنامه هنرستان تصریح و یا طبق آئین‌نامه‌های داخلی بدان محول گردیده است.

ب- رسیدگی به شایستگی و پیشنهاد اشخاصی که جهت تدریس در هنرستان در نظر گرفته می‌شوند.

ماده ۳۸ - چون یکی از هدفهای اساسی هنرستان عالی موسیقی ملی حفظ آثار باستانی موسیقی و زنده کردن سازهای قدیمی که فعلاً متروک مانده است می‌باشد. کلیه هنرجویان موظفند علاوه بر قسمتهای تخصصی خود یکی از سازهای محلی را به انتخاب هنرستان به عنوان ساز دوم تعلیم گیرند.

ماده ۳۹- هنرستان با تصویب شورای عالی فنی می‌تواند داوطلبین مستعد را در کلاسهای هنرستان بصورت مستمع آزاد پذیرفته و پس از پایان دوره‌های مربوطه گواهینامه خاصی برای آنان صادر نماید.

ماده ۴۰- وزارت فرهنگ بوسیله اداره کل هنرهای زیبای کشور نظارت خواهد کرد که مقررات اساسنامه و برنامه و آئین‌نامه امتحانات و امور تعلیم و تدریس هنرستان عالی موسیقی ملی در دوره‌های ابتدائی و متوسطه و عالی به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۴۷: اساننامه هنرسرایعالی

مصوب جلسه ۹۷۵ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۸ ش

- ماده ۱- هنرسرایعالی به منظور تربیت معلم برای مدارس عالییه فنی هنرستان ها و آموزشگاه های فنی کشور تاسیس می شود.
- ماده ۲- داوطلبان ورود به هنرسرایعالی باید حائز شرایط زیر باشند.
- الف- سنشان از ۲۵ سال متجاوز نباشد.
- ب- دارای گواهینامه دوره کامل متوسطه شعبه ریاضی بوده و یا از هنرستان های فنی کشور فارغ التحصیل شده باشد فارغ التحصیل های هنرستان ها باید برای ورود هنرسرایعالی ریاضی و فیزیک، و شیمی را در حد شش ریاضی امتحان داده و از عهده برآیند.
- ماده ۳- عده دانشجویانی که هر سال در هنرسرایعالی پذیرفته خواهند شد قبلا تعیین می گردد. این عده با تستهای استعدادی و معلوماتی از بین داوطلبان واجد شرایط ماده ۲ که آمادگی جسمی داشته باشند انتخاب می شوند.
- ماده ۴- از داوطلبان تعهد نامه گرفته می شود که پس از خاتمه تحصیلات در خدمات فنی و حرفه ای وزارت فرهنگ مشغول گردند.
- وزارت فرهنگ ممکن است به تمام یا عده از تعهد کنندگان کمک هزینه تحصیلی در تمام مدتی که به تحصیل در هنرسرایعالی اشتغال دارند بپردازد.
- ماده ۵- دوره هنرسرایعالی چهار سال است و برنامه آن علاوه بر دروس نظری و عملی شامل مواد آموزش و پرورش و روش های تدریس نیز خواهد بود.
- ماده ۶- ارزش تحصیلات فارغ التحصیلان هنرسرایعالی فوق لیسانس می باشد و فارغ التحصیلان عنوان مهندس هنرسرایعالی را دارا خواهند بود
- ماده ۷- برنامه رشته های مختلف هنرسرایعالی پس از تصویب شورایعالی فرهنگ قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۸- به منظور توسعه معلومات معلمینی که در مدارس عالییه فنی هنرستان‌ها او آموزشگاه‌های فنی بکار اشتغال دارند ممکن است کلاس‌هائی در هنرسرائیعالی تاسیس شود. برنامه این کلاسها به تصویب شوریهائی فرهنگ به موقع اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۹- به دانشجویان اول در رشته‌های مورد نیاز وزارت فرهنگ پس از پایان تحصیل ممکن است هزینه تحصیلی داده که در داخل یا خارج از کشور به تحصیلات خود ادامه بدهند این دانشجویان باید تعهد نمایند که پس از خاتمه تحصیلات هنرسرائیعالی یا مدارس عالی فنی دیگر وزارت فرهنگ به خدمت مشغول شوند.

اساسنامه هنرسرائیعالی در نهمصد و هفتاد و پنجمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۳۸/۸/۲ مطرح و برای یک دوره چهارساله بطور آزمایش به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۴۸: اساننامه مدرسه فنی کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

مصوب جلسه ۹۹۵ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۳۹ ش

- ماده ۱- مدرسه فنی کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی به منظور تعلیم و تربیت کارگرانی در رشته های مختلف تاسیس می گردد.
- ماده ۲- شرایط ورود به مدرسه فنی به قرار زیر است.
- الف- دارا بودن گواهینامه شش ساله ابتدائی.
- ب- نداشتن بیش از پانزده سال.
- ج- داشتن مزاج سالم و استعداد بدنی متناسب برای کار فنی
- د- تسلیم تعهد کتبی مبنی براینکه:
- پس از پایان تحصیلات در صورتیکه سازمان بخواهد برای مدت پنجسال در مؤسساتیکه از طرف سازمان معین می شود انجام وظیفه کند.
- ماده ۳- مدت تحصیل در مدرسه فنی کانون کار و آموزش پنج سال است.
- ماده ۴- تحصیلات مدرسه فنی کانون مطابق برنامه هائی خواهد بود که برای هر رشته جداگانه تنظیم و برای یک دوره به عنوان آزمایش بمورد اجراء گذارده و پس از آن برای تصویب به شورایعالی فرهنگ تقدیم خواهد شد.
- ماده ۵- به فارغ التحصیلان مدرسه فنی کانون گواهینامه پایان تحصیلات کارگرفنی در رشته ای که تحصیل کرده اند داده خواهد شد.
- ماده ۶- مقررات معافی موقت نظام وظیفه در مورد هنرآموزان مدرسه فنی کانون مطابق مقررات مدارس وزارت فرهنگ خواهد بود.
- اساننامه مدرسه فنی کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در نهصد و نود و پنجمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۹/۷/۳ مطرح و به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۴۹: اسانامه دبیرستان بازرگانی

مصوب جلسه ۱۰۳۶ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۱ ش

به منظور تعلیم و تربیت دانش‌آموزان در رشته‌های بازرگانی و امور مالی و اداری و آماده شدن جوانان جهت انتخاب مشاغل آزاد و رفع حوائج اقتصادی کشور وزارت فرهنگ به تاسیس دبیرستان‌های بازرگانی اقدام می‌نماید.

۱- دوره تحصیلات دبیرستان بازرگانی سه سال است و داوطلبان با در نظر گرفتن شرایطی که برای پذیرش دانش‌آموز در دوره دوم دبیرستان‌ها لازم الاجرا است می‌توانند در این دبیرستان ادامه تحصیل دهند.

۲- داوطلبان ورود به دبیرستان بازرگانی باید دارای شرایط زیر باشند:

الف- دارا بودن گواهینامه دوره اول متوسطه.

ب- حداکثر سن مطابق آئین‌نامه دبیرستان‌ها.

۳- دانش‌آموزی از دبیرستان بازرگانی فارغ‌التحصیل شناخته می‌شود که در تابستان هر سال تحصیلی حداقل یک دوره دو ماهه کارآموزی را در مؤسسات و شرکتهای تجاری و یا بانکها با موفقیت انجام داده باشد.

۴- به فارغ‌التحصیلان گواهینامه کامل متوسطه در رشته بازرگانی اعطاء خواهد گردید.

۵- برنامه دبیرستان بازرگانی پس از تصویب شورای عالی فرهنگ قابل اجراء خواهد بود.

۶- دانش‌آموزانی که در موقع تصویب این اسانامه طبق مواد فوق پذیرفته شده اند مشمول این اسانامه خواهند شد.

اسانامه دبیرستان بازرگانی که در هزار و سی و ششمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۱/۲/۲۳ به تصویب رسیده صحیح است به موقع اجراء گذاشته شود.

وزیر فرهنگ: محمد درخشش

سند شماره ۵۰: اسانامه هنرستان و مدرسه عالی مهمانخانه داری

مصوب جلسه ۱۰۵۲ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۱ ش

ماده ۱- به منظور تربیت متصدی پذیرائی و کارمند و متخصص امور مهمانخانه ها و رستورانها هنرستان و مدرسه عالی مهمانخانه داری تاسیس می گردد.

ماده ۲- شرایط ورود به هنرستان مهمانخانه داری

۱- دارا بودن کارنامه قبولی سال سوم دبیرستان

۲- حداکثر سن ۲۳ سال تمام

ماده ۳- دوره تحصیل در هنرستان سه سال خواهد بود سال اول مخصوص تربیت متصدیان پذیرائی مهمانخانه ها و رستورانها که در صورت موفقیت در امتحانات آخر سال و یک دوره کارآموزی تابستانی گواهینامه پایان دوره یک ساله به آنها داده خواهد شد و برای تحصیل در دو سال بعد از میان قبولشدگان به قدر احتیاج بترتیب معدل انتخاب خواهند شد و پس از دو سال تحصیل و موفقیت در امتحانات و گذراندن دوره کارآموزی در تابستان سال آخر دیپلم هنرستان مهمانخانه داری به فارغالتحصیلان داده خواهد شد و ارزش آن از لحاظ نظام وظیفه برابر دیپلم کامل متوسطه خواهد بود.

ماده ۴- شرایط ورود بمدرسه عالی.

۱- دارا بودن دیپلم کامل متوسطه رشته ادبی- بازرگانی- طبیعی- کشاورزی- هنرستانها

(دختران- صنعتی -مهمانخانه داری) و فنی بانوان و ششم ریاضی

تبصره در موقع ورود بمدرسه عالی حق تقدم با دیپلمه های هنرستان مهمانخانه داری خواهد بود که پس از اخذ دیپلم سه سال در هتلها خدمت کرده باشند و از فارغالتحصیلان بقیه رشته ها امتحان ورودی به عمل خواهد آمد.

۲- حداکثر سن ۲۸ سال تمام.

ماده ۵- دوره تحصیل در مدرسه عالی ۲ سال خواهد بود که به چهاررشته تخصصی:

مدیریت مهمانخانه- حسابداری مهمانخانه- آشپزی و شیرینی‌پزی تقسیم می‌گردد و به فارغ‌التحصیلان هر رشته پس از گذراندن یک دوره کارآموزی تابستانی در سال آخر دیپلم عالی (در یکی از چهاررشته فوق) داده خواهد شد و در صورت لزوم برای تربیت متخصص ورزیده در هریک از رشته‌های چهارگانه فوق یک دوره تحصیل یکساله ترتیب داده می‌شود و به فارغ‌التحصیلان این دوره گواهینامه تخصص در رشته مربوط داده خواهد شد و ارزش آن از لحاظ نظام‌وظیفه معادل مدارس عالی خواهد بود.

تبصره- شاگردان کلاسهای هنرستان و مدرسه عالی پس از هر دو ماه گذراندن دروس تئوری و عملی یک دوره یکماهه کارعملی خواهند داشت.

ماده ۶- گواهینامه‌هایی که از این موسسه صادر می‌شود با هیچ گواهینامه دیگری قابل مقایسه و انطباق نیست بلکه منحصرأ به منظور اشتغال به شغل مهمانخانه داری داده می‌شود نه اشتغال به کارهای دیگر.

ماده ۷- از این به بعد از مقررات این اساسنامه برای تاسیس این نوع موسسات یا ادامه این موسسه نمی‌توان استفاده کرد.

اساسنامه هنرستان و مدرسه عالی مهمانخانه داری در هفت ماده و یک تبصره در هزار و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۱/۱۲/۱۹ مورد رسیدگی قرار گرفت و به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر فرهنگ: دکتر پرویز ناتل خانلری

سند شماره ۵۱: اساسنامه هنرستان‌های صنعتی
مصوب جلسه ۱۰۵۷ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۲ ش

الف - هدف

ماده ۱- به منظور تربیت استادکار (تکنیسین) برای حرف و صنایع مختلف کشور هنرستان‌های صنعتی با شعب و رشته‌های مختلف متناسب با احتیاجات صنعتی هر ناحیه تاسیس می‌گردد.

ماده ۲- دوره تحصیل در هنرستان‌های صنعتی کشور چهار سال است که سال اول آن عمومی و آزمایشی به منظور آماده نمودن داوطلبان برای انتخاب رشته تخصصی سه ساله بعدی خواهد بود.

ب- شرایط قبولی هنرجو

ماده ۳- داوطلبان ورود به هنرستان‌های صنعتی کشور باید واجد شرایط زیر باشند.

الف - دارا بودن لااقل کارنامه قبولی کلاس دوم متوسطه.

ب - سن داوطلبان در اسفند ماه سالی که ثبت نام می‌نمایند از ۱۵ کمتر از ۱۸ بیشتر نباشد.

ج- دارا بودن سلامت مزاج و استعداد بدنی و نداشتن هیچگونه نقص عضوی که مانع انجام تحصیلات و کارهای فنی باشد بر طبق گواهی بهداری آموزشگاه‌ها.

د- داشتن گواهی حسن اخلاق از آخرین آموزشگاهی که در آن تحصیل می‌نموده.

تبصره- تعداد مورد احتیاج برای کلاسهای مقدماتی از طریق مسابقه با توجه بگنجایش کارگاهها و امکانات هنرستان انتخاب خواهد شد.

مواد امتحانی بشرح زیر است.

۱- زبان فارسی

۲- حساب

۳- هندسه

۴- جبر

۵- فیزیک

۶- شیمی و آزمایش استعداد فنی خواهد بود.

ماده ۵- به فارغ‌التحصیلان هنرستان‌های صنعتی کشور گواهینامه پایان تحصیلات تخصصی مربوط داده خواهد شد و ارزش آن از لحاظ استخدام برابر با تکنسین درجه ۲ و از لحاظ نظام‌وظیفه مشمول مزایای دارندگان دیپلم کامل خواهد بود.

ماده ۶- به هنرستان‌های صنعتی کشور اجازه داده می‌شود دوره کلاسهای شبانه برای بزرگسالان دایر نمایند آئین‌نامه و برنامه این قبیل کلاسها با نظر وزارت کار تهیه و به تصویب شورای عالی فرهنگ خواهد رسید.

تبصره- به فارغ‌التحصیلان آموزشگاه‌های حرفه‌ای اجازه داده می‌شود که در مسابقه ورودی کلاسهای مقدماتی هنرستان‌ها شرکت نموده و در صورت توفیق در کلاس مقدماتی ادامه تحصیل دهند.

اساسنامه هنرستان‌های صنعتی بشرح فوق در هزار و پنجاه هفتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۲/۶/۲۴ مورد رسیدگی و تصویب قرار گرفت صحیح است به موقع اجرا گذارده شود. وزیر فرهنگ: دکتر پرویز ناتل خانلری

سند شماره ۵۲: اسانامه شعب فنی دوره دوم متوسطه

مصوب جلسه ۱۰۸۳ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۳ ش

ماده ۱- به منظور تربیت دختران و پسران برای احراز مشاغل آزاد وزارت فرهنگ می تواند علاوه بر رشته های خانه داری و بهیاری که فعلا دایر می باشد به تاسیس شعب فنی ذیل در مورد دوره دوم متوسطه اقدام نماید:

منشی گری- نساجی و پارچه شناسی- خشک شوئی و رنگرزی- تزیین داخلی- طراحی مهندسی- طراحی تبلیغاتی و غیره.

تبصره ۱- مدارس می توانند شعب فوق را دایر نمایند که با توجه به احتیاجات مملکت از لحاظ کارکنان فنی و وسایل و ابزار کارآمدگی داشته باشند.

تبصره ۲- تشخیص تاسیس شعب مذکور با مدیر کل یا رئیس اداره فرهنگ استان و موافقت اداره کل آموزش فنی و حرفه ای می باشد.

تبصره ۳- برنامه هر یک از شعب بوسیله اداره کل مطالعات و برنامه ها و با همکاری ادارات فنی و حرفه ای مربوطه تهیه می گردد و پس از یک دوره آزمایشی سه ساله جهت تصویب نهائی به شورای عالی فرهنگ تسلیم خواهد شد.

ماده ۲- دوره تحصیلات شعب فنی سه سال است.

ماده ۳- شرایط عمومی ثبت نام و تحصیل در شعب فنی نظیر شرایط ثبت نام دانش آموزان دوره دوم دبیرستان ها خواهد بود.

تبصره ۱- شرایط ورود به هریک از شعب فنی از جهت امتحان تشخیص استعداد و دروس اختصاصی در برنامه مربوطه منظور خواهد شد و در مورد رشته منشیگری که فعلا دایر است معدل هریک از مواد زبان فارسی و زبان خارجه داوطلبان نباید کمتر از ۱۲ باشد.

ماده ۴- دانش آموزی از شعب فنی فارغ التحصیل شناخته می شود که علاوه بر گذراندن امتحانات حداقل سه ماه در موسسات مربوطه کارآموزی و گواهی حسن انجام خدمت داشته باشد.

ماده ۵- به فارغ التحصیلان این رشته گواهینامه ای که دارای ارزش تحصیلات کامل متوسطه می باشد اعطاء خواهد شد.

ماده ۶- مقررات این اساسنامه شامل دانش آموزانی که در سال تحصیلی ۴۲-۴۳ در رشته منشی گری در دبیرستان ها و هنرستان ها در سال اول مشغول تحصیل بوده اند می باشد.
برنامه رشته منشی گری...

اساسنامه شعب فنی دوره دوم متوسطه و آئین نامه و برنامه امتحانات رشته منشی گری در هزار و هشتاد و سومین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۴۳/۸/۲۴ به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

سند شماره ۵۳: اساسنامه دوره مقدماتی آموزشگاه نقشه برداری وابسته بسازمان

برنامه

مصوب جلسه ۱۰۹۴ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۴ ش

ماده ۱ - شرایط ورود بآموزشگاه

بند الف - تابعیت ایران

بند ب - دارا بودن برگ معافیت از خدمت نظام وظیفه یا ورقه خدمت سربازی

بند ج - داشتن سلامت مزاج بگواهی بیمارستان سازمان برنامه

بند د - دارا بودن دیپلم ششم ریاضی

بند هـ - موفقیت درمسابقه ورودی

ماده ۲ - دوره تحصیلی آموزشگاه نقشه برداری دو سال است (نظری- عملی) و مدت تحصیل هفته ای ۳۰ ساعت خواهد بود.

ماده ۳ - سال تحصیلی آموزشگاه از اول مهر تا آخر خرداد سال بعد است.

ماده ۴ - ارزش تحصیلی پس از موفقیت در امتحانات دوره دو ساله عالی (فوق متوسطه کمتر از لیسانس) تکنیسین درجه یک در رشته نقشه برداری خواهد بود.

ماده ۵ - امتحانات نهائی آموزشگاه تحت نظر نماینده وزارت آموزش وپرورش انجام خواهد یافت و صورت جلسات امتحانات بامضای نماینده وزارت آموزش وپرورش خواهد رسید.

ماده ۶ - اداره کل تعلیمات عالی وزارت آموزش وپرورش بدانشجویان فارغ التحصیل دیپلم عالی نقشه برداری اعطاء خواهد کرد گواهینامه فارغ التحصیلان این آموزشگاه به امضاء وزیر آموزش وپرورش - مدیر کل اداره تعلیمات عالی- رئیس سازمان نقشه برداری کشور خواهد رسید.

ماده ۷ - معلّمان از بین متخصصین و مهندسين واجد شرایط انتخاب خواهند شد.

ماده ۸- کارمندان سازمان نقشه برداری که دارای دیپلم ششم ریاضی بوده و حداقل پنج سال سابقه کار در نقشه برداری داشته باشند بدون گذراندن کنکور در سال اول آموزشگاه پذیرفته خواهند شد.

برنامه سال اول آموزشگاه مقدماتی نقشه برداری...

برنامه سال دوم آموزشگاه نقشه برداری...

اساسنامه دوره مقدماتی آموزشگاه نقشه برداری وابسته بسازمان برنامه در هشت ماده و پنج بند و برنامه سال اول و دوم آموزشگاه مزبور در هزار و نود و چهارمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۴۴/۲/۵ با اصلاحاتی تصویب رسید. صحیح است به موقع اجرا گذارده شود.

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۵۴: اسانامه آموزشگاه کودکیاری فرحناز پهلوی

مصوب جلسه ۱۱۰۸ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۴ ش

ماده ۱- نام آموزشگاه

نام اولین آموزشگاه کودکیاری جمعیت خیریه فرح پهلوی آموزشگاه کودکیاری والا حضرت فرحناز پهلوی خواهد بود.

ماده ۲- هدف

برای تعلیم و تربیت افرادی که بتوانند از اطفال نوزاد تا سن ۱۴ سالگی مراقبت و مواظبت نمایند آموزشگاه کودکیاری در تهران تشکیل می شود.

ماده ۳- هیئت نظارت آموزشگاه عبارتند از.

سه نفر از هیئت مؤسس (اعضاء هیئت مؤسس در آئین نامه توضیح داده شده است) نیابت ریاست جمعیت خیریه فرح پهلوی- مدیر آموزشگاه

تبصره- هیئت نظارت در اولین جلسه یک نفر از میان خود به عنوان رئیس هیئت انتخاب می نماید. انتخاب رئیس هیئت برای مدت سه سال خواهد بود و تجدید انتخاب یک ماه قبل از انقضای دوره ریاست با اکثریت آراء به عمل خواهد آمد.

ماده ۴- مدیر آموزشگاه باید دارای مدرک تحصیلی که ارزش آن از نظر استخدامی معادل لیسانس باشد و سابقه حداقل ۵ سال تجربه کافی در اداره امور مؤسسات مربوطه به اطفال داشته باشد

تبصره- (بانوی لیسانسیه ای که دوره امور اداری بیمارستان ها را دیده باشد حق تقدم خواهد داشت).

ماده ۵- داوطلبان در این آموزشگاه باید دارای شرایط ذیل باشند.

الف- داشتن گواهینامه سال سوم متوسطه.

ب- داشتن سن بین ۱۶ تا ۲۵ سال.

ج- داشتن گواهی سلامت مزاج.

د- تابعیت ایران.

ه- داشتن دو نفر معرف از جمعیت خیریه فرح پهلوی، یا دو نفر معرف که مورد اعتماد آموزشگاه باشد.

و- از بین داوطلبان عده لازم برای تحصیل در آموزشگاه از طریق مسابقه و مصاحبه انتخاب خواهند شد.

ماده ۶- دوره آموزشگاه کودک یاری سه سال خواهد بود.

تبصره- مدت تحصیل یکسال تحصیلی خواهد بود (از اوّل مهرماه هر سال تا آخر خرداد ماه سال بعد).

ماده ۷- پس از پایان دوره تحصیلی به فارغ‌التحصیلان این آموزشگاه گواهینامه کودکیاری داده خواهد شد ارزش تحصیلی گواهینامه پایان تحصیلی آموزشگاه از لحاظ استخدام معادل ششم متوسطه در کودک یاری می‌باشد.

تبصره- گواهینامه بامضاء مدیر آموزشگاه و رئیس هیئت نظارت و اداره کلّ امتحانات وزارت آموزش پرورش خواهد بود.

ماده ۸- برنامه آموزشگاه کودکیاری شامل دروس علمی و عملی خواهد بود که بشرح نسخه پیوست می‌باشد که پس از تصویب شورای عالی آموزش و پرورش به موقع اجرا در خواهد آمد.

ماده ۹- فارغ‌التحصیلان این آموزشگاه پس از اخذ گواهینامه باید حداقل مدّت دو سال در مؤسساتی که تعیین آن بسته به انتخاب هیئت نظارت خواهد بود خدمت کنند.

تبصره- مؤسساتی که مربوط به جمعیت خیریه فرح پهلوی و بنیاد پهلوی است حقّ تقدّم دارند.

اساسنامه آموزشگاه کودکیاری والاحضرت فرحناز پهلوی در ۱۱۰۸ جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۴۴/۱۰/۵ با اصلاحاتی به تصویب رسید صحیح است.

سند شماره ۵۵: اساننامه رشته بهیاری دوره دوم دبیرستانها

مصوب جلسه ۱۱۱۹ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۵ ش

ماده ۱- هدف از تعلیم بهیار آماده نمودن افرادی است که مراقبت از بیماران را در مؤسسات درمانی و مراکز بهداشتی عهده دار بوده و در بالا بردن سطح بهداشت و سلامت افراد جامعه مؤثر واقع شوند.

ماده ۲- رشته بهیاری در دوره دوم دبیرستانهای دخترانه بر طبق ماده یک اساننامه شعب فنی دوره دوم دبیرستانها مصوب جلسه ۱۰۸۳ شورای عالی فرهنگ دایر می شود.

ماده ۳- دوره تحصیل در رشته بهیاری دبیرستانها سه سال است و به فارغ التحصیلان پس از انجام کارآموزی مقرر از طرف وزارتخانه های آموزش و پرورش و بهداری گواهینامه پایان تحصیلات رشته بهیاری داده می شود که دارای ارزش تحصیلات کامل متوسطه می باشد.

ماده ۴- برنامه تحصیلی این رشته از طرف اداره کل مطالعات و برنامه های وزارت آموزش و پرورش با همکاری اداره پرستاری وزارت بهداری تنظیم و در جلسه ۱۰۶۰- ۸/۱۹ / ۴۲ شورای عالی فرهنگ تصویب و به مرحله اجراء گذارده شده است.

ماده ۵- شرط ورود به رشته بهیاری علاوه بر داشتن صلاحیت اخلاقی و گواهینامه تندرستی داشتن کارنامه قبولی سال سوم متوسطه است.

ماده ۶- سن داوطلبان بهنگام ثبت نام در سال اول نباید کمتر از ۱۶ سال و زیادتیر از ۲۲ سال باشد.

ماده ۷- وزارتخانه های آموزش و پرورش و بهداری بر طبق مقاوله نامه دیماه سال ۱۳۴۲ مشترکاً عهده دار اداره این رشته در دبیرستانها خواهند بود.

اساننامه رشته بهیاری دوره دوم دبیرستانها در ۷ ماده در هزار و صد و نوزدهمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۵/۲/۲۵ به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجراء گذاشته شود.

سند شماره ۵۶: اساسنامه کلاس عالی بهره برداری راه آهن دولتی ایران

مصوب جلسه ۱۱۲۳ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۵ ش

ماده ۱- به منظور تعلیم و تربیت عده افراد برای تکمیل کادر فنی اداره کل بهره برداری راه آهن در رشته بهره برداری کلاس عالی اختصاصی کمک مهندسی بهره برداری تشکیل می گردد.

ماده ۲- شرایط پذیرش

الف- دارا بودن دیپلم کامل متوسطه در رشته ریاضی

ب- حداکثر سن داوطلب بیست و پنج سال

ج- داشتن برگ خاتمه خدمت و یا معافیت سربازی

د- ارائه برگ عدم سوء پیشینه و گواهی صحت مزاج از بهداری راه آهن

ه- موفقیت در امتحانات ورودی (ریاضی، فیزیک و زبان خارجه)

و- سپردن تعهد و ضمانت نامه قانونی برای ادامه خدمت راه آهن دولتی ایران بمدت پنج

سال پس از پایان دوره کلاس و موفقیت در امتحانات در هریک از واحدهای بهره برداری راه آهن.

ماده ۳- مدت دوره آموزش علمی و عملی در این کلاس دو سال می باشد سال اول بترتیب سه ماه عملی و نه ماه علمی و سال دوم نیز به همین ترتیب سه ماه عملی و نه ماه علمی و دراین مدت دانش جوین غیر کارمند راه آهن از کمک هزینه تحصیلی سه هزار / ۳۰۰۰ ریال در ماه استفاده خواهند کرد.

ماده ۴- ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان کلاس عالی بهره برداری عالی (فوق متوسطه) بوده و در رشته بهره برداری راه آهن کمک مهندس شناخته می شوند ولی این تحصیلات به هیچ وجه برای ادامه تحصیل به منظور گرفتن عنوان مهندسی کافی نخواهد بود.

اساسنامه کلاس عالی بهره برداری راه آهن دولتی ایران در هزار و یکصد و بیست و سومین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۵/۴/۵ به تصویب رسید صحیح است.

از طرف وزیر آموزش و پرورش دکتر فرخ رو پارسا

سند شماره ۵۷: اساننامه هنرستان صنایع ارتش

مصوب جلسه ۱۱۳۱ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۵ ش

- ماده ۱- هنرستان صنایع ارتش به منظور تربیت (استاد کار و سراسناده) در رشته‌های فنی مورد احتیاج صنایع ارتش تشکیل می‌گردد.
- ماده ۲- محل این هنرستان تهران است.
- ماده ۳- رشته‌های تحصیلی عبارتند از: ماشین شناسی و تعمیرات، شیمی ذوب فلزات، باطریسازی، اسلحه سازی، مهماتسازی، طراح‌ی، آهنگری، ریخته گری، آبکاری، برق و درودگری.
- ماده ۴- مدت تحصیل در هنرستان سه سال است.
- ماده ۵- به فارغ‌التحصیلان گواهینامه‌ای از طرف وزارت آموزش و پرورش داده خواهد شد. که ارزش تحصیلی آن معادل دیپلم کامل متوسطه هنرستان صنعتی می‌باشد.
- ماده ۶- برنامه کلیه رشته‌های تحصیلی در هنرستان در سال اول مشترک بوده و از سال دوم به بعد مواد تخصصی علمی و عملی رشته‌های مختلفه از هم تفکیک خواهند شد.
- ماده ۷- تعیین رشته تحصیلی منوط به پیشنهاد خود دانش‌آموز و تصویب شورای هنرستان می‌باشد
- ماده ۸- شورای هنرستان از مدیریت آموزش و پرورش یا نماینده او مدیر هنرستان مدیر تعلیمات علمی، مدیر تعلیمات حرفه‌ای تشکیل می‌گردد.
- ماده ۹- تعداد دانش‌آموزان برای هر سال ۱۰۰ نفر پیش بینی و در هر سال ممکن است بر حسب احتیاجات واحدهای صنعتی سازمان تسلیحات ارتش از این میزان کسر و یا به آن تعدادی اضافه گردد.
- ماده ۱۰- در جریان مدت سه سال تعلیمات نظامی لازم به دانش‌آموزان داده خواهد شد و فارغ‌التحصیلان که به خدمت در واحدهای تابعه تسلیحات ارتش گمارده می‌شوند خدمت کرده محسوب و جزء افراد احتیاط منظور خواهند شد.

ماده ۱۱- به دانش‌آموزان در دوره تحصیلی کمک هزینه‌های ماهیانه بشرح زیر پرداخت می‌گردد.

سال اول	۱۰۰۰ ریال
سال دوم	۱۳۰۰ ریال
سال سوم	۱۶۰۰ ریال

ماده ۱۲- فارغ‌التحصیلان هنرستان با سمت افزارمند درجه ۲ با حقوق و مزایای افزارمندان اداره تسلیحات ارتش استخدام می‌گردند و پس از گذراندن یکسال دوره عملی در کارخانجات و یکسال دوره تکمیلی در هنرستان به افزارمند درجه ۱ ارتقاء یافته و از حقوق و مزایای افزارمندان درجه ۱ استفاده خواهند نمود.

تبصره- مقصود از مزایا قوانین مصوبه بیمه و تعاون و بازنشستگی افزارمندان می‌باشد.
ماده ۱۳- فارغ‌التحصیلان دوره تکمیلی که احراز لیاقت و استعداد نموده و شاگرد اول و دوم گردند برای مطالعه و تکمیل رشته تخصصی بخرج تسلیحات به خارج اعزام می‌گردند.
ماده ۱۴- فارغ‌التحصیلان هنرستان می‌توانند در همان سالی که موفق به اخذ دیپلم متوسطه فنی می‌گردند و یا سال‌های بعد در امتحانات ششم متوسطه ریاضی شرکت نموده و در صورت قبول شدن بشرط سپردن تعهد برای هر یک سال تحصیلی ۲ سال خدمت در سازمان تسلیحات ارتش به تحصیلات عالی خود ادامه دهد.

اگر این فارغ‌التحصیلان بتوانند در دانشگاه و یا هنرستان‌های عالی صنعتی و یا پلی تکنیک مشغول تحصیل گردند حقوق و مزایای افزارمند درجه ۲ تا خاتمه دوره تحصیل پرداخت خواهد شد و پس از خاتمه تحصیلات مهندسی در رشته‌های مورد نظر سازمان تسلیحات ارتش با حقوق و مزایای مهندسی استخدام می‌گردند.

ماده ۱۵- شرایط ورود:

الف- حداقل معلومات دارا بودن گواهینامه سیکل اول متوسطه.

ب- سن حداکثر ۲۰ سال.

ج- گذراندن امتحان ورودی در رشته‌های ریاضی، فیزیک، شیمی، زبان و ادبیات فارسی اطلاعات عمومی در حدود اطلاعات سوّم دبیرستان.

د- اثبات لیاقت و استعداد از لحاظ علمی، فنی و اخلاقی.

ه- محکوم نبودن بجنایت و جنحه و یا فساد عقیده ایکه بموجب قوانین موجوده مستلزم محرومیت از خدمات دولتی باشد.

و- اولاد و اقوام درجه ۱ افسران و افزارمندان تسلیحات اعم از حاضر در خدمت و یا بازنشسته با وجود داشتن شرایط مساوی حقّ تقدّم خواهند داشت.

مادّه ۱۶- در آخر هر سال از دانش آموزان امتحانات علمی و عملی و نظامی به عمل می آید و در صورت قبول شدن به کلاس بالاتر ارتقاء مییابند.

مادّه ۱۷- در صورتیکه دانش آموزی بدون علل موجّه و مورد قبول شورای هنرستان مردود شود بایستی کلیّه مبالغی که به عنوان کمک هزینه دریافت داشته است مسترد داشته و از هنرستان اخراج و به نظام وظیفه معرفی گردد.

مادّه ۱۸- در صورتیکه علت مردود شدن دانش آموز از طرف شورای هنرستان موجّه شناخته شود به او اجازه داده خواهد شد یکسال تجدید نماید. این مهلت در تمام دوران تحصیل در هنرستان فقط برای یکبار امکان پذیر خواهد بود.

مادّه ۱۹- داوطلبان تحصیل در هنرستان باید در موقع اعلام پذیرش از طرف هنرستان ضمانتنامه محضری دایر به خدمت دو برابر سنوات تحصیل در آموزشگاه در واحدهای سازمان تسلیحات بسپارند و در صورتیکه واجد شرایط ادامه تحصیل در دانشکده فنی و یا اعزام به خارج (بند و) باشند باید برای کلیّه سنوات تحصیلی و مطالعات تخصصی در داخل و یا خارج تعهد خدمت معادل دو برابر سنوات تحصیل و مطالعات تخصصی بسپارند.

اساننامه هنرستان صنایع ارتش در هزار و صد و سی و یکمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورّخ ۴۵/۹/۲۴ با اصلاحاتی به تصویب رسید. صحیح است.

از طرف وزیر آموزش و پرورش

دکتر احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۵۸: اساسنامه و برنامه دوره کمک پرستاری هنرستان دختران

مصوب جلسه ۱۱۳۸ شورای عالی فرهنگ، ۱۳۴۶ ش

- ماده ۱- آموزشگاه پرستاری هنرستان دختران مؤسسه ای است به منظور تربیت پرستار برای خدمت در بیمارستانها و تأسیسات بهداشتی مطابق اساسنامه زیر.
- ماده ۲- مدت تحصیلات دوره پرستاری سه سال و هر سال ۱۱ ماه است و داوطلبان ورود به آموزشگاه باید دارای شرایط زیر باشند.
- ۱- گواهینامه رسمی سه ساله اول متوسطه و یا کارنامه و گواهینامه ای که ارزش آن بتصدیق وزارت آموزش و پرورش برابر با گواهینامه رسمی سه ساله متوسطه شناخته شده باشد.
- ۲- سن از ۱۵ سال کمتر و از بیست سال بیشتر نباشد.
- ۳- ارائه گواهی حسن اخلاق از دبیرستانی که تحصیلات قبلی را در آن طی کرده است.
- ۴- ازدواج نکرده باشند.
- ۵- بی بضاعت باشند.
- ۶- صحیح المزاج باشند.
- ۷- سپردن تعهد نامه به ضمانت ولی خود دائر به رعایت مقررات و انتظامات داخلی هنرستان دختران و خدمت در بیمارستانها اعم از دولتی- شهرداری ملی و تأسیسات بهداشتی پس از فراغ از تحصیل.
- ماده ۳- انتخاب و پذیرفتن دخترانی که دارای شرایط مقرر در ماده ۲ هستند با مصاحبه انجام می شود.
- تبصره- فارغ التحصیل های دوره اول متوسطه هنرستان دختران در ورود به دوره آموزشگاه پرستاری هنرستان حق تقدم دارند.
- ماده ۴- تحصیلات هر سال مرکب از دروس علمی و تمرینات کارورزی در بیمارستانها و مؤسسات بهداشتی مطابق برنامه های معموله مشابه امروزی خواهد بود.

ماده ۵- دانش‌آموزان پرستاری همه روزه صبحها جهت کارورزی به بیمارستانها میروند و بعد از ظهرها در هنرستان به تحصیل دروس علمی و نظری خواهند پرداخت.

ماده ۶- هریک از دانش‌آموزان که بعلت سوء اخلاق یا سستی و کاهلی و یا عدم استعداد در دروس و توقف بیش از دو سال دریک کلاس و یا ابتلاء به ناخوشی غیر قابل علاج باقی ماندن او در هنرستان مناسب نباشد با تصویب شورای معلمین و سرپرست مؤسسه مرخص خواهد شد. ماده ۷- امتحانات علمی و عملی دوره کمک پرستاری طبق آئین‌نامه‌هایی خواهد بود که در آموزشگاه‌های مشابه امروزی جریان دارد.

ماده ۸- امتحانات نهائی تحت نظارت معلمین آموزشگاه پرستاری و نماینده وزارت آموزش و پرورش انجام خواهد گرفت.

ماده ۹- شاگردانی که از عهده امتحانات علمی و عملی دوره پرستاری برآیند موفق باخذ گواهینامه رسمی خواهند شد که طبق مقررات قانون استخدام پرستاران به عنوان پرستار دوم با پایه دو پزشک دومی در بیمارستانها و یا مؤسسات بهداشتی استخدام خواهند شد.

ماده ۱۰- مدت خدمت الزامی در بیمارستانها و یا مؤسسات بهداشتی دو برابر مدت تحصیل است و در تمام این مدت گواهینامه دانش‌آموزان در ضبط هنرستان دختران باقی خواهد ماند و چنانچه پرستاری قبل از مدت مزبور از خدمت خارج و یا بواسطه تقصیری از کار برکنار شود گواهینامه او داده نخواهد شد مگر باعذر موجهی که مورد موافقت سرپرست مؤسسه هنرستان دختران قرار گیرد.

اساسنامه و برنامه دوره کمک پرستاری هنرستان دختران در هزار و صد و سی و هشتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۴۶/۲/۱۰ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

از طرف وزیر آموزش و پرورش

دکتر احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۵۹: اساسنامه آموزشگاه بهیاری رضا پهلوی

مصوب جلسه ۴۹ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۴۹ ش

۱- بنا به پیشنهاد سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۴۷-۴۸ آموزشگاه بهیاری رضا پهلوی را در بیمارستان رضا پهلوی تجریش تأسیس می نماید.

۲- کلیه مخارج، آموزشگاه مذکور به عهده سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی خواهد بود.

• شرایط ورود

۳- دانش آموزان این آموزشگاه از میان بانوانی که شرایط زیر را حائز باشند از طریق مسابقه انتخاب می شوند:

الف - داشتن گواهینامه یا کارنامه قبولی سوم متوسطه.

ب- گواهی تندرستی.

ج- سن داوطلب بایستی کمتر از ۱۶ سال و بیشتر از ۲۰ سال تمام نباشد.

۴- دوره آموزشگاه مانند آموزشگاه بهیاری دانشکده پزشکی دو سال و فارغ التحصیلان بایستی پس از فراغت از تحصیل مدت چهار سال تعهد خدمت نمایند و یا در غیر اینصورت هزینه تحصیلات را به سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بپردازند.

۵- ریز برنامه تفصیلی و تحصیلی آموزشگاه بر اساس مصوبات این اساسنامه از طرف دانشکده پزشکی تعیین خواهد شد.

۶- به فارغ التحصیلان این آموزشگاه پس از انجام تعهد خدمت یا استرداد هزینه تحصیلات خود گواهینامه ای به امضای مدیره آموزشگاه و رئیس دانشکده پزشکی اعطاء می شود.

۷- به فارغ التحصیلان آموزشگاه بهیاری رضا پهلوی گواهینامه بهیاری داده خواهد شد.

تبصره- دانش آموزان این آموزشگاه بطور شبانه روزی تحصیل می کنند.

• هیات آموزشی

- ۸- مدیر آموزشگاه که باید حداقل دارای درجه علمی لیسانس بوده و سن وی نیز کمتر از ۳۰ سال نباشد از طرف رئیس دانشکده پزشکی تهران تعیین می‌شود مسئولیت کلیه امور اداری و فنی آموزشگاه بر عهده مدیر آموزشگاه خواهد بود.
- ۹- مربیان و معلمان آموزشگاه به پیشنهاد مدیر آموزشگاه و تصویب ریاست دانشکده پزشکی تعیین می‌شوند.

• برنامه ها...

اساسنامه آموزشگاه بهیاری رضا پهلوی در چهل و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۳ / فروردین / ۱۳۴۹ به تصویب رسید صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر آموزش و پرورش

دکتر فرخ رو پارسا

سند شماره ۶۰: اساسنامه هنرستان های کشور

مصوب جلسه ۵۱ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۴۹ ش

ماده ۱- به منظور تربیت تکنیسین " درجه ۲ " مورد نیاز اقتصاد کشور هنرستان هائی براساس نیازمندیهای هر منطقه تأسیس می شود.

ماده ۲- دوره تحصیل در این هنرستان ها سه سال است.

ماده ۳- شرایط ورود به هنرستان ها:

الف- دارا بودن کارنامه قبولی سال سوم دبیرستان یا گواهینامه آموزشگاه سه ساله حرفه ای.

ب- سن داوطلبان در اول مهرماه سالی که ثبت می نمایند از ۲۰ سال تمام بیشتر نباشد.

ج- دارا بودن سلامت مزاج و نداشتن نقص عضوی که مانع انجام تحصیلات و کارهای فنی مربوطه باشد طبق گواهی بهداشتی آموزشگاه ها.

ماده ۴- در صورتیکه تعداد داوطلب بیش از میزان احتیاج باشد از داوطلبان امتحان مسابقه ورودی به عمل خواهد آمد مواد امتحانی در حدود معلومات دوره اول متوسطه بصورت کتبی انجام می شود و آزمایش استعداد فنی نیز به عمل خواهد آمد.

ماده ۵- انتخاب رشته تحصیلی هنرجویان با توجه به احتیاجات اقتصادی و صنعتی کشور و امکانات هنرستان و استعداد و قابلیت ذهنی هنرجویان انجام خواهد گرفت.

ماده ۶- به فارغ التحصیلان هنرستان ها گواهینامه پایان تحصیلات کامل متوسطه در رشته فنی مربوط داده خواهد شد.

تبصره- فارغ التحصیلان هنرستان ها می توانند در امتحانات متفرقه سال های ششم طبیعی و ریاضی شرکت کنند.

ماده ۷- برنامه های تعلیماتی هر یک از گروه ها و رشته های تخصصی این هنرستان ها وسیله سازمان تعلیمات فنی و حرفه ای تهیه و پس از تصویب در کمیسیون فنی شورای عالی آموزش و پرورش برای یک دوره آزمایش بمرحله اجراء گذاشته می شود تا پس از رفع نقص و اصلاحات لازم برای تصویب نهائی به شورای عالی آموزش و پرورش ارسال شود. آئین نامه ها و

مقررات لازم این هنرستان‌ها وسیله سازمان تعلیمات فنی و حرفه‌ای تهیه می‌شود و پس از رسیدگی در کمیسیون فنی مذکور در شورای عالی آموزش و پرورش مطرح خواهد شد.

ماده ۸- هنرجویانی که در هنرستان‌های روستائی یا مؤسسات آموزش حرفه‌ای دیگر از قبیل پرستاری یا بهیار مددکار اجتماعی به تحصیل اشتغال دارند در صورتیکه شرط ورود و دوره و برنامه تحصیلات آنها در سطح این هنرستان‌ها بوده و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده باشد می‌توانند از مزایای این اساسنامه استفاده کنند.

ماده ۹- هنرستان‌ها در تمام سال دایر بوده و هنرجویان در داخل یا خارج از آموزشگاه به عملیات و کارآموزیهای مربوطه اشتغال داشته معلمین و هنرجویان این هنرستان‌ها به نوبت یک ماه تعطیلات تابستانی غیر از تعطیلات رسمی خواهند داشت.

ماده ۱۰- این اساسنامه از اول سال تحصیلی ۴۸-۱۳۴۹ قابل اجراء خواهد بود.

اساسنامه هنرستان‌های کشور در پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۴۹/۲/۲۰ به تصویب رسید صحیح است به موقع اجراء گذارده شود.

وزیر آموزش و پرورش

دکتر فرخ رو پارسا

سند شماره ۶۱: اساسنامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی

مصوب جلسه ۹۲ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۱ ش

ماده ۱- به منظور تربیت و آماده ساختن آن گروه از فارغ‌التحصیلان مرحله اول (تعلیمات عمومی) (پنجساله ابتدائی) که در دوره راهنمایی تحصیلی ادامه تحصیل نمیدهند برای آشنائی و اشتغال در مشاغل و حرف مختلف بر حسب نیازمندیهای هر منطقه موسسات آموزشی خاصی تحت عنوان آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی تشکیل می‌شود.

ماده ۲- این آموزشگاه‌ها بتدریج در مناطق مستعد و مناسب که امکان پذیرش داوطلب کافی وجود داشته باشد ایجاد خواهد شد.

ماده ۳- دوره آموزش در این موسسات برحسب نوع برنامه از ۶ ماه الی ۲ سال خواهد بود و شرط ورود به این آموزشگاه‌ها دارا بودن شرایط زیر است:

الف: داشتن حداقل گواهی پنج ساله دبستان.

ب: سن داوطلبان بین ۱۷- ۱۱ سال تمام.

ج: در صورتیکه داوطلب در هر دوره بیش از تعداد مورد لزوم یا ظرفیت آموزشگاه باشد داوطلبان برحسب ذوق و استعداد از طریق مسابقه و مصاحبه درحدود امکانات کارگاهها و نیازهای مربوط در رشته‌های مختلف پذیرفته خواهند شد.

ماده ۴- برنامه‌های آموزشی و آئین‌نامه‌های مربوطه رشته‌های مختلف این دوره‌ها وسیله واحدهای مربوطه تعلیمات فنی و حرفه‌ای و مرکز تحقیقات و برنامه ریزی درسی وزارت آموزش و پرورش تنظیم و پس از تصویب وزیر آموزش و پرورش به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. تبصره- چهل درصد از مواد برنامه به تعلیم دروس نظری فنی و اطلاعات عمومی (علوم پایه- تعلیمات اجتماعی و دینی- زبان) اختصاص داده می‌شود و شصت درصد بقیه مصروف کارهای عملی خواهد شد.

ماده ۵- به فارغ‌التحصیلان این دوره‌ها گواهینامه‌ای مشعر بگذراندن دوره آموزشی مربوطه داده می‌شود که در آن مدت و رشته آموزش قید می‌گردد.

ماده ۶- در مناطقی که وزارت آموزش و پرورش مقتضی بداند این آموزشگاه‌ها بصورت شبانه روزی تاسیس و موسسات مختلف اقتصادی بخش خصوصی و سازمانهای دولتی می‌توانند در تامین هزینه‌های مربوط به این موسسات و معرفی کارآموز مشارکت نمایند.

ماده ۷- به منظور فراهم ساختن امکانات کافی آموزشی و فنی در هر منطقه این آموزشگاه‌ها تحت راهنمایی و هدایت فنی هنرستان‌های روستائی حوزه مربوطه قرار خواهند داشت.

ماده ۸- وزارت آموزش و پرورش برای ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مستعد این آموزشگاه‌ها پیش بینی‌های لازم را معمول و ضوابط مربوط را جهت تصویب به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه خواهد نمود.

اساسنامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی که در نود و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۵۱/۴/۱۱ به تصویب رسیده است صحیح است برای مدت سه سال بطور آزمایشی به موقع اجراء گذارده شود.

سند شماره ۶۲: اساسنامه دوره دو ساله هنرستان مخابرات وابسته به وزارت پست و

تلگراف و تلفن

مصوب جلسه ۹۹ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۱ ش

ماده ۱- دوره دو ساله هنرستان مخابرات وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن به منظور تربیت تکنسین‌هایی که بتوانند عهده دار امور اولیه نصب، نگاهداری و بهره برداری دستگاه‌های مخابراتی بشوند تشکیل گردیده است.

ماده ۲- مدت هر سال تحصیلی ۹ ماه می‌باشد و دومه دیگر از سال به کارآموزی در مراکز فنی وزارتخانه و یکماه باقیمانده به تعطیلات اختصاص مییابد

ماده ۳- شرایط ورود به این دوره عبارتست از:

الف- تابعیت دولت شاهنشاهی ایران..

ب- حداکثر سن ۲۰ سال و برای کسانی که خدمت زیر پرچم را انجام داده اند حداکثر سن ۲۵ سال است.

ج- برای ثبت نام درمؤسسه مزبور درنظام موجود آموزش متوسطه دارا بودن کارنامه قبولی سال چهارم دبیرستان یا هنرستان و در نظام جدید آموزش این دوره دارا بودن کارنامه قبولی تحصیلات دو سال اول تحصیلات متوسطه.

د- سلامت کامل و داشتن استعداد انجام امور فنی مخابرات.

ه- موفقیت در مسابقه و مصاحبه ورودی .

تبصره ۱- دارندگان مدارک تحصیلی دیگر که ارزش آن از طرف وزارت آموزش و پرورش برابر چهارم متوسطه شناخته شده باشد می‌توانند در مسابقه ورودی شرکت نمایند و در صورت موفقیت در دوره مزبور به تحصیل اشتغال ورزند.

تبصره ۲- سئوالات مسابقه ورودی درحدود برنامه سال چهارم متوسطه نظام موجود یا دو سال اول تحصیلات متوسطه در نظام جدید آموزش و پرورش می‌باشد از استعداد و هوش داوطلبان نیز آزمایش به عمل خواهد آمد.

تبصره ۳- کارمندان رسمی وزارت پست و تلگراف و شرکت مخابرات و سایر مؤسسات دولتی برای ثبت نام در این مؤسسه در صورت احراز سایر شرایط از شرط سنی معاف و تابع مقررات داخلی وزارت پست و تلگراف و تلفن می‌باشد.

ماده ۴- هنرجویان این دوره در سال دوم بدو دسته: ۱- باسیم ۲- بیسیم و مایکروویو تقسیم می‌گردند. در صورت لزوم و احتیاج ممکن است کلیه هنرجویان را در یک رشته و یا رشته‌های دیگر مخابراتی قرار داد.

تبصره ۱- انتخاب رشته تحصیلی هنرجو با توجه باحتیاجات و امکانات و نیز استعداد هنرجویان انجام خواهد گرفت.

ماده ۵- امتحانات ورودی از داوطلبان واجد شرط طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب شورای آموزش مؤسسه رسیده باشد انجام می‌گردد.

ماده ۶- امتحانات این هنرستان براساس آئین‌نامه‌های مدارس فنی و حرفه‌ای و با نظارت (سازمان تعلیمات فنی و حرفه‌ای و اداره کل امتحانات) وزارت آموزش و پرورش انجام می‌شود.

ماده ۷- به فارغ التحصیلان این دوره گواهینامه پایان تحصیلات کامل متوسطه فنی مخابرات با تعیین رشته مربوط بامضای رئیس مؤسسه و وزیر پست و تلگراف و تلفن و آموزش و پرورش اعطاء خواهد شد.

ماده ۸- چنانچه هنرجو در هریک از امتحانات سالیانه یا نهائی مردود شود در صورت دایر بودن کلاس فقط یکبار دیگر می‌تواند شرکت نماید و حداکثر مدت تحصیل در این دوره نباید از سه سال تجاوز نماید.

ماده ۹- برنامه‌های درسی مواد عمومی شامل زبان فارسی- زبان خارجه- تربیت بدنی و ورزش- - تربیت دینی و اخلاقی- تاریخ و جغرافیا و تعلیمات اجتماعی در نظام فعلی آموزش متوسطه بر مبنای برنامه‌های درسی هنرستان‌ها در رشته صنایع اجرا شود و مواد اختصاصی در هردو سال تحصیلات این دوره و برنامه تفصیلی آنها پیش بینی و ارائه شود.

برنامه دوره دو ساله شعبه اول هنرستان مخابرات وابسته به وزارت پست و تلگراف...

اساسنامه و برنامه دوره دوساله هنرستان مخابرات وابسته به پست و تلگراف و تلفن در نود و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ بیست و هشتم آبان ۱۳۵۱ به تصویب رسید. صحیح است به موقع اجراء گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

دکتر فرخ روپارسا

سند شماره ۶۳: اساننامه آموزشگاه کودکیاری جمعیت خیریه فرح پهلوی

مصوب جلسه ۱۳۳ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۳ ش

ماده ۱- هدف:

به منظور تعلیم و تربیت افرادی که بتوانند از کودکان از بدو تولد تا سن چهارده سالگی بر اساسی اصول علمی و تربیتی مراقبت و پرستاری نمایند آموزشگاه کودکیاری جمعیت خیریه فرح پهلوی که در این اساننامه اختصاراً آموزشگاه خوانده می شود در تهران تأسیس می گردد.

ماده ۲- داوطلبان در این آموزشگاه باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف- داشتن گواهینامه سال سوم متوسطه یا گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی

ب- داشتن سن بین ۱۴ تا ۲۵ سال

ج- داشتن گواهی سلامت مزاج

د- تابعیت ایران

ه- داشتن دو نفر معرف از جمعیت خیریه فرح پهلوی یا دو نفر معرف که مورد اعتماد آموزشگاه باشد.

و- از بین داوطلبان عده لازم برای تحصیل در آموزشگاه از طریق مسابقه و مصاحبه انتخاب خواهند شد.

تبصره- برای مراقبت و پرستاری کودکان از بدو تولد تا سن هفت سالگی منحصراً بایستی از بانوان انتخاب شوند.

ماده ۳- رئیس آموزشگاه از بین اشخاصیکه دارای صلاحیت کافی جهت اداره آموزشگاه می باشد انتخاب و پس از تأیید و تصویب وزارت آموزش و پرورش منصوب می شود.

ماده ۴- دوره تحصیل در آموزشگاه حداقل چهار سال می باشد و دانش آموزانی که طبق مقررات این اساننامه در آموزشگاه تحصیل می کنند در پایان تحصیلات پس از موفقیت در امتحانات نهائی بدریافت گواهینامه کودکیاری که ارزش تحصیلی آن معادل گواهینامه دوره کامل متوسطه است نائل می شوند این گواهینامه بترتیب به امضای رئیس آموزشگاه نایب رئیس

جمعیت خیریه فرح پهلوی و وزیر آموزش و پرورش و یا مدیر کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۵- داوطلبان باید در موقع ورود به آموزشگاه تعهد کتبی بپردازند که پس از فراغت از تحصیل حداقل سه سال با دریافت حقوق در محل هائیکه جمعیت خیریه فرح پهلوی برطبق مقررات استخدامی خود تعیین می کند به خدمت اشتغال ورزند و در صورت تخلف از انجام تعهد خدمت دانش آموز موظف است کلیه هزینه تحصیلی خود را به انضمام وجه تضمین حسن انجام تعهد خدمت که میزان آن بوسیله جمعیت خیریه فرح پهلوی تعیین می شود نقداً به جمعیت بپردازد.

تبصره- گواهینامه دانش آموزان پس از پایان مدت تعهد خدمت و یا در صورت پرداخت کلیه وجوه تعیین شده فوق الذکر به آنان تسلیم می گردد.

اساسنامه فوق در یکصد و سی و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۵۳/۶/۲۴ به تصویب رسید صحیح است به موقع اجرا گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۴: اسانامه هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران

مصوب جلسه ۱۴۹ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۴ ش

ماده ۱- هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران به منظور تربیت و تعلیم کادر تکنیسین مورد نیاز در صنایع نفت تاسیس می شوند.

ماده ۲- هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران هنرجویانی را برای تحصیل می پذیرند که دوره سه ساله راهنمائی تحصیلی را پایان رسانیده باشند.

ماده ۳- داوطلبان تحصیل در هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران از طریق مسابقه ورودی و مصاحبه که ترتیب آنرا هنرستان ها در هر سال خواهند داد انتخاب می شوند.

ماده ۴- دوره هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران چهار سال است.

ماده ۵- برنامه هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران بشرح زیر تعیین می شود:

سال اول و دوم آموزش عمومی: شامل دروس عمومی- دروس فنی- کارگاهی و آزمایشگاهی است (طبق جدول ضمیمه).

سال سوم و چهارم آموزش تخصصی: شامل دروس عمومی- دروس فنی- کارگاهی و آزمایشگاهی است در رشته های مکانیک عمومی ساختمان پالایش نفت- ابزار دقیق- برق- بر اساس احتیاجات صنعت نفت طبق جدول ضمیمه می باشد.

ماده ۶- هنرجویانیکه دوره چهار ساله هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران را بر اساس آئین نامه امتحانات مربوطه با موفقیت پایان برسانند گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه در رشته اختصاصی آنان داده می شود.

ماده ۷- امتحانات هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران بر اساس آئین نامه امتحانات مدارس متوسطه وزارت آموزش و پرورش انجام خواهد شد.

ماده ۸- آئین نامه های انضباطی و داخلی هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران را اداره آموزش شرکت ملی نفت ایران تهیه و تصویب و جهت اجراء به هنرستان ها ابلاغ خواهد نمود.

جدول ساعات کار هفتگی دوره چهار ساله هنرستان صنعتی شرکت ملی نفت ایران...

اساسنامه و برنامه هنرستان‌های صنعتی شرکت ملی نفت ایران در یکصد و چهل و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ هشتم مهرماه یکهزار سیصد و پنجاه و چهار به تصویب رسید صحیح است به موقع اجراء گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۵: اسانامه هنرستان های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

مصوب جلسه ۱۵۱ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۴ ش

ماده ۱- سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی به منظور تربیت کادرفنی مورد نیاز کشور که بتواند در رشته‌های مختلف فاصله بین کارگر و مهندس را اشغال کند هنرستان‌هایی تأسیس می‌نماید.

ماده ۲- هریک از هنرستان‌های صنعتی سازمان می‌تواند بر حسب مقتضیات و احتیاجات منطقه در بخشهای صنعت و حرف روستائی ایجاد رشته و فعالیت نماید.

ماده ۳- شرایط قبول هنرجو:

۱- حداکثر سن ۱۶ سال.

۲- داشتن کارنامه یا گواهی قبولی دوره سه ساله راهنمائی.

۳- دارا بودن صحت مزاج و استعداد کافی بدنی برای انجام کارهای فنی در رشته تحصیلی که طبق گواهی پزشک سازمان.
ارزش تحصیلات:

ماده ۴- ارزش تحصیلات فارغ‌التحصیلان هنرستان‌های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در مقاطع مختلف بشرح زیر خواهد بود.

الف- به هنرجویانیکه دوره دو ساله هنرستان صنعتی سازمان را گذرانده باشند گواهی نامه مربوط بهر رشته با ذکر میزان مهارت در هر یک از مواد آن رشته از طرف سازمان اعطا خواهد شد.

ب- به هنرجویانیکه دوره سه ساله هنرستان صنعتی سازمان را گذرانده باشند گواهی نامه مربوط به هر رشته با ذکر میزان مهارت در هر یک از مواد آن رشته از طرف سازمان اعطا خواهد شد.

پ- به هنرجویانیکه دوره چهار ساله هنرستان صنعتی سازمان را گذرانده باشند گواهی نامه مربوط به هر رشته با ذکر میزان مهارت در هریک از مواد آن رشته از طرف سازمان اعطا خواهد شد که به موجب آن تکنیسین درجه ۲ در همان رشته تحصیلی شناخته می‌شوند.

ت- فارغ‌التحصیلان دوره سه ساله هنرستان صنعتی سازمان که دوره یکساله کارآموزی طبق برنامه را در کارخانجات و یا مؤسسات صنعتی کشور که مورد تأیید هنرستان صنعتی سازمان باشد با موفقیت گذرانده باشند پس از توفیق در آزمایشات مربوطه (حساب فنی- رسم فنی- درس فنی) برابر فارغ‌التحصیلان دوره چهار ساله هنرستان‌های صنعتی سازمان به آنان گواهینامه‌ای از طرف سازمان اعطا خواهد شد که بموجب آن تکنیسین درجه ۲ در همان رشته تحصیلی شناخته می‌شوند.

تبصره: شرط ورود فارغ‌التحصیلان هر دوره بدوره بالاتر هنرستان‌های صنعتی سازمان منوط به امکانات- هنرستان و توفیق در آزمایش ورودی خواهد بود.

ماده ۵- هنرجویانیکه دوره دوساله هنرستان‌های صنعتی سازمان را گذرانده اند و موفق باخذ گواهی نامه لازم از سازمان شاهنشاهی گردیده اند در صورت تمایل جهت ادامه تحصیل در هنرستان‌های صنعتی وزارت آموزش و پرورش (در صورت وجود رشته مربوط در هنرستان مورد نظر) می‌توانند در امتحانات شهریورماه سال دوم هنرستان‌های صنعتی وزارت آموزش و پرورش شرکت نموده و در صورت موفقیت در امتحانات مربوطه در سال سوم هنرستان‌های صنعتی مشغول به تحصیل گردند.

ماده ۶- هنرجویانی که دوره سه ساله هنرستان‌های صنعتی سازمان را گذرانده و موفق باخذ گواهی نامه لازم از سازمان شاهنشاهی گردیدند در صورت تمایل جهت ادامه تحصیل در هنرستان‌های صنعتی وزارت آموزش و پرورش (در صورت وجود رشته مربوط در هنرستان مورد نظر) می‌توانند در امتحانات شهریور سال سوم هنرستان‌های صنعتی شرکت و در صورت موفقیت در کلاس چهارم هنرستان‌های صنعتی به تحصیل ادامه دهند.

ماده ۷- سال تحصیلی در هنرستان‌های صنعتی سازمان یازده ماه است که طی این مدت آموزش نظری و کارگاهی در هر یک از رشته‌ها انجام خواهد گرفت.

ماده ۸- معافیت تحصیلی هنرجویان هنرستان های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی از خدمت وظیفه عمومی تابع شرایط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۹- فارغ التحصیلان دوره چهار ساله هنرستان های صنعتی سازمان و همچنین فارغ التحصیلان از طریق تبصره (ت) این اساسنامه که موفق باخذ گواهی شده اند می توانند در امتحانات نهائی شهریورماه رشته مربوطه (در صورت وجود رشته مربوطه در هنرستان مورد نظر) هنرستان های وزارت آموزش و پرورش شرکت نموده و در صورت توفیق در امتحانات ارزش تحصیل آنان معادل ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان هنرستان های صنعتی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۰- مفاد این اساسنامه درباره هنرجویان فعلی آموزشگاه های سازمان که مطابق با اساسنامه شماره ۱۱۵ مورخ ۱۳۵۳/۷/۲۲ پذیرفته و مشغول تحصیل می باشند نیز نافذ و از سال تحصیلی ۵۴-۵۵ اساسنامه مذکور ملغی می باشد.

اساسنامه هنرستان های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در یکصد و پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ هیجدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و چهار تصویب شد صحیح است به موقع به اجراء گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۶: اساسنامه مدارس بهیاری کشور

مصوب جلسه ۱۵۸ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۵ ش

هدف: منظور از تأسیس مدارس بهیاری آماده کردن افرادی است که فنون ساده پرستاری را فرا گیرند و آماده انجام وظیفه در مراکز درمانی و بهداشتی گردند و به عنوان گروه کمکی در حرفه پرستاری وظایف محوله را انجام دهند.

ماده ۱- شرایط تأسیس

شرایط زیر برای تأسیس مدارس بهیاری الزامی است.

الف- معرفی یک نفر به عنوان مدیر مدرسه که حداقل دارای گواهینامه معادل لیسانس یا لیسانس از یکی از آموزشگاه های پرستاری و سه سال سابقه کار آموزشی یا خدمات بیمارستانی و بهداشتی باشد.

ب- داشتن حداقل یک نفر مربی برای هر ده نفر دانش آموز در هر سال تحصیلی.

تبصره- مربیان باید حداقل دارای گواهینامه معادل لیسانس یا لیسانس از آموزشگاه پرستاری بوده، یکسال تجربه کار در بیمارستان داشته باشند.

ج- داشتن امکان استفاده از بیمارستان هایی با بخش های داخلی، جراحی، کودکان، زایشگاه، و روانی برای کار آموزی.

تبصره- درمانگاه های مختلف در شمار مراکز کار آموزی درمانی خواهند بود.

د- در اختیار داشتن مراکز بهداشتی با برنامه و فعالیتهای مختلف بهداشت همگانی و تنظیم خانواده.

ه- داشتن تجهیزات آموزشی نظری و عملی مورد نیاز طبق موازین جاری.

ماده ۲- کسب امتیاز تأسیس مدارس بهیاری در هر نقطه از کشور منوط به پیشنهاد اداره کل امور پرستاری و مامائی وزارت بهداشتی و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۳- شرایط پذیرش داوطلبان تحصیل در مدارس بهیاری بشرح زیر است.

الف- داشتن سلامت جسمی و روانی.

ب- داشتن کارنامه قبولی سال دوم دبیرستان نظام جدید (گروه خدمات بهداشتی) و در صورت لزوم از سایر رشته‌ها پذیرفته خواهد شد.

ج- سن داوطلب در اول سال تحصیلی کمتر از شانزده و بیشتر از بیست و دو سال تمام نباشد.
د- قبول شدن در امتحان ورودی و مصاحبه.

ماده ۴- دوره تحصیلات رشته بهیاری دو سال خواهد بود.

ماده ۵- برنامه تحصیلات رشته بهیاری که با همکاری وزارت بهداشتی تنظیم می‌شود پس از تصویب شورای عالی آموزش و پرورش در کلیه مدارس بهیاری قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۶- در پایان دوره تحصیلات رشته بهیاری از کلیه دانش‌آموزان این رشته در سراسر کشور زیر نظر اداره کل امور پرستاری و مامائی وزارت بهداشتی و نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش امتحان نهائی به عمل خواهد آمد و از طرف وزارت آموزش و پرورش به قبول شدگان گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه در رشته بهیاری داده می‌شود.

تبصره- به دانشکده پزشکی دانشگاه‌ها اختیار داده می‌شود که امتحانات آموزشگاه‌های بهیاری را بر طبق رأی چهل و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۴۸/۱۱/۱۹ به عمل آورند.

ماده ۷- از اول سال تحصیلی ۵۶-۵۵ کلیه آموزشگاه‌های بهیاری سراسر کشور تابع مقررات این اساسنامه خواهند بود.

ماده ۸- آئین‌نامه‌های لازم برای اجراء این اساسنامه بنا به پیشنهاد اداره کل امور پرستاری و مامائی وزارت بهداشتی و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۹- امتیاز هر مدرسه بهیاری که طبق مفاد این اساسنامه عمل نکند بنا به پیشنهاد اداره کل امور پرستاری و مامائی وزارت بهداشتی و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش لغو خواهد شد.

اساسنامه فوق در یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲ فروردین ۱۳۵۵ به تصویب رسید، صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۷: اساننامه آموزشگاه های حرفه ای مقدماتی**مصوب جلسه ۱۵۸ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۵ ش**

ماده (۱) به منظور دادن مهارت های مقدماتی و تربیت و آماده ساختن آن گروه از فارغ التحصیلان مرحله اول تعلیمات عمومی (پنجساله ابتدائی) که در دوره راهنمایی تحصیلی ادامه تحصیل نمی دهند. مؤسسات آموزشی خاصی تحت عنوان " آموزشگاه های حرفه ای مقدماتی " تشکیل می شود تا با دادن مهارت های مقدماتی و نسبی آنها را برای اشتغال در مشاغل و حرف مختلف برحسب نیاز منطقه و یا بازار کار در سطح ملی آماده نماید.

ماده (۲) مدت تحصیل در این آموزشگاه ها ۳ سال است که در عین پیوستگی هر سال تحصیلی برای خود مستقل تلقی می شود و در پایان هر سال به قبول شدگان پایان نامه تحصیلی همان سال داده خواهد شد که ارزش آن معادل کلاسهای هم پایه در دوره راهنمایی تحصیلی می باشد.

تبصره ۱- کسانی که به عللی بصورت متوالی به تحصیل در این آموزشگاه ها ادامه نمی دهند پس از پایان هر سال تحصیلی و موفقیت در امتحانات مربوط می توانند مدرسه را ترک نمایند و در آغاز هر سال تحصیلی که قصد ادامه تحصیل داشته باشند با داشتن شرایط سنی در کلاسهای روزانه و در غیر اینصورت در کلاسهای شبانه این آموزشگاه ها که بهمین منظور ایجاد خواهد شد و همچنین در کلاسهای موازی آن در دوره شبانه (بزرگسالان) به تحصیل پردازند کلاسهای شبانه این آموزشگاه ها از رعایت مقررات سنی مستثنی می باشد.

تبصره ۲- دانش آموزان کلاسهای شبانه این آموزشگاه ها نیز با داشتن شرایط سنی می توانند در کلاسهای روزانه این آموزشگاه ها ادامه تحصیل دهند.

ماده ۳- برای ورود به سال اول این آموزشگاه ها حداقل داشتن گواهینامه پنجساله دبستان لازم است.

ماده ۴- کسانی می توانند در کلاسهای روزانه این آموزشگاه ها تحصیل نمایند که سنشان از ۱۸ سال تجاوز نکرده باشد.

ماده ۵- در صورتیکه تعداد داوطلب بیش از ظرفیت آموزشگاه باشد داوطلبان از طریق مسابقه و مصاحبه پذیرفته خواهند شد.

ماده ۶- برنامه‌های تحصیلی و مقررات آموزشی و ضوابط و آئین‌نامه‌های مربوط به رشته‌های مختلف این دوره بر اساس مقررات این اساسنامه وسیله دفتر آموزش حرف روستائی و با همکاری دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وزارت آموزش پرورش تنظیم و پس از تصویب وزیر آموزش پرورش بمرحله اجرا گذاشته می‌شود.

تبصره- پنجاه درصد از مواد برنامه به تعلیم دروس نظری عمومی و مشترک (چون علوم تجربی، ریاضیات، علوم اجتماعی و دینی و ادبیات و زبان) و پنجاه درصد دیگر به تعلیم دروس فنی و کارهای عملی اختصاص خواهد داشت. دروس نظری عمومی و مشترک برای تمام رشته‌های این آموزشگاه‌ها یکسان خواهد بود.

ماده ۷- در مناطقی که وزارت آموزش پرورش مقتضی بداند این آموزشگاه‌ها را بصورت شبانه روزی دایر خواهد کرد.

ماده ۸- فارغ‌التحصیلان سال سوم این آموزشگاه‌ها می‌توانند در یکی از شاخه‌های فنی دوره متوسطه که رشته تحصیلی آنها به آن شاخه وابسته باشد بدون رعایت ضوابط مقرر برای ادامه تحصیل فارغ‌التحصیلان دوره راهنمائی به ادامه تحصیل بپردازند.

ماده ۹- دفتر آموزش حرف روستائی بتدریج آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی موضوع اساسنامه مصوب نود و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۵۱/۴/۱۱ را با مقررات این اساسنامه منطبق خواهد کرد.

ماده ۱۰- در مواردی که مقررات خاصی برای این آموزشگاه‌ها در این اساسنامه پیش بینی نشده است مقررات مربوط به دوره راهنمائی تحصیلی قابل اجرا بوده و مقرراتی که با این اساسنامه مغایرت دارد ملغی است.

اساسنامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی در یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲ فروردین ۱۳۵۵ به تصویب رسید، صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود. وزیر آموزش و پرورش :احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۸: طرح اساننامه دبیرستان های فنی پست

مصوب جلسه ۱۵۸ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۵ ش

ماده یک- هدف: به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز سرویسهای پستی در سراسر کشور و تأمین احتیاجات کادرفنی و مراکز مکانیزه و مبادله، دبیرستان های فنی پست در تهران و مراکز استانها برحسب نیازهای خدمات پستی دایر می گردد.

ماده ۲- مدت تحصیل در دبیرستان ها: مدت تحصیل در دبیرستان های فنی پست بشرح زیر است.

۱- براساس سیستم قدیم آموزش و پرورش با داشتن گواهینامه قبولی سوم دبیرستان سه سال.
۲- براساس سیستم جدید آموزش و پرورش با داشتن گواهینامه قبولی پایان تحصیلات دوره راهنمایی چهار سال.

ماده ۳- شرایط ورود: شرایط ورود به دبیرستان های فنی پست بقرار زیر است.

۱- دارا بودن گواهینامه قبولی سال سوم دبیرستان با سیستم قدیم آموزش و پرورش و یا دارا بودن گواهینامه قبولی پایان دوره راهنمایی در نظام جدید آموزشی برای طی دوره چهار ساله دبیرستان فنی پست.

۲- کسانی که آموزشگاه های حرفه ای فنی رسمی و مورد قبول وزارت آموزش و پرورش دوره سه ساله (پس از ششم ابتدایی) را با موفقیت گذرانده و دارای مدرک قبولی می باشند می توانند در دبیرستان های فنی پست ثبت نام و تحصیل نمایند.

۳- کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن (به استثنای کارکنان شرکت مخابرات ایران که دارای مقررات خاص استخدامی هستند) می توانند بشرط داشتن مدارک تحصیلی یاد شده در بندهای ۱ و ۲ همین ماده در دبیرستان های فنی پست ثبت نام نمایند.

۴- کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن (به استثنای کارمندان شرکت مخابرات ایران) که دارای مدرک قبولی سوم متوسطه می باشند و قبلاً دوره های یکساله (کلاس شهرستان) و دو ساله (شعبه اول) آموزشگاه فنی قدیم وزارت پست و تلگراف و تلفن را گذرانیده اند و

تحصیلات آنان مطابق با رأی شماره ۵۸۸۰ مورخ ۱۳۴۰/۱۰/۱۲ شورای عالی فرهنگ می باشد می توانند با توجه به تحصیلات طی شده و موفقیت در مسابقه ورودی در دوره های دو ساله و یکساله دبیرستان های فنی و حرفه ای پست ثبت نام و مشغول تحصیل گردند.

۵- به کلیه هنرجویان پس از پایان تحصیلات و موفقیت در امتحانات مربوطه مدرک دیپلم کامل متوسطه رشته خدمات پستی اعطاء می گردد.

۶- دارا بودن صحت مزاج و نداشتن نقص عضوی که مانع انجام خدمات پستی باشد، طبق گواهی اداره کل بهداری استان یا گواهی وزارت تندرستی و رفاه اجتماعی.

۷- سن داوطلبان در اول مهر ماه سالی که ثبت نام می نمایند نبایستی از ۲۵ سال تمام تجاوز نماید.

۸- کارکنان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن از شرط سنی مذکور در بند ۷ فوق الذکر معاف هستند.

ماده ۴- مسابقه ورودی:

۱- چنانچه تعداد داوطلبان هر دوره دبیرستان های فنی پست بیش از میزان مورد نیاز باشد از داوطلبان طی امتحانات کتبی مسابقه ورودی به عمل خواهد آمد.

۲- مواد امتحانی برای دوره سه ساله دبیرستان در حدود معلومات دوره اول متوسطه خواهد بود و برای کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن، مذکور در بندهای ۳ و ۴ ماده سه این اساسنامه با توجه به تحصیلات طی شده در حدود معلومات سال چهارم و پنجم دبیرستان می باشد.

۳- از داوطلبان ی که در امتحانات کتبی مسابقات ورودی توفیق حاصل کرده اند مصاحبه و آزمایش استعداد به عمل خواهد آمد.

۴- کارمندان شاغل وزارت پست و تلگراف و تلفن در صورتی می توانند در مسابقات ورودی دبیرستان های پست شرکت نمایند که شرایط و الزامات وزارت متبوعه خود را که طی بخشنامه ای ابلاغ می شود رعایت کرده باشند.

۵- ارزش تحصیلات هنرستان های پست:

فارغ التحصیلان دبیرستان های فنی پست که دوره کامل این مدرسه را گذرانیده باشند دیپلم کامل متوسطه در رشته خدمات پستی شناخته می شوند.

ماده ۶- آئین نامه امتحانات و جدول مواد درسی توسط مرکز آموزش پست وزارت پست و تلگراف و تلفن با همکاری دفتر آموزش فنی خدمات و دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وزارت آموزش و پرورش تهیه و بمدت یکسال بطور آزمایشی اجراء و پس از طی مدت مذکور برای تصویب نهائی به شورای عالی آموزش و پرورش ارسال خواهد گردید.

ماده ۷- این اساسنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا می باشد.

اساسنامه و آئین نامه تأسیس دبیرستان فنی پست در یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲ فروردین ۱۳۵۵ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

وزیر آموزش و پرورش

احمد هوشنگ شریفی

سند شماره ۶۹: اساسنامه مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۵۷ ش

ماده ۱- هنرستان‌های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که طبق ماده ۲ اساسنامه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و با توجه به مصوبه یکصد و پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش فعالیت دارند بموجب این اساسنامه مرکز آموزش حرفه‌ای نامیده شده و سازمان می‌تواند در نقاط مختلف کشور نیز از اینگونه مراکز با رشته‌های مورد نیاز در بخش صنعت و حرف روستائی با اجازه وزارت آموزش و پرورش تأسیس نماید.

ماده ۲- شرایط قبولی داوطلب.

۱- حداکثر سن ۱۶ سال.

۲- داشتن گواهی قبولی دوره سه ساله راهنمایی تحصیلی.

۳- دارا بودن صحت مزاج و استعداد کافی بدنی برای انجام کارهای فنی در رشته تحصیلی طبق گواهی پزشک سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی.

ماده ۳- ارزش تحصیلات هنرآموزان مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در دوره‌های مختلف تحصیلی بشرح زیر خواهد بود.

الف - به هنرآموزانی که دوره دو ساله مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان را با موفقیت در امتحانات گذرانده باشند گواهینامه مربوط بهر رشته از طرف سازمان اعطاء می‌شود که بموجب آن کمک تکنسین شناخته می‌شود.

ب- به هنرآموزانی که دوره یکساله بعد از دوره دو ساله (سال سوم) مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان را با موفقیت در امتحانات گذرانده باشند گواهی مربوط به هر رشته از طرف سازمان اعطا خواهد شد که بموجب آن تکنسین درجه ۳ شناخته می‌شوند.

پ- به هنرآموزانی که دوره یکساله بعد از دوره‌های دوساله و یکساله (سال چهارم) مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان را با موفقیت در امتحانات گذرانده باشند گواهینامه پایان تحصیلات

کامل متوسطه فنی در رشته مربوط از طرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی اعطاء می‌شود و بموجب آن تکنیسین درجه دو در همان رشته شناخته می‌شوند.

تبصره ۱- هنرآموزانی که دوره سه ساله مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان را با موفقیت در امتحانات گذرانده و برای ادامه تحصیل در سال چهارم پذیرفته شده باشند می‌توانند ساعات کار عملی کارگاهی سال چهارم را طبق برنامه در رشته مربوط در کارخانجات و یا مؤسسات صنعتی کشور که مورد تأیید وزارت کار و امور اجتماعی باشد انجام دهند.

تبصره ۲- ورود فارغ التحصیلان هر دوره به دوره بالاتر منوط به قبولی در آزمون ویژه ای می‌باشد که از طرف مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان به عمل می‌آید.

ماده ۴- دروس عمومی در مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان در طی دوره چهار ساله طبق برنامه مصوب هنرستان‌های صنعتی وزارت آموزش پرورش تدریس می‌شود و انتخاب دروس نظری پایه و فنی و برنامه تفصیلی آنها با توجه به حرفه و تخصص در ارتباط با یکدیگر از طرف سازمان تهیه و پیشنهاد خواهد شد ولی جمع ساعات تدریس در پایان دوره چهار ساله بطور کلی نبایستی کمتر از جمع ساعات تدریس در دوره هنرستان‌های صنعتی وزارت آموزش پرورش باشد و این برنامه‌ها از طرف سازمان شاهنشاهی برای وزارت آموزش پرورش ارسال خواهد شد تا پس از بررسی و تصویب شورای عالی آموزش پرورش بمورد اجرا گذارده شود.

ماده ۵- آئین‌نامه امتحانات داخلی و نهائی از طرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی تهیه و به وزارت آموزش پرورش ارسال خواهد شد تا پس از بررسی و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش به مورد اجرا گذارده شود.

ماده ۶- سال تحصیلی در مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان ۱۱ ماه می‌باشد که طی این مدت آموزش نظری و فنی و کارگاهی در هریک از رشته‌ها انجام خواهد گرفت.

ماده ۷- معافیت تحصیلی هنرآموزان مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی از لحاظ خدمت و وظیفه عمومی تابع مقررات معافیت قانون خدمت و وظیفه عمومی مربوط به دانش‌آموزان هنرستان‌های وزارت آموزش پرورش خواهد بود.

ماده ۸- هنرآموزانی که در امتحان هر دوره توفیق نیابند می‌توانند در مراکز آموزش حرفه‌ای شبانه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بشرح زیرپذیرفته شوند.

۱- هنرآموزانی که در آخر دو سال اول مرکز آموزش حرفه‌ای سازمان موفق باخذ گواهینامه نشده‌اند در سال دوم مراکز شبانه آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ادامه تحصیل دهند.

۲- هنرآموزانی که در آخر سال سوم مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان موفق باخذ گواهینامه نشده‌اند در سال سوم مراکز شبانه آموزش حرفه‌ای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ادامه تحصیل خواهند داد.

ماده ۹- امتحانات نهائی دور چهار ساله مراکز آموزش حرفه‌ای سازمان توسط سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و با نظارت کامل وزارت آموزش پرورش انجام می‌گردد.

ماده ۱۰- این اساسنامه از اول سال تحصیلی ۱۳۵۷-۵۸ برای پذیرش داوطلبان جدید قابل اجرا خواهد بود.

وزیر آموزش و پرورش

منوچهر گنجی

سند شماره ۷۰: اساننامه آموزشگاه های بهدار روستائی دانشگاه شیراز

مصوب جلسه ۱۹۲ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۵۹ ش

هدف:

به منظور تربیت نیروی انسانی برای پوشش درمانهای اولیه در روستاهای ایران آموزشگاه های تربیت بهدار روستائی دانشگاه شیراز با مختصات زیر تأسیس می گردد:

ماده ۱- شرایط و دوره تحصیلی.

شرایط پذیرفتن بهداران روستائی بشرح ذیل است:

الف- داشتن کارنامه قبولی دوره راهنمائی تحصیلی.

تبصره - کسانی که دارای کارنامه قبولی اول نظری و یا سوم متوسطه نظام قدیم و همچنین کسانی که دارای مدرک قبولی سال دوم گروه خدمات بهداشتی نظام جدید باشند می توانند در صورت قبول شدن در امتحانات ورودی مخصوص به خود با رعایت مفاد ماده ۸ این اساننامه بترتیب در سال های دوم و سوم آموزشگاه مشغول به تحصیل گردند.

ب - حداقل و حداکثر سن برای کارآموزان بترتیب ۱۴ و ۱۸ سال تمام است.

ج- توفیق در امتحانات ورودی و مصاحبه جهت تشخیص استعداد و شایستگی.

د- گواهی تندرستی براساس معیارهایی که آموزشگاه تعیین خواهد نمود.

ه- بومی بودن در روستاها و تعهد انجام وظیفه در روستاهای کشور.

تبصره ۱- ملاک بومی بودن بر اساس دستورالعملی است که از طرف آموزشگاه اعلام می شود.

تبصره ۲- داوطلبینی که از طرف وزارت بهداری و بهزیستی و براساس نیاز مناطق مختلف کشور به خدمات بهداشتی و درمانی معرفی شوند حق تقدم خواهند داشت.

ماده ۲ - دوره تحصیلی آموزشگاه های بهدار روستائی برای داوطلبینی که دارای مدرک پایان تحصیلات دوره راهنمائی تحصیلی باشند ۴ سال و مدت آموزش در هر سال ۱۱ ماه می باشد.

ماده ۳- برنامه‌های تحصیلی این آموزشگاه‌ها شامل دو گروه مواد عمومی و اختصاصی است. مواد عمومی بر طبق برنامه‌های گروه خدمات بهداشتی مصوب وزارت آموزش و پرورش و مواد اختصاصی بشرح جدولهای ضمیمه است که باید مورد تأیید وزارت بهداشتی و بهزیستی باشد.

ماده ۴- امتحانات آموزشگاه‌ها بر اساس آئین‌نامه ای انجام می‌شود که به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره- امتحانات آخر دوره تحصیلی (نهائی) آموزشگاه‌ها با همکاری و نظارت وزارت آموزش و پرورش انجام خواهد شد و این آموزشگاه‌ها همه ساله ریز نمره‌های امتحانی و فهرست شرکت کنندگان در امتحان و نتیجه امتحان رسمی را به وزارت آموزش و پرورش به منظور صدور تأییدیه اعلام می‌دارد.

ماده ۵- هر کارآموزی که دو سال در طول مدت تحصیل خود مردود شناخته شود از آموزشگاه برای همیشه اخراج خواهد گردید.

تبصره- هرگاه کارآموزی در طول مدت تحصیل در آموزشگاه بهدار روستائی دو سال مردود گردد فقط شورای آموزشگاه می‌تواند با در نظر گرفتن جمیع جهات اجازه تحصیل وی را بمدت یکسال دیگر صادر نماید.

ماده ۶- به فارغ‌التحصیلان آموزشگاه‌های بهدار روستائی گواهینامه پایان تحصیلات کامل دوره متوسطه در رشته بهدار روستائی داده می‌شود.

ماده ۷- سازمان و آئین‌نامه‌های انضباطی و اجرایی آموزشگاه‌ها توسط دانشگاه شیراز تهیه، تصویب و اجرا خواهد شد.

ماده ۸- داوطلبان ی که علاقمند به استفاده از مفاد بند الف ماده ۱ این اساسنامه می‌باشند باید بترتیب در امتحان قوه‌ای که شامل دروس اختصاصی سال اول آموزشگاه‌های بهدار روستائی (برای کسانی که دارای مدرک سوم متوسطه نظام قدیم و یا اول نظری باشند) و دروس اختصاصی سال اول و دوم آموزشگاه‌های بهدار روستائی (برای کسانی که دارای مدرک سال دوم گروه خدمات بهداشتی باشند) می‌باشند شرکت نمایند.

تبصره- داوطلبان ی که در این امتحانات موفق نگردیده و یا شخصاً علاقمند به طی دوره چهار ساله باشند می توانند برنامه عادی آموزشگاه را طی کنند.

اساسنامه دوره چهارساله آموزشگاه های بهدار روستائی دانشگاه شیراز مشتمل بر هشت ماده و شش تبصره در یکصد و نود و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۵۹/۳/۴ به تصویب رسید، صحیح است از سال تحصیلی ۵۹-۶۰ قابل اجرا است.

محمد علی رجائی

وزیر آموزش و پرورش دولت جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۱: اساسنامه مدارس مددیار پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام

خمینی

مصوب جلسه ۳۳۲ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۲ ش

مقدمه: اصولاً کار درمان بیماران در دو مرحله صورت می گیرد یکی معاینه و تشخیص و تجویز و دیگری اجرای دستورات پزشکی و مراقبت و پرستاری از بیمار. پس از معاینه و تشخیص بیماری توسط پزشک در درمانگاهها و بیمارستانها دستورات دارویی و غذایی پزشکان معالج بایستی توسط افرادی که معلومات و مهارتهای لازم را در این زمینه کسب نموده اند، اجرا شود. توفیق در درمان و بهبودی بیماران طبعاً بستگی به اعتقاد، طرز عمل و برخورد افراد دست اندرکار معاینه و معالجه بیماران دارد و این افراد زمانی خوب و مطلوب کار می کنند که متدین، متقی، متعهد، مسوول و دارای اخلاق اسلامی بوده و برای جلب رضایت و خشنودی خداوند متعال انجام وظیفه نمایند. به منظور تأمین بخشی از این خدمات مورد نیاز، بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی با اساسنامه زیر به تأسیس مدارس مددیار پزشکی اقدام می نماید.

هدف: هدف از تأسیس مدارس مددیار پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی، گزینش و تربیت افرادی است که با فراگیری آن قسمت از امور پزشکی که لازم است بتوانند دستورات غذایی و دارویی پزشکان معالج را انجام بدهند.

ماده یک- امور مدارس مددیار پزشکی تحت نظر رئیس هیأت مدیره بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی یا مسوولی که معرفی می نماید انجام می گیرد.

ماده دو- هر یک از مدارس مددیار پزشکی توسط رئیس و یک نفر معاون و مدرسانی که از بین پزشکان متخصص و سایر افراد واجد شرایط و ذیصلاح توسط هیأت مدیره بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی انتخاب و معرفی خواهند شد و صلاحیت آنها از لحاظ عقیدتی و اخلاقی و مدارج تحصیلی به تأیید وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید و خدمتگزاران و کارکنان دفتری اداره خواهد شد.

- ماده سه - مدارس دخترانه و پسرانه در محل‌های جداگانه تأسیس می‌شود.
- ماده چهار- کلیه هزینه‌های مربوط به پرداخت حقوق کارکنان و تجهیزات مدارس مددیار پزشکی توسط بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی تأمین خواهد شد.
- ماده پنج- برنامه درسی از دو قسمت تشکیل می‌شود:
- الف: دروس عمومی برابر برنامه سال چهارم متوسطه رشته علوم تجربی وزارت آموزش و پرورش.
- ب: دروس اختصاصی طبق برنامه تفصیلی پیوست.
- ماده شش - انتخاب دانش آموزان دختر و پسر با شرایط زیر می‌باشد.
- ۱-۶ داشتن کارنامه قبولی سال سوم علوم تجربی و ارائه گواهی حسن اخلاق از دبیرستان مربوط.
- ۲-۶ متدین به دین مبین اسلام و معتقد به ولایت فقیه.
- ۳-۶ اعتقاد به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۴-۶ عدم وابستگی و همکاری و گرایش به احزاب و سازمانها و کانونهای مخالف مبانی اسلام.
- ۵-۶ سن داوطلبان در موقع ثبت نام حداقل ۱۶ سال و حداکثر ۲۰ سال و برای کسانی که خدمت نظام را انجام داده باشند ۲۲ سال و شرایط اخذ معافیت تحصیلی نظام وظیفه مانند مدارس متوسطه عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.
- ۶-۶ سلامت کامل روحی و جسمی برابر گواهی پزشک معتمد.
- ۷-۶ موفقیت در امتحان ورودی و مصاحبه.
- ماده هفت- تحصیل در مدارس مددیار پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی بطور رایگان خواهد بود.
- ماده هشت- دوره تحصیل در مدارس مددیار پزشکی یکسال می‌باشد و در صورت مردود شدن دانش آموزان می‌توانند فقط یکسال دیگر ادامه تحصیل دهند.

ماده نه- به دانش آموزانی که در امتحانات نهایی مدارس مددیار پزشکی بر طبق آئین نامه مربوط قبول می شوند و دوره سه ماهه کار آموزی را گذرانیده باشند گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه در رشته علوم تجربی (مددیار پزشکی) داده می شود.

ماده ده- امتحانات مدارس مددیار پزشکی طبق آئین نامه امتحانات انجام می گیرد و امتحان نهایی با حضور ناظر اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش برگزار می شود.

ماده یازده- گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه مدارس مددیار پزشکی از طرف بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی با تایید اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش طبق فرم ضمیمه صادر می گردد.

ماده دوازده- طرح سؤالات امتحانات نهائی تکثیر و توزیع آن تحت نظر مستقیم اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش و با همکاری بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی خواهد بود.

ماده سیزده- جدول ساعات درسی هفتگی مدارس مددیار پزشکی (ویژه برادران)
پروگرام...

ماده چهاردهم- جدول ساعات...

ماده پانزده- دانش آموزان پس از قبولی در امتحانات خرداد یا شهریور ماه و قبل از شروع بکار، کارآموزی خواهند داشت مدت دوره کارآموزی سه ماه پس از قبول شدن در امتحانات خرداد ماه و برای تجدیدی ها پس از امتحان شهریور ماه اجباری است که برادران در زمان جنگ در جبهه های جنگ خواهران در بیمارستانهای پشت جبهه و در زمان صلح خواهران و برادران مددیار پزشکی در واحدهای درمانی روستاها خدمت می نمایند و ترتیب اعزام آنها بوسیله بنیاد اسلامی خدمات پزشکی انجام می گیرد.

ماده شانزده- بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی در هر یک از استانها و شهرستانها که امکانات فراهم گردد و شعب بنیاد گشوده شود می تواند با رعایت مفاد این اساسنامه و آئین نامه مدارس مددیار پزشکی تأسیس نماید.

ماده هفده- نظارت بر نحوه فعالیت مدارس مددیار پزشکی و نیز اجرای برنامه‌های تربیتی بر اساس آئین‌نامه ای خواهد بود که برای آموزشگاه‌های تخصصی به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده است.

ماده هیجده- بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی مسئول حسن اجرای این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوطه خواهد بود.

اساسنامه مدارس مددیار پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی مشتمل بر هیجده ماده در سیصد و سی و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۲/۱۱/۱۹ به تصویب رسید صحیح است به مورد اجراء گذارده شود.

سید علی اکبر پرورش

وزیر آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۲: اساسنامه هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی (موسیقی)

مصوب جلسه ۳۳۵ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۳ ش

هدف:

ماده ۱- به منظور پرورش استعدادهای نوجوانان در رشته سرود و آهنگهای انقلابی و رفع نیازمندیهای کشور از لحاظ تأمین نیروی انسانی ماهر در این رشته هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی (موسیقی) از طرف وزارت ارشاد اسلامی تأسیس می‌گردد و مطابق این اساسنامه اداره می‌شود.

ماده ۲- هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی دختران و پسران در محلهای جدا از هم دائر خواهد شد.

ماده ۳- مدت تحصیل در هنرستان برابر با تحصیلات دوره کامل متوسطه چهار سال می‌باشد که برنامه آنها به تصویب شوری خواهد رسید.

ماده ۴- شرط لازم برای ورود به کلاس اول هنرستان داشتن کارنامه قبولی دوره راهنمایی تحصیلی است.

ماده ۵- وزارت ارشاد اسلامی می‌تواند در دبستان‌ها و در مدارس راهنمایی خاص که زیر نظر وزارت آموزش و پرورش اداره می‌شود آموزش‌های موسیقی مورد نظر خود را به دانش‌آموزان تعلیم دهد، تأمین امکانات و گزینش دانش‌آموزان مستعد از میان داوطلبان برای اینگونه مدارس بر عهده وزارت ارشاد اسلامی است.

ماده ۶- دروسی که در هنرستان تدریس می‌شود طبق جدول شماره ۳ پیوست می‌باشد.

ماده ۷- امتحانات کلیه دروس کلاسهای هنرستان طبق آئین‌نامه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش امتحانات داخلی و نهایی این هنرستان انجام خواهد گرفت.

ماده ۸- امتحانات پایان دوره هنرستان طبق آئین‌نامه مربوط بصورت نهایی زیر نظر اداره کل پژوهش و آموزش هنری و با حضور ناظر اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش به عمل خواهد آمد و قبول‌شدگان به دریافت گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان در رشته سرود و

آهنگ‌های انقلابی (موسیقی) با قید تخصص که ارزش آن برابر با گواهینامه کامل دوره چهار ساله متوسطه وزارت آموزش و پرورش است نایل خواهند شد.

تبصره- گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان از طرف اداره کل پژوهش و آموزش هنری و با تأیید اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش صادر می گردد.

ماده ۹- هنرجویان هنرستان از لحاظ مقررات وظیفه عمومی مانند مشمولان سایر هنرستان‌ها و دبیرستان‌های کشور می باشند.

ماده ۱۰- تحصیل در دوره هنرستان رایگان و برابر مقررات مدارس وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۱۱- چون هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی از لحاظ ارزش تحصیلی معادل با دیگر هنرستان‌های نظری و هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای می باشد، لذا انتقال هنرجویان هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی به دیگر مقاطع متوسطه امکان پذیر می باشد، و انجام آن تابع آئین‌نامه ای خواهد بود که توسط دفتر تحقیقات و برنامه ریزی آموزشی تدوین و پس از تصویب کمیسیون ویژه منتخب شورای عالی آموزش و پرورش قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۲- هنرستان دارای یک شورای فنی و یک شورای عمومی است. شورای عمومی بر طبق مقررات وزارت آموزش و پرورش خواهد بود و نحوه تشکیل شورای فنی طبق آئین‌نامه ای است که از طرف اداره کل پژوهش تنظیم و تعیین خواهد شد.

ماده ۱۳- سازمان اداری و آموزشی هنرستان از طرف اداره کل پژوهش و آموزش هنری تعیین خواهند شد.

ماده ۱۴- وزارت ارشاد اسلامی از طریق اداره کل پژوهش و آموزش هنری یا واحد ذیصلاح دیگری بر حسن اجرای این اساسنامه و برنامه‌ها و آئین‌نامه‌های مربوط نظارت خواهد نمود.

ماده ۱۵- کلیه برنامه‌های این هنرستان‌ها می باید براساس ضوابط اسلامی با رعایت کامل فتاوی و لی فقیه تنظیم و اجراء شود.

اساسنامه هنرستان‌های سرود و آهنگهای انقلابی (موسیقی) مشتمل بر ۱۵ ماده و یک تبصره در سیصد و سی و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۳/۱/۱۵ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

سید علی اکبر پرورش

وزیر آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۳: اساسنامه هنرستان‌های هنرهای تجسمی

مصوب جلسه ۳۳۵ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۳ ش

ماده ۱- هدف:

- پرورش استعداد های نوجوانان کشور در رشته‌های مختلف هنرهای تجسمی.
- رفع نیازمندیهای جامعه در جهت اهداف جمهوری اسلامی ایران.
- تأمین نیروی انسانی ماهر در رشته‌های هنرهای تجسمی.
- حمایت از آموزش هنرهای کاربردی و بومی در نقاط و محل هایی که منشاء و سرچشمه بوجود آمدن این هنرها است.
- اشاعه و گسترش آنها در جهت خود کفایی تولیدات صنایع دستی ایران.

ماده ۲- هنرستان‌های هنرهای تجسمی زیر نظر وزارت ارشاد اسلامی و برای دختران و پسران به صورت مجزا توسط کادر آموزشی متناسب و ذیصلاح اداره خواهد شد.

تبصره - از این به بعد در این اساسنامه بجای نام هنرستان هنرهای تجسمی کلمه ((هنرستان)) بکار برده می شود و به شاگردان این هنرستان ((هنرجو)) و به معلمان هنرهای آن ((هنرآموز)) اطلاق می گردد.

ماده ۳- به منظور ترویج هنر و گسترش آن در رابطه با نیاز جامعه تحصیل در هنرستان رایگان خواهد بود.

ماده ۴- رشته‌های تحصیلی هنرستان بشرح زیر است:

الف- هنرهای تجسمی شامل رشته های: نقاشی- مجسمه سازی- گرافیک- نقاشی سنتی ایرانی (مینیاتور و تذهیب- نقش قالی و کاشی).

ب- هنرهای کاربردی شامل: سفالگری- قالی و گلیم بافی- خاتم سازی- منبت کاری.

تبصره- در صورت گسترش امکانات هنرستان‌ها، رشته‌های دیگر از قبیل زری بافی- میناکاری و غیره پس از تصویب شورای عالی آموزش و پرورش دایر خواهد شد.

ماده ۵- هنرجویان هنرستان از لحاظ شرط سنی ثبت نام و مشمولیت نظام وظیفه تابع مقررات وزارت آموزش و پرورش و وظیفه عمومی می‌باشند.

ماده ۶- دوره تحصیل در هنرستان (بجز رشته منبت کاری) ۴ سال می‌باشد که به دو دوره عمومی و تخصصی تقسیم می‌شود. دوره عمومی یک سال و دوره تخصصی ۳ سال خواهد بود. تبصره- هنرجویان می‌توانند دوره ۴ ساله متوسطه هنرستان را حداکثر درشش سال بگذرانند مشروط بر اینکه در یکسال بیش از دو سال توقف نداشته باشند.

ماده ۷- هنرجو بعد از پایان دوره عمومی بنا به استعداد و تمایل شخصی وبا نظر شورای فنی هنرستان می‌تواند یکی از دروس عملی نقاشی، مجسمه سازی، گرافیک و نقاشی سنتی ایران (میناتور و تذهیب- نقش قالی و کاشی)، سفالگری، قالی و گلیم بافی و خاتم سازی را به عنوان رشته اختصاصی انتخاب کرده و در همان رشته فارغ التحصیل شود.

ماده ۸- کلیه مقررات مربوط به امتحانات داخلی و نهایی و نیز مواد درسی و برنامه تفصیلی کلاسهای مختلف هنرستان طبق آئین نامه جداگانه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۹- در کلیه کلاسهای هنرستان علاوه بر دروس مربوط به رشته‌های اختصاصی هنرهای تجسمی به شرح جدول مصوب ضمیمه دروس عمومی دوره متوسطه در وزارت آموزش و پرورش نیز تدریس خواهد شد.

ماده ۱۰- شرایط ورود به هنرستان:

الف- داشتن مدرک قبولی کلاس سوم راهنمایی تحصیلی.

ب- اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و دارا بودن حسن اخلاق و رفتار.

ج- داشتن سلامت جسم و روان و نداشتن نقص عضو مؤثر در فراگیری هنرهای تجسمی.

د- پذیرفته شدن در مسابقه ورودی هنرستان.

ماده ۱۱- امتحانات سال آخر هنرستان‌های تجسمی بصورت نهایی و با نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش برگزار خواهد شد. به هنرجویانی که این امتحانات را با

موفقیت بگذرانند گواهینامه پایان تحصیلات رشته اختصاصی مربوط که معادل دیپلم کامل متوسطه می باشد داده خواهد شد.

ماده ۱۲- دروس عملی کلیه سال‌های تحصیلی هنرستان هر روز ۴ ساعت و دروس نظری نیز هر روز ۴ ساعت جمعا ۴۸ ساعت در هفته و کلاً ۳۲ هفته در طول سال تحصیلی می باشد (طبق جدول ضمیمه).

ماده ۱۳- گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان از طرف وزارت ارشاد اسلامی با تأیید و مهر و امضای اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش صادر می گردد.

ماده ۱۴- سازمان اداری و آموزش هنرستان از طرف وزارت ارشاد اسلامی تهیه و تنظیم می گردد و این وزارتخانه درحسین اجرای مواد این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط و امور آموزشی و پرورشی در هنرستان‌ها نظارت کامل خواهد داشت.

تبصره- نحوه اعمال نظارت وزارت آموزش و پرورش طبق آئین‌نامه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۵- تأمین معلمان هنرستان با رعایت ضوابط گزینش به عهده وزارت ارشاد اسلامی است معذک آن آموزش و پرورش بنابر درخواست وزارت ارشاد اسلامی در انتخاب و معرفی معلمان واجد صلاحیت همکاری خواهد کرد.

ماده ۱۶- کلیه برنامه‌های این هنرستان‌ها می باید براساس ضوابط اسلامی با رعایت کامل فتاوی ولی فقیه تنظیم اجرا شود.

رئیس شورای عالی آموزش و پرورش

سید علی اکبر پرورش

سند شماره ۷۴: اساسنامه دبیرستان‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

مصوب جلسه ۳۵۶ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۴ ش

فصل اوّل: هدف

ماده ۱- تعلیم و تربیت دانش‌آموزان در ابعاد عقیدتی، سیاسی، علمی و نظامی و ایجاد آمادگی به منظور تأمین نیروی انسانی با صلاحیت و کارآمد برای سپاه پاسداران و نیز تأمین نیروهای شایسته و واجد شرایط برای ادامه تحصیل جهت رفع نیازهای سپاه.

فصل دوّم: تشکیلات:

ماده ۲- دبیرستان‌های سپاه بوسیله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تأسیس و برابر آئین‌نامه مصوب شورای عالی سپاه که مغایر این اساسنامه نخواهد بود اداره می‌گردند.

ماده ۳- دبیرستان‌های سپاه دارای یک مدیر و سه شاخه معاونت آموزشی، پرورشی، اداری و پشتیبانی خواهند بود.

ماده ۴- مدیر دبیرستان سپاه باید واجد شرایط زیر باشد:

۱-۴- اعتقاد و التزام به مبانی دینت مقدس اسلام و اصول اخلاقی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه.

۲-۴- شایستگی و توانائی اداره مدرسه و دارا بودن حداقل سه سال سابقه تدریس در آموزش و پرورش و یا در مؤسسات آموزشی که اساسنامه آنها به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده باشد.

۳-۴- داشتن توانائی جسمی و سلامت روانی لازم، برای اداره مدرسه به گواهی بهداری سپاه.

۴-۴- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی.

۵-۴- داشتن تأهل.

۶-۴- داشتن حداقل ۲۷ سال سن و عضویت رسمی در سپاه.

۷-۴- دارا بودن مدرک لیسانس.

تبصره: برادرانی که دوره سطح را با موفقیت گذرانده اند و دارای سه سال سابقه خدمت آموزشی باشند طبق ضوابطی که هست می توانند ریاست مدرسه را به عهده بگیرند.

ماده ۵- مدیر دبیرستان به پیشنهاد سپاه پاسداران و تأیید آموزش و پرورش و با صدور حکم از طرف سپاه منصوب می شود.

ماده ۶- معاونین دبیرستان به پیشنهاد رئیس دبیرستان و با صدور حکم از طرف سپاه منصوب می شوند. به استثناء معاون پرورشی که با معرفی سپاه و تأیید معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش تعیین می گردد.

ماده ۷- معاون آموزشی باید واجد شرایط زیر باشد:

۱-۷- اعتقاد والتزام به مبانی دینت مقدس اسلام و اصول اخلاقی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه.

۲-۷- داشتن توانائی جسمی و سلامت روانی لازم برای اداره مدرسه بگواهی بهداری سپاه.

۳-۷- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی.

۴-۷- داشتن تأهل.

۵-۷- عضویت رسمی در سپاه.

۶-۷- دارا بودن یکی از شرایط زیر:

الف: حداقل دیپلم متوسطه با پنج سال سابقه آموزشی.

ب: فوق دیپلم با سه سال سابقه آموزشی.

ج: لیسانس با دو سال سابقه آموزشی.

ماده ۸- معاون پرورشی باید واجد شرایط زیر باشد:

۱-۸- اعتقاد والتزام به مبانی دینت مقدس اسلام و اصول اخلاقی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه.

۲-۸- داشتن توانائی جسمی و سلامت روانی لازم، برای اداره مدرسه بگواهی بهداری سپاه.

۳-۸- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی.

۴-۸- متأهل باشد.

۵-۸- عضویت رسمی در سپاه.

۶-۸- دارا بودن حداقل دیپلم متوسطه.

ماده ۹- معاون پشتیبانی و اداری باید واجد شرایط زیر باشد:

۱-۹- اعتقاد و التزام به مبانی دینت مقدس اسلام و اصول اخلاقی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه.

۲-۹- داشتن توانائی جسمی و سلامت روانی لازم برای اداره مدرسه بگواهی بهداری سپاه.

۳-۹- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی.

۴-۹- عضویت رسمی در سپاه.

فصل سوم: امتحانات:

ماده ۱۰- رشته‌های تحصیلی و مواد درسی دبیرستان‌های سپاه بایستی توسط شورای عالی سپاه پیشنهاد و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برسد.

ماده ۱۱- کلیه مدارک تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستان سپاه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۲- امتحانات نهائی سال چهارم کلیه رشته‌های دبیرستان‌های سپاه با نظارت نماینده اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش انجام می‌شود.

ماده ۱۳- امتحانات کلیه رشته‌های دبیرستان‌های سپاه مطابق آئین‌نامه ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

فصل چهارم: شرایط دانش‌آموزان:

ماده ۱۴- داوطلبان تحصیل در دبیرستان‌های سپاه علاوه بر داشتن شرایط عمومی مربوط به دانش‌آموزان دبیرستان‌ها باید واجد شرایط اختصاصی مذکور، در آئین‌نامه مصوب سپاه در مورد این دبیرستان‌ها نیز باشند.

فصل پنجم: وضعیت فارغ‌التحصیلان:

ماده ۱۵- به فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌های سپاه گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه توسط وزارت آموزش و پرورش اعطاء می‌گردد.

فصل ششم: پرورش و آموزش در دبیرستان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی :

ماده ۱۶- مدت مجاز تحصیل در دبیرستان سپاه پاسداران چهار سال است.

تبصره: مواردی که مردودی دانش آموز به عللی موجه (موجه بودن به تشخیص شورای دبیرستان و تأیید قسمت دبیرستان‌های سپاه است) باشد از شمول این ماده مستثنی است و مدت تحصیل این قبیل دانش آموزان حداکثر تا شش سال خواهد بود و حداکثر توقف در هر پایه تحصیلی دو سال است.

ماده ۱۷- دبیرستان‌های سپاه می تواند به صورت شبانه روزی هم اداره گردد.

فصل هفتم: مواد تکمیلی:

ماده ۱۸- ادارات آموزش و پرورش پس از تأمین نیازهای خود در صورت اعلام نیاز سپاه می توانند تعدادی از دبیران را برای تدریس به دبیرستان‌های سپاه مأمور نمایند.

ماده ۱۹- این اساسنامه در هفت فصل و ۱۹ ماده و دو تبصره و ۲۳ بند تدوین گردیده است. اساسنامه دبیرستان‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در سیصد و پنجاه و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۴/۶/۲۸ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

سید کاظم اکرمی

وزیر آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۵: اساسنامه دبیرستان فنی پست وابسته به وزارت پست و تلگراف و

تلفن

مصوب جلسه ۳۶۸ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۴ ش

فصل اول: هدف

ماده ۱: تربیت و تأمین نیروی انسانی متعهد و متبحر مورد نیاز خدمات پستی و مراکز فنی تجزیه و مبادلات.

ماده ۲: ایجاد امکان آموزش نیروی انسانی شاغل در واحدهای پستی کشور.

فصل دوم: تشکیلات

ماده ۳: دبیرستان‌های فنی پست توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن تأسیس و بودجه آن بوسیله وزارت مذکور تأمین خواهد شد.

ماده ۴: دبیرستان‌های فنی پست توسط رئیس و معاون آموزشی و معاون پرورشی اداره خواهند شد.

ماده ۵: رئیس دبیرستان فنی پست باید واجد شرایط زیر باشد:

۱- اعتقاد و التزام به مبانی دینت مقدس اسلام و اصول اخلاقی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۲- شایستگی و توانایی اداره مدرسه و دارا بودن حداقل ۳ سال سابقه تدریس در آموزش و پرورش و یا در مؤسسات آموزشی که اساسنامه آنها به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده باشد.

۳- داشتن توانایی جسمی و سلامت روانی لازم برای اداره دبیرستان.

۴- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی.

۵- تأهل.

۶- استخدام رسمی در وزارت پست و تلگراف و تلفن.

۷- دارا بودن حداقل مدرک لیسانس.

ماده ۶: رئیس دبیرستان به پیشنهاد وزارت پست و تلگراف و تلفن و تأیید وزارت آموزش و پرورش و با صدور حکم از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن منصوب می‌شود.

ماده ۷: معاونین دبیرستان فنی پست علاوه بر داشتن شرایط مذکور در بندهای ۱ و ۳ و ۴ و ۵ ماده ۵ این اساسنامه باید دارای شرایط اختصاصی زیر باشند.

الف- معاون آموزشی باید دارای حداقل مدرک لیسانس و دو سال سابقه آموزشی و یا فوق دیپلم و سه سال سابقه آموزشی باشد.

ب- معاون پرورشی حداقل باید دارای دیپلم کامل متوسطه باشد.

ماده ۸: معاون آموزشی به پیشنهاد رئیس دبیرستان و با صدور حکم از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن منصوب خواهد شد.

ماده ۹: معاون پرورشی با درخواست رئیس دبیرستان توسط معاون امور پرورشی وزارت آموزش و پرورش از میان مربیان امور پرورشی وزارت آموزش و پرورش انتخاب و با صدور حکم از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن منصوب خواهد شد.

تبصره ۱- مربیان امور پرورشی که به عنوان معاون پرورشی دبیرستان معرفی می‌شوند بر طبق آئین‌نامه مأموریت‌ها به وزارت پست و تلگراف و تلفن مأمور خواهند شد.

تبصره ۲- اجرای مواد ۶ و ۸ و ۹ با رعایت سلسله مراتب اداری وزارت پست و تلگراف و تلفن صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۰: دبیران و سایر کارکنان دبیرستان فنی پست بتعداد مورد نیاز از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن تعیین خواهند شد.

فصل سوّم: شرایط و نحوه پذیرش داوطلب

ماده ۱۱: داوطلبان تحصیل در دبیرستان‌های فنی پست باید واجد شرایط زیر باشند:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- اعتقاد به اسلام و التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی و ولایت فقیه.

تبصره: در مورد متدینین بیکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی التزام به قانون اساسی کافی است.

۳- دارا بودن مدرک قبولی سال دوم متوسطه در رشته‌های نظری و بازرگانی فنی و حرفه‌ای و کشاورزی و یا دارا بودن مدرک قبولی پنجم متوسطه نظام قدیم آموزشی.

۴- دارا بودن سلامت جسم و روان و نداشتن نقص عضوی که مانع از انجام خدمات پستی شود به تأیید پزشک معتمد مرکز آموزش وزارت پست و تلگراف و تلفن.

۵- حداکثر سن ورود به دبیرستان روزانه ۲۰ سال و برای کسانی که خدمت نظام وظیفه را انجام داده اند ۲۲ سال تمام (در ۳۱ شهریور ماه سال ثبت نام).

۶- پذیرفته شدن در امتحان ورودی.

تبصره: در دبیرستان شبانه فقط کارمندان شاغل در وزارت پست و تلگراف و تلفن که واجد شرایط بندهای همین ماده بوده و سن آنها از ۳۵ سال متجاوز نباشد تحصیل خواهند کرد. نحوه تحصیل اینگونه کارمندان طبق آئین‌نامه ای که به تصویب وزارت پست و تلگراف و تلفن خواهد رسید انجام می‌شود.

فصل چهارم: رشته‌های تحصیلی، برنامه‌های آموزشی، امتحانات

ماده ۱۲: دبیرستان فنی پست دارای یک رشته تحصیلی بنام خدمات پستی می‌باشد.

ماده ۱۳: دروس عمومی و اختصاصی دبیرستان‌های فنی پست به شرح جدول ضمیمه این اساسنامه می‌باشد.

تبصره: دروس عمومی این دبیرستان، عیناً دروس عمومی دبیرستان‌های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۴: دوره تحصیل در دبیرستان فنی پست ۲ سال می‌باشد و حداکثر تحصیل مجاز در این دوره ۴ سال است.

ماده ۱۵: آئین‌نامه امتحانات و تخلفات دبیرستان فنی پست مطابق آئین‌نامه امتحانات و تخلفات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۶: تهیه و تکثیر سئوالات امتحان نهایی دبیرستان فنی پست بوسیله اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش و عنداللزوم با همکاری مرکز آموزش وزارت پست و تلگراف و تلفن انجام می پذیرد.

تبصره: کلیه هزینه های مربوط به امتحانات نهایی بوسیله وزارت پست و تلگراف و تلفن تأمین خواهد شد.

ماده ۱۷: امتحانات نهائی با مسئولیت مرکز آموزش وزارت پست و تلگراف و تلفن و با نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش انجام خواهد شد.

ماده ۱۸: به فارغ التحصیلان دبیرستان فنی پست مدرک دیپلم خدمات فنی پست داده می شود که ارزش تحصیلی آن مطابق با گواهینامه پایان تحصیلات دوره متوسطه وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۱۹: گواهینامه پایان تحصیلات دبیرستان فنی پست برابر نمونه ضمیمه این اساسنامه می باشد.

فصل پنجم: سایر مقررات

ماده ۲۰: شرایط معافیت نظام وظیفه دانش آموزان این دبیرستان مانند دبیرستان های عمومی وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۲۱: محل تحصیل دختران و پسران باید مجزا باشد.

ماده ۲۲: قبول شدگان سال اول دبیرستان فنی پست می توانند با گذراندن امتحان تغییر رشته بر طبق آئین نامه ای که توسط دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وزارت آموزش و پرورش تهیه خواهد شد در رشته مورد علاقه خود در سایر دبیرستان ها ادامه تحصیل دهند.

تبصره: ثبت نام از اینگونه دانش آموزان در دبیرستان های وزارت آموزش و پرورش منوط به موافقت نامه کتبی وزارت پست و تلگراف و تلفن خواهد بود.

ماده ۲۳: دبیرستان های فنی پست بصورت روزانه یا شبانه دایر خواهد بود.

ماده ۲۴: مسئولیت حسن اجرای این اساسنامه به عهده وزارت پست و تلگراف و تلفن می باشد.

ماده ۲۵: این اساسنامه در پنج فصل و ۲۵ ماده و ۷ تبصره و ۱۳ بند تنظیم گردیده است. اساسنامه دبیرستان‌های فنی پست وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن به انضمام جدول مواد درسی و فرم گواهینامه پایان تحصیلات در سیصد و شصت و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۴/۱۱/۳ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

سید کاظم اکرمی

وزیر آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۶: اسانامه واحدهای آموزشی مشترک فنی و حرفه‌ای

مصوب جلسه ۴۷۴ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۷ ش

مقدمه:

برنامه ریزی در جهت آماده سازی بهنگام و بهینه نیروی انسانی با توجه به روند تخصصی شده حرف و فنون از عوامل مهمی محسوب می گردد که در اقتصاد مولد و تولید اقتصادی روز به روز نقشی مهمتر و جایگاهی برتر می یابد. تعیین و مشخص ساختن مکانیزم‌های لازم جهت دستیابی به تخصص‌های مورد نیاز در سطوح نسبتاً بالا استفاده از ظرفیت‌های موجود اما بلااستفاده و بعضاً ناشناخته ملی و منطقه ای بخش‌های اقتصادی تحت پوشش مؤسسات، دولتی در راستای گسترش کمی و کیفی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای معرفی آموزش و نقش آن به عنوان عاملی مهم و تعیین کننده در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، برقراری ارتباط و پیوند بین محیط‌های آموزشی و تولیدی و صنعتی و عوامل انسانی در هر دو بخش، و بسیاری عوامل دیگر ایجاب می نماید تا با اتخاذ روشهای هماهنگ و اصولی و در قالب‌های پیش بینی شده اما قابل انعطاف برحسب مورد اقدام مناسب به عمل آید. به همین منظور ذیلاً اسانامه واحدهای آموزشی مشترک فنی و حرفه‌ای به تصویب می رسد.

فصل اول: شرایط تأسیس

ماده یک: واحدهای آموزشی فنی و حرفه‌ای مشترک عبارت از واحدهای آموزشی است که از یک یا چند رشته از رشته‌های فنی، خدمات یا کشاورزی تشکیل و توسط وزارت آموزش و پرورش، با همکاری هریک از وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی و نهادهای انقلابی تأسیس گردیده و برابر مقررات مربوط اداره می شوند.

تبصره- در این اسانامه از این پس بجای واحدهای آموزشی فنی و حرفه‌ای- مشترک عبارت "واحد آموزشی" و بجای وزارت آموزش و پرورش کلمه "وزارت" و بجای هریک از

وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی و غیردولتی و نهادهای انقلاب کلمه مؤسسه بکار برده می‌شود.

ماده دو: هر واحد آموزشی با توافق مؤسسه و وزارت تأسیس خواهد شد.

فصل دوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره آموزشگاه.

ماده ۳- مدیر واحد آموزشی از میان کارکنان واجد شرایط آموزش و پرورش از سوی وزارت و موافقت مؤسسه انتخاب و منصوب می‌گردد

ماده ۴- وزارت آموزش و پرورش می‌تواند از میان داوطلبان ی که واجد شرایط لازم بوده و برای انجام خدمت در امور آموزشی و اداری واحد آموزشی معرفی می‌شوند استفاده نمایند.

ماده ۵- کادر خدماتی مورد نیاز واحد آموزشی باید از میان کسانی که دارای ضوابط گزینش وزارت آموزش پرورش هستند توسط مؤسسه تأمین گردد.

فصل سوم: شرایط و نحوه پذیرش داوطلب.

ماده ۶- پذیرش هنرجو با ضوابط وزارت و با توجه به نیازهای حرفه‌ای و شغلی و سیاست‌های مؤسسه صورت می‌گیرد.

تبصره- اولویت در پذیرش هنرجو با فرزندان کارکنان مؤسسه و اهالی منطقه محل استقرار واحد آموزشی می‌باشد.

فصل چهارم: طول دوره رشته‌های تحصیلی، مهارت‌های تخصصی، برنامه‌های آموزشی و شیوه‌های اجرایی مورد نظر.

ماده ۷- در واحدهای آموزشی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بطریق دوره‌های رسمی و کوتاه مدت و بصورت مجزا و مستقل مطابق برنامه‌های آموزشی مربوط ارائه می‌گردد.

تبصره- دوره‌های رسمی مطابق آئین‌نامه‌ها، برنامه‌ها و مقررات مورد عمل در هنرستان‌ها و دبیرستان‌های وزارت و دوره‌های کوتاه مدت که غالباً برای کارکنان مؤسسه تدارک می‌شود، مطابق نیاز، برنامه و مقررات مؤسسه برگزار خواهد شد.

ماده ۸- چنانچه مؤسسه با توجه به نیازهای فصلی و آتی خود ایجاد رشته جدید را در واحد آموزشی ضروری بداند باید برنامه‌های آنرا جهت بررسی و تصویب در شورای عالی آموزش و پرورش به وزارت پیشنهاد نماید.

بدیهی است ایجاد رشته جدید در واحد آموزشی موکول به تصویب برنامه‌های مربوط به آن توسط شورای عالی خواهد بود.

ماده ۹- باتوجه به نیازهای کارخانه و ایجاب ضرورت هر واحد آموزشی می‌تواند پس از پیشنهاد مؤسسه و تصویب وزارت در هر سال تحصیلی حد اکثر معادل ۵ ساعت در هفته دروس تخصصی و علوم پایه را جابجا نماید.

فصل پنجم: سایر امور

ماده ۱۰- چنانچه توقف فعالیت واحد آموزشی با توافق مؤسسه و وزارت اعلام شود، از پذیرش هنرجوی جدید خودداری می‌شود. بدیهی است واحد آموزشی تا پایان فراغت از تحصیل آخرین دوره پذیرفته شدگان فعالیت آموزشی خود را ادامه داده و کلیه تعهدات متقابل به قوت خود باقی خواهد بود.

ماده ۱۱- به منظور نظارت بر حسن اجرای مفاد اساسنامه و توافقتنامه ای که برحسب مورد بین طرفین به موجب این اساسنامه به امضاء خواهد رسید و همچنین نظارت بر نحوه اجرای آموزش از نظر کمی و کیفی وزارت و مؤسسه هر یک نماینده ای را معرفی و این نمایندگان وظیفه دارند بطور مستمر از واحد آموزشی ذیربط بازدید به عمل آورده و نتیجه را به وزارت و مؤسسه گزارش نمایند.

ماده ۱۲- برای رفع مشکلات و موانع اجرائی و حل اختلافات هیئتی متشکل از نماینده وزارت، نماینده مؤسسه ذیربط و نماینده شورای عالی صنایع در شورای عالی تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۳- واحد آموزشی در ارتباط با مواردی که در این اساسنامه مسکوت است تابع مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۴- دستورالعملهای اجرائی این مصوبه و ضوابط مربوط به عقد موافقتنامه با مؤسسات توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ خواهد شد.

اساسنامه واحدهای آموزشی مشترک فنی و حرفه ای که یک مقدمه و پنج فصل شامل ۱۴ ماده و سه تبصره در چهارصد و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۸ به تصویب رسید. صحیح است بمورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۷۷: اساننامه آموزشگاه های بهیاری کشور

مصوب جلسه ۵ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۷ ش

فصل اول: هدف

به منظور تربیت بهیارانی که آماده انجام وظیفه در مراکز بهداشتی و درمانی شوند و به عنوان گروه کمکی در حرفه پرستاری و ظایف محوله را انجام دهند، آموزشگاه های بهیاری پسران و دختران براساس این اساننامه تأسیس می شود.

فصل دوم: شرایط تأسیس

ماده ۱- اجازه تأسیس آموزشگاه های بهیاری براساس شرایط مورد قبول وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و موافقت وزارت مذکور و تصویب وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

تبصره ۱: آئین نامه حاوی شرایط مورد قبول وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط آن وزارتخانه تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره ۲: انحلال آموزشگاه های بهیاری به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش صورت خواهد گرفت. شورای عالی آموزش و پرورش درخصوص تعیین تکلیف دانش آموزان این آموزشگاه ها نیز اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

ماده ۲- تأمین کادر آموزشی و پرورشی، اداری و خدماتی آموزشگاه های بهیاری برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش و کادر فنی و تخصصی و بیمارستانی و تأمین بودجه برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره آموزشگاه ها

ماده ۳- آموزشگاه بهیاری توسط مدیر آموزشگاه و با نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی براساس این اسانامه و آئین‌نامه‌ها و دستورالعملهای وزارت آموزش و پرورش اداره خواهد شد.

تبصره: مدیر آموزشگاه و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در برابر آموزش و پرورش مسئولیت خواهند داشت.

ماده ۴- مدیر آموزشگاه بهیاری از بین پرستاران متعهد و باتقوا با حداقل مدرک- تحصیلی لیسانس یا معادل آن و داشتن ۵ سال سابقه خدمت که حداقل ۳ سال آن آموزشی باشد، انتخاب می‌گردد.

ماده ۵- مربیان و مدرسان آموزشگاه بهیاری باید دارای تعهد و تقوا و حداقل مدرک تحصیلی لیسانس در رشته‌های مربوط و یا معادل آن باشند.

ماده ۶- انتخاب مدیر، مربیان و مدرسان آموزشگاه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مطابق ضوابط گزینش وزارت آموزش و پرورش صورت خواهد گرفت.

تبصره: آموزشگاه‌های بهیاری می‌توانند با موافقت وزارت آموزش و پرورش از دیران و کارمندان آموزش و پرورش با پرداخت حقوق از طریق وزارتخانه یا مؤسسه ذیربط بصورت مأمور استفاده نمایند.

فصل چهارم: شرایط و نحوه پذیرش دانش آموز

ماده ۷- داوطلبان ورود به دبیرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

- ۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- متدین به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور و التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی.
- ۳- دارا بودن برگ پایان خدمت و یا معافیت از خدمت وظیفه عمومی برای افرادی که واجد شرایط استفاده از معافیت تحصیلی نمی‌باشند.
- ۴- دارا بودن مدرک قبولی سوم راهنمائی.
- ۵- حداکثر سن ورود به آموزشگاه ۲۰ سال تمام.

۶- دارا بودن سلامت جسمی و روانی.

۷- دارا بودن صلاحیت اخلاقی و حسن خلق و شایستگی حرفه‌ای.

۸- سپردن تعهد خدمت معادل ۲ برابر سنوات تحصیلی.

۹- قبولی در امتحان ورودی (کتبی و مصاحبه).

فصل پنجم: رشته تحصیلی، طول دوره و ارزش تحصیلی

ماده ۸- آموزشگاه دارای یک رشته تحصیلی بنام " رشته بهیاری " خواهد بود.

ماده ۹- طول دورهٔ تحصیل در این آموزشگاه‌ها حداقل ۳ سال و حداکثر ۵ سال می‌باشد. هر سال تحصیلی ۱۱ ماه است که شروع آن اول مهرماه هر سال و پایان آن تا آخر مرداد ماه سال بعد خواهد بود.

تبصره: توقف هر دانش آموز بیش از دو سال در یک پایه ممنوع می‌باشد.

ماده ۱۰- امتحانات نهائی مطابق آئین‌نامه امتحانات و دستورالعملهای صادره از سوی اداره کل امتحانات و با مسئولیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با نظارت اداره کل آموزش و پرورش استان برگزار خواهد شد.

تبصره: کلیه هزینه‌های امتحانات نهائی از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مؤسسه ذیربط تأمین می‌گردد.

ماده ۱۱- آئین‌نامه امتحانات داخلی و نهائی و جدول مواد درسی آموزشگاه‌ها برابر مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۲- به فارغ‌التحصیلان رشته بهیاری گواهینامهٔ پایان تحصیلات کامل متوسطه در رشته بهیاری اعطاء می‌شود. این گواهینامه با رعایت سایر مقررات طبق فرم ضمیمه توسط آموزشگاه تنظیم و به تأیید اداره کل امتحانات خواهد رسید:

فصل ششم: سایر امور

ماده ۱۳- پلمپ و بستن دفاتر آمار و امتحانات آموزشگاه طبق مقررات بعهدۀ آموزش و پرورش استان مربوط می‌باشد.

ماده ۱۴- آموزشگاه می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات وزارت آموزش و پرورش بصورت شبانه روزی اداره شود.

ماده ۱۵- آموزشگاه‌های پسرانه و دخترانه بصورت مجزا و در دو ساختمان جداگانه دایر خواهند شد.

ماده ۱۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئول حسن اجرای کامل این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط خواهد بود.

نظارت بر حسن اجرای کامل این اساسنامه و آئین‌نامه‌ها و مقررات مربوط به عهده وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

اساسنامه آموزشگاه‌های بهیاری کشور مشتمل بر شش فصل و ۱۶ ماده و ۹ بند و ۶ تبصره در پنجمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۶۷/۱۰/۲۸ به تصویب رسید صحیح است بمورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۷۸: تأسیس هنرستان های شبانه روزی

دفتر آموزش فنی، ۱۳۶۸ ش

موضوع: تأسیس هنرستان های شبانه روزی

احتراماً

با توجه به درخواستهاییکه پس از صدور بخشنامه ماره ۵۰۲/ف مورخه ۶۶/۸/۲ در خصوص شبانه روزی شدن برخی از هنرستان های وجود در سطح استانهای کشور به این دفتر واصل شده و می شود و ضمن بر شمردن اهداف و خط مشی تأسیس هنرستان های شبانه روزی، تاکید می نماید که در درخواستهایی که سند تنظیم و ارسال می شود، اهداف و روشهای پیشنهاد کاملاً رعایت گردد.

الف: اهداف طرح

- ۱- ایجاد امکان ادامه تحصیل در هنرستان های فنی جهت دانش آموزان مناطق محروم.
- ۲- ترتیب و تامین نیروهای فنی و کارآمد مور نیاز در سطح استان
- ۳- ایجاد توسعه و گسترش رشته هائیکه بدلائل جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی استان بایستی مورد توجه و عنایت خاص قرار گیرد.
- ۴- جذب نیروهای مستعد و علاقمند ادامه تحصیل در هنرستان های فنی
- ۵- استفاده بهینه از هنرستان هائی که در رشته های مورد نیاز منطقه ظرفیت آنها تکمیل نمی شود.

ب- روشهای پیشنهادی

- ۱- به استثناء استانهای محروم، هنرستان های مورد نظر حتی المقدور نباید در مرکز استان واقع شده باشد.

۲- تعیین سهمیه مربوط به پذیرش هنرجویان بایستی به گونه ای باشد که تمام داوطلبین موجود در مناطق محروم سطح استان را پوشش داده و مختص به یک منطقه و یا محل خاص نشود.

۳- یادآور می‌شود که شبانه روزی شدن یک هنرستان برای کلیه رشته‌ها و کلیه هنرجویان جامعیت نداشت و این موضوع می‌تواند شامل رشته و یا رشته‌های خاص و درصد مشخصی از هنرجویان باشد.

۴- موافقت با دایر نمودن رشته مورد نظر توسط دفتر آموزش فنی و تعیین درصد جذب و سهمیه بندی هنرجویان توسط معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای استان صورت می‌گیرد.

۵- با توجه به پر هزینه بودن وسایل جنبی موجود در هنرستان‌های شبانه روزی درخواست تاسیس اینگونه واحدها بایستی توجیهات و مستندات کافی به‌همراه داشته باشد.

۶- بدیهی است درخواستهای ارسال بایستی موافقت و تأیید کمیسیون فنی و حرفه‌ای استان موافقت و قول مساعد ارگانهای ذیربط در سطح استان خصوصاً اداره کل بازرگانی را به‌همراه داشته باشد.

۷- درخواست صدور مجوز تاسیس هنرستان‌های شبانه روزی جهت هنرستان‌هایی که بدلیل مختلف امکان جذب کافی را ندارند بایستی در الویت ویژه قرار گیرد.

۸- لازم است معاونین فنی و حرفه‌ای استانها با توجه به نوع نیازها و صنایع موجود در منطقه، برنامه ریزی‌های ضروری را درجهت تاسیس رشته‌های جدید و توسعه مورد نیاز و همچنین افزایش جذب هنرجویان بنماید.

۹- فراهم نمودن امکانات لازم جهت راه اندازی و اداره هنرستان‌های شبانه روزی خصوصاً تامین نیروی انسانی (بوژه سرپرست شبانه روزی و مسئول امور پرورشی) فضای آموزشی، بهداشتی و خوابگاه امکانات و تجهیزات خوابگاهی و غذاخوری با توجه به اعتبارات استانی از اهم وظایف معاونین فنی و حرفه‌ای استانها می‌باشد.

در خاتمه متذکر می گردد که خط مشی های متخذه به منظور حصول به اهداف با دایر نمودن هنرستان های شبانه روزی بایستی مبتنی بر عدم تشویق مهاجرت و لحاظ نمودن توسعه صنعتی منطقه و تقویت و گسترش تکنولوژی فنون سنتی و موجود در منطقه باشد.

محمد نشاسته ریز

مدیر کل دفتر آموزش فنی

سند شماره ۷۹: اساسنامه دوره متوسطه آموزش کشاورزی

مصوب جلسه ۳۹ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۶۹ ش

فصل اول: هدف

- ماده ۱- هدف از آموزش کشاورزی در دوره متوسطه عبارت است از: تعلیم و تربیت نیروی انسانی متعهد و ماهر در سطوح کارورزی و کارآموخته در زمینه کشاورزی منطبق بر نیازهای کشور و براساس معارف و ارزشهای دین مبین اسلام.
- نیل به این هدف مستلزم رعایت موارد زیر است:
- الف: تقدم تزکیه بر تعلیم.
- ب: کاربرد رویه تعلیم و تعلم به وسیله محصلین در جریان برنامه‌های آموزشی.
- ج: تطبیق محتوای برنامه‌های آموزشی دروس اختصاصی با ویژگیها و شرایط طبیعی، اقتصادی و اجتماعی منطقه مربوط.
- د: ایجاد هماهنگی بین زندگی شبانه روزی واحدهای آموزشی با محیط زندگی روستائی.
- ه: ایجاد و تقویت انگیزه‌های خود یاری، همیاری بین محصلین و معلمان و کارکنان واحد آموزشی از طریق مبادرت، مشاورت و مشارکت در انجام مربوط.
- و: تحقیق و ارزشیابی از عملکرد و کارآئی محصلین و فارغ التحصیلان در صحنه عمل به منظور تغییرات لازم در محتوای برنامه ها.

فصل دوم: شرایط تأسیس

- ماده ۲- در هر استان واحدهای آموزش کشاورزی با توجه به استعداد و شرایط اقلیمی و نیاز آن استان و ضوابط تأسیس اینگونه واحدها که از سوی واحد ستادی ذیربط مشخص می‌شود، دایر خواهد شد.
- ماده ۳- واحدهای آموزش کشاورزی علاوه بر تجهیزات دبیرستان‌ها، باید دارای امکانات زیر باشد:

- الف: زمین و آب برای ایجاد مزارع و باغهای آموزشی و عملیات زراعی.
- ب: ساختمان و تاسیسات مورد لزوم برای تعلیمات کشاورزی.
- ج: ماشین و ابزار آلات و ادوات کشاورزی، تجهیزات آزمایشگاهی و تسهیلات کارگاهی.
- د: تجهیزات مربوط به دامپروری، پرورش طیور، لوازم مربوط به پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم و پرورش ماهی با توجه به استعداد و شرایط منطقه.
- ه: وسائل کمک آموزشی و فوق برنامه.
- و: تجهیزات و تسهیلات [؟]

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره آموزشگاه

ماده ۴- کادر اداری، آموزشی، پرورشی و شبانه روزی واحدهای آموزش کشاورزی برابر آئین‌نامه اجرایی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش و سایر مقررات مربوط تعیین می‌شود.

فصل چهارم: شرایط و نحوه پذیرش داوطلب

ماده ۵- داوطلبان ورود به دوره اول آموزش کشاورزی باید دارای شرایط زیر باشند:

الف: داشتن گواهینامه قبولی پایان دوره راهنمایی تحصیلی و نیز دارا بودن ضوابط ورود به شاخه کشاورزی.

ب: روستا زاده یا عشایر زاده علاقمند به کار کشاورزی.

تبصره - در صورتی که نیاز این واحدهای آموزشی از طریق افراد فوق الذکر تأمین نشود واحد آموزشی می‌تواند با نظر شورای آموزشی و یا دفاتر ستادی ذیربط تا ۱۰٪ از شهروندان علاقمند به کار کشاورزی را ثبت نام نماید.

ج: دارا بودن شرایط سنی بر اساس مقررات و شرایط وزارت آموزش و پرورش.

د: تندرستی و آمادگی جسمانی برای انجام عملیات کشاورزی.

فصل پنجم: رشته‌های تحصیلی، مهارت‌های تخصصی، برنامه‌های آموزشی و شیوه‌های اجرایی

ماده ۶- آموزش متوسطه کشاورزی در یک رشته تحصیلی با عنوان " کشاورزی عمومی" صورت می‌پذیرد که دارای دو دوره و هر دوره به مدت دو سال می‌باشد. دوره اول آموزش کشاورزی " کارورزی" و دوره دوم آموزش کشاورزی "کار آموختگی" نامیده می‌شود.

ماده ۷- تربیت " کارورز" کشاورزی در دوره اول و تربیت " کار آموخته" کشاورزی در دوره دوم (اتمام دوره چهار ساله) آموزش کشاورزی انجام می‌گیرد.

تبصره- به منظور آشنائی محصلین با مسائل مربوط به امور کشاورزی بر اساس جدیدترین نتایج علمی و تحقیقاتی و همچنین شناساندن مسائل مختلف روستائی لازم است واحد آموزشی در قالب برنامه اجرایی تعیین شده با همکاری ارگانهای ذیربط برنامه‌های بازدید و کار آموزی را تنظیم و اجراء نماید.

ماده ۸- زمینه کار و مهارت در آموزش کشاورزی عمومی.

الف: دوره اول:

آموزش‌هایی که در دوره اول آموزش کشاورزی عمومی به صورت تئوری و عملی اجراء می‌شود به قرار زیر است :

۱- عملیات عمده تولید محصولات زراعی منطقه (عملیات کاشت، داشت و برداشت).

۲- عملیات عمده سبزی کاری و درختکاری منطقه، خصوصاً احداث خزانه نشاء کاری پیوند، هرس و قلمه زنی در باغ و نهالستان.

۳- روشهای عملی لازم برای حفاظت گیاهان (پیشگیری و مبارزه با آفات عمده نباتی).

۴- رانندگی تراکتور در عملیات، تهیه زمین، بذر و کود پاشی و مراقبت از تراکتور و ادوات مربوط.

۵- پرورش و نگهداری دام و طیور اصلی رایج در منطقه.

۶- آماده سازی و نگهداری فرآورده‌های مهم دامی و زراعی منطقه برای عرضه.

به محصلینی که دوره اول آموزش کشاورزی را با موفقیت به پایان رسانیده اند علاوه بر کارنامه قبولی سال دوم، گواهینامه‌ای به عنوان کارورز کشاورزی داده می‌شود و این گواهینامه فقط جهت کار در امور کشاورزی و رشته کشاورزی و محیط زیست معتبر می‌باشد.

ب: دوره دوم:

آموزش‌هایی که در دوره آموزش کشاورزی عمومی به صورت تئوری و عملی ارائه می‌گردد به نحوی آموزش داده می‌شود که پس از انجام این دوره، فارغ‌التحصیلان با تکیه بر تجارب حاصله بتوانند فعالیتهای زیر را انجام داده و نیز قادر به راهنمایی در امور کشاورزی و دامداری باشند.

۱- اقدام و نظارت بر عملیات کاشت، داشت و برداشت محصولات عمده زراعی منطقه.

۲- اقدام و نظارت بر عملیات باغبانی (سبزی کاری، درختکاری، گلکاری) از قبیل طراحی و ایجاد خزانه و نهالستان و باغ میوه و تولید بذر.

۳- اقدام و نظارت در امور مبارزه با آفات و بیماریهای عمده در مزارع و باغات از قبیل تهیه محلول سم، تعمیر سمپاش، نمونه برداری از مزارع آلوده و بررسی تأثیر مبارزه.

۴- سرویس و نگهداری ماشینهای کشاورزی مورد استفاده در منطقه.

۵- پیاده کردن فرمول ترکیب خوراک دام و طیور، واکسیناسیونهای مقدماتی (با نظر کارشناس دامپزشک) پشم چینی و انجام امور زنبورستان.

۶- اداره امور مزرعه.

محصلینی که دوره دوم آموزش کشاورزی را با موفقیت گذرانده اند، به عنوان کارآموخته کشاورزی فارغ‌التحصیل و به دریافت گواهینامه کامل دوره متوسطه در رشته کشاورزی نائل می‌گردند.

ماده ۹- برنامه تعلیماتی آموزش متوسطه کشاورزی.

الف: سال تحصیلی ۱۱ ماه است، محصلین در طول تابستان جمعاً به مدت ۳۱ روز تعطیل استفاده خواهند کرد.

ب: تعطیلات رسمی تابع مقررات جاری در وزارت آموزش و پرورش است.

ج: آغاز سال تحصیلی از اوّل مهر ماه در سال خواهد بود.

د: عملیات صحرایی براساس روش بنه بندی و یا سایر روشهای کار گروهی و جمعی و عنداللزوم کار انفرادی با توجه به شرایط منطقه و امکانات موجود و با نظر شورای آموزشی واحد آموزشی خواهد بود.

ه: تعداد ساعات دروس عمومی، علوم پایه، و دروس نظری و عملی و اختصاصی کشاورزی طبق جداول مصوب شورای عالی خواهد بود.

و: در این دوره با محاسبه دو ماه عملیات تابستانی و اوقات لازم برای برنامه‌های کارآموزی و کارورزی، نسبت ساعات دروس عملی طبق دستورالعمل اجرائی بیشتر از ساعات دروس نظری خواهد بود و برنامه توزیع متناوب این ساعات در برنامه هفتگی با توجه به شرایط خاص تولید در هر اقلیم از لحاظ شروع فعالیتهای آموزشی با نظر واحد ستادی ذیربط تنظیم و به مورد اجراء گذاشته می‌شود.

فصل ششم: سایر امور

ماده ۱۰ - ضوابط و مقررات مربوط به حداکثر مدت مجاز جهت ادامه تحصیل در دوره براساس آئین‌نامه اجرائی مصوب شورای عالی خواهد بود.

ماده ۱۱ - امتحانات پایانی دوره اول و دوره دوم به صورت نهائی طبق دستورالعملهایی که از سوی اداره کل امتحانات ابلاغ خواهد شد، برگزار می‌گردد.

ماده ۱۲ - در پایان دوره اول آموزش کشاورزی گواهینامه "کارورز کشاورزی" و در پایان دوره دوم گواهینامه "کارآموخته کشاورزی" به فارغ‌التحصیلان اعطاء می‌گردد.

ماده ۱۳ - تغییر رشته محصلین از رشته آموزش کشاورزی به دیگر رشته‌های متوسطه بر اساس آئین‌نامه تغییر رشته خواهد بود.

ماده ۱۴ - باتوجه به طبیعت خاص آموزش کشاورزی و ضرورت اجرای عملیات صحرایی زراعی و دامداری و همچنین لزوم اجرای برنامه‌های پرورشی برای محصلین، این واحدهای آموزشی به صورت شبانه روزی اداره می‌شوند، و از محصلین برای اداره امور شبانه روزی کمک گرفته می‌شود.

ماده ۱۵- هر یک از واحدهای آموزش کشاورزی در صورت امکان می‌توانند از طریق ایجاد کلاسهای آموزش کوتاه مدت (غیر رسمی) کشاورزی، اصل ضرورت آموزش مستمر روستائیان و عشایر و علاقه‌مندان را تحقق بخشند.

تبصره- نیروی انسانی، تسهیلات، ابزار و مواد مورد لزوم، نحوه مدیریت و روشهای اجرایی به منظور انجام برنامه‌های آموزش کوتاه مدت (غیر رسمی) کشاورزی از طریق تدوین آئین‌نامه‌های مربوط مشخص و به مورد اجراء گذارده می‌شود.

اساسنامه دوره متوسطه آموزش کشاورزی مشتمل بر شش فصل، ۱۶ ماده، ۳ تبصره و ۳۴ بند در سی و نهمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۶۹/۸/۱۳ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۰: اساسنامه دبیرستان‌های دامپروری وابسته به وزارت جهاد سازندگی

مصوب جلسه ۵۰ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۰ ش

فصل اول: هدف

هدف از تأسیس دبیرستان‌های دامپروری (در این اساسنامه " دبیرستان‌های دامپروری " به اختصار " دبیرستان " ذکر می‌گردد) عبارت است از:

- الف- پرورش نیروی انسانی متعهد و کارآمد در امور دامپروری با اولویت روستاها.
- ب- پرورش و تأمین مروج دامپروری ماهر مورد نیاز سازمانهای ذیربط.
- ج- پرورش نیروهای متعهد به منظور جذب آنان در واحدهای مختلف دامپروری کشور.
- د- بالا بردن توان فنی و علمی جوانان به خصوص روستائیان و عشایر در امر دامپروری.
- ه- آماده کردن افراد واجد شرایط جهت ورود به دوره‌های تحصیلی عالی در زمینه دامپروری.

فصل دوم: شرایط تأسیس

ماده ۱- وزارت جهاد سازندگی با در نظر گرفتن نیروی انسانی مورد نیاز و امکانات بکارگیری آنها، می‌تواند در مناطقی که فضای آموزشی و تجهیزات طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش فراهم باشد با موافقت وزارت مذکور نسبت به تأسیس دبیرستان‌های دامپروری اقدام نماید.

ماده ۲- دبیرستان‌های دامپروری برای دانش‌آموزان پسر و به صورت روزانه تشکیل می‌شود. تبصره- وزارت جهاد سازندگی می‌تواند در صورت نیاز در مناطقی که صلاح بداند بارعایت ضوابط وزارت آموزش و پرورش، دبیرستان‌های دامپروری شبانه روزی دایر نماید.

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره دبیرستان

ماده ۳- دبیرستان دامپروری بر اساس ضوابط آموزشی و پرورشی وزارت آموزش و پرورش زیرنظر وزارت جهاد سازندگی و با مسئولیت مدیر دبیرستان اداره می‌شود.

- ماده ۴- مدیر دبیرستان به پیشنهاد وزارت جهاد سازندگی و تأیید اداره کل آموزش و پرورش استان با صدور حکم از جهاد سازندگی منصوب می‌شود.
- ماده ۵- کلیه هزینه‌های مربوط به تأسیس و اداره دبیرستان و پرسنل آن به عهده وزارت جهاد سازندگی خواهد بود.

فصل چهارم: شرایط ویژه پذیرش

- ماده ۶- داوطلبان تحصیل در دبیرستان باید واجد شرایط زیر باشند:
- الف- دارا بودن حسن اخلاق بر اساس گواهی از مدرسه قبلی.
- ب- دارا بودن گواهی قبولی سال سوم راهنمایی تحصیلی و داشتن ضوابط ورود به رشته کشاورزی.
- ج- دارا بودن شرایط سنی طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش.
- د- دانش‌آموزان باید روستائی و یا عشایری باشند، و در صورت عدم تکمیل ظرفیت از سایر دانش‌آموزان داوطلب، ثبت نام به عمل خواهد آمد.

فصل پنجم: رشته تحصیلی

- ماده ۷- رشته تحصیلی در این دبیرستان دامپروری است، دروس عمومی آن مطابق دروس عمومی دبیرستان‌های دوره متوسطه وزارت آموزش و پرورش و دروس اختصاصی طبق جداول و ریز برنامه تحصیلی آن مصوب شورای عالی آموزش و پرورش می‌باشد.

فصل ششم: طول دوره و ارزش تحصیلی

- ماده ۸- شروع سال تحصیلی و طول دوره تحصیل در دبیرستان مانند سایر دبیرستان‌های وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.
- ماده ۹- به فارغ‌التحصیلان این دبیرستان‌ها مدرک دیپلم کامل متوسطه در رشته دامپروری داده می‌شود که ارزش آن مطابق گواهینامه پایان تحصیلات سایر رشته‌های دوره متوسطه خواهد بود.

ماده ۱۰- گواهینامه پایان تحصیلات دبیرستان‌های دامپروری مطابق نمونه ای است که به تصویب شوری خواهد رسید.

فصل هفتم: سایر موارد

ماده ۱۱- امتحانات نهایی سال چهارم دبیرستان طبق آئین‌نامه امتحانات مربوطه با مسئولیت وزارت جهاد سازندگی و با نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌گردد.

ماده ۱۲- کلیه هزینه‌های مربوط به مراحل مختلف برگزاری امتحانات نهایی با وزارت جهاد سازندگی می‌باشد.

ماده ۱۳- ادامه تحصیل دانش‌آموزان این دبیرستان‌ها در سایر دبیرستان‌های دوره متوسطه برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش و گذراندن امتحانات تغییر رشته خواهد بود.

ماده ۱۴- شرایط معافیت تحصیلی نظام‌وظیفه دانش‌آموزان این دبیرستان‌ها مانند سایر دبیرستان‌های دوره متوسطه وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۵- مسئولیت حسن اجرای این اساسنامه در مقابل وزارت آموزش و پرورش، با وزارت جهاد سازندگی می‌باشد.

اساسنامه دبیرستان‌های دامپروری وابسته به وزارت جهاد سازندگی مشتمل بر هفت فصل و پانزده ماده و یک تبصره در پنجاهمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۶/۴/۱۳۷۰ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۱: اساننامه هنرستان هنرهای سنتی و اسلامی

مصوب جلسه ۵۲۹ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۰ ش

فصل اول: هدف

هدف از تاسیس هنرستان هنرهای سنتی و اسلامی عبارت است از:

الف: حفظ و گسترش هنرهای اصیل سنتی و اسلامی.

ب: پرورش استعداد و تربیت جوانان کشور در رشته های مختلف هنرهای اصیل سنتی و اسلامی.

ج: فراهم آوردن شرایط لازم برای ادامه تحصیل فارغ التحصیلان علاقمند و مستعد در سطوح بالاتر دانشگاهی.

د: تربیت و تأمین نیروهای هنری آستان قدس رضوی.

ه: تربیت و تأمین هنرمندان مورد نیاز آستان قدس رضوی و سایر بخشهای کشور.

فصل دوم: شرایط تأسیس

ماده ۱- بنیاد در هر نقطه ای از کشور که شرایط ایجاد هنرستان سنتی و اسلامی برابر ضوابط آموزش و پرورش موجود باشد، می تواند به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب وزارت آموزش و پرورش هنرستان تأسیس نماید.

تبصره ۱- بنیاد موظف به تأمین امکانات شبانه روزی برای هنرجویان غیر بومی می باشد.

تبصره ۲- هنرستان سنتی و اسلامی برای خواهران و برادران به صورت مجزا تأسیس می شود.

ماده ۲- تأمین فضای آموزشی و کلیه امکانات و تجهیزات و هزینه ها به عهده بنیاد خواهد بود.

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره هنرستان

ماده ۳- هنرستان زیر نظر بنیاد وابسته به آستان قدس رضوی با نظارت وزارت آموزش و پرورش اداره خواهد شد.

ماده ۴- هنرآموزان دروس اختصاصی از میان هنرمندان و صاحب‌نظران متعهد، با پیشنهاد شورای هنری بنیاد و تصویب هیأت مدیره انتخاب می‌گردند.

ماده ۵- دبیران دروس عمومی هنرستان باید حداقل دارای مدرک تحصیلی لیسانس باشند.

ماده ۶- هنرستان می‌تواند با موافقت وزارت آموزش و پرورش از دبیران و کارمندان آموزش و پرورش برابر مقررات به صورت مأمور استفاده نماید.

ماده ۷- کادر آموزشی اداری و خدماتی هنرستان برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

تبصره ۱- ضوابط انتخاب و وظایف هر یک از کارکنان هنرستان طبق آئین‌نامه اجرایی هنرستان‌های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

تبصره ۲- مدیر هنرستان توسط مدیرکل آموزش و پرورش استان از بین سه نفر که به وسیله مؤسس معرفی می‌شوند انتخاب و منصوب می‌گردد.

فصل چهارم: شرایط و نحوه پذیرش داوطلب

ماده ۸- داوطلبان ورود به هنرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

الف- داشتن مدرک قبولی کلاس سوم راهنمایی تحصیلی و دارا بودن شرایط تحصیل در رشته‌های مربوط به گروه هنری.

ب- مسلمان و متعهد به نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه.

ج- شرکت در آزمون و مصاحبه حضوری که برای شناخت ذوق هنری و استعداد دانش‌آموز برگزار می‌گردد و قبولی در آنها.

تبصره- در آزمون ورودی و مصاحبه حضوری در شرایط مساوی، داوطلبانی که در مسابقات هنری، رتبه یا امتیازات خاص را کسب کرده باشند، در اولویت خواهند بود.

د- سپردن تعهد مبنی بر رعایت کلیه مقررات، مربوط و ضوابط انضباطی خاص هنرستان.

ه- داشتن شرایط سنی برای تحصیل در دوره متوسطه برابر مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش.

فصل پنجم: رشته‌های تحصیلی و برنامه‌های درسی

ماده ۹- هنرستان دارای رشته‌های: هنرهای کتاب آرائی، معماری سنتی، هنرهای دستی و هنرهای تجسمی خواهد بود و مهارت‌هایی که هنرآموزان در این هنرستان تدریس می‌کنند به شرح زیر است:

الف- هنرهای کتاب آرائی شامل: خوشنویسی و انواع خطوط اسلامی، تهیه و رنگ آمیزی کاغذ با روش‌های سنتی ابروباد، افشانگری، رنگ آمیزی سنتی و تهیه مرقعات، طراحی نقوش، تذهیب و تشعیر، گل بوته پردازی قطاعی، تجلید و انواع آن، صحافی سنتی، شیرازه بندی، جدول و تصویر سازی، مجلس سازی و هنرهای مربوط به آن، قلمدان سازی، مرمت آثار هنری مربوط. ب- معماری سنتی شامل: کاشی کاری و اجرای نقش، گره چینی، آجر چینی سنتی، خطوط کوفی بنائی، کتیبه نگاری، آینه کاری، مقرنس سازی، گچ بری، کتیبه‌های سنگی، مرمت آثار هنری مربوط.

ج- هنرهای تجسمی شامل: طراحی و گرافیک، نقاشی سنتی ایرانی (مینیاتور و تذهیب نقش قالی و کاشی و پارچه)، انواع رسم‌های هندسی، مرمت آثار هنری مربوط. د- هنرهای دستی کاربردی شامل: سفالگری، قالی و گلیم بافی، خاتم سازی، میناسازی، منبت کاری و هنرهای چوب، فلزکاری، زربافی، مليله دوزی، سوزن دوزی، گلابتون قلمکار و مرمت آثار هنری مربوط.

ماده ۱۰- برنامه‌های درسی کلیه رشته‌های این هنرستان توسط بنیاد تهیه و برای تصویب به شورای عالی آموزش و پرورش پیشنهاد خواهد شد.

فصل ششم: طول دوره و ارزش تحصیلی

ماده ۱۱- دوره تحصیل در هنرستان ۴ سال است. تبصره- دانش‌آموزان در طول دوره، تحصیل حداکثر می‌توانند ۲ سال مردودی داشته باشند، مشروط بر اینکه این دو سال در یک پایه تحصیل نباشد.

ماده ۱۲- امتحانات نهائی سال چهارم هنرستان مطابق آئین‌نامه امتحانات و دستورالعمل‌های صادره از سوی اداره کل امتحانات با مسئولیت بنیاد و با نظارت کامل اداره کل آموزش و پرورش استان برگزار خواهد شد.

ماده ۱۳- طرح سئوالات امتحانات نهائی و تکثیر و توزیع آن به وسیله اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش با همکاری بنیاد انجام خواهد شد.

ماده ۱۴- به هنرجویانیکه امتحانات نهائی را با موفقیت بگذرانند گواهینامه پایان تحصیلات رشته اختصاصی مربوط که دیپلم کامل دوره متوسطه است داده خواهد شد.

فصل هفتم: سایر امور

ماده ۱۵- مواردی که در اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۶- بنیاد و مدیر هنرستان مسئول حسن اجرای کامل این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط خواهد بود.

اساسنامه هنرستان هنرهای سنتی و اسلامی وابسته به آستان قدس رضوی مشتمل بر هفت فصل، شانزده ماده و شش تبصره در پانصد و بیست و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۰/۵/۱۳۷۰ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۲: اساننامه دوره متوسطه بزرگسالان (رشته های فنی و حرفه ای)

مصوب جلسه ۶۵ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۱ ش

هدف:

به منظور ایجاد تسهیلات، جهت توسعه آموزش های فنی و حرفه ای و فراهم آوردن امکانات برای ادامه تحصیل افراد بزرگسال، هنرستان های فنی و دبیرستان های حرفه ای بزرگسالان مطابق ضوابط مندرج در این اساننامه تاسیس می شود.

ماده ۱- نظام آموزشی در این گونه مدارس به صورت نیمسال می باشد. طول مدت آموزش در هر نیمسال حداقل ۱۵ هفته و ۳ هفته نیز جهت برگزاری امتحانات، اعلام نتایج و ثبت نام ترم بعد منظور می گردد.

تبصره- ادارات آموزش و پرورش با توجه به امکانات می توانند نسبت به برگزاری ترم تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۲- برنامه های درسی این گونه مدارس مطابق برنامه های مصوب هر پایه تحصیلی در مدارس عادی است، لیکن تعداد ساعات تدریس هر ماده درسی در هفته در هر نیمسال ۲ برابر و در ترم تابستانی ۴ برابر ساعات هفتگی مدارس عادی خواهد بود.

تبصره ۱- ساعات تدریس دروس کارگاهی و آزمایشگاهی از شمول این ماده مستثنی بوده و براساس جداولی خواهد بود که معاونت آموزش فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ می نماید.

تبصره ۲- هنرجویان هنرستان های فنی و دانش آموزان دبیرستان های حرفه ای بزرگسالان * از گذراندن دروس ورزش و بخش عملی آموزش آمادگی دفاعی معاف می باشند.

ماده ۳- در این گونه مدارس ارزشیابی از هر درس مستقل بوده و عدم احراز شرایط قبولی در یک ماده درسی لطمه ای به قبولی دروس دیگر دانش آموز وارد نمی سازد.

تبصره ۱- در هنرستان های فنی بزرگسالان انتخاب دروس فنی منوط به احراز شرایط قبولی در دروس کارگاهی نیمسال قبل می باشد.

تبصره ۲- در صورتی که دانش‌آموزان این گونه مدارس آمادگی کافی برای گذراندن بعضی از دروس بدون شرکت در کلاس را داشته باشند، براساس ضوابطی که معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش تعیین و اعلام می‌کند، می‌توانند در امتحانات دروس مذکور شرکت نمایند.

تبصره ۳- دارندگان کارنامه مردودی هنرستان‌های فنی و دبیرستان‌های حرفه‌ای عادی دوره چهار ساله در صورت ثبت نام در این گونه مدارس، مشروط بر این که بیش از یک سال تحصیلی از زمان مردودی آنان نگذشته باشد، از گذراندن دروسی که در پایه مردودی از آنها نمره قبولی اخذ کرده اند معاف خواهند بود.

(*) منبع به جای عبارت هنجریان هنرستان‌های فنی و دانش‌آموزان دبیرستان‌های حرفه‌ای بزرگسالان از کلمه "دانش‌آموزان" استفاده شده است.)

تبصره ۴- دانش‌آموزان مردود هر پایه تحصیلی هنرستان‌های فنی دوره پنج ساله با توجه به جدول تطبیق دروس دوره چهار ساله هنرستان‌های فنی با دوره پنج ساله آن که از طرف معاونت فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ خواهد شد می‌توانند از مفاد تبصره ۳ استفاده نمایند.

ماده ۴- حداقل و حداکثر ساعات دروس انتخابی در هر نیمسال با توجه به وضعیت تحصیلی به ترتیب معادل ۲۰ و ۴۰ ساعت و در ترم تابستانی حداکثر معادل ۴۰ ساعت در هفته می‌باشد. تبصره- دانش‌آموزان مشمول نظام وظیفه که حداقل ۲۰ ساعت در هفته در این گونه مدارس برای فراگیری دروس مربوط حضور داشته باشند، با رعایت سایر مقررات نظام وظیفه، از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند شد.

ماده ۵- دروس قابل ارائه در هر نیمسال و پیش نیاز آنها توسط معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش تعیین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶- حداقل سن ورود به این گونه مدارس ۱۷ سال تمام می‌باشد. تبصره- افرادی که تحصیل آنها در هنرستان‌های فنی و دبیرستان‌های حرفه‌ای روزانه منع قانونی دارد و همچنین خواهران ازدواج کرده، از این محدودیت مستثنی هستند.

ماده ۷- این گونه مدارس در هر شهرستان، منطقه یا ناحیه به پیشنهاد رئیس اداره آموزش و پرورش و تایید معاون آموزش فنی و حرفه‌ای استان براساس ضوابطی که معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت متبوع ابلاغ می‌نماید، تاسیس خواهد شد.

ماده ۸- کلیه آئین‌نامه‌های لازم (امتحانات، اجرائی، آموزشی و ۰۰۰) برای این گونه مدارس به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۹- با تصویب این اساسنامه پذیرش هنرجوی جدید از پایه اوّل در نظام هنرستان‌های پنج ساله موضوع مصوبه ۴۱۴ شورای عالی مورخ ۱۳۶۴/۴/۱۱ ممنوع می‌گردد.

اساسنامه دوره متوسطه بزرگسالان (رشته‌های فنی و حرفه‌ای) مشتمل بر نه ماده و نه تبصره مصوب شصت و پنجمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی مورخ ۱۳۷۱/۷/۲ به تائید رسید. صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۳: اساسنامه هنرستان هنرهای تصویری- نمایشی

مصوب جلسه ۵۴۸ شورای عالی آموزش و پرورش - ۱۳۷۱ ش

فصل اوّل - اهداف:

- ماده ۱- هنرستان هنرهای تصویری- نمایشی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی که در این اساسنامه به اختصار "هنرستان" نامیده می‌شود با اهداف زیر تأسیس می‌شود:
- ۱- شناخت و پرورش استعدادها و خلاقیت‌های هنری نسل جوان.
  - ۲- تلاش در جهت شناساندن، حفظ و اشاعه میراث‌های فرهنگی و هنری ایران اسلامی.
  - ۳- تربیت هنرمندان متعهد به ارزشهای اسلامی.
  - ۴- کمک در جهت تأمین قسمتی یا بخشی از کادر هنری مورد نیاز سازمانها، ارگانها و نهادها.

فصل دوّم - شرایط تأسیس:

- ماده ۲- حوزه هنری می‌تواند در تهران و سایر نقاط کشور بر مبنای این اساسنامه، با تأیید وزارت آموزش و پرورش اقدام به تأسیس هنرستان نماید.
- ماده ۳- چنانچه به تشخیص وزارت آموزش و پرورش هنرستان از کیفیت آموزشی مناسب برخوردار نباشد و یا حوزه هنری با تأیید وزارت آموزش و پرورش ادامه فعالیت هنرستان را غیر ضروری تشخیص دهد، هنرستان منحل اعلام می‌گردد.
- تبصره- در صورت انحلال هنرستان، حوزه هنری مکلف است امکانات ادامه تحصیل هنرجویانی را که قبلاً پذیرفته شده‌اند تا پایان دوره متوسطه در همان منطقه فراهم نماید.

فصل سوم- تشکیلات:

- ماده ۴- این هنرستان توسط مدیر، با همکاری معاونین و کارکنان آموزشی و اداری، اداره خواهد شد.
- ماده ۵- مدیر هنرستان باید واجد شرایط زیر باشد.

- ۱- اعتقاد به اسلام و التزام عملی به احکام اسلامی و ولایت فقیه و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- دارا بودن حسن سابقه و تخلق به اخلاق اسلامی و مقبولیت بین همکاران.
- ۳- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی و سابقه وابستگی به گروهکها و احزاب غیر قانونی.
- ۴- بهره مندی از سلامت روانی و جسمی لازم برای انجام وظایف مدیریت.
- تبصره- انتصاب جانبازان انقلاب اسلامی در صورتی که میزان معلولیت آنان مانع انجام وظیفه نباشد، بلامانع است.
- ۵- دارا بودن سعه صدر و قدرت مدیریت و توانائی برقراری حسن رابطه با سایرین.
- ۶- استخدام رسمی حوزه هنری و یا کارمند رسمی دولت.
- ۷- متأهل بودن.
- تبصره- در صورت عدم وجود خواهر متأهل در منطقه انتخاب فردی با تجربه از بین خواهران مجرد برای تصدی مدیریت هنرستان بلامانع است.
- ۸- دارا بودن مدرک تحصیلی لیسانس و سه سال سابقه تدریس.
- ۹- آشنائی و علاقمندی به امور هنری.
- ماده ۶- مدیر هنرستان توسط مدیرکل آموزش و پرورش استان از بین سه نفر که واجد شرایط هستند و به وسیله حوزه هنری معرفی می شوند انتخاب و منصوب می گردد. در صورتی که ۳ نفر معرفی شده مورد تأیید قرار نگیرند انتخاب فرد واجد شرایط به عهده معاونت آموزش فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش می باشد.
- تبصره- مدیر هنرستان های دخترانه منحصراً از بین خواهران و مدیر هنرستان های پسرانه منحصراً از بین برادران انتخاب خواهند شد.
- ماده ۷- معاونین هنرستان ضمن داشتن ضوابط مندرج در بندهای ۱ و ۳ و ۷ ماده ۵ این اساننامه باید دارای حداقل مدرک تحصیلی لیسانس با ۲ سال سابقه آموزشی و یا مدرک تحصیلی فوق دیپلم با چهار سال سابقه آموزشی باشند.

ماده ۸- معاونین هنرستان به پیشنهاد مدیر و تأیید و صدور حکم توسط معاونت آموزشی حوزه هنری منصوب می گردند.

ماده ۹- مدیر هنرستان موظف به انتخاب کارکنان آموزشی مطابق با ضوابط جاری در وزارت آموزش و پرورش و پیشنهاد آنها به حوزه هنری جهت صدور حکم می باشد.

فصل چهارم- شرایط و نحوه پذیرش داوطلب:

ماده ۱۰- داوطلبان ورود به هنرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

الف- مسلمان و متعهد به نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه.

ب- داشتن مدرک قبولی سوم راهنمایی تحصیلی و دارا بودن شرایط تحصیل در رشته های مربوط به گروه هنری.

ج- برخورداری از سلامت کامل جسمی و روانی به تأیید پزشک معتمد.

د- داشتن شرایط سنی برای تحصیل در دوره متوسطه برابر مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش.

ه- شرکت در آزمون و مصاحبه حضوری که برای شناخت ذوق هنری و استعداد دانش آموز برگزار می گردد و قبولی در آنها.

تبصره- در شرایط مساوی خانواده معظم شهدا، مفقودین و ایثارگران در اولویت قرار می گیرند.

فصل پنجم- گرایشهای تحصیلی، طول دوره، ارزش تحصیلی و برنامه های درسی:

ماده ۱۱- هنرستان هنرهای تصویری- نمایشی دارای رشته های عکاسی، انیمیشن، سینما، تأثر و نمایش عروسکی می باشد.

تبصره- ضوابط انتخاب رشته توسط حوزه هنری تعیین می گردد.

ماده ۱۲- دوره تحصیل در هنرستان حداقل ۴ سال است.

تبصره- هنرجویان در طول دوره تحصیل حداکثر می توانند ۲ سال مردودی داشته باشند مشروط بر این که این دو سال در یک پایه تحصیلی نباشد.

ماده ۱۳- دروس عمومی هنرستان برابر دروس عمومی مورد عمل در دوره متوسطه آموزش و پرورش می باشد و دروس اختصاصی و برنامه های تفصیلی هر یک از رشته ها توسط حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره - هنرجویان مکلفند مطابق آئین نامه مربوط در برنامه های کارآموزی شرکت نمایند.
ماده ۱۴- آئین نامه های امتحانی و اجرائی هنرستان برابر آئین نامه های مورد عمل در هنرستان های وزارت آموزش و پرورش می باشد و مقررات ویژه و خاص این هنرستان به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۵- امتحانات نهائی سال چهارم هنرستان طبق آئین نامه امتحانات مربوط با مسئولیت حوزه هنری و با نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش برگزار می گردد.
ماده ۱۶- به هنرجویانی که امتحانات نهائی را با موفقیت بگذرانند، گواهینامه پایان تحصیلات دوره متوسطه در رشته مربوط اعطاء می گردد.

ماده ۱۷- گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان از طرف حوزه هنری صادر و به تأیید اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۸- ادامه تحصیل هنرجویان این هنرستان در سایر هنرستان ها و دبیرستان های دوره متوسطه برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش و گذراندن امتحانات تغییر رشته خواهد بود.

فصل ششم- سایر امور:

ماده ۱۹- کلیه هزینه های مربوط به تأسیس و اداره هنرستان و کارکنان و همچنین کلیه هزینه های انجام امتحانات نهائی به عهده حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی خواهد بود.

ماده ۲۰- شرایط استفاده از معافیت تحصیلی نظام وظیفه هنرجویان این هنرستان مانند سایر دبیرستان ها و هنرستان های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۱- محل هنرستان های پسرانه و دخترانه به صورت مجزا و در دو ساختمان جداگانه بوده و حضور دبیران و کارکنان زن در هنرستان های پسرانه ممنوع است.

تبصره - کلیه کارکنان هنرستان های دخترانه از بین خواهران انتخاب خواهند شد.

ماده ۲۲- در صورت کمبود هنر آموز در دروس تخصصی هنرستان‌های دخترانه استفاده از هنرآموزان مرد متعهد و متاهل که صلاحیت آنها به تأیید شورای گزینش سازمان تبلیغات اسلامی رسیده باشد با هماهنگی معاونت آموزش حوزه هنری بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۳- هنرستان هنرهای تصویری-نمایشی حوزه هنری می‌تواند با رعایت مقررات آموزش و پرورش به طور شبانه روزی اداره شود.

ماده ۲۴- مواردی که در این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۵- مسئولیت حسن اجرای این اساسنامه در مقابل آموزش و پرورش با سازمان تبلیغات اسلامی می‌باشد.

اساسنامه هنرستان‌های هنرهای تصویری- نمایشی مصوب شصت و هشتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی مشتمل بر شش فصل و بیست و پنج ماده و نه تبصره در پانصد و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۶ به تأیید رسید، صحیح است، به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۴: اساننامه هنرستان هنرهای نمایشی و سینمایی

مصوب جلسه ۵۵۰ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۱ ش

فصل اول - اهداف:

- ماده ۱- هنرستان هنرهای نمایشی و سینمایی وزارت ارشاد اسلامی که در این اساننامه به اختصار، "هنرستان" نامیده می شود با اهداف زیر تأسیس می شود:
- ۱- شناخت و پرورش استعدادها و خلاقیت های هنری نسل جوان.
  - ۲- تلاش در جهت شناساندن، حفظ و اشاعه میراث های فرهنگی و هنری ایران اسلامی.
  - ۳- تربیت هنرمندان متعهد به ارزش های اسلامی.
  - ۴- کمک در جهت تأمین بخشی از کادر هنری مورد نیاز سازمانها، ارگانها و نهادها.
  - ۵- اشاعه و گسترش هنرهای نمایشی و سینمایی در جهت خود کفائی تولیدات هنری کشور.

فصل دوم - شرایط تأسیس

- ماده ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند در مناطقی که امکانات لازم را دارند بر مبنای این اساننامه، با تأیید وزارت آموزش و پرورش اقدام به تأسیس هنرستان نماید.
- ماده ۳- چنانچه به تشخیص وزارت آموزش و پرورش هنرستان از کیفیت آموزشی مناسب برخوردار نباشد، و یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأیید وزارت آموزش و پرورش ادامه فعالیت هنرستان را غیر ضروری تشخیص دهد، هنرستان منحل اعلام می گردد.
- تبصره - در صورت انحلال هنرستان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است امکانات ادامه تحصیل هنرجویانی را که قبلاً پذیرفته شده اند تا پایان دوره متوسطه در همان منطقه فراهم نماید.

فصل سوم - تشکیلات:

- ماده ۴- این هنرستان توسط مدیر، با همکاری دیگر کارکنان اداری و آموزشی، اداره خواهد شد.

ماده ۵- مدیر هنرستان باید واجد شرایط زیر باشد:

۱- اعتقاد به اسلام و التزام عملی به احکام اسلامی و ولایت فقیه و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۲- دارا بودن حسن سابقه و تخلّق به اخلاق اسلامی و مقبولیت بین همکاران.

۳- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سیاسی و سابقه وابستگی به گروه‌ها و احزاب غیر قانونی.

۴- بهره‌مندی از سلامت روانی و جسمی لازم برای انجام وظایف مدیریت.

تبصره - انتصاب جانبازان انقلاب اسلامی در صورتی که میزان معلولیت آنان مانع انجام وظیفه نباشد، بلامانع است.

۵- دارا بودن سعه صدر و قدرت مدیریت و توانائی برقراری حسن رابطه با سایرین.

۶- مستخدم رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا کارمند رسمی دولت باشد.

۷- متأهل بودن.

تبصره - در صورت نبودن خواهر متأهل در منطقه انتخاب فردی با تجربه از بین خواهران مجرد برای تصدی مدیریت هنرستان بلامانع است.

۸- دارا بودن مدرک تحصیلی، لیسانس با سه سال سابقه تدریس.

۹- آشنائی و علاقمندی به امور هنری.

ماده ۶- مدیر هنرستان توسط مدیر کل آموزش و پرورش استان از بین سه نفر که واجد شرایط هستند و از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان معرفی می‌شوند، انتخاب و منصوب می‌گردد. در صورتی که سه نفر معرفی شده مورد تأیید قرار نگرفتند انتخاب فرد واجد شرایط به عهده معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

تبصره - مدیر هنرستان‌های دخترانه منحصراً از بین خواهران و مدیر هنرستان‌های پسرانه منحصراً از بین برادران انتخاب خواهند شد.

ماده ۷- معاون هنرستان ضمن داشتن ضوابط مندرج در بندهای ۱ و ۳ و ۷ ماده ۵ این اساسنامه باید دارای حداقل مدرک تحصیلی لیسانس با ۲ سال سابقه آموزشی باشد.

تبصره- در صورت نبودن افراد با مدرک تحصیلی لیسانس، انتخاب معاون با مدرک تحصیلی فوق دیپلم با چهار سال سابقه آموزشی بلامانع است.

ماده ۸- معاون هنرستان به پیشنهاد مدیر و تأیید و صدور حکم توسط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب می‌گردد.

ماده ۹- مدیر هنرستان موظف به انتخاب کارکنان آموزشی مطابق با ضوابط جاری در وزارت آموزش و پرورش و پیشنهاد آنها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت صدور حکم می‌باشد.

فصل چهارم- شرایط و نحوه پذیرش داوطلب:

ماده ۱۰- داوطلبان ورود به هنرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

- ۱- مسلمان و متعهد به نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه.
  - ۲- داشتن مدرک قبولی سوم راهنمایی تحصیلی و دارا بودن شرایط تحصیل در رشته‌های مربوط به گروه هنری.
  - ۳- برخورداری از سلامت کامل جسمی و روانی.
  - ۴- داشتن شرایط سنی برای تحصیل در دوره متوسطه برابر مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش.
  - ۵- شرکت در آزمون و مصاحبه حضوری که برای شناخت ذوق هنری و استعداد دانش آموز برگزار می‌گردد و قبولی در آنها.
- تبصره- در شرایط مساوی، ایثارگران، آزادگان و خانواده معظم شهداء و مفقودین در اولویت قرار می‌گیرند.

فصل پنجم- رشته‌های تحصیلی، طول دوره، ارزش تحصیلی و برنامه‌های درسی:

ماده ۱۱- هنرستان دارای رشته‌های ذیل می‌باشد:

- ۱- رشته هنرهای نمایشی
- ۲- رشته سینما
- ۳- رشته تکنولوژی فیلم

تبصره- ضوابط انتخاب رشته در هنرستان توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تعیین می‌گردد.

ماده ۱۲- دوره تحصیل در هنرستان ۴ سال است.

تبصره- هنرجویان در طول دوره تحصیل حداکثر می‌توانند ۲ سال مردودی داشته باشند، مشروط بر اینکه این دو سال در یک پایه تحصیلی نباشد.

ماده ۱۳- دروس عمومی هنرستان برابر دروس عمومی مورد عمل در هنرستان‌های آموزش و پرورش می‌باشد و دروس اختصاصی و برنامه‌های تفصیلی هر یک از رشته‌ها توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید. تبصره- هنرجویان مکلفند مطابق آئین‌نامه مربوط در برنامه‌های کار آموزی شرکت نمایند.

ماده ۱۴- آئین‌نامه‌های امتحانی و اجرائی هنرستان برابر آئین‌نامه‌های مورد عمل در هنرستان‌های وزارت آموزش و پرورش می‌باشد و مقررات ویژه و خاص امتحانی و اجرائی این قبیل هنرستان‌ها به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره- امتحانات نهائی سال چهارم هنرستان با مسئولیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌گردد.

ماده ۱۵- به هنرجویانی که امتحانات نهائی را با موفقیت بگذرانند، گواهینامه پایان تحصیلات دوره متوسطه در رشته مربوط اعطاء می‌گردد.

ماده ۱۶- گواهینامه پایان تحصیلات هنرستان (برابر نمونه مصوب) از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر و به تأیید اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۷- هنرجویان این هنرستان می‌توانند برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش در امتحان تغییر رشته شرکت نمایند و در صورت پذیرفته شدن در رشته مورد نظر ادامه تحصیل دهند.

فصل ششم- سایر امور:

ماده ۱۸- کلیه هزینه‌های مربوط به تأسیس، اداره، امتحانات و کارکنان هنرستان به عهده، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۱۹- شرایط استفاده از معافیت تحصیلی نظام‌وظیفه هنرجویان این هنرستان مانند سایر دبیرستان‌ها و هنرستان‌های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۰- محل هنرستان‌های پسرانه و دخترانه به صورت مجزا و در دو ساختمان جدا از هم و با فاصله مناسب (با نظر اداره کل آموزش و پرورش استان) خواهد بود.

ماده ۲۱- استفاده از کارکنان زن در هنرستان‌های پسرانه و استفاده از کارکنان مرد در هنرستان‌های دخترانه به جز سرایدار مجاز نیست.

تبصره- در شرایط اضطراری استفاده از هنرآموزان مرد متعهد و متأهل به پیشنهاد اداره کل ارشاد اسلامی و تأیید اداره کل آموزش و پرورش استان در هنرستان‌های دخترانه در دروس تئوری بلامانع است.

ماده ۲۲- تشکیل دوره‌های شبانه در اینگونه هنرستان‌ها توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با رعایت مقررات آموزش و پرورش بلامانع است.

ماده ۲۳- مواردی که در این اساسنامه قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۴- مسئولیت حسن اجرای این اساسنامه در مقابل آموزش و پرورش با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.

اساسنامه هنرستان‌های هنرهای نمایشی- سینمایی مشتمل بر شش فصل و بیست و چهار ماده و یازده تبصره مصوب هفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی در پانصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۴ به تأیید رسید. صحیح است، به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۵: آیین نامه ایجاد مرکز کارآموزی جوار کارگاه و بین کارگاهی

مصوب هیات وزیران، ۱۳۷۱ ش

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۱، ۱۰، ۲۷ بنا به پیشنهاد شماره ۶۸۲۹۵ مورخ ۱۳۷۱، ۱۰، ۲۲ وزارت کار و امور اجتماعی و به استناد تبصره (۲) ماده (۱۱۰) قانون کار جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه ایجاد مراکز کارآموزی جوار کارگاه و بین کارگاهی را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه ایجاد مرکز کارآموزی جوار کارگاه و بین کارگاهی

ماده ۱- در اجرای ماده (۱۱۰) قانون کار جمهوری اسلامی ایران و به منظور گسترش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و تأمین نیروی انسانی ماهر مورد نیاز، کلیه کارفرمایان واحدهای صنعتی، تولید و خدماتی مکلفند در ایجاد مراکز آموزش جوار کارگاه و بین کارگاهی با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی همکاری لازم را به عمل آورند.

تبصره- در این آیین نامه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی "سازمان" و مرکز جوار کارگاه یا بین کارگاهی "مرکز" نامیده می‌شوند.

ماده ۲- الف- مرکز جوار کارگاه مرکزی است که از لحاظ تجهیزات آموزشی مستقل از جریان تولید بوده و یک واحد به تنهایی یا چند واحد به اشتراک می‌توانند آن را تأسیس و اداره نمایند.

ب- مرکزی بین کارگاهی مرکزی است که در آن امر آموزش با استفاده از امکانات خط تولید انجام می‌شود.

ماده ۳- به منظور برنامه ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی مورد نیاز، کارفرمایان واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی که بیش از ۳۶ نفر کارگر دارند، باید فردی مطلع به امر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را به عنوان مسئول آموزش انتخاب و مصوب نمایند.

تبصره- وظایف مسئول آموزش به شرح زیر است:

الف- ارتباط مستمر با سازمان به منظور هماهنگی در اجرای دوره‌های آموزشی و رعایت استانداردهای مصوب سازمان و تبادل آخرین اطلاعات فنی تخصصی و تکنولوژیکی.

ب- بررسی مستمر نیازهای آموزشی واحد مربوط و اقدام جهت برنامه ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی برای کارگران فاقد مهارت.

ج- برنامه ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی جدید جهت ارتقای مهارت کارگران شاغل متناسب با رشد صنعت و تکنولوژی.

د- همکاری با سازمان در تهیه و تدوین استانداردهای آموزشی مورد نیاز صنعت مربوط.

ه- همکاری در اجرای طرح کار و دانش نظام جدید متوسطه.

ماده ۴- به منظور تشویق واحدهای مختلف صنعتی، تولیدی و خدماتی به مشارکت بیشتر در فعالیتهای آموزشی و تربیت نیروی انسانی کمیته ای به نام "آموزش در صنایع"، با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- نماینده وزیر کار امور اجتماعی

۲- رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور یا نماینده تام‌الاختیار سازمان.

۳- نماینده وزارتخانه صنعتی ذیربط.

۴- یک نفر نماینده کارفرما (شرکت، کارخانه، یا واحد تولیدی و خدماتی ذیربط) با معرفی وزارتخانه مربوط حسب مورد.

تبصره ۱- جلسات کمیته با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آراء معتبر است.

تبصره ۲- جلسات کمیته به دعوت سازمان- حسب مورد- تشکیل و دستگاه‌های ذیربط موظفند نماینده خود را کتبا معرفی نمایند.

تبصره ۳- نحوه تشکیل جلسات کمیته طبق آیین نامه داخلی است که به تصویب اعضای کمیته می‌رسد.

ماده ۵- وظایف و اختیارات کمیته آموزش در صنایع به شرح زیر است:

۱- نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های کارآموزی مراکز جوار کارگاه و بین کارگاهی.

۲- بررسی و اظهار نظر در خصوص درخواستهای صاحبان صنایع و کارفرمایان جهت تأسیس مراکز جوار.

۳- بررسی و مطالعه هزینه‌های کارآموزی در مراکز جوار جهت اعمال معافیت‌های موضوع قانون کارآموزی.

۴- بررسی و اظهار نظر درباره میزان مشارکت کارفرما و سازمان جهت تسهیل و تسریع در احداث و راه اندازی مرکز جوار و اعمال معافیت‌های موضوع قانون کارآموزی.

۵- تصویب ضوابط مربوط به آموزش‌های ضمن کار.

ماده ۶- کلیه واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی می‌توانند با درخواست کارفرما و تأیید کمیته آموزش در صنایع و مجوز کتبی سازمان نسبت به ایجاد مرکز اقدام نمایند.

رعایت مفاد ماده ۳ این آیین نامه الزامی است.

تبصره- سازمان در مراحل مختلف احداث و تجهیز مرکز بر حسب نیاز با اعزام کارشناسان مربوط در ارائه اطلاعات فنی و انجام مشاوره با کارفرما همکاری می‌نماید.

کارفرما، پس از پایان عملیات احداث و تجهیز، با هماهنگی سازمان شروع دوره‌های آموزش و افتتاح مرکز را اعلام می‌کند.

ماده ۷- سازمان، استانداردهای مهارت و آموزشی و جزوه‌های مورد نیاز مرکز را تهیه و در مورد تعلیم و تأمین مربیان با کارفرما همکاری می‌نماید.

تبصره- مسئول و مربیان مرکز موظف به شرکت در دوره‌های آموزشی که از طرف سازمان، برنامه ریزی و در مقاطع مختلف اعلام می‌شود، و اخذ گواهینامه مربوط هستند.

ماده ۸- برنامه‌های کارآموزی باید به منظور آموزش کارگران غیر ماهر، یا بازآموزی و ارتقای مهارت کارگران ماهر و استادکاران و سرپرستان اجرا گردد.

ماده ۹- سازمان و کارفرمایان واحدهای صنعتی، تولیدی و خدماتی می‌توانند بر اساس توافقنامه ای از امکانات و فضاهای آموزشی یکدیگر استفاده نمایند.

ماده ۱۰- سازمان مکلف است ضمن نظارت و کنترل مستمر بر دوره‌های کارآموزی مراکز و همکاری جهت برگزاری آزمون و تعیین صلاحیت فنی، به قبول شدگان گواهینامه مهارت اعطا نماید.

تبصره- کارفرما مکلف است به هنگام تعیین امتیازات مربوط به طبقه بندی مشاغل، گواهینامه‌های مهارت را در نظر بگیرد. وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه منظور داشتن این امتیازات اقدامات قانونی لازم را به عمل می‌آورد.

ماده ۱۱- انحلال مرکز و یا هر گونه تغییر ساختار در سیستم کارآموزی منوط به تأیید کمیته آموزش در صنایع است.

ماده ۱۲- کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت، شهرداریها، نهادها و بنیادها و سایر دستگاه هایی که شمول مقررات بر آنها مستلزم ذکرنام است، موظفند حسب درخواست سازمان در اجرای این آیین نامه همکاری نمایند.

حسن حبیبی

معاون اول رییس جمهور

سند شماره ۸۶: اساسنامه دبیرستان فنی هواپیمائی کشوری وابسته به وزارت راه و ترابری

مصوب جلسه ۹۱ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۲ ش

فصل اول: هدف

- ماده ۱- هدف از تأسیس دبیرستان فنی هواپیمائی کشوری* عبارت است از:
- الف- تربیت نیروی انسانی مؤمن و کارآمد مورد نیاز صنعت هواپیمائی.
- ب- آماده سازی نیروی انسانی مورد نیاز رشته های مرتبط با صنعت هواپیمائی جهت شرکت در سطوح تحصیلی بالاتر دانشگاهی.
- * در این اساسنامه به جای عبارت سازمان هواپیمائی کشوری از این پس "سازمان" به جای دبیرستان فنی هواپیمائی کشوری، "دبیرستان" ذکر می گردد.

فصل دوم: شرایط تأسیس

- ماده ۲- سازمان هواپیمائی کشوری می تواند در نقاطی که فضای آموزشی و تجهیزات لازم را در زمینه های آموزشی و تخصصی در اختیار دارد بر طبق ضوابط و با موافقت وزارت آموزش و پرورش نسبت به تأسیس دبیرستان فنی هواپیمائی اقدام نماید.
- ماده ۳- کلیه فضاهای مورد نیاز اداری، آموزشی، خدماتی، فنی و کارگاهی باید مطابق استانداردهای وزارت آموزش و پرورش باشد.
- ماده ۴- تأمین کادر آموزشی، اداری و سایر کارکنان مورد نیاز دبیرستان برابر با ضوابط وزارت آموزش و پرورش بر عهده سازمان است.

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی

- ماده ۵- مدیر دبیرستان به پیشنهاد سازمان و تأیید وزارت آموزش و پرورش و با صدور حکم از طرف سازمان منصوب می شود.

تبصره- مدیر دبیرستان باید علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی مندرج در آئین‌نامه، نحوه انتصاب مدیران، حداقل دارای مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های فنی هواپیمائی یا فنی بوده و دارای سه سال سابقه آموزشی باشد.

ماده ۶- دبیران و مربیان دبیرستان علاوه بر دارا بودن تقوا و تعهد باید دارای مدرک کارشناسی در رشته‌ای که تدریس می‌نمایند باشند.

ماده ۷- سازمان می‌تواند دبیران مورد نیاز خود را از بین معلمان رسمی آموزش و پرورش و یا هر یک از مراکز آموزشی معتبر با موافقت آموزش و پرورش و رعایت سایر مقررات انتخاب نماید.

فصل چهارم: شرایط و نحوه پذیرش دانش آموز

ماده ۸- دانش آموزان داوطلب ورود به دبیرستان باید حائز شرایط ذیل باشند:

الف- متدین به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور.

ب- دارا بودن مدرک قبولی پایان دوره راهنمائی تحصیلی.

ج- سلامت جسم و روان و نداشتن نقص عضو برابر نظر پزشک مورد تأیید سازمان.

د- شرکت در آزمون ورودی و مصاحبه حضوری و قبولی در آنها.

ه- دارا بودن گواهی حسن اخلاق از مدرسه ای که قبلاً در آن تحصیل می‌کرده اند.

و- داشتن شرایط عمومی ثبت نام طبق آئین‌نامه و دستورالعملهای اجرایی وزارت آموزش و پرورش.

فصل پنجم: رشته تحصیلی، طول دوره و ارزش تحصیلی

ماده ۹- دبیرستان دارای رشته فنی هواپیمائی می‌باشد که جداول مواد درسی و برنامه‌های تفصیلی آن باید به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برسد.

ماده ۱۰- طول دوره تحصیلی در این دبیرستان چهار سال است.

تبصره ۱- دانش آموزان در طول دوره تحصیلی حداکثر می‌توانند دو سال مردودی داشته باشند مشروط بر این که دو سال در یک پایه تحصیلی نباشد.

تبصره ۲- دانش آموزانی که شرایط تحصیل در این دبیرستان را از دست بدهند یا به دلائلی از تحصیل در این دبیرستان منصرف شوند، می توانند برابر ضوابط در امتحانات تغییر رشته شرکت کنند.

ماده ۱۱- آئین نامه امتحانات داخلی و نهائی دبیرستان باید به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برسد.

ماده ۱۲- امتحانات نهائی دبیرستان برابر آئین نامه های مربوط و با نظارت اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش انجام خواهد شد.

ماده ۱۳- به فارغ التحصیلان این دبیرستان گواهینامه پایان تحصیلات دوره کامل متوسطه در رشته فنی هوپیمائی طبق نمونه ای که توسط سازمان پیشنهاد و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید اعطاء می شود.

فصل ششم: سایر امور

ماده ۱۴- شرایط استفاده از معافیت تحصیلی نظام وظیفه دانش آموزان این دبیرستان مانند سایر دبیرستان ها و هنرستان های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۵- مواردی که در این اساسنامه قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش می باشد.

ماده ۱۶- سازمان، مسئول حسن اجرای کامل این اساسنامه، آئین نامه، دستورالعملها و بخشنامه های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

رای صادره شورای عالی آموزش و پرورش در مورد ادامه تحصیل فارغ التحصیلان هنرستان نیروی هوائی

الف- به کسانی که با دارا بودن حداقل کارنامه قبولی سال سوم راهنمائی تحصیلی نظام جدید یا کارنامه قبولی سال سوم متوسطه نظام قدیم و بالاتر به هنرستان فنی نیروی هوائی پذیرفته شده و دوره سه ساله آنرا با موفقیت گذرانیده اند اجازه داده می شود تا با ارائه مدارک لازم و مورد تایید دفتر آموزش نیروی هوایی و دفتر آموزش فنی منحصرأ در خرداد ماه و شهریورماه سال ۱۳۶۰ در امتحانات نهائی سال چهارم هنرستان های صنعتی در رشته مربوط شرکت نمایند.

ب- به فارغ التحصیلان دوره سه ساله هنرستان فنی هوائی که بر اساس مفاد بند الف در امتحانات نهائی سال چهارم هنرستان های صنعتی شرکت کرده و مردود شوند و یا به عللی در امتحانات مزبور شرکت نکنند اجازه داده می شود تا زمانی که کلاسهای شبانه هنرستان ها دایر است برابر مقررات در سال چهارم هنرستان های شبانه در رشته مربوط ثبت نام نموده و ادامه تحصیل دهند.

"ارزش تحصیلی دوره دو ساله آموزشگاه اختصاصی هواپیمائی کشوری"

تبصره- ارزش تحصیلات کسانی که با داشتن دیپلم پنجساله علمی سابق دوره های دو ساله آموزشگاه عالی اختصاصی هواپیمائی کشوری را با موفقیت گذرانده اند دیپلم کامل فنی شناخته می شود.

"ماده واحده موضوع نظارت اداره کل امتحانات وزارت فرهنگ در امتحانات شعب کلاسهای تخصصی آموزشگاه عالی هواپیمائی کشوری"

ماده واحده- به اداره کل امتحانات وزارت فرهنگ اجازه داده می شود در امتحانات شعب کلاسهای تخصصی آموزشگاه عالی هواپیمائی نظارت نموده و برای فارغ التحصیلانیکه طبق برنامه مصوب شورای عالی فرهنگ از عهده امتحانات علمی و عملی برآمده اند گواهینامه رسمی صادر نماید.

تبصره- کسانی که بر طبق اساننامه و برنامه مصوب تاکنون فارغ التحصیل آموزشگاه مزبور شناخته شده اند از رسیدگیهای لازم و تایید صورت فارغ التحصیلان از طرف اداره کل امتحانات و اداره کل بازرسی مشمول این ماده واحده خواهند بود.

اساننامه دبیرستان فنی هواپیمائی کشوری وابسته به وزارت راه و ترابری مشتمل بر شش فصل و شانزده ماده و سه تبصره در نود و یکمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۲ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجراء گذاشته می شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۷: اساسنامه دبیرستان تربیت بدنی و علوم ورزشی

مصوب جلسه ۵۶۱ شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۲ ش

فصل اول: هدف

ماده ۱- هدف از تأسیس دبیرستان تربیت بدنی و علوم ورزشی که در این اساسنامه به اختصار دبیرستان خوانده می‌شود به شرح ذیل است:

الف- تربیت نیروهای انسانی مورد نیاز بخش تربیت بدنی کشور که متخلق به اخلاق کریمه اسلامی باشند.

ب- تربیت نیروهای مستعد و ایجاد پشتوانه برای تیمهای ورزشی محلی، منطقه ای و ملی.

ج- آماده کردن افراد واجد شرایط جهت ورود به مراکز تربیت معلم و دانشگاه‌ها در رشته تربیت بدنی.

فصل دوم: شرایط تأسیس

ماده ۲- دبیرستان بنا به پیشنهاد اداره کل آموزش و پرورش استان و موافقت اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش تأسیس خواهد شد.

ماده ۳- فضای لازم برای کلاس، میادین ورزشی، امور اداری و خدماتی کتابخانه و سایر خدمات آموزشی و پرورشی برابر استانداردهای وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

ماده ۴- دبیرستان برای خواهران و برادران به صورت جداگانه تأسیس خواهد شد.

فصل سوم: سازمان اداری آموزشی و مدیریت

ماده ۵- دبیرستان توسط مدیر زیر نظر اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه و یا ناحیه اداره خواهد شد.

تبصره- کارشناسی تربیت بدنی استان از حیث برنامه‌های فنی و تخصصی ورزشی و رعایت و اعمال ضوابط بر دبیرستان نظارت خواهد داشت.

ماده ۶- مدیر دبیرستان از بین افراد واجد شرایط بنا به پیشنهاد رئیس اداره آموزش و پرورش محل و تأیید کارشناسی تربیت بدنی استان توسط رئیس اداره آموزش و پرورش منصوب خواهد شد.

ماده ۷- مدیر دبیرستان باید علاوه بر شرایط عمومی مندرج در آئین‌نامه، نحوه انتصاب مدیران دارای حداقل مدرک تحصیلی لیسانس در رشته تربیت بدنی باشد.

ماده ۸- مربیان دروس تخصصی توسط مدیر به اداره آموزش و پرورش محل معرفی و اداره آموزش و پرورش پس از تأیید کارشناس تربیت بدنی استان نسبت به صدور ابلاغ آنها اقدام خواهد نمود.

تبصره ۱- انتخاب دبیران سایر دروس برابر مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

تبصره ۲- دبیرستان می‌تواند در صورت نیاز با هماهنگی اداره آموزش و پرورش کارشناسی تربیت بدنی از مربیان تربیت بدنی با سابقه و متخصص در رشته‌های ورزشی مختلف با مدرک دیپلم و فوق دیپلم در دروس عملی استفاده و برابر مقررات حق التدریس پرداخت نماید.

فصل چهارم: شرایط پذیرش دانش‌آموز

ماده ۹- داوطلبان ورود به دبیرستان باید حائز شرایط ذیل باشند:

الف- تدین به دین مقدس اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران.

ب- داشتن مدرک قبولی پایان دوره راهنمایی تحصیلی.

ج- دارا بودن سلامت کامل جسمی و روانی و نداشتن نقص عضو با تشخیص پزشک یا شورای پزشکی تعیین شده از سوی کارشناسی تربیت بدنی استان.

د- دارا بودن صلاحیت‌های اخلاقی و قبولی در آزمون ورودی (نظری و عملی) و مصاحبه حضوری.

ه- داشتن شرایط عمومی ثبت نام طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش.

فصل پنجم: رشته تحصیلی، امتحانات و ارزش تحصیلی

ماده ۱۰- این دبیرستان دارای یک رشته تحصیلی با عنوان تربیت بدنی و علوم ورزشی می‌باشد.

ماده ۱۱- جداول مواد و واحدهای درسی و نوع امتحان هر درس و همچنین آئین‌نامه امتحانات دبیرستان به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۲- به فارغ‌التحصیلان این دبیرستان‌ها گواهینامه پایان دوره تحصیلات متوسطه رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی داده خواهد شد و این گونه فارغ‌التحصیلان می‌توانند تحصیلات خود را برابر ضوابط تعیین شده تا سطح کاردانی پیوسته ادامه دهند.

فصل ششم: سایر امور

ماده ۱۳- سرانه دانش آموزی این دبیرستان‌ها معادل سرانه هنرجویان هنرستان‌های فنی خواهد بود و در صورت وجود اعتبار، برای دانش‌آموزان، ملزومات ورزشی و غذای مناسب تهیه خواهد شد.

ماده ۱۴- کارشناسی تربیت بدنی استان موظف است نسبت به تأمین و تجهیز فضاها و امکانات ورزشی همکاری لازم را با مدیر دبیرستان به عمل آورد.

ماده ۱۵- در صورت نیاز آموزش و پرورش به استخدام آموزگار تربیت بدنی فارغ‌التحصیلان این دبیرستان‌ها در اولویت قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۶- نظارت بر حسن اجرای کامل این اساسنامه، آئین‌نامه‌ها و مقررات مربوط برعهده اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

اساسنامه دبیرستان تربیت بدنی و علوم ورزشی مشتمل بر شش فصل و شانزده ماده و سه تبصره در پانصد و شصت و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۵ به تصویب رسید. صحیح است، به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۸: اساننامه دبیرستان هنر وابسته به دانشگاه هنر

مصوب جلسه ۱۰۲ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۳ ش

فصل اول: هدف

ماده ۱- هدف از تأسیس دبیرستان هنر که در این اساننامه به اختصار دبیرستان نامیده می شود عبارت است از:

الف: شناخت و شکوفا کردن استعداد های هنری دانش آموزان و تربیت آنها در رشته های مختلف هنری.

ب: تلاش در جهت شناساندن فرهنگ و هنر اصیل ایران اسلامی و حفظ و اشاعه آنها.

ج: تربیت نیرو های متعهد و کارآمد برای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز.

د: ایجاد زمینه مناسب برای ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مستعد و علاقمند در دانشگاه ها.

فصل دوم: شرایط تأسیس

ماده ۲- دانشگاه هنر می تواند در تهران و سایر نقاط کشور که دارای امکانات آموزشی لازم باشند بر مبنای این اساننامه و با تصویب وزارت آموزش و پرورش اقدام به تأسیس دبیرستان نماید.

تبصره ۱- دبیرستان های هنر برای خواهران و برادران به صورت مجزا تأسیس می شوند.

تبصره ۲- چنانچه با تشخیص مدیرکل آموزش و پرورش استان و تأیید وزارت آموزش و پرورش دبیرستان از کیفیت آموزشی مناسب برخوردار نباشد و یا دانشگاه هنر با تأیید وزارت آموزش و پرورش ادامه فعالیت دبیرستان را غیر ضروری تشخیص دهد، دبیرستان منحل اعلام می گردد.

تبصره ۳- در صورت انحلال دبیرستان، دانشگاه هنر مکلف است امکانات ادامه تحصیل دانش آموزان پذیرفته شده تا پایان دوره متوسطه در همان شهر و در رشته پذیرفته شده اولیه آنها فراهم نماید.

ماده ۳- فضای آموزشی و نیروی انسانی و تجهیزات مورد نیاز برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۴- تأمین فضای آموزشی و کلیه امکانات و تجهیزات و هزینه‌های اداری و آموزشی برعهده دانشگاه هنر خواهد بود.

فصل سوم: سازمان اداری و آموزشی و نحوه اداره دبیرستان

ماده ۵- دبیرستان توسط مدیر با همکاری معاونین و کارکنان آموزشی و اداری و زیر نظر دانشگاه هنر و با نظارت وزارت آموزش و پرورش اداره می‌شود.

ماده ۶- مدیر دبیرستان توسط مدیر کل آموزش و پرورش استان از بین افراد واجد شرایط که به وسیله مؤسس معرفی می‌شوند انتخاب و با حکم رئیس دانشگاه هنر منصوب می‌گردد.

تبصره- مدیر دبیرستان هنر دختران منحصراً از بین خواهران انتخاب شود.

ماده ۷- دبیران دروس اختصاصی از میان هنرمندان و صاحب نظران متعهد با پیشنهاد مدیر دبیرستان و تصویب شورای آموزشی دانشگاه هنر انتخاب می‌گردد.

ماده ۸- دبیران دروس عمومی دبیرستان باید علاوه بر دارا بودن مدرک تحصیلی لیسانس در رشته مربوط، یکسال سابقه آموزشی داشته و یا دوره کارآموزی دبیری را برابر ضوابط آموزش و پرورش گذرانده باشند.

ماده ۹- تشکیلات آموزشی، اداری و خدماتی دبیرستان برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

تبصره- ضوابط انتخاب و وظایف هر یک از کارکنان دبیرستان طبق آئین‌نامه اجرایی دبیرستان‌های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

فصل چهارم:

ماده ۱۰- شرایط و نحوه پذیرش داوطلب.

داوطلبان ورود به دبیرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

الف- داشتن مدرک قبولی کلاس سوم راهنمایی تحصیلی و دارا بودن شرایط تحصیل در رشته‌های مربوط به گروه هنری.

- ب- متدین به یکی از ادیان مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ج- قبولی در آزمون و مصاحبه حضوری که برای شناخت ذوق هنری و استعداد دانش آموزان برگزار می گردد.
- تبصره- در شرایط مساوی داوطلبان ی که در مسابقات هنری رتبه یا امتیازات خاصی را کسب کرده و یا از خانواده معظم شهدا، مفقودین، ایثارگران و جانبازان باشند در اولویت خواهند بود.
- د- داشتن شرایط سنی برای تحصیل در دوره متوسطه برابر مقررات مورد عمل در وزارت آموزش و پرورش.

فصل پنجم: رشته‌های تحصیلی و برنامه‌های درسی

- ماده ۱۱- دبیرستان دارای رشته‌های " صنایع دستی، معماری، نقاشی، گرافیک، عکاسی، انیمیشن (نقاشی متحرک)، سینما، تئاتر نمایش عروسکی و موسیقی " می باشد.
- ماده ۱۲- برنامه‌های تفصیلی دروس اختصاصی کلیه رشته‌های این دبیرستان توسط دانشگاه هنر تهیه و پس از تصویب شورای عالی آموزش و پرورش قابل اجرا خواهد بود.

فصل ششم: طول دوره و ارزش تحصیلی

- ماده ۱۳- مدت دوره تحصیل در دبیرستان برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.
- ماده ۱۴- امتحانات دبیرستان مطابق آئین نامه امتحانات دبیرستان‌های حرفه‌ای با مسئولیت دبیرستان هنر و با نظارت اداره کل آموزش و پرورش استان برگزار خواهد شد.
- ماده ۱۵- طرح سئوالات امتحانات نهائی به وسیله اداره کل امتحانات وزارت آموزش و پرورش با همکاری دبیرستان هنر انجام خواهد شد.
- ماده ۱۶- به دانش آموزانی که امتحانات نهائی را با موفقیت بگذرانند گواهینامه پایان تحصیلات دوره متوسطه در رشته اختصاصی مربوط مطابق نمونه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش اعطاء خواهد شد.

فصل هفتم: سایر امور

- ماده ۱۷- مواردی که در اسانامه و آئین نامه‌های مربوط قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۸- مدیر دبیرستان مسئول حسن اجرای کامل این اساسنامه و آئین نامه های مربوط خواهد بود.

اساسنامه دبیرستان هنر وابسته به دانشگاه هنر مشتمل بر هفت فصل و هجده ماده و شش تبصره در یکصد و دومین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۳/۴/۴ به تصویب نهائی رسید. صحیح است، به مورد اجراء گذارده شود.

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره ۸۹: اساننامه هنرستان های کاردانش رشته بهیاری

مصوب جلسه ۱۳۵ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۷۵ ش

اساننامه هنرستان های کاردانش رشته بهیاری^۳

مصوب جلسه ۱۳۵ کمیسیون معین تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۹ - شماره ابلاغ ۱۲۰/۱۶۴۸ تاریخ

۱۳۷۶/۲/۲۴

و اصلاحیه جلسه ۱۷ کمیسیون معین تاریخ ۱۳۹۷/۲۵ - شماره ابلاغ ۱۲۰/۹۳۱۶۱ تاریخ

۱۳۹۷/۹/۲۷

مقدمه

ارائه خدمات پرستاری در ساده ترین شکل خود تقریباً همزمان با آغاز استفاده از خدمات پزشکی آغاز شده است. در بین سطوح علمی مختلف ارائه خدمات پرستاری، رده بهیاری در میانه سطوح عالی و مقدماتی عهده دار ارائه مستقیم خدمات پرستاری به بیماران و خدمات جنبی بهداشتی درمانی گسترده ای است و به دلایل مختلف از جمله نوع و تنوع خدمت و گستردگی امکانات آموزشی و تماس مستقیم در خط مقدم با بیماران و گیرندگان خدمات بهداشتی و درمانی اهمیت ویژه ای دارد.

در طول سالیان متمادی تحولات و تغییراتی در محتوای این آموزش، طول مدت تحصیل و شرایط انتخاب داوطلب برای این رشته به وقوع پیوسته است و اکنون نیز به دلیل انتقال آموزش بهیاری به نظام جدید آموزش متوسطه، هنرستان های کاردانش رشته بهیاری تشکیل گردیده که اساننامه آن به شرح زیر است.

فصل اول - اهداف

ماده ۱- در راستای تحقق اهداف نظام جدید آموزش متوسطه کشور، اهداف اختصاصی

تأسیس این هنرستان ها به شرح زیر است:

^۳ مفاد مصوبه جلسه ۱۷ کمیسیون معین تاریخ ۹۷/۷/۲۵ در متن اساننامه اعمال شد.

الف - تأمین و تربیت بهیاران جهت انجام وظیفه در مراکز بهداشتی و درمانی.

ب - تأمین و تربیت نیروی کمکی در حرفه پرستاری.

فصل دوم - شرایط تأسیس^۴

ماده ۲- هنرستان‌های بهیاری توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به صورت دولتی و وابسته با رعایت شرایط و استانداردهای مربوط تأسیس و اداره می‌شود.

ماده ۳- انحلال رشته بهیاری به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش یا وزارت بهداشت و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش صورت می‌گیرد و شورای عالی آموزش و پرورش در تبصره - انحلال هر یک از هنرستان‌های بهیاری تابع ضوابطی است خصوص تعیین تکلیف دانش‌آموزان این رشته با همکاری وزارت بهداشت اتخاذ تصمیم خواهد کرد. ۵ که با هماهنگی وزارتین بهداشت و آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ خواهد شد.

^۴ آیین‌نامه تأسیس دبیرستان بهیاری (مصوب جلسه ۴۵ کمیسیون معین شورای عالی تاریخ ۱۳۶۹/۱۲/۱۲) این آیین‌نامه براساس شرایط مورد قبول وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در چهل و پنجمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۶۹/۱۲/۱۲ به تصویب رسیده است، ضمناً با تصویب اساسنامه دبیرستان‌های کار دانش رشته بهیاری، اساسنامه دبیرستان‌های بهیاری کشور مصوب پنجمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۸ لغو گردید.

الف - شرایط تأسیس

۱- اعلام نیاز منطقه به وجود بهیار با هماهنگی معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت آموزشی وزارت مذکور.

۲- وجود داوطلب ورود به دبیرستان در منطقه به تعداد کافی، به نحوی که برای ورود به سال اول دبیرستان با رعایت مفاد فصل چهارم و ماده ۱۵ اساسنامه دبیرستان‌های بهیاری هر سال حداقل ۲۰ نفر از بین آنان انتخاب و پذیرش گردند.

۳- قبل از تأسیس دبیرستان، با رعایت کامل مفاد فصل سوم اساسنامه مصوب دبیرستان‌های بهیاری، نیروی انسانی مورد نیاز دبیرستان به شرح زیر انتخاب و به معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معرفی گردد.

۳-۱- مدیر، معاون یا معاونین، کادر اداری و خدماتی دبیرستان بر طبق ضوابط و استانداردهای دبیرستان‌های حرف‌های وزارت آموزش و پرورش

۳-۲- مربی به از هر ۱۰ تا ۱۵ نفر دانش‌آموز یک نفر

۳-۳- مدرس مورد نیاز با توجه به تعداد کلاس

۳-۴- کادر فنی، تخصصی و بیمارستانی مورد نیاز با توجه به ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ماده ۴- تأمین بودجه و کادر فنی و تخصصی و بیمارستانی برابر ضوابط وزارت بهداشت و تأمین کادر آموزشی و پرورشی، اداری و خدماتی برابر ضوابط آموزش و پرورش، برعهده مؤسس خواهد بود.

فصل سوم: سازمان اداری آموزشی و نحوه اداره هنرستان‌ها

۴- تأسیس دبیرستان منوط به وجود فضای آموزشی مناسب و تجهیزات و امکانات لازم است که به تأیید معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد. اهم موارد آن به شرح زیر است:

- ۴-۱- دارا بودن شرایط بهداشتی در حد مطلوب
  - ۴-۲- داشتن محوطه باز (حیاط مناسب).
  - ۴-۳- داشتن حداقل سه اطاق متناسب با تعداد دانش‌آموزان برای کلاس‌های آموزش‌های نظری.
  - ۴-۴- داشتن حداقل دو اطاق با تجهیزات کافی به‌طور مجزا برای مدیر و مربیان دبیرستان.
  - ۴-۵- داشتن اطاق کار برای کارمندان و کارکنان و تجهیزات آن به تعداد لازم.
  - ۴-۶- کتابخانه به صورتی که حتی‌المقدور نیاز علمی مدرسین و دانش‌آموزان را برطرف کند.
  - ۴-۷- آزمایشگاه فن‌بیهاری و تجهیزات لازم مطابق استانداردهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
  - ۴-۸- اطاق برای تعویض لباس و تجهیزات آن مطابق استانداردهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
  - ۴-۹- نمازخانه.
  - ۴-۱۰- مواد کمک آموزشی و وسایل سمعی و بصری.
  - ۴-۱۱- سالن اجتماعات با تجهیزات لازم.
  - ۴-۱۲- سالن ورزش.
  - ۴-۱۳- آشپزخانه و سالن غذاخوری.
  - ۴-۱۴- آزمایشگاه فیزیک و شیمی
  - ۴-۱۵- خوابگاه در صورت شبانه‌روزی بودن دبیرستان.
- ب - امکانات کارآموزی:

۱- بیمارستان: بیمارستانی که دانش‌آموزان بیهاری در آن کارآموزی می‌کنند باید حداقل دارای بخش‌های داخلی، جراحی، اطفال، زنان و زایمان و فوریت‌های پزشکی و خدمات سرپایی باشد. چنانچه بیمارستانی فاقد یکی از بخش‌های ذکر شده و یا تخصصی باشد دبیرستان باید با بیمارستان دیگری جهت کارآموزی در آن بخش‌ها قرارداد تنظیم نماید.

۲- مرکز بهداشت: کارآموزی بهداشت لازم است در مراکز بهداشت انجام گیرد.

ج - صدور مجوز:

معاونت امور آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از بررسی و تأیید موارد مندرج در بندهای الف و ب تأسیس دبیرستان را به وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌کند. وزارت آموزش و پرورش پس از بررسی‌های لازم نتیجه را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌نماید.

ماده ۵- هنرستان بهیاری توسط مدیر و با نظارت وزارت بهداشت، براساس این اسانامه و آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های وزارت آموزش و پرورش اداره خواهد شد.

ماده ۶- مدیر هنرستان براساس شرایط عمومی مندرج در آیین‌نامه نحوه انتصاب مدیران مصوب شورای عالی آموزش و پرورش از بین پرستاران متعهد و با تقوی با حداقل مدرک تحصیلی لیسانس یا معادل آن و داشتن ۵ سال سابقه خدمت که حداقل ۳ سال آن آموزشی باشد توسط دستگاه مؤسس پیشنهاد و پس از تأیید اداره آموزش و پرورش با حکم مؤسس منصوب می‌شود.

تبصره- چنانچه مدیر هنرستان در اجرای وظایف محوله مرتبط با وزارت آموزش و پرورش تخلف نماید مراتب توسط آموزش و پرورش به مؤسس اعلام و مؤسس موظف است با مدیر متخلف برخورد قانونی نماید.

ماده ۷- کادر آموزشی هنرستان بهیاری باید دارای حداقل مدرک تحصیل لیسانس در رشته‌های مربوط بوده و مطابق ضوابط عمومی وزارت آموزش و پرورش انتخاب شوند.

ماده ۸- هنرستان‌های بهیاری می‌توانند با موافقت وزارت آموزش و پرورش از دبیران و کارمندان آموزش و پرورش برای تدریس دروس عمومی به صورت مأمور استفاده کنند.

فصل چهارم: شرایط و نحوه پذیرش دانش‌آموزان

ماده ۹- داوطلبان ورود به هنرستان باید حائز شرایط زیر باشند:

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- متدین به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور و التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی.

۳- دارا بودن مدرک قبولی نهم.

۴- حداکثر سن ورود به هنرستان ۱۸ سال تمام.

۵- دارا بودن سلامت جسمی و روانی.

۶- دارا بودن صلاحیت اخلاقی و حسن خلق.

۷- سپردن تعهد خدمت دو برابر سنوات تحصیلی و (برابر ضوابط مورد عمل در وزارت بهداشت).

۸- قبولی در امتحان ورودی.

فصل پنجم: رشته تحصیلی، طول دوره و ارزش تحصیلی

ماده ۱۰- هنرستان دارای یک رشته تحصیلی به نام رشته بهیاری خواهد بود.

ماده ۱۱- دوره آموزش در این هنرستان بر اساس ضوابط آموزش و پرورش می‌باشد.

ماده ۱۲- جدول مواد درسی رشته بهیاری توسط وزارت بهداشت تهیه و به تأیید وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۳- ارزشیابی کلیه دروسی که به صورت تئوری و عملی در این هنرستان‌ها اجرا می‌گردد، برابر آیین‌نامه امتحانات مورد عمل در آموزش و پرورش توسط هنرستان و با نظارت آموزش و پرورش برگزار خواهد شد.

تبصره- کلیه هزینه‌های امتحانات از طرف وزارت بهداشت و یا مؤسسه ذی‌ربط تأمین می‌گردد.

ماده ۱۴- به فارغ‌التحصیلان رشته بهیاری که حداقل ۹۶ واحد را با موفقیت به اتمام رسانده باشند، گواهینامه دیپلم کاردانش در رشته بهیاری اعطا می‌شود. این گواهینامه با رعایت سایر مقررات توسط هنرستان تنظیم و به تأیید وزارت آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره- به دانش‌آموزانی که در حین آموزش دروس تخصصی و مهارتی قادر به گذراندن درس عمومی‌الزامی و اختیاری وزارت آموزش و پرورش نباشند (به استثنای دروس پیش‌نیاز دروس تخصصی مهارتی) گواهینامه مهارت بهیاری اعطا می‌شود. این گواهینامه با رعایت سایر مقررات توسط هنرستان تنظیم و به تأیید وزارت بهداشت خواهد رسید.

فصل ششم - سایر امور

ماده ۱۵- پلمپ و بستن دفاتر آمار و امتحانات هنرستان طبق مقررات به عهده ادارات آموزش و پرورش مربوط می‌باشد.

ماده ۱۶- هنرستان می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات وزارت آموزش و پرورش به صورت شبانه‌روزی اداره شود.

ماده ۱۷- هنرستان‌های پسرانه و دخترانه به صورت مجزا و در دو ساختمان جداگانه دایر خواهد بود.

ماده ۱۸- وزارت بهداشت می‌تواند با رعایت مفاد این اساسنامه به استثناء بند ۴ ماده ۹ نسبت به تأسیس هنرستان کاردانش رشته بهیاری جهت تحصیل کمک بهیاران شاغل خود اقدام نماید. حداکثر سن ورود داوطلبان تابع ضوابط وزارت بهداشت خواهد بود.

ماده ۱۹- مواردی که در این اساسنامه و آیین‌نامه‌های مربوط قید نگردیده تابع ضوابط و مقررات عمومی وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۰- مسئولیت حسن اجرای این اساسنامه بر عهده وزارت بهداشت خواهد بود و وزارت آموزش و پرورش از طریق ادارات آموزش و پرورش بر نحوه اجرای آن نظارت خواهد داشت.

منابع

- ۱- مجموعه مصوبات فهرست موضوعی شورای عالی معارف، شورای عالی فرهنگ و شورای عالی آموزش و پرورش - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش - مجموعه شش جلدی (موجود در واحد اسناد شورای عالی آموزش و پرورش)
- ۲- مجموعه اساننامه فهرست تاریخی شورای عالی معارف، شورای عالی فرهنگ و شورای عالی آموزش و پرورش - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش - مجموعه چهارجلدی - ۱۳۸۶
- ۳- صورت جلسات شورای عالی معارف و شورای عالی فرهنگ - جلسات ۱ تا ۱۱۴۴ - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش
- ۴- صورت مذاکرات شورای عالی معارف و شورای عالی فرهنگ - جلسات ۱ تا ۱۱۴۴ - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش
- ۵- صورت جلسات شورای عالی آموزش و پرورش - جلسات ۱ تا کنون - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش
- ۶- صورت مذاکرات شورای عالی آموزش و پرورش - جلسات ۱ تا کنون - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش
- ۷- مجموعه مصوبات فنی و حرفه ای - شورای عالی معارف، شورای عالی فرهنگ و شورای عالی آموزش و پرورش - دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش - مجموعه دو جلدی
- ۸- نظام های آموزشی ایران با تاکید بر ساختار آموزشی، سید محمد نائینی، فصل نامه گنجینه دارالفنون، ۱۳۹۷. شماره ۱-۴، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی.

پیوست‌ها

پیوست ۱- مشخصات اساسنامه‌های هنرستان کشور

ردیف	سال	شماره جلسه	اساسنامه مصوب	آدرس منبع
۱	۱۲۳۰	-	دارالفنون	
۲	۱۲۷۹	-	نظامنامه مدرسه فلاح شاهنشاهی ۱۳۱۸ قمری	کتاب نظامنامه مدرسه فلاح
۳	۱۳۰۳	۱۷	اساسنامه مدرسه صنعتی دولتی	آئین‌نامه و اساسنامه ۱۳۰۳-۱۳۴۷-ص ۱
۴	۱۳۰۷	۱۰۸	اساسنامه و پروگرام مدرسه فلاح و صنایع روستایی	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۳
۵	۱۳۱۳	۲۷۶	اساسنامه و نظامنامه و دستور تحصیلات هنرستان موسیقی	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۲۷
۶	۱۳۱۳	۲۷۹	اساسنامه و پروگرام دبیرستان تجارت	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۳۳
۷	۱۳۱۳	۲۹۳	اساسنامه و دستور تحصیلات دبیرستان فلاح	آئین‌نامه و اساسنامه ۱۳۰۳-۱۳۴۷-ص ۶۳
۸	۱۳۱۵	۳۳۱	اساسنامه و برنامه درسی مدرسه پرستاری زنانه	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۷۲
۹	۱۳۱۵	۳۳۵	اساسنامه دبیرستان فنی مالیه	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۷۹
۱۰	۱۳۱۵	۳۴۳	اساسنامه و برنامه هنرستان موسیقی	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۲۰-۱۳۰۵-ص ۱۱۰
۱۱	۱۳۱۶	۳۶۱	اساسنامه هنرستان دختران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۹۳
۱۲	۱۳۱۷	۳۸۷	اساسنامه و برنامه هنرستان تخصصی نساجی شاهی	آئین‌نامه و اساسنامه ۱۳۰۳-۱۳۴۷-ص ۲۲۰
۱۳	۱۳۱۸	۴۰۴	اساسنامه و برنامه هنرستان عالی هنرهای زیبا	مجموعه اساسنامه‌های ۱۳۰۳-۱۳۴۷-ص ۲۴۱
۱۴	۱۳۱۹	۴۰۹	اساسنامه هنرستان راه آهن	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۹۴
۱۵	۱۳۱۹	۴۱۳	اساسنامه آموزشگاه فنی نفت آبادان	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۲۶۴
۱۶	۱۳۱۹	۴۱۳	اساسنامه و برنامه آموزشگاه مامائی مشهد	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۲۳۸
۱۷	۱۳۱۹	۴۱۴	اساسنامه دبیرستان دارائی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۳۰۲
۱۸	۱۳۱۹	۴۱۵	اساسنامه و برنامه تحصیلات دبیرستان کشاورزی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۲۹۳
۱۹	۱۳۱۹	۴۱۵	اساسنامه و برنامه تحصیلات دبیرستان دامپزشکی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۴۱۲
۲۰	۱۳۱۹	۴۱۶	اساسنامه هنرستان دولتی بانوان	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۴۸

ردیف	سال	شماره جلسه	اسانامه مصوب	آدرس منبع
۲۱	۱۳۱۹	۴۲۲	اسانامه و برنامه آموزشگاه اختصاصی وزارت پست و تلگراف	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۴۹
۲۲	۱۳۲۰	۴۲۱	اسانامه هنرستان رنگرزی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۲۰
۲۳	۱۳۲۰	۴۳۴	اسانامه و برنامه هنرستان موسیقی	آئین نامه و اسانامه ۱۳۰۳-۱۳۴۷-ص ۲۶۳
۲۴	۱۳۲۲	۴۶۷	اسانامه آموزشگاه خلبانی باشگاه هواپیمائی کشوری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۲۰۷
۲۵	۱۳۲۲	۴۶۷	اسانامه هنرستان بانوان	مجموعه اسانامه های ۱۳۲۱-۱۳۲۹-ص ۳۸
۲۶	۱۳۲۲	۴۷۱	اسانامه هنرستان هنرهای زیبا	مجموعه اسانامه های ۱۳۲۱-۱۳۲۹-ص ۷۴
۲۷	۱۳۲۲	۴۸۰	اسانامه هنرستان هنرپیشگی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۱۱۹
۲۸	۱۳۲۳	۴۹۴	اسانامه و برنامه هنرستان دختران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۲۹
۲۹	۱۳۲۵	۵۵۱	اسانامه و برنامه هنرستان دختران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۰۳
۳۰	۱۳۲۵	۵۵۱	اسانامه و برنامه دوره پزشکیاری هنرستان دختران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۲۴
۳۱	۱۳۲۸	۶۹۶	اسانامه هنرستان موسیقی ملی	مجموعه اسانامه های ۱۳۲۱-۱۳۲۹-ص ۲۲۳
۳۲	۱۳۲۸	۷۰۳	اصول کلی مربوط به مدارس حرفه ای روستایی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۱۶۲
۳۳	۱۳۲۸	۷۱۷	اصول کلی به مدارس حرفه نجاری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۱۸۷
۳۴	۱۳۲۸	۷۲۴	اصول کلی مربوط به مدارس حرفه بنایی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۱۵۱
۳۵	۱۳۲۹	۷۴۹	اسانامه هنرستان موسیقی	مجموعه اسانامه های ۱۳۲۱-۱۳۲۹-ص ۲۷۹
۳۶	۱۳۲۹	۷۶۶	اسانامه دانشسرای مقدماتی کشاورز	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۲۵۶
۳۷	۱۳۳۲	۸۴۲	اسانامه و برنامه هنرستان بانوان(سیکل دوم)	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۹۶
۳۸	۱۳۳۳	۸۶۸	اسانامه هنرستان دختران دوره اول	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۸۶
۳۹	۱۳۳۴	۸۸۶	اسانامه مدارس حرفه ای	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۸۰
۴۰	۱۳۳۴	۸۸۷	اسانامه هنرستان های هنرهای زیبا	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۴۹
۴۱	۱۳۳۶	۹۳۹	اسانامه هنرستان نمازی شیراز	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۲۳۱
۴۲	۱۳۳۶	کمیسیون اسانامه	اسانامه دبیرستان های فنی پست	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۳۴

ردیف	سال	شماره جلسه	اسانامه مصوب	آدرس منبع
۴۳	۱۳۳۷	۹۴۸	اسانامه آموزشگاه بهیاری (کمک پرستاری)	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۲۲۹
۴۴	۱۳۳۷	۹۵۰	اسانامه هنرستان‌ها	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۱۹۳
۴۵	۱۳۳۷	۹۵۰	اسانامه دبیرستان‌های کشاورزی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۲۵۴
۴۶	۱۳۳۸	۹۷۰	اسانامه هنرستان کانون کار و آموزش سازمان خدمات اجتماعی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۱۲۱
۴۷	۱۳۳۸	۹۷۳	اسانامه هنرستان عالی موسیقی ملی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۴۲
۴۸	۱۳۳۸	۹۷۵	اسانامه هنر سرای عالی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۲۸۰
۴۹	۱۳۳۹	۹۹۵	اسانامه مدرسه فنی کانون کار و آموزش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۱۱۶
۵۰	۱۳۴۱	۱۰۳۶	اسانامه دبیرستان بازرگانی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۲۷۳
۵۱	۱۳۴۱	۱۰۵۲	اسانامه هنرستان و مدارس عالی مهمانخانه داری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۸۰
۵۲	۱۳۴۲	۱۰۵۷	اسانامه هنرستان‌های صنعتی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۱۸۴
۵۳	۱۳۴۳	۱۰۸۳	اسانامه شعب فنی دوره دوم متوسطه و آیین نامه و برنامه امتحانات رشته منشیگری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۶۳
۵۴	۱۳۴۴	۱۰۹۴	اسانامه دوره مقدماتی آموزشگاه نقشه برداری وابسته به سازمان برنامه	مجموعه اسانامه‌های ۱۳۴۰ تا انقلاب-ص ۳۵
۵۵	۱۳۴۴	۱۱۰۸	اسانامه آموزشگاه کودکیاری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۳۱۱
۵۶	۱۳۴۵	۱۱۱۹	اسانامه رشته بهیاری دوره دوم دبیرستان‌ها	مجموعه اسانامه‌های ۱۳۴۰ تا انقلاب-ص ۴۳
۵۷	۱۳۴۵	۱۱۲۳	اسانامه کلاس‌های عالی بهره برداری راه آهن دولتی ایران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۸۲
۵۸	۱۳۴۵	۱۱۳۱	اسانامه هنرستان صنایع ارتش	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۱۴۴
۵۹	۱۳۴۶	۱۱۳۸	اسانامه و برنامه دوره کمک پرستاری هنرستان دختران	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۳۹۷
۶۰	۱۳۴۹	۴۹	اسانامه آموزشگاه بهیاری	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۹۳
۶۱	۱۳۴۹	۵۱	اسانامه هنرستان‌های کشور	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۲ ص ۱۸۶
۶۲	۱۳۵۱	۹۲	اسانامه آموزشگاه‌های حرفه‌ای مقدماتی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۵۸

ردیف	سال	شماره جلسه	اساننامه مصوب	آدرس منبع
۶۳	۱۳۵۱	۹۹	اساننامه دوره دوساله هنرستان مخابرات وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۵۷
۶۴	۱۳۵۳	۱۳۳	اساننامه آموزشگاه کودکیاری جمعیت	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۳۰۷
۶۵	۱۳۵۴	۱۴۹	اساننامه هنرستان های صنعتی شرکت ملی نفت ایران	مجموعه اساننامه های ۱۳۴۰ تا انقلاب- صفحه ۱۰۴
۶۶	۱۳۵۴	۱۵۱	اساننامه هنرستان های صنعتی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ صفحه ۱۱۸
۶۷	۱۳۵۵	۱۰۸	اساننامه مدارس بهیاری کشور	مجموعه اساننامه های ۱۳۴۰ تا انقلاب-ص ۱۴۴
۶۸	۱۳۵۵	۱۵۸	اساننامه آموزشگاه های حرفه ای مقدماتی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۵۳
۶۹	۱۳۵۵	۱۵۸	طرح اساننامه دبیرستان فنی پست	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۲۸
۷۰	۱۳۵۷		اساننامه مراکز آموزش حرفه ای سازمان خدمات اجتماعی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۱۱۲
۷۱	۱۳۵۹	۱۹۲	اساننامه آموزشگاه های بهدار روستایی دانشگاه شیراز	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۸۸
۷۲	۱۳۶۲	۳۳۲	اساننامه مدارس مددیاری پزشکی بنیاد اسلامی خدمات پزشکی امام خمینی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۳۴۳
۷۳	۱۳۶۳	۳۳۵	اساننامه هنرستان های سرود و آهنگ های انقلابی (موسیقی)	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۴۰
۷۴	۱۳۶۳	۳۳۵	اساننامه هنرستان تجسمی	مجموعه مصوبات شورای عالی- جلسه ۳۳۵
۷۵	۱۳۶۴	۳۵۶	اساننامه دبیرستان های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۴
۷۶	۱۳۶۴	۳۶۸	اساننامه دبیرستان فنی پست وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۵
۷۷	۱۳۶۷	۴۷۴	اساننامه واحدهای آموزشی مشترک فنی و حرفه ای	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۴۷
۷۸	۱۳۶۷	۵	اساننامه آموزشگاه های بهیاری کشور	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۲۸۵
۷۹	۱۳۶۸	دفتر آموزش فنی	تاسیس هنرستان های شبانه روزی	دفتر آموزش فنی
۸۰	۱۳۶۹	۳۹	اساننامه دوره متوسطه کشاورزی	کمیسیون معین

ردیف	سال	شماره جلسه	اسانامه مصوب	آدرس منبع
۸۱	۱۳۷۰	م ۵۰	اسانامه دبیرستان دامپرووری وابسته به وزارت جهاد سازندگی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۳ ص ۳۳۱
۸۲	۱۳۷۰	۵۲۹	اسانامه‌های هنرستان هنرهای سنتی و اسلامی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۱۱۳
۸۳	۱۳۷۱	م ۶۵	اسانامه دوره متوسطه بزرگسالان (رشته‌های فنی و حرفه‌ای)	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۱۸۲
۸۴	۱۳۷۱	۵۴۸	اسانامه هنرستان هنرهای تصویری و نمایشی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۶ ص ۱۴
۸۵	۱۳۷۱	۵۵۰	اسانامه هنرستان هنرهای نمایشی و سینمایی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۱ ص ۱۰۵
۸۶	۱۳۷۱	هیات وزیران	آیین‌نامه ایجاد مرکز کارآموزی جوار کارگاه و بین کارگاهی	وزارت کار
۸۷	۱۳۷۲	م ۹۱	اسانامه دبیرستان فنی هواپیمایی وابسته به وزارت راه	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۵ ص ۱۹۶
۸۸	۱۳۷۲	۵۶۱	اسانامه دبیرستان تربیت بدنی و علوم ورزشی	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۱۷۸
۸۹	۱۳۷۳	م ۱۰۲	اسانامه دبیرستان هنر وابسته به دانشگاه هنر	مجموعه ۶ جلدی-جلد ۴ ص ۲۷۶
۹۰	۱۳۷۵	م ۱۳۵	اسانامه دبیرستان‌های کار دانش رشته بهیاری	مجموعه مصوبات شورای عالی (جاری)

پیوست ۲- فهرست وزرای آموزش و پرورش

ردیف	نام وزیر	زمان وزرات شمسی
۱	علی قلی خان اعتضاد السلطنه	۱۲۳۹
۲	علی قلی خان مخبر الدوله	۱۲۶۰
۳	جعفر قلی خان نیرالملک	۱۲۷۵
۴	میرزا سید محمود خان علاءالملک	۱۲۸۴
۵	مهدی قلی خان السلطنه هدایت	۱۲۸۵
۶	مهدی قلی خان السلطنه هدایت	۱۳۸۶
۷	جعفر قلی خان نیر الملک	۱۲۸۶
۸	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۶
۹	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۶
۱۰	مهدی قلی خان مخبر السلطنه هدایت	۱۲۸۶
۱۱	میرزا حسن خان مشیرالدوله	۱۲۸۷
۱۲	میرزا حسن خان مشیرالدوله	۱۲۸۷
۱۳	میرزا نظام الدین غفاری مهندس الممالک	۱۲۸۷
۱۴	میرزا حسین خان مؤتمن الملک	۱۲۸۸
۱۵	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۸
۱۶	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۸
۱۷	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۸
۱۸	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۸
۱۹	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۹
۲۰	مرتضی قلی خان صنیع الدوله	۱۲۸۹
۲۱	میرزا محمد علی خان علاء السلطنه	۱۲۸۹
۲۲	میرزا محمد علی خان علاء السلطنه	۱۲۹۰
۲۳	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۰
۲۴	میرزا محمد علی خان علاء السلطنه	۱۲۹۰
۲۵	میرزا حسن خان مشیرالدوله	۱۲۹۰

ردیف	نام وزیر	زمان وزرات شمسی
۲۶	میرزا محمد علی خان علاء السلطنه	۱۲۹۱
۲۷	میرزا حسن خان مشیرالدوله	۱۲۹۱
۲۸	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۲
۲۹	میرزا نظام الدین غفاری مهندس الممالک	۱۲۹۳
۳۰	میرزا محمد علی خان علاء السلطنه	۱۲۹۳
۳۱	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۳
۳۲	مرتضی خان ممتاز الملک	۱۲۹۴
۳۳	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۴
۳۴	اسدالله میرزا شهاب الدوله	۱۲۹۴
۳۵	مرتضی خان ممتاز الملک	۱۲۹۴
۳۶	مرتضی خان ممتاز الملک	۱۲۹۵
۳۷	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۶
۳۸	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۶
۳۹	میرزا حسن خان وثوق الدوله	۱۲۹۶
۴۰	میرزا حسن خان مؤتمن الملک	۱۲۹۶
۴۱	مرتضی خان ممتاز الملک	۱۲۹۷
۴۲	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۷
۴۳	میرزا احمد خان نصیر الدوله بدر	۱۲۹۷
۴۴	میرزا ابراهیم خان حکیم الملک (حکیمی)	۱۲۹۹
۴۵	حاج میرزا عبدالحسین وحید الملک شیبانی	۱۲۹۹
۴۶	دکتر اسماعیل مرزبان امین الملک	۱۲۹۹
۴۷	رضا قلی خان نیرالملک	۱۲۹۹
۴۸	میرزا اسماعیل خان ممتاز الدوله	۱۳۰۰
۴۹	امیر اعلم	۱۳۰۰
۵۰	رضا قلی خان نیرالملک	۱۳۰۰
۵۱	میرزا حسن خان محتشم السلطنه	۱۳۰۱
۵۲	میرزا حسن خان محتشم السلطنه	۱۳۰۱

ردیف	نام وزیر	زمان وزرات شمسی
۵۳	دکتر محمد حسن خان حکیم الدوله	۱۳۰۲
۵۴	سلیمان میرزا محسن	۱۳۰۲
۵۵	میرزا صادق خان مستشار الدوله	۱۳۰۳
۵۶	میرزا نظام الدین خان مشار الدوله حکمت (کفیل وزارت)	۱۳۰۳
۵۷	سید مهدی عمادالسلطنه مشیر فاطمی	۱۳۰۴
۵۸	میرزا یوسف خان مشار اعظم	۱۳۰۴
۵۹	میرزا احمد خان نصیر الدوله بدر	۱۳۰۵
۶۰	میرزا احمد خان نصیر الدوله بدر	۱۳۰۵
۶۱	سید محمد تدرین	۱۳۰۵
۶۲	سید محمد تدرین	۱۳۰۶
۶۳	یحیی خان اعتماد الدوله قراگوزلو	۱۳۰۶
۶۴	دکتر احمد خان عماد الملک محسنی (کفالت)	۱۳۱۲
۶۵	علی اصغر حکمت	۱۳۱۲
۶۶	علی اصغر حکمت	۱۳۱۴
۶۷	علی اصغر حکمت	-
۶۸	علی اصغر حکمت	-
۶۹	اسماعیل مرآت (کفالت)	۱۳۱۴
۷۰	اسماعیل مرآت	۱۳۱۸
۷۱	اسماعیل مرآت	-
۷۲	اسماعیل مرآت	۱۳۱۹
۷۳	دکتر عیسی صدیق	۱۳۲۰
۷۴	سید محمد تدرین	۱۳۲۰
۷۵	مصطفی عدل	۱۳۲۰
۷۶	دکتر علی اکبر سیاسی	۱۳۲۱
۷۷	دکتر علی اکبر سیاسی	۱۳۲۱
۷۸	دکتر عیسی صدیق	۱۳۲۲
۷۹	علی ریاضی	۱۳۲۳

ردیف	نام وزیر	زمان وزرات شمسی
۸۰	دکتر قاسم غنی	۱۳۲۳
۸۱	وحید تنکابنی (کفالت)	۱۳۲۳
۸۲	باقر کاظمی	۱۳۲۳
۸۳	دکتر عیسی صدیق	۱۳۲۳
۸۴	غلامحسین رهنما	۱۳۲۴
۸۵	غلامحسین رهنما	۱۳۲۴
۸۶	غلامحسین رهنما	۱۳۲۴
۸۷	محمد تقی ملک الشعراى بهار	۱۳۲۴
۸۸	دکتر فریدون کشاورز	۱۳۲۵
۸۹	دکتر سید علی شایگان	۱۳۲۵
۹۰	دکتر عیسی صدیق	۱۳۲۶
۹۱	دکتر علی اکبر سیاسی	۱۳۲۶
۹۲	دکتر منوچهر اقبال	۱۳۲۷
۹۳	دکتر محمد سجادی	۱۳۲۷
۹۴	عبد الحمید اعظم زنگنه	۱۳۲۷
۹۵	مسعود کیهان	۱۳۲۹
۹۶	دکتر شمس الدین جزایری	۱۳۲۹
۹۷	عبد الحمید اعظم زنگنه	۱۳۲۹
۹۸	حبيب الله آموزگار	۱۳۲۹
۹۹	دکتر کریم سنجابی	۱۳۳۰
۱۰۰	دکتر محمود حسابی	۱۳۳۰
۱۰۱	دکتر محمد مهدی آذر	۱۳۳۱
۱۰۲	رضا جعفری	۱۳۳۲
۱۰۳	دکتر محمود مهران	۱۳۳۴
۱۰۴	دکتر محمود مهران	۱۳۳۶
۱۰۵	دکتر محمود مهران	۱۳۳۹
۱۰۶	عیسی صدیق	۱۳۳۹

ردیف	نام وزیر	زمان وزارت شمسی
۱۰۷	دکتر جهانشاه صالح	۱۳۳۹
۱۰۸	محمد درخشش	۱۳۴۰
۱۰۹	دکتر پرویز ناتل خانلری	۱۳۴۱
۱۱۰	عبدالعلی جهانشاهی	۱۳۴۲
۱۱۱	دکتر هادی هدایتی	۱۳۴۳
۱۱۲	دکتر هادی هدایتی	۱۳۴۳
۱۱۳	دکتر فرخ رو پارسا	۱۳۴۷
۱۱۴	دکتر احمد هوشنگ شریفی	۱۳۵۳
۱۱۵	دکتر منوچهر گنجی	۱۳۵۵
۱۱۶	دکتر منوچهر گنجی	۱۳۵۶
۱۱۷	دکتر منوچهر گنجی	۱۳۵۷
۱۱۸	دربار سالار کمال حبیب الهی	۱۳۵۷
۱۱۹	محمدرضا عاملی تهرانی	۱۳۵۷
۱۲۰	محمدامین ریاحی	۱۳۵۷
۱۲۱	دکتر غلامحسین شکوهی	۱۳۵۷
۱۲۲	محمد علی رجایی (کفالت)	۱۳۵۸
۱۲۳	محمدعلی رجایی	۱۳۵۸
۱۲۴	دکتر محمدجواد باهنر	۱۳۶۰
۱۲۵	سید اکبر پرورش	۱۳۶۰
۱۲۶	سید اکبر پرورش	۱۳۶۰
۱۲۷	سید اکبر پرورش	۱۳۶۰
۱۲۸	سید کاظم اکرمی	۱۳۶۴
۱۲۹	محمد علی نجفی	۱۳۶۷
۱۳۰	محمد علی نجفی	۱۳۶۸
۱۳۱	محمد علی نجفی	۱۳۷۲
۱۳۲	حسین مظفر	۱۳۷۶
۱۳۳	مرتضی حاجی	۱۳۸۰

ردیف	نام وزیر	زمان وزرات شمسی
۱۳۴	محمود فرشیدی	۱۳۸۴
۱۳۵	دکتر علیرضا علی احمدی	۱۳۸۶
۱۳۶	دکتر سیدرمضان محسن پور (سرپرست)	۱۳۸۸
۱۳۷	دکتر حمیدرضا حاجی بابایی	۱۳۸۸
۱۳۸	دکتر علی اصغر فانی	۱۳۹۲
۱۳۹	دکتر فخرالدین احمدی دانش آشتیانی	۱۳۹۵
۱۴۰	سید محمد بطحایی	۱۳۹۶
۱۴۱	دکتر سید جواد حسینی	۱۳۹۸
۱۴۲	محسن حاج میرزایی	۱۳۹۸
۱۴۳	علی رضا کاظمی	۱۴۰۰
۱۴۴	یوسف نوری	۱۴۰۰
۱۴۵	رضا مراد صحرایی	۱۴۰۲
۱۴۶	علی رضا کاظمی	۱۴۰۳

پیوست ۳- ساختارهای نظام آموزشی و پرورش ایران

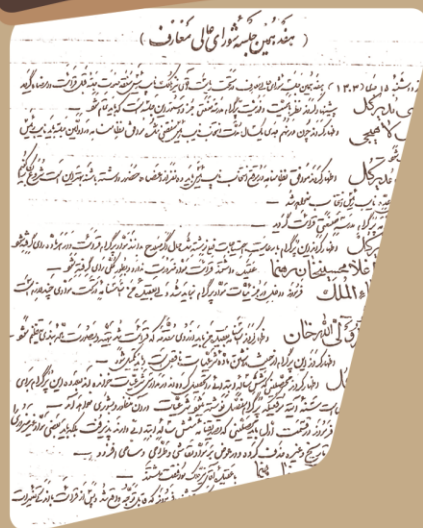
دوره زمانی	دوره ابتدایی (سال های تحصیلی)	دوره متوسطه (سال های تحصیلی)
۱۲۷۵-۱۲۹۰	۴ (مکتب)	۳ (دوره اول) + ۲ (دوره دوم)
۱۲۹۰-۱۳۱۳	۶	۳ (دوره اول) + ۲ (دوره دوم) + ۱ (دوره نهایی)
۱۳۱۳-۱۳۳۲	۶	۳ (دوره اول) + ۲ (دوره دوم) + ۱ (رشته-دوره دوم)
۱۳۳۲-۱۳۴۳	۶	۳ (دوره اول) + ۳ (رشته-دوره دوم)
۱۳۴۳-۱۳۵۳	۵	۳ (دوره اول) + ۳ (رشته-دوره دوم) + ۱ (پیش دانشگاهی) یا ۴ آموزش فنی یا ۲ (آموزش حرفه ای)
۱۳۵۳-۱۳۵۷	۵	۳ (دوره اول) + ۴ (رشته-دوره دوم)
۱۳۵۷-۱۳۷۲	۵	۳ (دوره اول) + ۴ (رشته - دوره دوم)
۱۳۷۲-۱۳۹۱	۵	۳ (دوره اول) + ۳ (رشته - دوره دوم) + ۱ (پیش دانشگاهی)
۱۳۹۱-تاکنون	۶	۳ (دوره اول) + ۳ (رشته- دوره دوم)

شورای عالی آموزش و پرورش یکی از مهم‌ترین نهادهای سیاست‌گذار در نظام آموزشی ایران است که پیشینه‌ای بیش از یک قرن دارد. ریشه این نهاد به «انجمن معارف» در سال ۱۲۷۵ شمسی بازمی‌گردد که در دوران مظفرالدین‌شاه قاجار با هدف ترویج آموزش نوین، تأسیس مدارس و تدوین کتاب‌های درسی به وجود آمد.

با گسترش نهادهای مدرن، در اسفندماه ۱۳۰۰ «شورای عالی معارف» به عنوان نخستین نهاد رسمی سیاست‌گذاری آموزشی تأسیس شد و تا سال ۱۳۱۶ ادامه یافت. در پی تغییر نام وزارت معارف به وزارت فرهنگ، شورا نیز به «شورای عالی فرهنگ» تغییر نام داد و نقش قانون‌گذار در امور فرهنگی و آموزشی را تا سال ۱۳۴۳ ایفا کرد.

با تفکیک آموزش عمومی از آموزش عالی، در سال ۱۳۴۳ «شورای عالی آموزش و پرورش» به عنوان نهاد مستقل شکل گرفت و فعالیت آن با تصویب قانون در سال ۱۳۴۵ رسمیت یافت.

پس از انقلاب اسلامی، این شورا در بهمن ۱۳۵۸ با ساختاری جدید و مأموریت مشابه احیا شد و در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۸۱ دچار اصلاحاتی مهم شد؛ از جمله افزایش تعداد اعضا و قرار گرفتن رئیس جمهور در رأس شورا. امروزه این شورا اصلی‌ترین مرجع سیاست‌گذاری کلان نظام آموزش عمومی کشور به شمار می‌آید.

ISBN: 978-622-88795-0-5

9 786228 879505

انتشارات شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCE.IR